

PROGRAM STUDIÓW

Historia

**studia I stopnia, stacjonarne
rok akademicki od 2024/2025**

1. Podstawowe informacje o kierunku studiów:

Nazwa kierunku studiów	Historia
Poziom kształcenia	licencjackie (I stopnia)
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji (tytułu zawodowego)	180 ECTS
Liczba semestrów	6
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	licencjat
Przyporządkowanie do dyscyplin	Historia – 100%
Dyscyplina wiodąca	Historia
Język, w jakim odbywa się kształcenie	polski
Klasyfikacja ISCED	0222 Historia i archeologia
Grupa studiów <ul style="list-style-type: none"> • filologia obca • nauczycielskie	

2. Odniesienie kierunkowych efektów uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6-8 PRK

OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

DLA KIERUNKU *HISTORIA* STUDIA I STOPNIA

PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI

Cykl dydaktyczny: od 2024/2025

Objaśnienie oznaczeń:

K (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty uczenia się

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych

**P6S - charakterystyka drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziom 6
(studia I stopnia)**

**WG - kategoria wiedzy, zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej
i zależności**

WK - kategoria wiedzy, kontekst – uwarunkowania, skutki

**UW - kategoria umiejętności, wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy
i wykonywane zadania**

**UK - kategoria umiejętności, komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi,
upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem
obcym**

UO - kategoria umiejętności, organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa

**UU - kategoria umiejętności, uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju
innych osób**

KK - kategoria kompetencji społecznych, oceny – krytyczne podejście

**KO - kategoria kompetencji społecznych, odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań
społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego**

KR - kategoria kompetencji społecznych, rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu

Kierunkowe efekty uczenia się	Po ukończeniu studiów I stopnia na kierunku HISTORIA absolwent:	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA: Student zna i rozumie		
K_W01	miejsce i znaczenie nauk historycznych wśród nauk humanistycznych, społecznych oraz innych dyscyplin nauki, jak też znaczenie różnych dyscyplin naukowych w pracy historyka	P6S_WK
K_W02	w stopniu zaawansowanym, chronologicznym i tematycznym historię Polski we wszystkich epokach	P6S_WG
K_W03	w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z zakresu historii powszechnej we wszystkich epokach w ujęciu chronologicznym i tematycznym	P6S_WG
K_W04	szczegółową terminologię nauk historycznych oraz terminologię ogólną z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych społecznych	P6S_WG P6S_WK
K_W05	wybrane zagadnienia z zakresu archeologii, historii sztuki i geografii historycznej w stopniu pozwalającym na prowadzenie samodzielnych badań, interpretacji literatury naukowej oraz źródeł historycznych.	P6S_WG
K_W06	relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością.	P6S_WG P6S_WK
K_W07	wybrane zagadnienia i dorobek historiografii polskiej i obcej oraz różne kierunki badań historycznych	P6S_WG
K_W08	metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii.	P6S_WG
K_W09	metody badawcze i znaczenie warsztatu badawczego historyka; specyfikę metodologiczną nauk historycznych	P6S_WG P6S_WK
K_W10	zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi u ujęciu historycznym	P6S_WG P6S_WK
K_W11	że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.	P6S_WG/K
K_W12	posiada wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach, w których w przyszłości może podjąć pracę, zgodnie z nabytymi kwalifikacjami zawodowymi.	P6S_WG P6S_WK
K_W13	znaczenie i rolę ochrony praw autorskich	P6S_WK
K_W14	metody analizy i interpretacji źródeł historycznych raz zasady gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych i wytworów kultury	P6S_WG P6S_WK
K_W15	terminologię historyczną w przynajmniej jednym języku starożytnym oraz jednym języku nowożytnym na poziomie podstawowym.	P6S_WG
K_W16	o działalności i ofercie instytucji zachowujących spuściznę historyczną, popularyzującą wiedzę historycznych i zajmujących się ochroną dóbr kultury	P6S_WG P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi		
K_U01	samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z	P6S_UW

	wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka	P6S_UO
K_U02	samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności badawcze	P6S_UU P6S_UO
K_U03	poprawnie zredagować tekst naukowy, opatrzyć go komentarzami i opatrywania przypisami zgodnie z zasadami obowiązującej w nauce historycznej i pokrewnych dyscyplinach	P6S_UK P6S_UK
K_U04	posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować własne wnioski dotyczące wybranych zagadnień historycznych i odnoszących się do życia społecznego	P6S_UW P6S_UK
K_U05	posiada umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych.	P6S_UW
K_U06	korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów internetu	P6S_UK P6S_UO P6S_UW P6S_UU
K_U07	pisać i komunikować się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk historycznych.	P6S_UK P6S_UU
K_U08	dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową przydatną w badaniach historycznych	P6S_UW
K_U09	przedstawić wyniki badań historycznych poznane poprzez pracę różnych autorów	P6S_UW P6S_UK
K_U10	posiada umiejętności językowe zgodne z wymogami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6S_UK
K_U11	posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej	P6S_UK
K_U12	tłumaczyć interpretować proste teksty źródłowe w języku starożytnym lub właściwy dla danej epoki historycznej	P6S_UO
K_U13	wykorzystać nabyte umiejętności w pracy w instytucjach oświaty, kultury, archiwach i instytucjach zajmujących się popularyzacją wiedzy historycznej	P6S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: student jest gotów do		
K_K01	przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej	P6S_KO P6S_KR
K_K02	uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego	P6S_KK P6S_KO P6S_KR
K_K03	rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań historycznych i humanistycznych	P6S_KO P6S_KR
K_K04	docenienia i ochrony dziedzictwa historycznego i kulturowego swojego regionu, Polski i Europy, jak też uznania i szanowania roli historii w kształtowaniu życia społecznego	P6S_KK P6S_KO P6S_KR

K_K05	popularyzowania wiedzy historycznej	P6S_KR
K_K06	niezależnego i samodzielnego myślenia oraz formułowania własnych opinii	P6S_KK P6S_KO P6S_KR
K_K07	empatia, otwartości, refleksyjności w badaniach historycznych prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	P6S_KK P6S_KO P6S_KR
K_K08	pracy w zespole	P6S_KK

3. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

łączna liczba zajęć	1890 + kursy zmienne ogólnouczelniane (75) = 1965
procentowy udział liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS dla każdej z dyscyplin	Historia: 100%
łączna liczba punktów ECTS jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych prowadzących zajęcia	W kanonie 77,95 pkt ECTS + Moduł ed.-pop. 19,6 ECTS = 54,2% W kanonie 77,95 pkt ECTS + Moduł badawczy 18,85 ECTS = 53,8%
łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia	38 ECTS
liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych (w wymiarze nie mniejszym niż 5 punktów)	5 ECTS
liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć wybieranych (nie mniej niż 30%)	Seminarium licencjackie: 15 ECTS Proseminarium: 2 ECTS Blok Instytutowy: 8 ECTS Warsztat naukowy studenta: 4 ECTS Moduły: badawczy oraz edukacyjno-popularyzatorski: 32 ECTS Razem: 61 ECTS (34%)
łączna liczba punktów ECTS, którą student musi zdobyć, realizując moduły kształcenia oferowane w formie zajęć ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów	Lektorat języka obcego: 7 ECTS Kurs w języku nowożytnym 2 ECTS Kurs zmienny ogólnouczelniany 10 ECTS Przedmioty poszerzające wiedzę społeczną: 5 ECTS Technologia informacyjna: 2 ECTS Razem: 26 ECTS
łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – w przypadku programu studiów dla kierunku o profilu praktycznym	nie dotyczy
łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach do których został przyporządkowany kierunek studiów – w przypadku studiów o profilu ogólnoakademicki	156 ECTS
łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w wymiarze nie większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów)	W kanonie: 12 ECTS + Moduł ed.-pop. 6 ECTS = 18 ECTS (10%) Moduł badawczy 8 ECTS = 20 ECTS (11%)

4. Zasady i forma odbywania praktyk zawodowych.

Moduł edukacyjno-popularyzatorski

INSTRUKCJA ORGANIZACJI PRAKTYKI OBOWIĄZKOWEJ - CIĄGŁEJ

1. Czas trwania praktyki:

- studia stacjonarne i niestacjonarne: 3 tygodnie (**90 godzin**);
- termin realizacji, podany na podstawie programu studiów: realizacja praktyki w terminie do końca V semestru studiów.
- zalecany termin realizacji praktyki – IV semestr.

2. Placówki (instytucje), w których można realizować praktykę:

Student samodzielnie dokonuje wyboru placówki (instytucji), w której zamierza zrealizować praktykę. Zaleca się, aby praktyka była realizowana w instytucji, która w zakresie wypełnianych funkcji i podejmowanych zadań jest najbardziej zbliżona do specyfiki kierunku studiów.

Zalecane placówki: Placówki prowadzące działalność badawczą, edukacyjną, jak też popularyzatorską w zakresie historii: instytut naukowy, Instytut Śląski, archiwum, muzeum, skansen, dom kultury, świetlica, placówka oświatowa, administracja państwowa i samorządowa – wydziały i referaty kultury, pracownie genealogiczne, stowarzyszenia prowadzące aktywną działalność w w/w obszarach.

3. Cele praktyki.

- Student odbywający praktykę powinien zapoznać z funkcjonowaniem i organizacją pracy w w/w instytucjach badawczych, edukacyjnych i kulturalnych. Powinien wykorzystać wiedzę uzyskaną w trakcie studiów.
- Zapoznać się z regulaminem pracy i zadaniami wykonywanymi przez pracowników zajmujących się prowadzeniem badań naukowych, jak też sprawami edukacyjnymi i popularyzującymi historię. W instytucjach badawczych powinien zapoznać się z kierunkiem prowadzonych badań, ich efektem, sposobem udokumentowania i udostępniania wyników badań; w archiwum i bibliotece powinien zapoznać się z zasadami opracowywania zbiorów, zwłaszcza z najprostszymi ich elementami jak katalogowanie, doraźna konserwacja, a w przypadku zbiorów archiwalny paginowanie stron, łączenie akt, tworzenie jednostek archiwalnych i ich oznaczanie itp.; sposobami opracowywania całych zespołów oraz pomocy archiwalnych i bibliotecznych; konserwacją akt w archiwum i zbiorów bibliotecznych; udostępnianiem archiwaliów i zbiorów bibliotecznych, prowadzeniem czytelnicy i pracowni naukowej; prowadzeniem kwerendy własnej i zleconej, sporządzaniem kopii z materiałów archiwalnych i bibliotecznych – uwierzytelnionych i dla celów badawczych, opracowywaniem wystaw archiwalnych i bibliotecznych; w muzeum z zasadami opracowania i katalogowania zbiorów, przygotowywania wystaw, zasad prowadzenia kwerend w zbiorach muzealnych ze szczególnym uwzględnieniem powierzonych zbiorów archiwalnych i bibliotecznych; w placówkach kultury i oświatowych, jak też administracji publicznej i samorządowej z obowiązkami zadaniami pracowników odpowiedzialnych za działania związane propagowaniem historii, zwłaszcza dziejów regionalnych, zabezpieczenie miejsc pamięci, tworzenie i utrzymanie ścieżek edukacyjnych, animację życia kulturalnego.
- Praktyka powinna nauczyć studentów umiejętności rozwiązywania problemów zawodowych związanych z prowadzeniem działalności badawczej, edukacyjnej i popularyzującej historię.
- Pogłębianie praktycznych umiejętności i sprawności w zakresie organizacji pracy osób zajmujących się w/w zadaniami.
- Weryfikacja wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie zajęć.
- Kształtowanie właściwej postawy zawodowej przyszłego pracownika pionów badawczych różnych instytucji, jak też archiwisty, muzealnika itp. .

4. Obowiązki studenta w czasie realizacji praktyki:

- Praktyka jest obowiązkowa i trwa na studiach stacjonarnych 3 tygodnie (łącznie 90 godzin), przy czym 1 dzień praktyki, czyli 6 godzin razy 5 dni w tygodniu, daje łącznie 30 godzin praktyki w tygodniu; 1 godzina praktyki, tzw. godzina lekcyjna, ma wymiar 45 minut).
- Przed rozpoczęciem praktyki każdy student jest zobowiązany zwrócić się poprzez pocztę e-mail do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich Uniwersytetu Opolskiego (Obszar Edukacji Ustawicznej i Praktyk Uniwersytetu Opolskiego - BDiSSUO) celem otrzymania skierowania na praktykę. Z otrzymanym skierowaniem powinien zgłosić się do Dyrekcji placówki, w której praktyka będzie realizowana. Podpisane przez Dyrektora lub osobę zarządzającą placówką (instytucją) skierowanie

należy przesłać w formie elektronicznej (skan lub zdjęcie) do BDiSSUO, co stanowi podstawę przygotowania dokumentacji praktyki i przesłania jej do wybranej placówki (instytucji).

c) Student-praktykant zobowiązany jest do:

- stawienia się w wyznaczonym miejscu i czasie na spotkanie informacyjno-organizacyjne zorganizowane przez opiekuna praktyki
- stawienia się w pierwszym dniu praktyki w wyznaczonym miejscu, w którym odbywana będzie praktyka zawodowa, o godzinie wyznaczonej przez dyrektora instytucji przyjmującej praktykanta lub wyznaczonego przez niego opiekuna praktykantów. W przypadku wystąpienia okoliczności uniemożliwiających studentowi stawienie się w jednostce w wyznaczonym terminie, musi on o tym fakcie powiadomić kierownictwo zakładu oraz opiekuna praktyk z ramienia Uczelni (drogą e-mailową lub w inny ustalony wcześniej sposób);
- punktualnego stawiania się w miejscu pracy w każdym pozostałym dniu praktyki, tj. w ciągu 3 tygodni jej trwania, o godzinie wyznaczonej przez dyrektora instytucji przyjmującej praktykanta lub wyznaczonego przez niego opiekuna praktykantów;
- przebywanie w wyznaczonym miejscu pracy zgodnie z opracowanym przez pracownika instytucji, w której odbywana jest praktyka (opiekuna praktyk) harmonogramem, sumienne wykonywanie zleconych przez niego zadań, z zachowaniem obowiązujących na danym stanowisku przepisów dotyczących dyscypliny pracy i wszelkich wymogów bezpieczeństwa (m.in. BHP, przeciwpożarowego, związanych z ochroną danych osobowych);
- bezwzględnego stosowania się do poleceń kierownictwa instytucji, w której odbywa się praktyka oraz wszystkich innych osób, odpowiedzialnych za organizację pracy podczas praktyki;
- prowadzenia własnej dokumentacji, związanej z odbywaną praktyką zawodową przez cały czas jej trwania – *Karta przebiegu praktyki*, na podstawie której student zobowiązany jest sporządzić zwięzłe sprawozdanie z wyliczeniem wykonanych w trakcie praktyki prac;
- zapoznać się z zadaniami pracowników zajmujących się działalnością oświatową, edukacyjną, popularyzującą historię;
- zapoznać z założeniami realizowanych przez instytucje i jej pracowników programów oświatowych, edukacyjnych i popularyzujących historię;
- samodzielnie opracować projekt oświatowy, edukacyjny czy popularyzujący historię;
- przeprowadzić część zadań zleconych przez opiekuna praktyk w formie pracy zdalnej (określenia jej wymiaru należy do opiekuna praktyk w porozumieniu z koordynatorem praktyk w Instytucie Historii);
- powiadomienia koordynatora praktyk opiekuna ds. praktyk zawodowych o pomyślnym zakończeniu praktyki (drogą e-mailową lub w inny ustalony wcześniej sposób);
- przedłożenia koordynatorowi praktyk: a.) *Karty przebiegu praktyki* (rozkład dzienny/godzinowy praktyki); b.) *Karty oceny przebiegu praktyki* (opis realizacji programu praktyki wraz ze swoimi spostrzeżeniami i uwagami); c.) *Opinii o przebiegu praktyki* (ocena i podsumowanie zrealizowanej praktyki sporządzona przez opiekuna praktyki); d.) *Karty oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych* – najpóźniej do końca semestru (w porozumieniu z koordynatorem praktyk) .

5. Zadania instytucji (placówki) i Opiekuna praktyki w zakresie organizacji i nadzoru:

a) Merytoryczny i metodyczny nadzór nad przebiegiem praktyki w placówce (instytucji) sprawuje Opiekun praktyki (Dyrektor lub wyznaczona przez niego inna kompetentna osoba).

b) Dyrekcja placówki (instytucji) oraz Opiekun praktyki w placówce (instytucji) umożliwiają studentom zapoznanie się z całokształtem jej działalności, a szczególnie:

- umożliwić dostęp do dokumentacji związanej z działalnością placówki (instytucji)
- zapoznać go z działalnością placówki (instytucji);
- umożliwić odbycie praktyki na typowych stanowiskach pracy związanych z wykonywaniem obowiązków nauczyciela i popularyzatora historii
- umożliwić zdobycie umiejętności w zakresie typowych czynności wykonywanych w zawodzie nauczyciela i popularyzatora historii

c) Opiekun sprawuje nadzór nad praktykami poprzez:

- opracowanie planu praktyki;
- systematyczne udzielanie studentom merytorycznych i metodycznych rad i wskazówek;
- dbanie o zapewnienie studentom odpowiednich warunków do pracy i realizowania zajęć/zadań;
- potwierdzenie *Karty przebiegu praktyki obowiązkowej – ciągłej*;
- prowadzenie systematycznej obserwacji praktykanta;

- ocenę studenta w zakresie jego przygotowania do pracy i predyspozycji osobowych do zawodu;
  - sporządzenie *Opinii o przebiegu praktyki* w 2 jednobrzmiących egzemplarzach.
- d) Po zakończeniu praktyki Opiekun powinien omówić ze studentem jej przebieg, zapoznać z opinią i oceną z praktyki.
- e) Opiekun praktyki w placówce (instytucji) przekazuje do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO (Obszar Edukacji Ustawicznej i Praktyk Uniwersytetu Opolskiego) osobiście lub za pośrednictwem tradycyjnej poczty *Opinię o przebiegu praktyki obowiązkowej - ciągłej* - 1 egzemplarz (oryginalny, nieskopiowany).
- f) Opiekun praktyki w placówce (instytucji) przekazuje do Koordynatora praktyk osobiście, za pośrednictwem tradycyjnej poczty lub poczty e-mail autoryzowaną *Kartę oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (wypełnia Opiekun praktyki po zrealizowaniu przez studenta praktyki ciągłej w porozumieniu z koordynatorem praktyk)*.

Bilans godzinowy praktyki w innych placówkach

Rodzaj zadań	Wyszczególnienie	Liczba godzin
Zadania realizowane w bezpośrednim kontakcie opiekunem praktyki	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie z organizacją pracy w placówce/instytucji organizującej praktykę oraz regulaminem pracy – 4 godz. – Zapoznanie z zasadami katalogowania zbiorów, opracowywania dokumentacji, zwłaszcza w zakresie najprostszych czynności - 20 godz. – Zapoznanie z zasadami przygotowania i wstępnego prowadzenia czynności badawczych, udostępniania archiwaliów, zbiorów bibliotecznych, czy wyników badań naukowych; prowadzeniem czytelni lub pracowni naukowej; wykonywania innych zadań związanych z pracą w instytucji przyjmującej praktykanta - 20 godz.; – Prowadzeniem kwerendy zleconej - 8 godz. 	52 godziny
Praca własna studenta	Przeprowadzenie kwerendy własnej w zbiorach instytucji przyjmującej praktykanta	18 godzin
	Wykonywanie zadań zleconych przez opiekuna praktyki - typowych prac związanych z pracą w danej instytucji, np. przygotowanie dokumentacji badawczej i/lub opracowanie akt i/lub opracowywanie wystaw i/lub udostępnianie zbiorów i/lub opracowanie ścieżki dydaktycznej i/lub opracowanie materiału popularyzatorskie z zakresu historii	20 godzin
Razem godzin		90

7. Warunki zaliczenia praktyki:

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest poprawnie opracowana i przedłożona koordynatorowi praktyk dokumentacja:

a) *Karta przebiegu praktyki*

b) *Karta oceny przebiegu praktyki*

c) *Opinia o przebiegu praktyki*

d) *Karta oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych*

Zaliczenia i wpisania oceny do USOS dokonuje koordynator praktyk.

Warunkiem zaliczenia praktyki pedagogicznej ciągłej jest terminowe złożenie w/w dokumentacji u opiekuna praktyk.

8. W sprawach nieuregulowanych niniejszą *Instrukcją organizacji praktyki obowiązkowej –ciągłej* zastosowanie ma *Regulamin organizacji praktyk w Uniwersytecie Opolskim* (na mocy Zarządzenia nr 15/2021 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 stycznia 2021 r.).

9. W trakcie realizacji praktyk należy uwzględnić przepisy o ochronie danych osobowych, w tym przepisy rozporządzenia *Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r., w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych.*

5. Zasady i forma odbywania praktyk zawodowych.

Moduł badawczy

INSTRUKCJA ORGANIZACJI PRAKTYKI OBOWIĄZKOWEJ - CIĄGŁEJ

6. Czas trwania praktyki:

- d) studia stacjonarne i niestacjonarne: 3 tygodnie (**90 godzin**);
- e) termin realizacji, podany na podstawie programu studiów: realizacja praktyki w terminie do końca V semestru studiów.
- f) zalecany termin realizacji praktyki – IV semestr.

7. Placówki (instytucje), w których można realizować praktykę:

Student samodzielnie dokonuje wyboru placówki (instytucji), w której zamierza zrealizować praktykę. Zaleca się, aby praktyka była realizowana w instytucji, która w zakresie wypełnianych funkcji i podejmowanych zadań jest najbardziej zbliżona do specyfiki kierunku studiów.

Zalecane placówki: Placówki prowadzące działalność badawczą, edukacyjną, jak też popularyzatorską w zakresie historii: instytuty naukowe, Instytut Śląski, archiwum, muzeum, skansen, dom kultury, świetlica, administracja państwowa i samorządowa – wydziały, referaty kultury, pracownie genealogiczne, stowarzyszenia prowadzące aktywną działalność w w/w obszarach.

8. Cele praktyki.

- Student odbywający praktykę powinien zapoznać z funkcjonowaniem i organizacją pracy w w/w instytucjach badawczych, edukacyjnych i kulturalnych. Powinien wykorzystać wiedzę uzyskaną w trakcie studiów.
- Zapoznać się z regulaminem pracy i zadaniami wykonywanymi przez pracowników zajmujących się prowadzeniem badań naukowych, jak też sprawami edukacyjnymi i popularyzującymi historię. W instytucjach badawczych powinien zapoznać się z kierunkiem prowadzonych badań, ich efektem, sposobem udokumentowania i udostępniania wyników badań; w archiwum i bibliotece powinien zapoznać się z zasadami opracowywania zbiorów, zwłaszcza z najprostszymi ich elementami jak katalogowanie, doraźna konserwacja, a w przypadku zbiorów archiwalny paginowanie stron, łączenie akt, tworzenie jednostek archiwalnych i ich oznaczanie itp.; sposobami opracowywania całych zespołów oraz pomocy archiwalnych i bibliotecznych; konserwacją akt w archiwum i zbiorów bibliotecznych; udostępnianiem archiwaliów i zbiorów bibliotecznych, prowadzeniem czytelnicy i pracowni naukowej; prowadzeniem kwerendy własnej i zleconej, sporządzaniem kopii z materiałów archiwalnych i bibliotecznych – uwierzytelnionych i dla celów badawczych, opracowywaniem wystaw archiwalnych i bibliotecznych; w muzeum z zasadami opracowania i katalogowania zbiorów, przygotowywania wystaw, zasad prowadzenia kwerend w zbiorach muzealnych ze szczególnym uwzględnieniem powierzonych zbiorów archiwalnych i bibliotecznych; w placówkach kultury oraz administracji publicznej i samorządowej z obowiązkami zadaniami pracowników odpowiedzialnych za działania związane propagowaniem historii, zwłaszcza dziejów regionalnych, zabezpieczenie miejsc pamięci, tworzenie i utrzymanie ścieżek edukacyjnych, animację życia kulturalnego.
- Praktyka powinna nauczyć studentów umiejętności rozwiązywania problemów zawodowych związanych z prowadzeniem działalności badawczej, edukacyjnej i popularyzującej historię.
- Pogłębianie praktycznych umiejętności i sprawności w zakresie organizacji pracy osób zajmujących się w/w zadaniami.
- Weryfikacja wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie zajęć.
- Kształtowanie właściwej postawy zawodowej przyszłego pracownika pionów badawczych różnych instytucji, jak też archiwisty, muzealnika itp. .

9. Obowiązki studenta w czasie realizacji praktyki:

- d) Praktyka jest obowiązkowa i trwa na studiach stacjonarnych 3 tygodnie (łącznie 90 godzin), przy czym 1 dzień praktyki, czyli 6 godzin razy 5 dni w tygodniu, daje łącznie 30 godzin praktyki w tygodniu; 1 godzina praktyki, tzw. godzina lekcyjna, ma wymiar 45 minut).
- e) Przed rozpoczęciem praktyki każdy student jest zobowiązany zwrócić się poprzez pocztę e-mail do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich Uniwersytetu Opolskiego (Obszar Edukacji Ustawicznej i

Praktyk Uniwersytetu Opolskiego - BDiSSUO) celem otrzymania skierowania na praktykę. Z otrzymanym skierowaniem powinien zgłosić się do Dyrekcji placówki, w której praktyka będzie realizowana. Podpisane przez Dyrektora lub osobę zarządzającą placówką (instytucją) skierowanie należy przesłać w formie elektronicznej (skan lub zdjęcie) do BDiSSUO, co stanowi podstawę przygotowania dokumentacji praktyki i przesłania jej do wybranej placówki (instytucji).

f) Student-praktykant zobowiązany jest do:

- stawienia się w wyznaczonym miejscu i czasie na spotkanie informacyjno-organizacyjne zorganizowane przez opiekuna praktyki
- stawienia się w pierwszym dniu praktyki w wyznaczonym miejscu, w którym odbywana będzie praktyka zawodowa, o godzinie wyznaczonej przez dyrektora instytucji przyjmującej praktykanta lub wyznaczonego przez niego opiekuna praktykantów. W przypadku wystąpienia okoliczności uniemożliwiających studentowi stawienie się w jednostce w wyznaczonym terminie, musi on o tym fakcie powiadomić kierownictwo zakładu oraz opiekuna praktyk z ramienia Uczelni (drogą e-mailową lub w inny ustalony wcześniej sposób);
- punktualnego stawiania się w miejscu pracy w każdym pozostałym dniu praktyki, tj. w ciągu 3 tygodni jej trwania, o godzinie wyznaczonej przez dyrektora instytucji przyjmującej praktykanta lub wyznaczonego przez niego opiekuna praktykantów;
- przebywanie w wyznaczonym miejscu pracy zgodnie z opracowanym przez pracownika instytucji, w której odbywana jest praktyka (opiekuna praktyk) harmonogramem, sumienne wykonywanie zleconych przez niego zadań, z zachowaniem obowiązujących na danym stanowisku przepisów dotyczących dyscypliny pracy i wszelkich wymogów bezpieczeństwa (m.in. BHP, przeciwpożarowego, związanych z ochroną danych osobowych);
- bezwzględnego stosowania się do poleceń kierownictwa instytucji, w której odbywa się praktyka oraz wszystkich innych osób, odpowiedzialnych za organizację pracy podczas praktyki;
- prowadzenia własnej dokumentacji, związanej z odbywaną praktyką zawodową przez cały czas jej trwania – *Karta przebiegu praktyki*, na podstawie której student zobowiązany jest sporządzić zwarte sprawozdanie z wyliczeniem wykonanych w trakcie praktyki prac;
- zapoznać się z zadaniami pracowników zajmujących się działalnością oświatową, edukacyjną, popularyzującą historię;
- zapoznać z założeniami realizowanych przez instytucje i jej pracowników programów oświatowych, edukacyjnych i popularyzujących historię;
- samodzielnie opracować projekt oświatowy, edukacyjny czy popularyzujący historię;
- przeprowadzić część zadań zleconych przez opiekuna praktyk w formie pracy zdalnej (określenia jej wymiaru należy do opiekuna praktyk w porozumieniu z koordynatorem praktyk w Instytucie Historii);
- powiadomienia koordynatora praktyk opiekuna ds. praktyk zawodowych o pomyślnym zakończeniu praktyki (drogą e-mailową lub w inny ustalony wcześniej sposób);
- przedłożenia koordynatorowi praktyk: a.) *Karty przebiegu praktyki* (rozkład dzienny/godzinowy praktyki); b.) *Karty oceny przebiegu praktyki* (opis realizacji programu praktyki wraz ze swoimi spostrzeżeniami i uwagami); c.) *Opinii o przebiegu praktyki* (ocena i podsumowanie zrealizowanej praktyki sporządzona przez opiekuna praktyki); d.) *Karty oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych* – najpóźniej do końca semestru (w porozumieniu z koordynatorem praktyk).

10. Zadania instytucji (placówki) i Opiekuna praktyki w zakresie organizacji i nadzoru:

g) Merytoryczny i metodyczny nadzór nad przebiegiem praktyki w placówce (instytucji) sprawuje Opiekun praktyki (Dyrektor lub wyznaczona przez niego inna kompetentna osoba).

h) Dyrekcja placówki (instytucji) oraz Opiekun praktyki w placówce (instytucji) umożliwiają studentom zapoznanie się z całokształtem jej działalności, a szczególnie:

- umożliwić dostęp do dokumentacji związanej z działalnością placówki (instytucji)
- zapoznać go z działalnością placówki (instytucji);
- umożliwić odbycie praktyki na typowych stanowiskach pracy związanych z wykonywaniem obowiązków nauczyciela i popularyzatora historii
- umożliwić zdobycie umiejętności w zakresie typowych czynności wykonywanych w zawodzie nauczyciela i popularyzatora historii

i) Opiekun sprawuje nadzór nad praktykami poprzez:

- opracowanie planu praktyki;

- systematyczne udzielanie studentom merytorycznych i metodycznych rad i wskazówek;
  - dbanie o zapewnienie studentom odpowiednich warunków do pracy i realizowania zajęć/zadań;
  - potwierdzenie *Karty przebiegu praktyki obowiązkowej – ciągłej*;
  - prowadzenie systematycznej obserwacji praktykanta;
  - ocenę studenta w zakresie jego przygotowania do pracy i predyspozycji osobowych do zawodu;
  - sporządzenie *Opinii o przebiegu praktyki* w 2 jednobrzmiących egzemplarzach.
- j) Po zakończeniu praktyki Opiekun powinien omówić ze studentem jej przebieg, zapoznać z opinią i oceną z praktyki.
- k) Opiekun praktyki w placówce (instytucji) przekazuje do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO (Obszar Edukacji Ustawicznej i Praktyk Uniwersytetu Opolskiego) osobiście lub za pośrednictwem tradycyjnej poczty *Opinię o przebiegu praktyki obowiązkowej - ciągłej* - 1 egzemplarz (oryginalny, nieskopiowany).
- l) Opiekun praktyki w placówce (instytucji) przekazuje do Koordynatora praktyk osobiście, za pośrednictwem tradycyjnej poczty lub poczty e-mail autoryzowaną *Kartę oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (wypełnia Opiekun praktyki po zrealizowaniu przez studenta praktyki ciągłej w porozumieniu z koordynatorem praktyk)*.

Bilans godzinowy praktyki w innych placówkach

Rodzaj zadań	Wyszczególnienie	Liczba godzin
Zadania realizowane w bezpośrednim kontakcie opiekunem praktyki	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie z organizacją pracy w placówce/instytucji organizującej praktykę oraz regulaminem pracy – 4 godz. – Zapoznanie z zasadami katalogowania zbiorów, opracowywania dokumentacji, zwłaszcza w zakresie najprostszych czynności - 20 godz. – Zasadami przygotowania i wstępnego prowadzenia czynności badawczych, udostępniania archiwaliów, zbiorów bibliotecznych, czy wyników badań naukowych; prowadzeniem czytelnicy lub pracowni naukowej; wykonywania innych zadań związanych z pracą w instytucji przyjmującej praktykanta - 20 godz.; – Prowadzeniem kwerendy zleconej - 8 godz. 	52 godziny
Praca własna studenta	Przeprowadzenie kwerendy własnej w zbiorach instytucji przyjmującej praktykanta	18 godzin
	Wykonywanie zadań zleconych przez opiekuna praktyki - typowych prac związanych z pracą w danej instytucji, np. przygotowanie dokumentacji badawczej i/lub opracowanie akt i/lub opracowywanie wystaw i/lub udostępnianie zbiorów i/lub opracowanie ścieżki dydaktycznej i/lub opracowanie materiału popularyzatorskie z zakresu historii	20 godzin

Razem godzin	90
<p>7. Warunki zaliczenia praktyki: Warunkiem uzyskania zaliczenia jest poprawie opracowana i przedłożona koordynatorowi praktyk dokumentacja:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) <i>Karta przebiegu praktyki</i> b) <i>Karta oceny przebiegu praktyki</i> c) <i>Opinia o przebiegu praktyki</i> d) <i>Karta oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych</i> <p>Zaliczenia i wpisania oceny do USOS dokonuje koordynator praktyk. Warunkiem zaliczenia praktyki pedagogicznej ciągłej jest terminowe złożenie w/w dokumentacji u opiekuna praktyk.</p>	
<p>10. W sprawach nieuregulowanych niniejszą <i>Instrukcją organizacji praktyki obowiązkowej – pedagogicznej ciągłej</i> zastosowanie ma <i>Regulamin organizacji praktyk w Uniwersytecie Opolskim</i> (na mocy Zarządzenia nr 15/2021 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 stycznia 2021 r.).</p>	
<p>11. W trakcie realizacji praktyk należy uwzględnić przepisy o ochronie danych osobowych, w tym przepisy rozporządzenia <i>Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r., w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych.</i></p>	

6. Karty przedmiotów – przedmioty z kanonu (do zaliczenia przez wszystkich studentów z kierunku Historia I stopnia)

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia starożytna				
	ENG: Ancient history				
Kod przedmiotu	MK-6	Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Joanna Porucznik				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Wykład	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny		
Ćwiczenia	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z historią starożytną Bliskiego Wschodu, Egiptu, Grecji oraz Rzymu. Oprócz omówienia dziejów politycznych, analizie poddane będą zagadnienia ustrojowe, ekonomiczne, kulturowe oraz religijne w oparciu o aktualny stan wiedzy i nowoczesne badania naukowe z zakresu historii i archeologii śródziemnomorskiej.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia wstępne. Czym jest historia antyczna? (2 h) 2. Historia starożytna Bliskiego Wschodu – charakterystyka, problemy interpretacyjne, stan badań (2 h) 3. Pierwsze osiągnięcia kulturowe i historyczne starożytności – poszczególne kultury i ich dorobek cywilizacyjny (2 h) 4. Społeczeństwa, grupy etniczne, migracje, pierwsze państwa i ich ustroj (2 h) 5. Egipt w starożytności – społeczeństwo, religia, język i pismo (2 h) 6. Pierwsze kultury w Helladzie, powstanie i rozwój polis (2 h) 7. Wprowadzenie demokracji ateńskiej, wojny perskie oraz wojna peloponeska (2 h) 8. Aleksander Wielki i znaczenie polityczne oraz kulturowe jego ekspansji (2 h) 9. Kultura hellenistyczna i jej zakres w basenie Morza Śródziemnego (2 h) 10. Kultura etruska i jej wpływ na kształtowanie kultury rzymskiej (2 h) 11. Początki państwa rzymskiego oraz ekspansja militarna Rzymu i jej skutki (2 h) 12. Analiza ustroju republikańskiego w Rzymie, przyczyny upadku republiki (2 h) 13. Podstawy ideologiczne państwa Augusta oraz znaczenie Pax Augusta dla rozwoju Imperium (2h) 14. Kryzys Cesarstwa Rzymskiego – współczesne teorie a stan badań (2 h) 15. Upadek Cesarstwa Rzymskiego – przyczyny i skutki (2 h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Źródła do historii starożytnej Bliskiego Wschodu (2 h) 2. Społeczeństwo i grupy etniczne starożytności, migracje, pierwsze państwa i ich ustroj w oparciu o analizę źródeł pisanych i archeologicznych (2 h) 3. Egipt w starożytności w źródłach i badaniach archeologicznych (2 h) 4. Źródła do historii Grecji (2 h) 5. Okres Wielkiej Greckiej Kolonizacji (2h) 6. Demokracja ateńska – analiza ustroju politycznego w oparciu o źródła pisane (2 h) 7. Aleksander Wielki w świetle źródeł pisanych (2 h) 8. Kultura hellenistyczna i jej zakres w basenie Morza Śródziemnego (2 h) 9. Kultura etruska i jej wpływ na kształtowanie kultury rzymskiej – analiza kultury materialnej (2 h) 10. Analiza ustroju republikańskiego w Rzymie, przyczyny upadku republiki w oparciu o historiografię antyczną (2 h) 11. Okres panowania Augusta i dalszy rozwój Imperium (2 h) 12. Ekspansja imperialna Rzymu – analiza wybranych passusów z literatury antycznej (2 h) 13. Kryzys Cesarstwa Rzymskiego w oparciu o źródła z tego okresu (2 h) 14. Upadek Cesarstwa Rzymskiego i najważniejsi autorzy okresu późnego antyku (2 h) 15. Kolokwium zaliczeniowe (2 h)
---------------------------------	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) – wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: Jaczynowska M., Musiał D., Stępień M., Historia starożytna, Warszawa 1999 i następne wydania. Bravo B., Wipszycka E., Historia starożytnych Greków, t. I, Do końca wojen perskich, Warszawa 1988; t. III, Okres hellenistyczny, Warszawa 2011. Bravo B., Węcowski M., Wipszycka E., Wolicki A., Historia starożytnych Greków, t. II, Okres klasyczny, Warszawa 2009. Ziółkowski A., Historia Rzymu, Poznań 2004. Ziółkowski A., Historia powszechna. Starożytność, Warszawa 2010. Jaczynowska M., Dzieje Imperium Romanum, Warszawa 1995. The Oxford History of Ancient Egypt, ed. I. Shaw, Oxford 2003. Grimal N., Dzieje starożytnego Egiptu, Warszawa 2004. Alföldy G., Historia społeczna starożytnego Rzymu, Poznań 2003.</p> <p>Literatura uzupełniająca Cambridge Ancient History, t. I-XV. Bonarek J., Czekalski T., Sprawski S., Turlej S., Historia Grecji, Kraków 2006. Cameron A., Późne cesarstwo rzymskie, Warszawa [2004]. Cary M., Hayes Scullard H., Dzieje Rzymu, t. I-II, Warszawa 1992. Cywilizacje starożytne, red. A. Cotterell, tłum. R. Grygiel, P. Krupczyński, W. Ceran, J. Skowrońska, J. Skowroński, M. Dąbrowska, Łódź 1990. Grant M., Dzieje dawnego Izraela, Warszawa 1991. Grecja klasyczna 500-323 p.n.e., red. R. Osborne, tłum. B. Mierzejewska, Warszawa 2002. Hammond N. G. L., Dzieje Grecji, Warszawa 1994. Hammond N. G. L., Starożytna Macedonia, Warszawa 1999. Kumaniecki K., Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1954 i późn. Lengauer W., Starożytna Grecja okresu archaicznego i klasycznego, Warszawa 1999. The Oxford Classical Dictionary, ed. S. Hornblower, A. Spawforth, 3Oxford 2003. The Oxford History of Ancient Egypt, ed. I. Shaw, Oxford 2003. Roux G., Mezopotamia, Warszawa 1998. Wielka historia świata, t. II. Stary i nowy świat. Od rewolucji neolitycznej do podbojów Aleksandra Wielkiego, red. J. Śliwa, Warszawa 2005; t. III, Świat okresu cywilizacji klasycznych, red. A. Krawczuk, Warszawa 2005. Zabłocka J., Historia Bliskiego Wschodu w starożytności, Wrocław 1987.</p>
---	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) – ćwiczenia</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p>A. Opracowania: Jaczynowska M., Musiał D., Stępień M., Historia starożytna, Warszawa 1999 i następne wydania. Bravo B., Wipszycka E., Historia starożytnych Greków, t. I, Do końca wojen perskich, Warszawa 1988; t. III, Okres hellenistyczny, Warszawa 2011. Bravo B., Węcowski M., Wipszycka E., Wolicki A., Historia starożytnych Greków, t. II, Okres klasyczny, Warszawa 2009. Jaczynowska M., Dzieje Imperium Romanum, Warszawa 1995.</p> <p>B. Literatura potrzebna do analizy źródeł: Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu, t. 1, red. E. Wipszycka, Warszawa 1985; t. 2, 1986, t. 3, 1999; nowe wydanie t.1/2 – 2001.</p> <p>Owczarek, L., Grecja. Wybór tekstów źródłowych do ćwiczeń z historii starożytnej, Kielce 1988.</p> <p>Owczarek, L., Rzym od czasów najdawniejszych do upadku republiki. Teksty źródłowe do ćwiczeń z historii starożytnej, Kielce 1979.</p> <p>Owczarek, L., Cesarstwo Rzymskie. Wybór tekstów źródłowych do ćwiczeń z historii starożytnej, Kielce 1986.</p> <p>Chankowski, A.S., Wybór źródeł do historii starożytnej, Warszawa 1995.</p> <p>Dąbrowa, E., Józefowicz-Dzielska, M., Wybór tekstów źródłowych do ćwiczeń z historii starożytnej, Kraków 1979.</p> <p>Literatura uzupełniająca Cambridge Ancient History, t. I-XV. Bonarek J., Czekalski T., Sprawski S., Turlej S., Historia Grecji, Kraków 2006. Cameron A., Późne cesarstwo rzymskie, Warszawa [2004]. Cary M., Hayes Scullard H., Dzieje Rzymu, t. I-II, Warszawa 1992. Cywilizacje starożytne, red. A. Cotterell, tłum. R. Grygiel, P. Krupczyński, W. Ceran, J. Skowrońska, J. Skowroński, M. Dąbrowska, Łódź 1990. Grant M., Dzieje dawnego Izraela, Warszawa 1991. Grecja klasyczna 500-323 p.n.e., red. R. Osborne, tłum. B. Mierzejewska, Warszawa 2002. Hammond N. G. L., Dzieje Grecji, Warszawa 1994. Hammond N. G. L., Starożytna Macedonia, Warszawa 1999. Kumaniecki K., Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1954 i późn. Lengauer W., Starożytna Grecja okresu archaicznego i klasycznego, Warszawa 1999. The Oxford Classical Dictionary, ed. S. Hornblower, A. Spawforth, 3Oxford 2003. The Oxford History of Ancient Egypt, ed. I. Shaw, Oxford 2003. Roux G., Mezopotamia, Warszawa 1998. Wielka historia świata, t. II. Stary i nowy świat. Od rewolucji neolitycznej do podbojów Aleksandra Wielkiego, red. J. Śliwa, Warszawa 2005; t. III, Świat okresu cywilizacji klasycznych, red. A. Krawczuk, Warszawa 2005. Zabłocka J., Historia Bliskiego Wschodu w starożytności, Wrocław 1987.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_03</p>	<p>Wykład: egzamin Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć; przygotowywanie się do kolokwium zaliczeniowego</p>	<p>Wykład: Uzyskanie minimum 51% punktów z egzaminu Ćwiczenia: Uzyskanie minimum 51% punktów z kolokwium zaliczeniowego; poziom przygotowania wybranych tekstów źródłowych i opracowań omawianych na zajęciach</p>

W_04	Wykład: Egzamin Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Ocena języka wypowiedzi pisemnej na egzaminie i poprawności stosowanej terminologii z zakresu historii starożytnej Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej wypowiedzi studenta podczas dyskusji					
W_07	Wykład: egzamin Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Wykazanie znajomości współczesnych kierunków badań w wypowiedzi pisemnej podczas egzaminu Ćwiczenia: Ocena znajomości i zrozumienia współczesnych kierunków badań naukowych i historii badań nad antykiem podczas dyskusji na zajęciach					
U_01	Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji - w ramach egzaminu Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, kolokwium zaliczeniowe	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu pisemnego) Ćwiczenia: Umiejętność wyszukiwania, selekcji, analizy i interpretacji danych ujętych przez studenta w kolokwium zaliczeniowym; umiejętność argumentowania oraz poprawność językowa wypowiedzi; poprawne wykorzystanie literatury przedmiotu					
U_02	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie egzaminu Ćwiczenia: Przygotowanie się i napisanie kolokwium zaliczeniowego	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu pisemnego) ćwiczenia: Zebranie adekwatnej do wskazanego tematu literatury przedmiotu; odpowiednia selekcja materiału; poprawne zredagowanie tekstu na zadany do dyskusji temat. Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcji, analizy i interpretacji treści o charakterze historycznym. Weryfikacja poprawności stosowanego języka (nomenklatura naukowa, stylistyka)					
U_07	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie egzaminu Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Ocena umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie egzaminu Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii podczas dyskusji oraz na kolokwium					
K_01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii					
K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącej zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 180		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/semi naria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy

		Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury	60	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji	30	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań	...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	30	nie dotyczy
	Inne....	...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi	Instytut Historii UO https://www.historia.uni.opole.pl , Joanna Porucznik joanna.porucznik@uni.opole.pl		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)			

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W03	Student poznał w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z zakresu historii starożytnej w ujęciu chronologicznym i tematycznym	X
K_W04	Student poznał szczegółową terminologię z zakresu historii starożytnej oraz terminologię ogólną z zakresu archeologii oraz filologii klasycznej	X
K_W07	Student poznał wybrane zagadnienia i dorobek historiografii polskiej i obcej oraz różne kierunki badań historycznych związanych z antykiem	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka starożytności	X
K_U02	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności badawcze z zakresu historii starożytnej	X
K_U07	Student posiadał umiejętność pisania i komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru historii starożytnej	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy o antyku	X
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia dotyczących badań nad antykiem, wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia średniowieczna powszechna				
	ENG: General history of the Middle Ages				
Kod przedmiotu	MK-8	Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Anna Pobóg-Lenartowicz				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	wykład z prezentacją multimedialną		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Egzamin / zaliczenie z oceną	Egzamin/zaliczenie z oceną		
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z dziejami średniowiecznej Europy, procesami społecznymi zachodzącymi w tym czasie, przemianami kulturowymi oraz elementami życia codziennego, a także zrozumienie mechanizmów kształtowania się społeczeństwa feudalnego (jako charakterystycznego dla tej epoki), przełamanie stereotypów na temat średniowiecza.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład wprowadzający (zakres materiału do egzaminu, zasady przeprowadzenia egzaminu, literatura przedmiotu) (1h) 2. Chronologia średniowiecza (1h) 3. Przyczyny upadku cesarstwa rzymskiego. Wielka wędrówka ludów (2h). 4. Ruchy społeczno – religijne wczesnego średniowiecza (2h) 5. Bizancjum – dzieje, kultura (2h) 6. Arabowie i ich wpływ na losy Europy (2h) 7. Frankowie, cesarstwo Karola Wielkiego (2h) 8. Cesarstwo Ottonów (2h) 9. Rola społeczna i gospodarcza kobiet w średniowiecznej Europie (2h) 10. Rola kulturalna i polityczna kobiet w średniowiecznej Europie (2h) 11. Małżeństwo w średniowiecznej Europie. Dzieje Heloizy i Abelarda (2h) 12. Sztuka królów. Sztuka feudałów i zakonów (2h) 13. Czasy katedr. Sztuka XIV i XV w. w Europie (2h) 14. Najważniejsze prądy filozoficzne średniowiecza (2h) 15. Spór o „dominium mundi” (2h) 16. Rywalizacja francusko – angielska w średniowiecznej Europie (2h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mechanizmy kształtowania się społeczeństwa feudalnego (2h) 2. Frankowie (działalność Chlodwiga, przejście władzy przez Karolingów) (2h) 3. Słowianie - etnogeneza (w źródłach starożytnych i wczesnobizantyjskich oraz w literaturze) (2h) 4. Państwo Samona. Geneza Państwa Wielkomorawskiego. Misja Cyryla i Metodego (2h) 5. Powstanie państwa ruskiego (2h) 6. Papiestwo i cesarstwo - I etap konfliktu (2h) 7. Papiestwo i cesarstwo - kolejne etapy konfliktu (2h) 8. Wyprawy krzyżowe – przyczyny (2h) 9. Wyprawy krzyżowe – skutki (2h) 10. Rywalizacja francusko-angielska w XII i XIII w. Kształtowanie się reprezentacji stanowej (2h) 11. “Wielki step” i najazdy Mongołów (2h) 12. Ruchy społeczno-religijne późnego średniowiecza. Ruch husycki (2h) 13. Myśl polityczna wieków średnich (2h) 14. Wojna stuletnia – przyczyny (2h) 15. Wojna stuletnia – skutki (2 h)
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) – wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p><i>A.1. wykorzystywana podczas zajęć</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. T. Manteuffel, Historia powszechna. Średniowiecze, Warszawa 2004 2. B. Zientara, Historia powszechna średniowiecza, Warszawa 1998 3. R. Michałowski, Historia powszechna. Średniowiecze, Warszawa 2009 <p><i>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta</i></p> <p>Student ma obowiązek przeczytać 3 lektury do egzaminu z historii powszechnej średniowiecza</p> <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. H. Samsonowicz, Dziedzictwo średniowiecza – mity i rzeczywistość, Warszawa 2009 2. M. Bloch, Społeczeństwo feudalne, tłum. E. Bąkowska, Warszawa 2002 3. R. Pernoud, Kobieta w czasach katedr, tłum. I. Badowska, Poznań 2009 4. R. Duby, Czasy katedr – sztuka i społeczeństwo 980 - 1420, tłum. K. Dolatowska, Warszawa 1997

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) – ćwiczenia</p>	<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: Teksty źródłowe (wybrane fragmenty): Słowiańszczyzna pierwotna, oprac. G. Labuda, Warszawa 1954 Wiek V-XV w źródłach. Wybór tekstów źródłowych, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, St. B. Lenard, Warszawa 1997</p> <p>Literatura (wybrane fragmenty): M. Bloch, Społeczeństwo feudalne, tłum. E. Bąkowska, Warszawa 2002 H. Serejski, Karol Wielki na tle swoich czasów, Warszawa 1959 P. Riche, Karolingowie: ród, który stworzył Europę, tłum. A. Kuryś, Warszawa 1997 G. Labuda, Pierwsze państwo słowiańskie. Państwo Samona, Warszawa 1959 H. Łowmiański, Zagadnienie roli Normanów w genezie państw słowiańskich, Warszawa 1957 W. Southern, Kształtowanie średniowiecza, tłum. H. Pręczkowska, Warszawa 1970 S. Runcimann, Dzieje wypraw krzyżowych, tłum. J. Schwakopf, Warszawa 1997 G. M. Trevelyan, Historia Anglii, tłum. A. Dębicki, Warszawa 1967 S. Kałużyński, Dawni Mongołowie, Warszawa 1983 S. Bylina, Rewolucja husycka. Przedświt i pierwsze lata, Warszawa 2011 J. Baszkiewicz, Myśl polityczna wieków średnich, Poznań 1998</p> <p>B. Literatura uzupełniająca (wybrane fragmenty): G. Faber, Merowingowie i Karolingowie, Warszawa 1994 J. Leśny, Konstantyn i Meteody, Poznań 1987 L. Podhorodecki, Czingis-chan, Warszawa 1991</p>	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_01</p>	<p>Wykład: Egzamin pisemny Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, udział w dyskusji</p>	<p>Egzamin pisemny: składa się z testu oraz pytań z wykładu oraz lektury. Na ocenę pozytywną należy otrzymać 50% poprawnych odpowiedzi z testu oraz przynajmniej jedną poprawną odpowiedź z pytania z lektury lub wykładu Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej wypowiedzi na podstawie przeczytanej literatury, odpowiedniej argumentacji, poprawność językowa wypowiedzi</p>
<p>W_03</p>	<p>Wykład: egzamin Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, udział w dyskusji</p>	<p>Wykład: Egzamin pisemny: składa się z testu oraz pytań z wykładu oraz lektury. Na ocenę pozytywną należy otrzymać 50% poprawnych odpowiedzi z testu oraz przynajmniej jedną poprawną odpowiedź z pytania z lektury lub wykładu Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej wypowiedzi na podstawie przeczytanej literatury, odpowiedniej argumentacji, poprawność językowa wypowiedzi</p>
<p>W_04</p>	<p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, udział w dyskusji</p>	<p>Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej wypowiedzi na podstawie przeczytanej literatury, odpowiedniej argumentacji, poprawność językowa wypowiedzi</p>
<p>W_07</p>	<p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, udział w dyskusji</p>	<p>Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej wypowiedzi na podstawie przeczytanej literatury, odpowiedniej argumentacji, poprawność językowa wypowiedzi</p>

U_01	Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji - w ramach egzaminu Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, udział w dyskusji	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu) Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej wypowiedzi na podstawie przeczytanej literatury, odpowiedniej argumentacji, poprawność językowa wypowiedzi, analiza tekstów źródłowych					
U_02	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w ramach egzaminu Ćwiczenia: Aktywność na zajęciach, udział w dyskusji	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu) ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej wypowiedzi na podstawie przeczytanej literatury, odpowiedniej argumentacji, poprawność językowa wypowiedzi					
U_07	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w ramach egzaminu Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, udział w dyskusji	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie egzaminu Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii na podstawie przeczytanej literatury oraz analizy tekstów źródłowych					
K_01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii					
K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)					
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	A. 180				
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godzin: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		60	nie dotyczy			
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		...	nie dotyczy			
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy			
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu		60	nie dotyczy			
	Inne....		...	nie dotyczy			
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			alenartowicz@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student wie o miejscu i znaczeniu epoki średniowiecznej w badaniach historycznych	X
K_W03	Student zna w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z zakresu historii powszechnej średniowiecza w ujęciu chronologicznym i tematycznym	X
K_W04	Student zna szczegółową terminologię nauk historycznych dotyczącą średniowiecza oraz terminologię ogólną z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych społecznych	X
K_W07	Student zna wybrane zagadnienia i dorobek historiografii polskiej i obcej z zakresu historii powszechnej średniowiecza oraz różne kierunki badań historycznych	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym zwłaszcza z czasów średniowiecza, technik i metod właściwych dla pracy historyka	X
K_U02	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności badawcze w zakresie historii powszechnej średniowiecza	X
K_U04	Student posiadał umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować własne wnioski dotyczące wybranych zagadnień historycznych z okresu średniowiecza i odnoszących się do życia społecznego w średniowiecznej Europie	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego dotyczących historii powszechnej średniowiecza	X
K_K04	Student docenia dziedzictwo historyczne i kulturowe swojego regionu, Polski i Europy, zwłaszcza w okresie średniowiecza, jak też uznaje i szanuje rolę historii w kształtowaniu życia społecznego	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia nowożytna powszechna				
	ENG: Universal history of the World. The Early Modern Age				
Kod przedmiotu	MK-10	Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Tomasz Ciesielski (K), Adam Wołoszyn				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy/film		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>Zapoznanie z historią powszechną w okresie nowożytnym: 2 poł. XV w.-1789 r. przez pryzmat dziejów cywilizacji europejskiej. Zapoznanie z mechanizmami międzynarodowych stosunków politycznych w Europie i Ameryce; przedstawienie wieloaspektowo i syntetycznie najważniejszych wydarzeń w dziejach Europy od XVI do XVIII w. Głównym założeniem jest wskazanie ciągów przyczynowo-skutkowych dla prezentowanych zagadnień, a także ukazanie złożoności zachodzących procesów historycznych. Prezentowane treści programowe zawierają europocentryczne ujęcie dziejów, co pozwala na ukazanie ich wpływu na miniony oraz obecny kształt polityczno-społeczny, gospodarczy i kulturowy kontynentu europejskiego, a także innych części świata na które oddziaływała Europa.</p>				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do przedmiotu – ramy chronologiczne epoki nowożytne, periodyzacja (2 h) 2. Handlowo-kolonialne imperium Portugalii XVI-XVII w. (2h) 3. Imperium kolonialne Hiszpanii XVI-XVIII w. (2h) 4. Rzesza Niemiecka u progu epoki nowożytnej, od reform Maksymiliana I do pokoju augsburskiego. (2h) 5. Królestwo Anglii pod panowaniem Tudorów – najważniejsze problemy wewnętrzne; powstanie kościoła anglikańskiego (2h) 6. Królestwo Anglii pod panowaniem Tudorów – polityka zagraniczna Henryka VIII, Marii Tudor i Elżbiety I (2h) 7. Wojny religijne we Francji (2 h) 8. Unia iberyjska 1582-1640 (2 h) 9. Wojna trzydziestoletnia (4 h) 10. Od wojny o sukcesję hiszpańską do wojny o sukcesję. Próba utworzenia układu sił eliminujących zagrożenie konfliktami zbrojnymi drugiej i trzeciej dekadzie XVIII w. (2h) 11. Wojna o sukcesję austriacką i siedmioletnia. Zmiana układu sił w Europie. (2h) 12. Reformy Piotra I i Katarzyny II w Rosji – 2 h 13. Wzrost znaczenia politycznego Rosji na arenie międzynarodowej w XVIII w. (2h) 14. Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. (2h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Humanizm i renesans (2h) 2. Kontreformacja i wojny religijne we Francji (2h) 3. Wojna 80-letnia o niepodległość Niderlandów (1568-1648) (2h) 4. Dominium Maris Baltici, cz. 1: pierwsza (1563-1570) i druga wojna północna (1655-1660) (2h) 5. Rewolucja i wojna domowa w Anglii (1642-1660) (2h) 6. Systemy rządów w nowożytnej Europie (2h) 7. Rosja od uzyskania supremacji przez Księstwo Moskiewskie na Rusi do Fiodora III Romanowa (2h) 8. Francja Ludwika XIV i jego wojny w XVII w. (2h) 9. Dominium Maris Baltici, cz. 2: Wielka Wojna Północna (1700-1721) (2h) 10. Wojny o panowanie w Ameryce Północnej w latach 1689-1766 (2h) 11. Wielka Brytania w okresie panowania dynastii hanowerskiej (2h) 12. Od baroku, przez rewolucję naukową do oświecenia (2 h) 13. Prusy. Od księstwa do królestwa, XVI-XVIII w. (2h) 14. Dania i Szwecja od XVI do XVIII w. sytuacja wewnętrzna i wzajemne relacje (2h) 15. Austria w dobie reform Marii Teresy i Józefa II (2h)
---------------------------------	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej</p> <p>(pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p>A.1. Podręczniki</p> <p>Wójcik Z., <i>Historia powszechna XVI-XVII w.</i>, kilka wydań.</p> <p>Rostworowski E., <i>Historia powszechna XVIII w.</i>, kilka wydań.</p> <p>Bazyłow L., <i>Historia powszechna 1498-1648</i>, Warszawa 1991.</p> <p>Wyczański A., <i>Wiek XVI</i>, Warszawa 1983 i wyd. nast.</p> <p>Kersten A., <i>Wiek XVII</i>, Warszawa 1984 i wyd. nast.</p> <p>Maciszewski J., <i>Wiek Oświecenia</i>, Warszawa 1985 i wyd. nast.</p> <p>Mackenney R., <i>Europa XVI wieku</i>, Warszawa 1997.</p> <p>Munch T., <i>Europa XVII wieku 1598-1700</i>, Warszawa 1998.</p> <p>Black J., <i>Europa XVIII wieku 1700-1789</i>, Warszawa 1997.</p> <p><i>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta</i></p> <p>Syntezy dziejów państw i narodów</p> <p>Andersson I., <i>Dzieje Szwecji</i>, Warszawa 1967.</p> <p>Balicki J., Bogucka M., <i>Historia Holandii</i>, Wrocław 1989.</p> <p>Baszkiewicz J., <i>Historia Francji</i>, Wrocław 1999 (wyd. 4).</p> <p>Bazyłow L., <i>Historia Rosji</i>, Wrocław 1985 (wyd. 3).</p> <p>Bues A., <i>Historia Niemiec XVI – XVIII wieku</i>, Warszawa 1998.</p> <p>Czapliński W., Galos A., Korta W., <i>Historia Niemiec</i>, Wrocław 1990.</p> <p>Czapliński W., Górski K., <i>Historia Danii</i>, Wrocław 1965.</p> <p>Demel J., <i>Historia Rumunii</i>, Wrocław 1986 (wyd. 2).</p> <p>Felczak W., <i>Historia Węgier</i>, Wrocław 1983 (wyd. 2).</p> <p>Gierowski J.A., <i>Historia Włoch</i>, Wrocław 1999 (wyd. 2).</p> <p><i>Historia Francji</i>, t.1: E.Perroy, R.Doucet i A.Latreille, <i>Od początku dziejów do r. 1774</i>; t.2: G.Lefebvre, C.H.Pouthas i M.Baumont, <i>Od roku 1774 do czasów współczesnych</i>, Warszawa 1969.</p> <p>Katz H., <i>Historia Stanów Zjednoczonych</i>, Wrocław 1971.</p> <p>Kersten A., <i>Historia Szwecji</i>, Wrocław 1973.</p> <p>Kędzierski J., <i>Dzieje Anglii od 1485 r.</i>, t.1, Wrocław 1986.</p> <p>Kieniewicz J., <i>Historia Indii</i>, Wrocław 1986.</p> <p>Kula M., <i>Historia Brazylii</i>, Wrocław 1986.</p> <p>Łaptos J., <i>Historia Belgii</i>, Wrocław 1995.</p> <p>Łepkowski T., <i>Historia Meksyku</i>, Wrocław 1986.</p> <p>Miłkowski T., Machcewicz P., <i>Historia Hiszpanii</i>, Wrocław 1998.</p> <p>Oliveira A.H. de, <i>Historia Portugalii</i>, t.1-2, Warszawa 1987.</p> <p>Procacci G., <i>Historia Włochów</i>, Warszawa 1983.</p> <p>Reychman J., <i>Historia Turcji</i>, Wrocław 1973.</p> <p>Salmonowicz S., <i>Prusy. Dzieje państwa i społeczeństwa</i>, oba wyd.</p> <p>Trevelyan G.M., <i>Historia Anglii</i>, Warszawa 1965.</p> <p>Tunon de Lane M., Valdeon Baroque J. i Dominique Ortiz A., <i>Historia Hiszpanii</i>, Kraków 1998.</p> <p>Wasilewski T., <i>Historia Bułgarii</i>, Wrocław 1988 (wyd. 2).</p> <p>Wawrykowa M., <i>Dzieje Niemiec 1648-1789</i>, Warszawa 1976.</p> <p>Wereszycki H., <i>Historia Austrii</i>, Wrocław 1986 (wyd. 2).</p> <p>Wójtowicz J., <i>Historia Szwajcarii</i>, Wrocław 1988.</p> <p>Zabieglik S., <i>Historia Szkocji</i>, Warszawa 2000.</p> <p>Zins H., <i>Historia Anglii</i>, Wrocław 1979, 1995 (wyd. 2 i 3).</p> <p>Zins H., <i>Historia Kanady</i>, Wrocław 1975.</p> <p style="text-align: right;">Syntezy</p> <p>Carpentier J, Lebrum F., <i>Historia Europy</i>, Warszawa 1994.</p>
--	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej</p> <p>(pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Atlas historyczny świata</i>, red. J. Wolski, L. Horubała, Warszawa 2001 (lub inne wydania). - Bazyłow L., <i>Historia powszechna 1492-1648</i>, Warszawa 2001 (lub inne wydania). - Kersten A., <i>Historia powszechna. Wiek XVII</i>, Warszawa 1987 (lub inne wydania). - Kersten A., Maciszewski J., <i>Historia powszechna 1648-1789</i>, Warszawa 1971. - Maciszewski J., <i>Historia powszechna. Wiek oświecenia</i>, Warszawa 1985 (lub inne wydania) . - Mikulski K., Wijaczka J., <i>Historia powszechna. Wiek XVI-XVIII</i>, Warszawa 2012. - Rostworowski E., <i>Historia powszechna. Wiek XVIII</i>, Warszawa 2006 (lub inne wydania). - <i>Wiek XVI-XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów</i>, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 1997. - Wójcik Z., <i>Historia powszechna. Wiek XVI-XVII</i>, Warszawa 2008 (lub inne wydania). - Wyczański A., <i>Historia powszechna. Wiek XVI</i>, Warszawa 1987 (lub inne wydania). <p>B. Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Black J., <i>Europa XVIII wieku 1700-1789</i>, tłum. J. Mikos, Warszawa 1997. - Mackenney R., <i>Europa XVI wieku. Ekspansja i konflikt</i>, tłum. A. Staniewska, D. Dywańska, Warszawa 1997. - Munck T., <i>Europa XVII wieku 1598-1700. Państwo, konflikty i porządek społeczny</i>, tłum. R. Sudół, Warszawa 1998. - <i>Wielka historia świata</i>, t. 6: <i>Narodziny świata nowożytnego 1453-1605</i>, oprac. J. Basista i in., Warszawa 2005. - <i>Wielka historia świata</i>, t. 7: <i>Świat w XVII wieku</i>, oprac. J. Basista i in., Warszawa 2005. - <i>Wielka historia świata</i>, t. 8: <i>Świat w XVIII wieku</i>, oprac. J. Basista i in., Warszawa 2006. - <i>Zarys Historii Europy. XVI wiek</i>, red. E. Cameron, tłum. M. Szubert, Warszawa 2011. - <i>Zarys Historii Europy. XVII wiek</i>, red. J. Bergina, tłum. M. Urbański, Warszawa 2011. - <i>Zarys Historii Europy. XVIII wiek</i>, red. T. C. W. Blanning, tłum. M. Urbański, Warszawa 2003. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu</p> <p>(symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu:</p> <p>(np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny:</p> <p>(proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_03</p>	<p>Wykład: Egzamin, odpowiedź ustna</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kolokwium 2) Aktywność w czasie zajęć 3) Praca semestralna 	<p>Wykład: udzielenie odpowiedzi na 2 zadane pytania z wykazu zagadnień egzaminacyjnych: znajomość faktografii 40%, umiejętność powiązania faktów 20%, opinie w historiografii 20%, własne oceny 10%, logiczność wypowiedzi 10%</p> <p>Pytanie ze znajomości lektury: znajomość treści wybranej przez studenta lektury 80%, logiczność wypowiedzi 20%</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Min 50% poprawnych odpowiedzi na zaliczenie 2) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 3) Opracowanie notatki (forma wybrana przez studenta: notatka punktowa, notatka strukturalna, mapa myśli, prezentacja multimedialna, notatka audio itp.) na wybrany przez studenta temat zajęć z bibliografią (min. 3 pozycje) <p>Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%</p>

<p>W_04</p>	<p>Wykład: Egzamin</p> <p>Ćwiczenia: 1) Kolokwium 2) Aktywność w czasie zajęć 3) Praca semestralna</p>	<p>Wykład: wykorzystanie w odpowiedzi właściwej terminologii historycznej</p> <p>Ćwiczenia: 1) Min 50% poprawnych odpowiedzi na zaliczenie 2) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 3) Opracowanie notatki (forma wybrana przez studenta: notatka punktowa, notatka strukturalna, mapa myśli, prezentacja multimedialna, notatka audio itp.) na wybrany przez studenta temat zajęć z bibliografią (min. 3 pozycje) Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%</p>
<p>W_07</p>	<p>Wykład: Egzamin</p> <p>Ćwiczenia: 1) Kolokwium 2) Aktywność w czasie zajęć 3) Praca semestralna</p>	<p>Wykład: odwołanie się w odpowiedzi na pytanie do pracy różnych historyków polskich i zagranicznych</p> <p>Ćwiczenia: 1) Min 50% poprawnych odpowiedzi na zaliczenie 2) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 3) Opracowanie notatki (forma wybrana przez studenta: notatka punktowa, notatka strukturalna, mapa myśli, prezentacja multimedialna, notatka audio itp.) na wybrany przez studenta temat zajęć z bibliografią (min. 3 pozycje) Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%</p>
<p>U_01</p>	<p>Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji - w ramach egzaminu</p> <p>Ćwiczenia: 1) Recenzja lektury 2) Aktywność w czasie zajęć 3) Praca semestralna</p>	<p>Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu)</p> <p>Ćwiczenia: 1) Recenzja wybranej przez studenta lektury dotyczącej tematyki zajęć Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30% 2) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 3) Opracowanie notatki (forma wybrana przez studenta: notatka punktowa, notatka strukturalna, mapa myśli, prezentacja multimedialna, notatka audio itp.) na wybrany przez studenta temat zajęć z bibliografią (min. 3 pozycje) Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%</p>
<p>U_03</p>	<p>Ćwiczenia: Praca semestralna</p>	<p>Ćwiczenia: Opracowanie notatki (forma wybrana przez studenta: notatka punktowa, notatka strukturalna, mapa myśli, prezentacja multimedialna, notatka audio itp.) na wybrany przez studenta temat zajęć z bibliografią (min. 3 pozycje) Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%</p>

U_07	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie egzaminu Ćwiczenia: 1) Kolokwium 2) Aktywność w czasie zajęć 3) Praca semestralna	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie egzaminu Ćwiczenia: 1) Min 50% poprawnych odpowiedzi na zaliczenie 2) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 3) Opracowanie notatki (forma wybrana przez studenta: notatka punktowa, notatka strukturalna, mapa myśli, prezentacja multimedialna, notatka audio itp.) na wybrany przez studenta temat zajęć z bibliografią (min. 3 pozycje) Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%					
K_01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii					
K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych					
K_K06	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)					
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	A. 180				
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy</u> własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				60	nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				20	nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań				...	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu				40	nie dotyczy	
	Inne....				...	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			tciesielski@uni.opole.pl / adam.woloszyn@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams			Wykład: W.Historia powszechna nowożytna.II Historia.Z..... (np. 2023/2024)				

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W03	Student zna w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z zakresu historii powszechnej nowożytnej (1492-1789)	X
K_W04	Student zna szczegółową terminologię nauk historycznych oraz terminologię ogólną z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych społecznych przydatnych w poznaniu kulturowych i społecznych aspektów dziejów nowożytnych	X
K_W07	Student zna wybrane zagadnienia i dorobek historiografii polskiej i obcej oraz różne kierunki badań historycznych nad historią powszechną nowożytną (1492-1789)	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka	X
K_U03	Student potrafi Zredagować tekst naukowy, opatrując go komentarzami i przypisami	X
K_U07	Student posiadał umiejętność Zastosować terminologię adekwatną dla obszaru nauk historycznych, szczególnie terminologię typową dla epoki nowożytnej	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej	X
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego	X
K_K06	Student jest gotów do niezależnego i samodzielnego myślenia oraz formułowania własnych opinii	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia powszechna XIX w.				
	ENG: General history of nineteenth-century.				
Kod przedmiotu	MK-56	Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Antoni Maziarz (K), Mariusz Patelski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest zapoznanie słuchaczy z głównymi etapami historii powszechnej XIX w. Wskazanie wiodących procesów dziejowych, charakterystycznych dla XIX w., a zarazem wydarzeń różnicujących sytuację XIX-świata: odejście od europcentrycznego postrzegania dziejów świata, z zachowaniem wiodącej roli naszego kontynentu. Student poznaje genezę współczesnej sytuacji świata poprzez pryzmat dziedzictwa XIX wieku: w sferze świata polityki, historii nauki, przemian społecznych, historii gospodarki.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do epoki – główne idee, granice chronologiczne i historiografia (2 h) 2. Stronnictwa polityczne rewolucji francuskiej (2h) 3. Wojny napoleońskie (2h) 4. Armia pruska w XIX w. Udział w wojnach i relacje miasto-garnizon (2h) 5. Kultura fizyczna i sport w XIX w. (2h) 6. Odrodzenie narodowe w Czechach i na Łużycach (2h) 7. Cenzura w dziewiętnastowiecznej Europie (2h) 8. Wiosna Ludów w Austrii i w Niemczech (2h) 9. Główne etapy zjednoczenia Włoch w XIX w. (2h) 10. Wojna secesyjna w USA (2h) 11. Kolonializm i wojny angielsko-burskie w Afryce (2h) 12. Wojna japońsko-rosyjska (2h) 13. Geneza I wojny światowej (2h) 14. Główne etapy Wielkiej Wojny (2h) 15. Państwa i narody słowiańskie w I wojnie światowej (2 h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wielka Rewolucja Francuska. Wolność-Równość-Braterstwo w latach 1789-1797. Mit i rzeczywistość (2h) 2. Charles Talleyrand - twórca dyplomacji (i nie tylko) (2h) 3. Dynastie Europy Środkowej i Wschodniej: Habsburgowie, Hohenzollernowie, Romanowowie (2h) 4. Pozycja Prus w Europie 1806-1870 (2h) 5. Zjednoczenie Niemiec w XIX w. (2h) 6. Stany Zjednoczone w pierwszych latach po wojnie secesyjnej (2h) 7. Rosja i Kaukaz: zmagania z Czeczenią i współdziałanie z Gruzją (2h) 8. Rosja w opinii Lwa Tołstoja (2h) 9. Upadek Chin i reformy Japonii w XIX w. (2h) 10. Kolonie brytyjskie w XIX wieku (2h) 11. Wybrane państwa i narody w XIX w. (2h) 12. Życie prywatne wybranych przedstawicieli świata polityki (2h) 13. Nauczanie społeczne Kościoła katolickiego w XIX wieku (2h) 14. Rozwój nauki i techniki w XIX w. (2h) 15. Bilans epoki (2h)
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):</p> <p><i>A.1. wykorzystywana podczas zajęć (wybrana literatura)</i></p> <p>Chwalba A., Historia powszechna. Wiek XIX, Warszawa 2008,</p> <p>Europa i świat w epoce napoleońskiej, pod red. W. Zajewskiego, Warszawa 1988.</p> <p>Europa i świat w epoce restauracji, romantyzmu i rewolucji 1815 - 1848, pod red. M. Senkowskiej - Gluck, Warszawa 1988.</p> <p>Michalek K., Na drodze ku potędze. Historia Stanów Zjednoczonych 1860 - 1945, Warszawa 1991.</p> <p>Żywczyński M., Historia powszechna 1789 - 1870, Warszawa 1991</p> <p><i>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta (wybrana literatura)</i></p> <p>Achmatow A., Rewolucja wolności, Warszawa 1990.</p> <p>Bazyłow L., Historia Rosji, tekst obejmujący lata 1917-1991 napisał Paweł Wieczorkiewicz, Wrocław 2005.</p> <p>Jakóbczyk W., Niemcy 1815 - 1919 między partykularyzmem a federalizmem, Warszawa - Poznań 1984.</p> <p>Kissinger H., Dyplomacja, Warszawa 2009.</p> <p>Kołakowski L., Główne nurty marksizmu. Powstanie - rozwój - rozkład, Londyn 1988.</p> <p>Markov W., Soboul A., Wielka Rewolucja Francuzów 1789, Wrocław 1984.</p> <p>Wandycz P., PAX EUROPEA. Dzieje systemów międzynarodowych w Europie 1815-1914, Kraków 2003.</p> <p>A. Wybrana literatura uzupełniająca</p> <p>Bielecki R., Encyklopedia wojen napoleońskich, Warszawa 2001.</p>

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: Wykaz literatury A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chwalba A., <i>Historia powszechna. Wiek XIX</i>, Warszawa 2008; • Kizwalter T., <i>Historia powszechna. Wiek XIX</i>, Warszawa 2007; • Landes D., <i>Bogactwo i nędza narodów</i>, Warszawa 2000; • <i>Słownik biograficzny XIX wieku</i>, red. J. Pająk, A. Penkalla, J. Szczepański, Toruń 2005. <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> • Baszkiewicz J., <i>Równość, Własność: rewolucje burżuazyjne</i>, Warszawa 1981; • Ciesielski S., <i>Rosja-Czeczenia: dwa stulecia konfliktu</i>, w: http://www.sciesielski.republika.pl/czeczenia/spiscze.html; • Cisek A., <i>Kłamstwo Bastylii</i>, Warszawa 2010; • Collini S., <i>Historia nauki i techniki: wiek przemysłu</i>, Warszawa 2002; • Durschmied E., <i>Schylek wielkich dynastii</i>, Warszawa 2003; • Dziewanowski K., <i>Brzeźnię białego człowieka: jak zbudowano Imperium Brytyjskie</i>, Warszawa 1995; • Grodziski S., <i>Habsburgowie – dzieje dynastii</i>, Kraków 2013; • Harris R., <i>Talleyrand – zdrajca i zbawca Francji</i>, Warszawa 2008; • Henshall K., <i>Historia Japonii</i>, Warszawa 2011; • Jakóbczyk W., <i>Niemcy 1815-1919: między partykularyzmem a federalizmem</i>, Warszawa-Poznań 1984; • Krockow Ch., <i>Bismarck. Biografia</i>, Warszawa 1998; • Jakóbczyk W., <i>Niemcy 1815-1919: między partykularyzmem a federalizmem</i>, Warszawa-Poznań 1984; • Johnson P., <i>Narodziny nowoczesności</i>, Gdańsk 1995; • Krockow Ch., <i>Bismarck. Biografia</i>, Warszawa 1998; • Łuczko M., <i>Ito Hirobumi i Yamagata Aritimo</i>, Warszawa 2006; • Oliver R., Atmore A., <i>Dzieje Afryki po 1800</i>, Warszawa 2007; • Orioux J., <i>Talleyrand – niezrozumiany sfinks</i>, Warszawa 1989; • Tarle E., <i>Talleyrand</i>, Warszawa 1967; • Wąsicki J., <i>Związek Niemiecki i druga Rzesza Niemiecka 1848-1914</i>, Poznań 1989; • Winkler H.A., <i>Długa droga na Zachód. Dzieje Niemiec</i>, t. 1: 1806-1933, Wrocław 2007; • Zieliński Z., <i>Papiestwo i papieże dwóch ostatnich wieków</i>, Warszawa 1999; • Zins H., <i>Ekspansja i zmierzch Imperium Brytyjskiego</i>, Lublin 2001. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_03</p>	<p>Wykład: Egzamin</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć; Test</p>	<p>Wykład: minimum 50% poprawnych odpowiedzi Ćwiczenia: Znajomość faktografii i procesów historycznych w zakresie tematów wskazanych na początku kursu</p>
<p>W_06</p>	<p>Wykład: egzamin</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć Prace pisemne (referat, prezentacja indywidualna, prezentacja grupowa)</p>	<p>Wykład: w trakcie egzaminu uwzględnienie elementów odniesień współczesnych do historii XIX w. Ćwiczenia: zawartość merytoryczna prac, oryginalność i samodzielność ujęcia, stosowanie komparatystyki, poprawność stosowanego słownictwa, liczba odniesień, bibliografia, estetyka pracy</p>
<p>W_11</p>	<p>Wykład: egzamin Ćwiczenia: udział w dyskusji</p>	<p>Egzamin: uwzględnienie w trakcie egzaminu Ćwiczenia: w trakcie zajęć oraz w pracach pisemnych - odwołanie do różnych spojrzeń na omawiane kwestie</p>

U_01	Wykład: egzamin Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć Prace pisemne	Wykład: weryfikacja w trakcie egzaminu Ćwiczenia: weryfikacja umiejętności wyszukiwania potrzebnych treści, ich analiza i prezentacja w trakcie zajęć; stosowanie różnych metod i technik prezentacji pracy o treściach historycznych					
U_03	Ćwiczenia: Prace pisemne	ćwiczenia: weryfikacja poprawnie przygotowanych prac: wartość merytoryczna, poprawność stosowania aparatu naukowego					
U_08	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie egzaminu Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć Prace pisemne	Wykład: Weryfikacja w trakcie egzaminu Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii m.in. pod kątem oceny elementów społecznych					
U_11	Ćwiczenia: udział w dyskusji, prace pisemne	Ćwiczenia: umiejętność komunikatywnego przedstawienia opracowanych treści, umiejętność pracy w grupie					
K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych					
K_K07	Aktywny udział w zajęciach	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych					
K_K08	Aktywny udział w zajęciach	Zdolność do pracy w zespole					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)					
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	A. 180				
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		50	nie dotyczy			
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		30	nie dotyczy			
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy			
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu		40	nie dotyczy			
	Inne....		...	nie dotyczy			
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			amaziarz@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W03	Student zna w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z zakresu historii powszechnej w zakresie dziejów XIX w. w ujęciu chronologicznym i tematycznym (wg listy zagadnień egzaminacyjnych oraz tematów omawianych w trakcie ćwiczeń)	X
K_W06	Student dostrzega i zna relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością (wiek XIX)	X
K_W11	Student wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka	X
K_U03	Student potrafi poprawnie zredagować tekst naukowy, opatrując go komentarzami i opatrywania przypisami zgodnie z zasadami obowiązującej w nauce historycznej i pokrewnych dyscyplinach; przygotować prezentację wg wskazań prowadzącego	X
K_U04	Student posiada umiejętność umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować własne wnioski dotyczące wybranych zagadnień historycznych i odnoszących się do życia społecznego w XIX w.	X
K_U08	Student potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną – w kontekście wybranych wydarzeń i procesów zachodzących w XIX w.	X
K_U11	Student posiada umiejętności umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej z zakresu dziejów powszechnych wieku XIX	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego	X
K_K07	Student prezentuje postawę empatii, otwartości, refleksyjności w badaniach historycznych prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności	X
K_K08	Student jest gotowy do pracy w zespole	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia powszechna XX w. (do 1945 r.)				
	ENG: General history of twentieth-century until 1945.				
Kod przedmiotu	MK-12	Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca	Adriana Dawid				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, praca w grupach, indywidualne wystąpienia z referatami	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytorjne: analiza materiałów źródłowych z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy materiałów źródłowych, historiograficznych i historycznych z lat 1918–2024; zapoznanie z najważniejszymi syntezami historii powszechnej dotyczącymi lat 1918–1945; omówienie wybranych opracowań monograficznych z historii powszechnej; pomoc w doskonaleniu umiejętności publicznej prezentacji zagadnień historycznych oraz popularyzacja wiedzy historycznej obejmującej historię powszechną lat 1918–1945.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bilans i skutki I wojny światowej (2h) • Rozpad Austro-Węgier (2h) • Konferencja paryska, system wersalski (2h) • Kwestia Ligi Narodów na forum konferencji paryskiej (2h) • System mandatowy i konferencja waszyngtońska (2h) • Życie codzienne w Rosji bolszewickiej w świetle pamiętników i wspomnień (2h) • Niemcy w latach 1918–1933 (4 h) • Propaganda w III Rzeszy (Leni Riefenstahl) (2h) • Indie i gandyzm (2h) • Chiny w okresie międzywojennym (2h) • Rozpad Czechosłowacji (2 h) • Ostatnie miesiące pokoju – działania dyplomatyczne (2h) • Upadek III Rzeszy (2 h) • Konferencje pokojowe okresu II wojny światowej (2 h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wprowadzające (1 godz.) • Rosja Lenina (1917–1924) (2 h) • Na gruzach monarchii austro-węgierskiej. Kształtowanie samodzielnych bytów państwowych Węgier i Czechosłowacji (1918–1930) (4h) • Ugruntowanie się władzy faszystowskiej we Włoszech (1919–1930) (2h) • Polityka wewnętrzna i zagraniczna USA w latach 20. XX wieku (2h) • Stalinowska wizja państwa komunistycznego. ZSRR w latach 1924–1939 (2h) • Dojście nazistów do władzy w Niemczech (X 1931–I 1933) (2 h) • Rewolucja nazistowska w Niemczech (2h) • Wokół koncepcji Paktu Wschodniego (2h) • Agresja włoska w Etiopii (2h) • Stosunki międzynarodowe w okresie remilitaryzacji Nadrenii (2h) • Wojna domowa w Hiszpanii (2h) • Rozbiór Czechosłowacji (2h) • Faszyzm, nazizm, komunizm, frankizm – porównanie totalitaryzmów (2 h) • Kolokwium (1 godz.)
---------------------------------	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czapiewski E., Tyszkiewicz J., <i>Historia powszechna XX wieku</i>, Warszawa 2014. • Czubiński A., <i>Historia drugiej wojny światowej 1939–1945</i>, Poznań 2012. • Czubiński A., <i>Historia powszechna XX wieku</i>, Poznań 2011. • <i>Historia polityczna świata XX wieku 1901–1945</i>, red. M. Bankowicz, Kraków 2004. • <i>Historia XX wieku</i>, red. R.W. Bulliet, Warszawa 2003. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bullock A., <i>Hitler. Studium tyranii</i>, Warszawa 2000. • Chapoutot J., <i>Wiek dyktatur. Faszyzm i reżimy autorytarne w Europie Zachodniej (1919–1945)</i>, Warszawa 2012. • Courtois S. i in., <i>Czarna księga komunizmu. Zbrodnie, terror, prześladowania</i>, Kraków 2017. • Fiedor K., <i>Austria. Zarys dziejów politycznych</i>, Łódź 1996. • Figes O., <i>Szepty. Życie w stalinowskiej Rosji</i>, Warszawa 2008. • Foro P., <i>Włochy faszystowskie</i>, Kraków 2008. • Gerwarth R., <i>Pokonani. Dlaczego pierwsza wojna światowa się nie zakończyła (1917–1923)</i>, Poznań 2017. • Junge T., <i>Z Hitlerem do końca</i>, Warszawa 2003. • Kershaw I., <i>Hitler 1889–1936; Hitler 1889–1936. Hybris</i>, Poznań 2004; <i>Hitler 1936–1941. Nemezis</i>, Poznań 2002. • Kershaw Ian, <i>Do piekła i z powrotem. Europa 1914–1949</i>, Warszawa 2017. • Kissinger H., <i>Dyplomacja</i>, Warszawa 1996. • Kitchen M., <i>Historia Europy. 1919–1939</i>, Wrocław 2009. • Misch R., <i>Byłem z Hitlerem do końca</i>, Warszawa 2006. • Peukert D., <i>Republika weimarska. Lata kryzysu klasycznego modernizmu</i>, Warszawa 2005. • Pipes R., <i>Rosja bolszewików</i>, Warszawa 2022. • Tomaszewski J., <i>Czechosłowacja</i>, Warszawa 1997. • Weitz E., <i>Niemcy weimarskie. Nadzieja i tragedia</i>, Kraków 2011.
---	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Batowski H., <i>Między dwiema wojnami 1919-1939. Zarys historii dyplomatycznej</i>, Warszawa 2007. • Briggs A., Clavin P., <i>Europa dwóch stuleci 1789-1989</i>, Wrocław-Warszawa-Kraków 2000. • Czapiewski E., Tyszkiewicz J., <i>Historia powszechna XX wieku</i>, Warszawa 2014. • Czubiński A., <i>Historia drugiej wojny światowej 1939-1945</i>, Poznań 2012. • Czubiński A., <i>Historia powszechna XX wieku</i>, Poznań 2011. • Dobrzycki W., <i>Historia stosunków międzynarodowych w czasach nowożytnych 1815-1945</i>, Warszawa 2004. • <i>Historia polityczna świata XX wieku 1901-1945</i>, red. M. Bankowicz, Kraków 2004. • <i>Historia XX wieku</i>, red. R. W. Bulliet, Warszawa 2003. • Kershaw I., <i>Do piekła i z powrotem. Europa 1914-1959</i>, Kraków 2016. • <i>Zarys dziejów Afryki i Azji 1869-1996. Historia konfliktów</i>, red. A. Bartnicki, Warszawa 2000. • <i>Zarys historii Europy. XX wiek (1900-1945)</i>, red. J. Jackson, Warszawa 2004. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bartnicki A., Mantel-Niecko J., <i>Historia Etiopii</i>, Wrocław 1987. • Beevor A., <i>Walka o Hiszpanię 1936-1939. Pierwsze starcia totalitaryzmów</i>, Kraków 2009. • Bullock A., <i>Hitler. Studium tyranii</i>, Warszawa 2000. • Carroll, W.H. <i>Ostatnia krucjata. Hiszpania 1936</i>, Wrocław 2007. • Fiedor K., <i>Austria. Zarys dziejów politycznych</i>, Łódź 1996. • Figes O., <i>Szepty. Życie w stalinowskiej Rosji</i>, Warszawa 2020. • Foro P., <i>Włochy faszystowskie</i>, Kraków 2008. • Hitler A. <i>Moja walka</i>, Krosno 1992. • Kershaw I., <i>Hitler 1889-1936; Hitler 1889-1936. Hybris</i>, Poznań 2004; <i>Hitler 1936-1941. Nemezis</i>, Poznań 2002. • Kochanowski J., <i>Węgry. Od ugody do ugody 1867-1990</i>, Warszawa 1997. • Majewski P., <i>Kiedy wybuchnie wojna? 1938 studium kryzysu</i>, Warszawa 2019. • Małkiewicz A., <i>Samobójstwo demokracji. Czechosłowacja w okresie II Republiki (1938-1939)</i>, Zielona Góra-Poznań 2013. • Michałek K/, <i>Na drodze ku potędze. Historia USA 1861-1945</i>, Warszawa 1993. • Moa P., <i>Mity wojny domowej. Hiszpania 1936-1939</i>, Warszawa 2007. • Mussolini B., <i>Doktryna faszyzmu</i>, Poznań 1992. • Pastusiak L., <i>Pół wieku dyplomacji amerykańskiej 1898-1945</i>, Warszawa 1974. • Pipes R., <i>Rosja bolszewików</i>, Warszawa 2022. • Rochat Giorgio, <i>Włochy na wojnie 1935-1943. Od podboju Etiopii do klęski</i>, Oświęcim 2018. • Rothbard Murray N., <i>Wielki kryzys w Ameryce</i>, Warszawa 2010. • Sierpowski S., <i>Między wojnami 1919-1939</i>, t. 1, Poznań 1999. • Sierpowski S., <i>Źródła do historii powszechnej okresu międzywojennego</i>, t. 1-3, Poznań 1989-1992. • Skibiński P., <i>Państwo generała Franco. Ustrój Hiszpanii w latach 1936-1967</i>, Kraków 2004. • Smaga J., <i>Rosja w 20. stuleciu</i>, Kraków 2002. • Surosz Mariusz, <i>Pepiki. Dramatyczne stulecie Czechów</i>, Wołowiec 2018. • Tomaszewski J., <i>Czechosłowacja</i>, Warszawa 1997. • Tooze A., <i>U progu wielkiego kryzysu. Wielka wojna i przebudowa światowego porządku 1916-1931</i>, Oświęcim 2019. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>

W_02	Wykład: Egzamin Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, praca semestralna, referat, kolokwium	Wykład: udzielenie poprawnych odpowiedzi na zadane pytania (minimum 50%) Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy podczas dyskusji, analizy materiałów źródłowych i pracy w grupach (40%); praca pisemna: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, obiektywizm, obudowa naukowa), poprawność edytorska pracy(20%); referat: wartość merytoryczna prezentowanych treści, forma przekazu, dobór materiałów ilustracyjnych (20%); kolokwium: uzyskanie minimum połowy możliwych do zdobycia punktów na ocenę pozytywną (20%).
W_06	Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy podczas dyskusji i analizy tekstów źródłowych
W_09	Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, praca pisemna, referat	Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy podczas dyskusji, analizy materiałów źródłowych i pracy w grupach (60%); praca pisemna: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, obiektywizm, obudowa naukowa), poprawność edytorska pracy (20%); referat: wartość merytoryczna prezentowanych treści, forma przekazu, dobór materiałów ilustracyjnych (20%)
W_10	Wykład: Egzamin ustny Ćwiczenia: Aktywność na zajęciach, dyskusja, praca pisemna, referat	Wykład: Egzamin ustny, minimum 50% prawidłowych odpowiedzi na ocenę pozytywną Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy podczas dyskusji, analizy materiałów źródłowych i pracy w grupach (60%); praca pisemna: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, obiektywizm, obudowa naukowa), poprawność edytorska pracy 20%); referat: wartość merytoryczna prezentowanych treści, forma przekazu, dobór materiałów ilustracyjnych (20%)
U_01	Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji – w ramach egzaminu Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć Prace pisemne	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu) Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, argumentacji, stosowania techniki pisania prac naukowych
U_02	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie testu zaliczeniowego Ćwiczenia: Aktywność na zajęciach, Prace pisemne	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu) Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy podczas dyskusji, analizy materiałów źródłowych i pracy w grupach (60%); praca pisemna: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, obiektywizm, obudowa naukowa), poprawność edytorska pracy (20%); referat: wartość merytoryczna prezentowanych treści, forma przekazu, dobór materiałów ilustracyjnych (20%)
U_07	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie testu zaliczeniowego Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć Prace pisemne	Wykład: udzielenie poprawnych odpowiedzi na zadane pytania (minimum 50%) Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii
U_11	Referowanie pracy, dyskusja	Ocena umiejętności prezentowania własnego stanowiska, poprawności argumentacji, jasności przekazu
K_01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii

K_04	Wykład: egzamin ustny Ćwiczenia: Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Wykład: ocena wartości merytorycznej prezentowanych kwestii, Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
K_K08	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych, praca w grupach		Ocena wartości merytorycznej prezentowanych kwestii, umiejętności argumentacji, współpracy przy wypracowywaniu wspólnych wniosków w grupie			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 180		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		60		nie dotyczy	
	Przygotowanie prac pisemnych i referatów		20		nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań				nie dotyczy	
	Przygotowanie do kolokwium		20		nie dotyczy	
	Przygotowanie do egzaminu		20		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		insth@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W02	Student zna w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z zakresu historii powszechnej w latach 1918–1945	X
K_W06	Student zna relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a tymi, które rozgrywały się na świecie w latach 1918–1945.	X
K_W09	Student zna metody badawcze i znaczenie warsztatu badawczego historyka dla badań nad historią powszechną pierwszej połowy XX w. oraz specyfikę metodologiczną nauk historycznych dla tego okresu	X
K_W10	Student zna zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi zachodzącymi w dziejach świata w latach 1918 do 1945 r.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka zajmującego się pierwszą połową XX w.	X
K_U02	Student potrafi samodzielnie zdobywać umiejętności badawcze w zakresie badań nad historią powszechną lat 1918–1945	X
K_U07	Student posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru historii powszechnej lat 1918–1945.	X
K_U11	Student posiada umiejętności zaprezentowania i wypracowania w zespole wniosków z zakresu historii powszechnej lat 1918–1945	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej z zakresu historii powszechnej lat 1918–1945	X
K_K04	Student docenienia i ochrony dziedzictwa historycznego i kulturowego swojego regionu, Polski i Europy, jak też uznania i szanowania roli historii w kształtowaniu życia społecznego z zakresu historii powszechnej lat 1918–1945	X
K_K08	Student jest gotowy do pracy w zespole w zadaniach dotyczących historii powszechnej lat 1918–1945	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia powszechna XX w. po 1945 r.				
	ENG: General history of twentieth-century after 1945				
Kod przedmiotu	MK-14	Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Adriana Dawid, Mariusz Patelski (K)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza materiału źródłowego, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza materiałów źródłowych z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest zapoznanie słuchaczy z głównymi etapami historii XX w. po 1945 r. oraz węzłowymi procesami w zakresie historii politycznej i społecznej.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie do epoki – granice chronologiczne i historiografia (2h) • Bilans II wojny światowej (2 h) • Rozliczenie zbrodniarzy wojennych (2 h) • Geneza i początek zimnej wojny (2 h) • Chiny – od wojny domowej do śmierci Mao Zedonga (2h) • Reżim Kimów w Korei Północnej (2 h) • Dyktatura czerwonych Khmerów w Kambodży/Kampuczy (2h) • Rumunia pod rządami N. Ceaușescu (2 h) • NRD – polityka i gospodarka (2h) • Niemcy Zachodnie od powstania do zjednoczenia z NRD (2h) • Hiszpania pod rządami gen. Franco (2h) • Kuba – państwo i społeczeństwo (2h) • Ameryka Południowa – między dyktaturą wojskową a komunizmem (2h) • Polityka zagraniczna USA od prezydentury J.F. Kennedyego do R. Regana (4h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Węzłowe pojęcia historii powszechnej po 1945 r., formy pracy na ćwiczeniach, warunki zaliczenia, literatura przedmiotu (2h) • Europa Środkowa w orbicie wpływów ZSRR (2h). • Europa Środkowa – apogeum stalinizmu (2h) • ZSRR po II wojnie światowej (2h) • Powstanie układu bipolariti (2h) • Rok 1956 – Węgry i konflikt sueski (2h). • Afryka – dekolonizacja, walka z apartheidem, komunizm (2h) • Chile pod rządami gen. Pinocheta (2h) • USA i wojna w Wietnamie (2h) • Integracja Europy – od EWG do Unii Europejskiej (2h). • Świat arabski i Izrael. Problem kurdyjski i palestyński. Konflikt w Zatoce Perskiej (2h). • Sytuacja mniejszości narodowych w zjednoczonych Niemczech – przykład Serbołużyczan (2h) • Rozkład „obozu państw socjalistycznych” (2h). • Zagrożenia przełomu XX i XXI w.: terroryzm, zorganizowana przestępczość, klęski ekologiczne (2h) • Kolokwium (2 h)
---------------------------------	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) – wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czubiński A., <i>Historia powszechna XX w.</i>, Poznań 2011. • <i>Najnowsza historia świata</i>, t. 1–3, red. A. Patek, J. Rydel, J. Węc, Kraków 2001–2009. • Kershaw I., <i>Rozdarty kontynent. Europa 1950–2017</i>, Kraków 2020. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bankowicz M., <i>Przywódcy politycznie współczesnego świata. Mężowie stanu, demokraci i tyrani</i>, Kraków 2007. • Barton S., <i>Historia Hiszpanii</i>, Wrocław 2009. • Boia L., <i>Jak zrumunizowała się Rumunia</i>, Kraków 2018. • Cioroianu A., <i>Piękna opowieść o historii Rumunów</i>, t. 1 i 2, Wrocław 2019. • Clark M., <i>Historia Australii</i>, Warszawa 2004. • Czapliński W., Galos A., Korta W., <i>Historia Niemiec</i>, Wrocław 2010. • Dziak W., <i>Kim Ir Sen</i>, Warszawa 2001. • Færøvik T., <i>Mao. Cesarstwo cierpienia</i>, Warszawa 2018. • Heydecker J.J., Leeb J., <i>Proces w Norymberdze</i>, Warszawa 2009. • Huentes N., <i>Fidel Castro. Prawdziwa historia</i>, Warszawa 2010. • <i>Ideologia i przywództwo we współczesnych Chinach</i>, Toruń 2020. • Kershaw I., <i>Do piekła i z powrotem. Europa 1914–1949</i>, Kraków 2016. • Kobylarczyk K., <i>Strup Hiszpania rozdrapuje rany</i>, Wołowiec 2019. • Malinowski M., <i>Brazylia. Republika. Dzieje Brazylii w latach 1889–2010</i>, Warszawa 2013. • Pastusiak L., <i>Anegdota prezydenckie</i>, t. 1 i 2, Warszawa 1991. • <i>Polityka zagraniczna USA po zimnej wojnie</i>, red. J. Zajac, Toruń 2006 • Potocka E., <i>Korea Północna. Przebudzeni</i>, Toruń 2020. • Rabij B., <i>Podcięte skrzydła kanarka. Blaski i cienie brazylijskiego futbolu</i>, Kraków 2019. • Short P., <i>Pol Pot. Pola śmierci</i>, Warszawa 2016. • Szmaglewska S., <i>Niewinni w Norymberdze</i>, Warszawa 2020. • Treffer P., <i>Siły zbrojne i polityka w Argentynie, Brazylii i Chile. Historia i współczesność</i>, Toruń 2014. 	
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) – ćwiczenia</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Courtois, N. Werth, J. Panne, A. Paczkowski, K. Bartosek, J.L. Margolin, <i>Czarna księga komunizmu. Zbrodnie, terror, prześladowania</i>, Warszawa 1999. • Czubiński A., Olszewski W., <i>Historia powszechna 1939–1994</i>, Poznań 1994. • <i>Najnowsza historia świata 1945 – 1995</i>, t. III–I, red. A. Patek, J. Rydel, J.J. Węc, Kraków 2007. • <i>Unia Europejska. Integracja Polski z Unią Europejską</i>, red. E. Krawczak-Wyrzykowski E. Synowiec, Warszawa 1997. • <i>Wybór tekstów źródłowych do historii powszechnej po II wojnie światowej</i>, t. I. 1945–1955, cz. 1, wybór i opracowanie Adam Basak i Tadeusz Marczak, Wrocław 1992. <p>Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dmochowski A., <i>Wietnam</i>, Warszawa 2003. • Heller M., Niekricz A., <i>Utopia u władzy. Historia Związku Sowieckiego</i>, Londyn 1987, • <i>Jalta z perspektywy półwiecza. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej przez Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego w dniach 25 – 26 października 1994 roku</i>, red. S.S. Nicieja, Opole 1995. • Johnson P., <i>Historia świata od roku 1917 do lat 90-tych</i>, Londyn 1992. • Michałek K., <i>Mocarstwo. Historia Stanów Zjednoczonych Ameryki 1945–1992</i>, Warszawa 1995. • <i>Źródła nienawiści. Konflikty etniczne w krajach postkomunistycznych</i>, red. K. Janicki, Kraków – Warszawa 2012. 	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_01</p>	<p>Wykład: egzamin ustny Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, kolokwium</p>	<p>Wykład: udzielenie poprawnych odpowiedzi na zadane pytania (minimum 50%) Ćwiczenia: merytoryczny wkład w przebieg dyskusji podczas zajęć (33%), aktywny udział w analizie materiałów źródłowych (33%), zaliczenie kolokwium – uzyskanie minimum połowy wymaganych punktów (34%)</p>

W_03	Wykład: egzamin ustny Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, kolokwium	Wykład: udzielenie poprawnych odpowiedzi na zadane pytania (minimum 50%) Ćwiczenia: merytoryczny wkład w przebieg dyskusji podczas zajęć (33%), aktywny udział w analizie materiałów źródłowych (33%), zaliczenie kolokwium – uzyskanie minimum połowy wymaganych punktów (34%)
W_04	Wykład: egzamin ustny Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, kolokwium	Wykład: udzielenie poprawnych odpowiedzi na zadane pytania (minimum 50%) Ćwiczenia: merytoryczny wkład w przebieg dyskusji podczas zajęć (33%), aktywny udział w analizie materiałów źródłowych (33%), zaliczenie kolokwium – uzyskanie minimum połowy wymaganych punktów (34%)
W_07	Wykład: egzamin ustny Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, kolokwium	Wykład: udzielenie poprawnych odpowiedzi na zadane pytania (minimum 50%) Ćwiczenia: merytoryczny wkład w przebieg dyskusji podczas zajęć (50%), zaliczenie kolokwium – uzyskanie minimum połowy wymaganych punktów (50%)
U_01	Wykład: egzamin ustny Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, kolokwium	Wykład: poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu) Ćwiczenia: merytoryczny wkład w przebieg dyskusji podczas zajęć (50%), zaliczenie kolokwium – uzyskanie minimum połowy wymaganych punktów (50%)
U_02	Wykład: egzamin ustny Ćwiczenia: aktywność na zajęciach,	Wykład: poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu) Ćwiczenia: ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii
U_07	Wykład: egzamin ustny Ćwiczenia: aktywność w trakcie zajęć	Wykład: weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie egzaminu Ćwiczenia: ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii
K_02	Ćwiczenia: udział w dyskusji	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii
K_03	Ćwiczenia: udział w dyskusji	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych
K_K07	Wykład: egzamin ustny Ćwiczenia: udział w dyskusji	Wykład ocena wartości merytorycznej prezentowanych kwestii, Ćwiczenia: ocena umiejętności argumentacji, współpracy przy wypracowywaniu wspólnych wniosków w grupie

Efekty uczenia się							
Symbol	Wiedza						
K_W03	Student zna w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z zakresu historii powszechnej po 1945 r. w ujęciu chronologicznym i tematycznym						X
K_W04	Student zna szczegółową terminologię nauk historycznych oraz terminologię ogólną z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych społecznych w odniesieniu do historii powszechnej po 1945 r.						X
K_W07	Student zna wybrane zagadnienia i dorobek historiografii polskiej i obcej oraz różne kierunki badań historycznych w odniesieniu do historii powszechnej po 1945 r.						X
Symbol	Umiejętności						
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka w odniesieniu do historii powszechnej po 1945 r.						X
K_U02	Student potrafi samodzielnie zdobywać umiejętności badawcze w obszarze historii powszechnej po 1945 r.						X
K_U07	Student posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk historycznych, przede wszystkim w odniesieniu do historii powszechnej po 1945 r.						X
Symbol	Kompetencje społeczne						
K_K02	Student jest gotowy do jest gotów do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego w odniesieniu do historii powszechnej po 1945 r.						X
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań historycznych i humanistycznych w odniesieniu do historii powszechnej po 1945 r						X
K_K07	Student prezentuje postawę empatii, otwartości, refleksyjności w badaniach historycznych prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności w odniesieniu do historii powszechnej po 1945 r.						X
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 180		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	30	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne pracy własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			60		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji					nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań					nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu			40		nie dotyczy	
	Inne: przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego			20		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		insth@uni.opole.pl					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Wiedza o Polsce i świecie współczesnym				
	ENG: Knowledge of the contemporary Poland and the World				
Kod przedmiotu	MK-84	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademic ki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca	Mariusz Patelski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	25	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja.	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Prezentacja wybranych problemów z historii Polski i świata po 1989 r. oraz analiza istotnych zagrożeń i konfliktów we współczesnym świecie.				
Treści programowe	<ul style="list-style-type: none"> • Wiadomości wstępne, epoka i literatura (1h) • Rok 1989 z perspektywy Polski i Śląska (2h) • Rola Niemiec we współczesnej Europie. Stosunki polsko-niemieckie (2h) • Ochrona mniejszości narodowych i etnicznych we współczesnym świecie (2h) • Współczesna Rosja od rozpadu ZSRR do aneksji Krymu (2h) • Konflikty kaukaskie (2h) • Nielegalna imigracja i ochrona granicy wschodniej Polski (1h) • Działania administracji państwowej i społeczeństwa polskiego wobec uchodźców z Ukrainy po rozpoczęciu pełnoskalowej wojny rosyjsko-ukraińskiej (1h) • Bałkany między autorytaryzmem a demokracją (2h) • Państwa i społeczeństwa Azji Centralnej (2h) • Blaski i cienie Unii Europejskiej (2h) • Problemy Bliskiego Wschodu (2h) • Republika Południowej Afryki - największe wyzwanie Afryki w XX i XXI w. (2h) • Terroryzm we współczesnym świecie (2h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p><i>A.1. wykorzystywana podczas zajęć (wybrana literatura)</i> Borucki M., <i>Terroryzm zło naszych czasów</i>, Warszawa 2002, Corm G., <i>Bliski Wschód w ogniu: oblicza konfliktu 1956-2003</i>, Warszawa 2003, Gąsowski A., <i>RPA</i>, Warszawa 2006, Łoś R., <i>Współczesne konflikty zbrojne</i>, Warszawa 2010. Karpus Z., Klimecki M., <i>Niewypowiedziane wojny i konflikty Związku Radzieckiego i Rosji w latach 1945-2022. Przegląd wydarzeń</i>, Toruń 2023,</p> <p><i>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta (wybrana literatura)</i> Garztecki M., Szozda Ł., Świat islamu i nowe zagrożenia, „Sprawy Międzynarodowe” 2001, nr 2, Gowin J., <i>Zjednoczenie Niemiec i rozpad ZSRR</i>, „Przegląd Zachodni” 2000, nr 1, s. 77-109, Malinowski M.J., <i>Międzynarodowe następstwa przemian w Republice Południowej Afryki</i>, „Sprawy Międzynarodowe”, 1991, nr 9, Paszewski T., <i>Wojna z terroryzmem – próba bilansu</i>, „Sprawy Międzynarodowe” 2008, nr 2, <i>Źródła nienawiści: konflikty etniczne w krajach postkomunistycznych</i>, pod red. Kamila Janickiego, Kraków-Warszawa 2009.</p> <p>B. Wybrana literatura uzupełniająca Gregorewicz S., <i>Polska w polityce federacji rosyjskiej w epoce Jelcyna i Putina</i>, „Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo – Wschodniej” t. XLV, s. 221-237. Sikorski T., <i>Zbrojna działalność fundamentalistów islamskich w Azji Środkowej w 2009 r.</i>, „Sprawy Międzynarodowe” 2010, nr 1. <i>Studia nad geopolityką XX wieku</i>, pod red. Piotra Eberhardta, Warszawa 2013. Kuczyński M., <i>Krwawiąca Europa: konflikty zbrojne i punkty zapalne w latach 1990-2000. Tło historyczne i stan obecny</i>, Warszawa: "Bellona", 2001.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_02</p>	<p>Kolokwium</p>	<p>Minimum 50% poprawnych odpowiedzi</p>
<p>W_04</p>	<p>Kolokwium</p>	<p>Minimum 50% poprawnych odpowiedzi</p>
<p>U_01</p>	<p>Aktywność podczas zajęć</p>	<p>Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji; aktywność w trakcie zajęć Poprawna interpretacja procesów historycznych</p>
<p>U_02</p>	<p>Aktywność podczas zajęć</p>	<p>Poprawna interpretacja procesów historycznych</p>
<p>K_03</p>	<p>Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych</p>
<p>K_K07</p>	<p>Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych</p>

Efekty uczenia się			
Symbol	Wiedza		
K_W02	Student zna i rozumie w stopniu zaawansowanym, chronologicznym i tematycznym historię Polski i świata współczesnego.		X
K_W04	Student zna szczegółową terminologię nauk historycznych oraz terminologię ogólną z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych społecznych w nawiązaniu do dziejów Polski i współczesnego świata.		X
Symbol	Umiejętności		
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka dziejów współczesnych Polski i świata.		X
K_U02	Student potrafi samodzielnie zdobywać umiejętności badawcze w zakresie dziejów współczesnych		X
Symbol	Kompetencje społeczne		
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań historycznych i humanistycznych		X
K_K07	Student prezentuje postawę empatii, otwartości, refleksyjności w badaniach historycznych prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.		X

Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 50			
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	25	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	-	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	25	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				10	nie dotyczy	
	Przygotowanie prezentacji				10	nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań					nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu				5	nie dotyczy	
	Inne: przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego					nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi							
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia Śląska				
	ENG: History of Silesia				
Kod przedmiotu	MK-8	Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Anna Pobóg-Lenartowicz, Adriana Dawid (K)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład z prezentacją multimedialną		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza materiału źródłowego, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza materiałów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest przybliżenie historii politycznej, społecznej i kulturalnej Śląska, w tym Opola na przestrzeni wieków, roli tej dzielnicy w dziejach Polski i Europy Środkowej, a także życia codziennego ludzi funkcjonujących w tym czasie na Śląsku oraz w Opolu.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykład wprowadzający (zakres materiału do egzaminu, zasady przeprowadzenia egzaminu, literatura przedmiotu) (1 h) • Geneza nazwy „Śląsk”, zasięg terytorialny, podstawowe pojęcia, plemiona śląskie w źródłach historiograficznych (ze szczególnym uwzględnieniem Opolan) (2 h) • Przyłączenie Śląska do państwa Mieszka I. Śląsk za czasów pierwszych Piastów (do 1138 r.) (2 h) • Kolonizacja na tzw. prawie niemieckim na Śląsku (rola klasztorów, działalność Henryka Brodatego i Jadwigi, powstanie prawa średniego, lokacja miast śląskich) (2h). • Wielokulturowość Śląska w wiekach średnich (1 h) • Powstanie dziedzicznego księstwa opolskiego (Mieszko Laskonogi, Kazimierz I, Wiola, Eufrozyna, Mieszko II Otyły, Władysław I) (2 h) • Próby zjednoczenia państwa polskiego w oparciu o Śląsk (monarchia Henryków śląskich, Władysław I opolski, Henryk IV Prawy, Henryk głogowski, Bolesław I opolski) (3 h) • Przyczyny „odpadnięcia” Śląski od Polski (związki z Czechami w XIII w., hołdy lenne z pocz. XIV w.) (1 h) • Próby odzyskania Śląska przez władców polskich w XIV i XV wieku (2 h) • Księstwo opolskie w XIV i XV w. (Władysław Opolczyk, Jan Kropidło, Bolko V, Mikołaj II, Janusz Dobry) (3 h) • Husyci na Śląsku. Śląsk w II połowie XV w. (Jerzy z Podiebradów, Maciej Korwin, Jagiellonowie) (2 h) • Reformacja na Śląsku. Przejęcie księstwa opolskiego przez Jerzego Hohenzollerna. Rządy Izabelli Jagiellonki – Zapolyi (3 h) • Wojna trzydziestoletnia, jej skutki dla Śląska i dla Opola (2 h) • Rekatalizacja Śląska. Wazowie jako książęta opolscy. Opole jako miasto cesarskie (2 h) • Wojny śląskie. Przejęcie Śląska przez Prusy (2 h) <p>Ćwiczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój Opola, jako stolicy regionu w XIX w. (2 h) • Industrializacja Śląska w XIX w. (2 h) • Sytuacja na Górnym Śląsku podczas I wojny światowej (2 h) • Polsko-niemiecka rywalizacja o Górny Śląsk w latach 1918–1922 (4 h) • Województwo śląskie w okresie międzywojennym (2 h) • Śląsk w okresie nazistowskim (1933–1939) (2 h) • Losy Górnosłazaków podczas II wojny światowej (4 h) • Tragedia Górnosłaska – charakterystyka zjawisk objętych tym pojęciem (2 h) • Powojnie na Górnym Śląsku (przesiedlenia, odniemczanie, polonizacja, weryfikacja narodowościowa, rehabilitacja, zmiany polityczne) (4 h) • Śląsk w okresie PRL – stalinizm, przełomy `56, `68, `70 (4 h) • Pacyfikacja strajku w kopalni „Wujek” (2 h)
	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czapliński M. i in., <i>Historia Śląska</i>, Wrocław 2007. • Dola K., <i>Dzieje Kościoła na Śląsku</i>, Opole 1997. • Pobóg-Lenartowicz A., <i>Od opola do Opola. Popularna monografia miasta</i>, Opole 2017. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drabina J., <i>Życie codzienne w miastach śląskich w XIV i XV wieku</i>, Wrocław 1998. • Kiersnowski R., <i>Życie codzienne na Śląsku w wiekach średnich</i>, Warszawa 1977. • <i>Opole. Dzieje i tradycja</i>, red. B. Linek, K. Tarka, U. Zajęzkowska, Opole 2011. • Zientara B., <i>Henryk Brodaty i jego czasy</i>, Warszawa 1997.

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Górny Śląsk i Górnoszlązacy. Wokół problemów regionu i jego mieszkańców w XIX i XX wieku</i>, red. S. Rosenbaum, Katowice 2014. • <i>Historia Górnego Śląska. Polityka, gospodarka i kultura europejskiego regionu</i>, red. J. Bahlcke, D. Gawrecki, R. Kaczmarek, Gliwice 2011. • <i>Historia Śląska</i>, red. M. Czaplinski i in., Wrocław 2007. • <i>Leksykon mitów, symboli i bohaterów Górnego Śląska XIX–XX wieku</i>, red. B. Linek, A. Michalczyk, Opole 2015. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ciupa R., Tracz B., <i>Marzenia z betonu. Codziennosc na Górnym Śląsku w latach siedemdziesiątych XX wieku</i>, Katowice 2014. • Dawid A., <i>Niepolskie Opolskie. Władze partyjne i administracyjne oraz aparat bezpieczeństwa wobec proniemieckich postaw mieszkańców województwa opolskiego 1950–1956</i>, Opole 2020. • <i>Górnoszlązacy 1945–1946. Historia jednej rodziny/Oberschlesier 1945–1946. Die Geschichte einer Familie</i>, red. A. Dawid, Łędziny 2020. • Hanich A., <i>Czas przełomu. Kościół katolicki na Śląsku Opolskim w latach 1945–1946</i>, Opole 2008. • <i>II wojna światowa we wspomnieniach mieszkańców Górnego Śląska. Zweite Weltkrieg in Erinnerungen der Einwohner Oberschlesiens</i>, red. A. Dawid, Gliwice – Opole 2014. • Ligarski S., <i>W zwierniadle ogłoszeń drobnych. Życie codzienne na Śląsku w latach 1945–1949</i>, Wrocław 2007. • Linek B., <i>Dwa narody. Wylanianie się nowoczesnych narodów na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku (wybór artykułów)</i>, Opole 2020. • Linek B., <i>Górnoszląskie miasta w XIX i XX wieku. Powstanie, życie społeczne, totalitarne piętno (wybór artykułów)</i>, Opole 2020. • Linek B., <i>Polityka antyniemiecka na Górnym Śląsku w latach 1945–1950</i>, Opole 2001. • <i>Na powojennym Górnym Śląsku. Wspomnienia o wydarzeniach z lat 1945–1950/Oberschlesien in den Jahren 1945–1950. Zeitzeugen erinnern sich</i>, red. A. Dawid, Gliwice – Opole 2015. • <i>Opolskie drogi do niepodległości</i>, red. M. Świder, M. Patelski, Opole 2007. • <i>Powrót do Macierzy? Ziemia Zachodni i Północne w Polsce Ludowej</i>, red. M. Fic, Katowice 2020. • <i>Przełomy i zwroty. Górny Śląsk w Polsce Ludowej</i>, red. A. Dziurok, B. linek, Katowice 2016. • <i>Stalinizm i rok 1956 na Górnym Śląsku</i>, red. A. Dziurok, B. Linek, K. Tarka, Katowice-Opole-Kraków 2007. • <i>Śląska codzienność po drugiej wojnie światowej</i>, red. Z. Woźniczka, Katowice 2006. • Wanatowicz, M.W., <i>Od indyferentnej ludności do śląskiej narodowości? Postawy narodowe ludności autochtonicznej Górnego Śląska w latach 1945 – 2003 w świadomości społecznej</i>, Katowice 2003. • <i>Województwo śląskie 1945–1950</i>, red. A. Dziurok, R. Kaczmarek, Katowice 2007. 	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_03</p>	<p>Wykład: egzamin Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć</p>	<p>Wykład: Egzamin pisemny: test z zakresu materiału przerobionego na wykładach i ćwiczeniach, pozytywna ocena – minimum 50% poprawnych odpowiedzi Ćwiczenia: Merytoryczny udział w dyskusji.</p>
<p>W_06</p>	<p>Wykład: Egzamin Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć</p>	<p>Wykład: Egzamin pisemny: test z zakresu materiału przerobionego na wykładach i ćwiczeniach, pozytywna ocena – minimum 50% poprawnych odpowiedzi Ćwiczenia: Merytoryczny udział w dyskusji.</p>

W_07	Wykład: egzamin Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Egzamin pisemny: test z zakresu materiału przerobionego na wykładach i ćwiczeniach, pozytywna ocena – minimum 50% poprawnych odpowiedzi Ćwiczenia: Merytoryczny udział w dyskusji.					
W_10	Wykład: Egzamin pisemny Ćwiczenia:	Wykład: Egzamin pisemny: test z zakresu materiału przerobionego na wykładach i ćwiczeniach, pozytywna ocena – minimum 50% poprawnych odpowiedzi Ćwiczenia: Merytoryczny udział w dyskusji.					
U_01	Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji - w ramach egzaminu Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu) Ćwiczenia: Merytoryczny udział w dyskusji.					
U_06	Ćwiczenia:	Ćwiczenia: Merytoryczny udział w dyskusji.					
U_07	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie testu zaliczeniowego Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie egzaminu Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii					
K_01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii					
K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych					
K_04	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 180		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy

		Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury	60	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań	...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	60	nie dotyczy
	Inne....	...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi	insth@uni.opole.pl		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)			

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W02	Student zna w stopniu zaawansowanym, chronologicznym i tematycznym historię Śląska od średniowiecza po czasy współczesne	X
K_W06	Student zna relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością związanymi ze Śląskiem	X
K_W07	Student zna wybrane zagadnienia i dorobek historiografii polskiej i obcej oraz różne kierunki badań historycznych dotyczący Śląska	X
K_W10	Student zna zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi u ujęciu historycznym związanymi ze Śląskiem	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka związane ze Śląskiem	X
K_U06	Student potrafi korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i Internetu poszukując informacji na temat przeszłości Śląska	X
K_U07	Student potrafi pisać i komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk historycznych w odniesieniu do historii Śląska.	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej, ze szczególnym uwzględnieniem historii Śląska	X
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego, zwłaszcza dotyczących Śląska	X
K_K04	Student docenia dziedzictwo historyczne i kulturowe Śląska, Polski i Europy, jak też uznaje i szanuje rolę historii w kształtowaniu życia społecznego	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Prahistoria ziem polskich				
	ENG: Prehistory of Polish territory.				
Kod przedmiotu	MK-5	Punktacja ECTS	5	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Magdalena Przysiężna-Pizarska				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	25	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem kursu jest omówienie zagadnień związanych z procesami zachodzącymi w społecznościach na terenie obecnej Polski w odniesieniu do epoki kamienia, miedzi, brązu, żelaza oraz okresu wczesnego średniowiecza. Omówienie przemian kulturowych, zgodnie z krajobrazami kulturowymi: przyrodniczym, społecznym, obrzędowym w oparciu o analizę stanowisk archeologicznych.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omówienie epoki kamienia pod względem wytwórczości i tworzenie się pierwszych kultur (2h) • Cechy charakterystyczne młodszej epoki kamienia i epoki miedzi w Polsce (2h). • Pierwsze kultury protobrazowe w Polsce (2h) • Omówienie okresu halsztackiego na podstawie analizy stanowisk archeologicznych (2h) • Omówienie okresu lateńskiego (przedrzymskiego) na podstawie analizy stanowisk archeologicznych (osadnictwa, obrządku pogrzebowego i przemian kulturowych) (2h) • Omówienie okresu lateńskiego (Celtyckiego) na podstawie analizy stanowisk archeologicznych – w oparciu o inwentarz kulturowy (2h) • Tworzenie pierwszych grodów i ich funkcje w oparciu o badania archeologiczne w Polsce. (3h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omówienie tworzenia się kultur w początkowych okresach epoki kamienia ze szczególnym uwzględnieniem funkcji surowców (2h) • Obrządek pogrzebowy i elementy osadnicze w neolicie i epoce miedzi (2h) • Tworzenie się pierwszych społeczności protobrazowych wraz z rozwojem kulturowym (osadniczym i obrzędowym) (2h) • Szczegółowe omówienie przemian obrzędowych w epoce brązu w oparciu o cmentarzyska birtualne (2h) • Omówienie okresu lateńskiego (przedrzymskiego) na podstawie analizy stanowisk archeologicznych (osadnictwa, obrządku pogrzebowego i przemian kulturowych) (2h) • Omówienie okresu lateńskiego (Celtyckiego) na podstawie analizy stanowisk archeologicznych – w oparciu o inwentarz kulturowy (2h) • Obrządek pogrzebowy i elementy osadnicze w kulturze przeworskiej i wielbarskiej okresu rzymskiego na ziemiach polskich (2h) • Okres wędrówek ludów – przemiany społeczne i kulturowe (2h) • Tworzenie pierwszych grodów i ich funkcje w okresie przedpiastowskim (2h) • Przemiany w obrządku pogrzebowym na podstawie wybranych stanowisk w okresie wczesnego średniowiecza (3 h) • Szczegóły kształtowanie się ośrodków państwowości w oparciu o badania grodów piastowskich (2h) • Zachowane ślady miejsc kultu przedchrześcijańskiego i chrześcijańskiego w oparciu o badania archeologiczne. (2 h)
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: <p><i>A.1. wykorzystywana podczas zajęć</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ławecka, D.: Wstęp do archeologii. Warszawa 2011 (2000, 2003). • Kozłowski, J. K. – Kaczanowski, P. (edd.): Wielka historia Polski, t.1. Najdawniejsze dzieje ziem polskich (do VII w.). Kraków 1998. • Kokowski, A.: Starożytna Polska. Od trzeciego stulecia przed narodzeniem Chrystusa do schyłku starożytności. Warszawa 2005. • Buko, A.: Archeologia Polski wczesnośredniowiecznej. Odkrycia-hipotezy-interpretacje. Warszawa 2005. 1. <i>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta</i> • Hensel, W. (ed.): Prahistoria ziem polskich, t. 1-5. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1975-1981. • Kaczanowski, P.: Europa barbarzyńska. In: A. Krawczuk (ed.), Wielka historia świata, t. 3. Kraków 2005, 447-561. • Godłowski, K.: Pierwotne siedziby Słowian. Kraków 2000.

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>B. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p><i>A.1. wykorzystywana podczas zajęć</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ławecka, D.: Wstęp do archeologii. Warszawa 2011 (2000, 2003). • Kozłowski, J. K. – Kaczanowski, P. (edd.): Wielka historia Polski, t.1. Najdawniejsze dzieje ziem polskich (do VII w.). • Kraków 1998. • Kozłowski, J. K. (ed.): Encyklopedia historyczna świata, t. I. Prehistoria. Kraków 1999. • Kokowski, A.: Starożytna Polska. Od trzeciego stulecia przed narodzeniem Chrystusa do schyłku starożytności. Warszawa • 2005. • Buko, A.: Archeologia Polski wczesnośredniowiecznej. Odkrycia-hipotezy-interpretacje. Warszawa 2005. <p><i>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Buchvaldek, M. – Lippert, A. – Košnar, L. (edd.): Archeologický atlas pravěké Evropy. Praha 2007. ○ Hensel, W. (ed.): Prahistoria ziem polskich, t. 1-5. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1975-1981. ○ Kruta, V.: Les Celtes, historie et dictionnaire. Paris 2000. ○ Wolfram, H.: Germanie. Kraków 1996. ○ Kaczanowski, P.: Europa barbarzyńska. In: A. Krawczuk (ed.), Wielka historia świata, t. 3, Kraków 2005, 447-561. ○ Andrzejowski, J. – Kokowski, A. – Leiber, Chr. (edd.): Wandalowie – strażnicy bursztynowego szlaku. Lublin-Warszawa 2004. • Mączyńska, M.: Wędrowki ludów. Historia niespokojnej epoki IV i V wieku. Warszawa-Kraków 1996. • Godłowski, K.: Pierwotne siedziby Słowian. Kraków 2000. • Poulík, J. – Chropovský, B. (edd.): Velká Morava a počátky československé státnosti. Praha-Bratislava 1985. • Sommer, P. – Třeštík, D. – Žemlička, J. (edd.): Přemyslovci. Budování českého státu. Praha 2009. 	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_02</p>	<p>Wykład: Egzamin ustny Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie – praca pisemna</p>	<p>Wykład: Egzamin ustny z zagadnień poruszanych na zajęciach. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną.</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat Dziedzictwa archeologicznego i historycznego.</p>

W_04	Wykład: Egzamin ustny Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie pojęć	Wykład: Egzamin ustny z zagadnień poruszanych na zajęciach. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy
W_05	Wykład: Egzamin ustny Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Egzamin ustny z zagadnień poruszanych na zajęciach. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną. Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy.
U_01	Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji - w ramach egzaminu Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, dyskusja	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu) Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy i argumentacji, stosowania techniki pisania prac naukowych związanych z naukami wspierającymi historię.
U_02	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie testu zaliczeniowego Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie egzaminu Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii
K_01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii
K_05	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych
K_08	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	5	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)
		A. 150

Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	40	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	25	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			40	nie dotyczy		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			20	nie dotyczy		
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań			...	nie dotyczy		
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu			50	nie dotyczy		
	Inne....			...	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi							
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się			
Symbol	Wiedza		
K_W02	Student zna w stopniu zaawansowanym, chronologicznym i tematycznym historię ziem polskich w epoce prahistorycznej		X
K_W04	Student zna szczegółową terminologię nauk historycznych oraz terminologię ogólną z zakresu historii oraz archeologii		X
K_W05	Student zna wybrane zagadnienia z zakresu archeologii w stopniu pozwalającym na prowadzenie samodzielnych, interpretacji literatury naukowej oraz źródeł historycznych i archeologicznych		X
Symbol	Umiejętności		
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcionować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka i archeologii		X
K_U02	Student potrafi samodzielnie zdobywać umiejętności badawcze w zakresie archeologii (z zakresie podstawowym)		X
symbol	Kompetencje społeczne		
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej		X
K_K05	Student jest gotowy do Popularyzowania wiedzy historycznej		X
K_K08	Student jest gotowy do pracy w zespole		X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia średniowieczna Polski				
	ENG: Medieval history of Poland				
Kod przedmiotu	MK-7	Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Marcin Böhm				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>Celem zajęć jest przybliżenie studentom wiedzy z zakresu historii średniowiecznej Polski oraz wyposażenie ich w niezbędne umiejętności, pozwalające na analizę wydarzeń z okresu wieków średnich i kształtowania się państwowości polskiej.</p> <p>Celem jest także zapoznanie studentów z podstawowymi problemami oraz zagadnieniami z dziejów Polski średniowiecznej w zakresie historii politycznej, społecznej, gospodarczej.</p>				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kronikarze średniowiecznej Polski (2h) 2. Roczniki i inne źródła związane z dziejami średniowiecznej Polski (2h) 3. Kryzys monarchii wczesnopiastowskiej i jej odbudowa przez Kazimierza Odnowiciela (2h) 4. Od zjednoczenia do rozbicia (rządy Bolesława Śmiałego, Władysława Hermana, Bolesława Krzywoustego) (2h) 5. Stosunki Piastów z Arpadami, Przemysłidami oraz Rurykowiczami od X do XII w. (2h) 6. Testament Bolesława Krzywoustego. (2h) 7. Sprowadzenie krzyżaków do Polski. (2h) 8. Dążenia zjednoczeniowe na ziemiach polskich w XIII w. (2h) 9. Polityka zagraniczna Władysława Łokietka. (2h) 10. Polityka gospodarcza Kazimierza Wielkiego (2h) 11. Problem sukcesji po Kazimierzu Wielkim. (2h) 12. Krzyżacy wobec Andegawenów oraz Jagiellonów. Wielka wojna z zakonem. (2h) 13. Rola Kościoła w Polsce, jego relacje z państwem Jagiellonów i wydarzeniami ogólnoeuropejskimi (schizma zachodnia, husytyzm, liga antyturecka). (2h) 14. Polityka dynastyczna Jagiellonów. (2h) 15. Panowanie Jana Olbrachta. (2h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pierwsze wzmianki o plemionach polskich w źródłach historiograficznych (2h). 2. Stosunki polsko – niemieckie w czasach pierwszych Piastów. (4 h) 3. Chrzest Polski (2h) 4. Factum św. Stanisława. (2h) 5. Początek rozbicia dzielnicowego w Polsce. (4h) 6. Kolonizacja na prawie niemieckim. (2h) 7. Zjednoczenie państwa polskiego (przyczyny ideologiczne). (2h) 8. „Polityka wschodnia” Kazimierza Wielkiego. (2h) 9. Rządy Andegawenów w Polsce. (2h) 10. Unia Polski z Litwą w Krewie i Horodle (4 h) 11. Władysław Jagiełło w opiniach swoich współczesnych. (2h) 12. Wojna trzynastoletnia. (2 h)
---------------------------------	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p><i>A.1. wykorzystywana podczas zajęć</i></p> <p><i>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta</i></p> <p>Podręczniki:</p> <p>J. Wyrozumski, Dzieje Polski piastowskiej (VIII w . -1370), Wielka Historia Polski, t.2, Kraków 1999.</p> <p>K. Baczkowski, Dzieje Polski późnośredniowiecznej (1370-1506), Wielka Historia Polski, t.3, Kraków 1999.</p> <p>T.Jurek, E.Kizik, Historia Polski do 1572 r. Warszawa 2013.</p> <p>J. Kłoczowski, Historia Polski od czasów najdawniejszych do końca XV w., Lublin 2000.</p> <p>S.Szczur, Historia Polski średniowiecze, Kraków 2006.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Böhm, Konrad VII Biały, Kraków 2011. 2. K. Tymieniecki, Procesy twórcze formowania się społeczeństwa polskiego w wiekach średnich: Kształtowanie się społeczeństwa średniowiecznego, Poznań 1996. 3. J. Dowiat, Polska państwem średniowiecznej Europy, Warszawa 1968. 4. Z. H. Nowak, Współpraca polityczna państw unii polsko-litewskiej i unii kalmarskiej w latach 1411-1425, Toruń 1996. 5. Kultura Polski średniowiecznej XIV-XV w., red. B. Geremek, Warszawa 1997. 6. R. Heck, Historia średniowiecza Polski: Przewodnik metodyczny, Poznań 1997. 7. H. Samsonowicz, Złota jesień polskiego średniowiecza, Poznań 2001. 8. H. Samsonowicz, Życie miasta średniowiecznego, Poznań 2006. 9. J. Dąbrowski, Dawne dziejopisarstwo polskie, Wrocław 1964. 10. Polska a świat zachodni na przełomie średniowiecza i nowożytności, red. F. Mincer, Zielona Góra 1995. 11. H. Łowmiański, Polityka Jagiellonów, Poznań 2006. <p>Student wybiera dobre dwie lektury, które musi przedstawić na egzaminie.</p>
---	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Podręczniki:</p> <p>J. Wyrozumski, <i>Dzieje Polski piastowskiej (VIII w. -1370)</i>, Wielka Historia Polski, t.2, Kraków 1999.</p> <p>K. Baczkowski, <i>Dzieje Polski późnośredniowiecznej (1370-1506)</i>, Wielka Historia Polski, t.3, Kraków 1999.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>S. Zajaczkowski, <i>Podziały plemienne Polski w okresie powstania państwa polskiego, w: Początki Państwa Polskiego</i>, Poznań 2002, s. 73-111.</p> <p>J. Krzyżanowska, <i>Poglądy polskich kronikarzy średniowiecznych na Niemcy i stosunki polsko-niemieckie, w: Wokół stereotypów Niemców i Polaków</i>, pod red. W. Wrzesińskiego, Wrocław 1993, s. 15-73.</p> <p>H. Łowmiański, <i>Dynastia Piastów we wczesnym średniowieczu</i>, w: <i>Początki Państwa Polskiego</i>, s. 111-163.</p> <p>A. Pleszczyński, <i>Niemcy wobec pierwszej monarchii piastowskiej (963-1024). Narodziny stereotypu</i>, Lublin 2008, s. 7-55.</p> <p>J. Dowiat, <i>Chrzest Polski</i>, Warszawa 1966, s. 25-89.</p> <p>G. Labuda, <i>Jakimi drogami przyszło do Polski chrześcijaństwo?</i>, w: <i>Nasza Przeszłość</i> t. 69 (1988), s. 39-80.</p> <p>J. Strzelczyk, <i>Mieszko Pierwszy</i>, Poznań 1992, s. 35-90.</p> <p>A. Pobóg-Lenartowicz, <i>Factum św. Stanisława (krótkie przypomnienie problemu)</i>, w: <i>Kult św. Stanisława na Śląsku (1253-2003)</i>, pod red. A. Pobóg-Lenartowicz, Opole 2004, s. 11-23.</p> <p>M. R. Pauk, <i>Kult św. Stanisława na tle innych kultów politycznych Europy Środkowej w średniowieczu</i>, w: <i>Kult św. Stanisława na Śląsku (1253-2003)</i>, pod red. A. Pobóg-Lenartowicz, Opole 2004, s. 31-49.</p> <p>E. Rymar, <i>Primogenitura zasadą regulującą następstwo w pryncypat w ustawie sukcesyjnej Bolesława Krzywoustego</i>, cz. I „Sobótka” 48, 1993, z. I, s. 1-15, cz. II „Sobótka” 49, 1994, z. 1-2, s. 1-18.</p> <p>G. Labuda, <i>Testament Bolesława Krzywoustego</i>, w: <i>Opuscula Casimiro Tymieniecki septuagenario dedicata</i>, Poznań 1959, s. 179-194.</p> <p>B. Zientara, <i>Źródła i geneza prawa niemieckiego (ius teutonicum) na tle ruchu osadniczego w Europie zachodniej i środkowej</i>, <i>Przegląd Historyczny</i>, t. LXIX, 1978, s. 47-71.</p> <p>J. Bieniak, <i>Zjednoczenie państwa polskiego, [w:] Polska dzielnicowa i zjednoczona. Państwo. Społeczeństwo. Kultura</i>, pod red. A. Gieysztor, Warszawa 1972, s. 202-278.</p> <p>T. Jurek, <i>Testament Henryka Probusa. Autentyk czy falsyfikat?</i>, [w:] „<i>Studia Źródłoznawcze</i>”, t. XXXV, 1994, s. 79-99.</p> <p>A. Swieżawski, <i>Plany koronacyjne Henryka Probusa. Królestwo polskie czy królestwo krakowskie?</i>, [w:] „<i>Studia z Dziejów Państwa i Prawa Polskiego</i>”, t. IV, 1999, s. 139-146.</p> <p>J. Wyrozumski: <i>Kazimierz Wielki</i>, Wrocław 2004, s. 94-130.</p> <p>J. Wyrozumski, <i>Węgry i sprawa Rusi halicko-włodzimierskiej za Kazimierza Wielkiego; Europa Środkowa i Wschodnia w polityce Piastów</i>, Toruń 1996, s. 111-120.</p> <p>A. Prochaska, <i>W sprawie zajęcia Rusi przez Kazimierza Wielkiego</i>, <i>Kwartalnik Historyczny</i>, t. 6 1892, s. 1-33.</p> <p>F. Kiryk, <i>Wielki król i jego następca</i>. Kraków 1992, s. 12-30.</p> <p>A. Marzec, <i>Kariery polityczne na Rusi Czerwonej za panowania Kazimierza Wielkiego (1340–1370)</i>, http://www.history.org.ua/JournALL/socium/4/1.pdf.</p> <p>A. Gąsiorowski, <i>Monarchia nierównoprawnych stanów</i>, w: <i>Polska dzielnicowa i zjednoczona</i>, pod red. A. Gieysztor, Warszawa 1972, s. 279-312;</p> <p>K. Górski, <i>Rycerstwo i szlachta wobec możnowładztwa w XIV i XV w.</i>, "Kwartalnik Historyczny", t. 77, 1970, s. 829-845.</p> <p>K. Pieradzka, <i>Ludwik I Andegaweński Wielki</i>, w: <i>Polski słownik biograficzny</i>, Wrocław-Kraków-Warszawa, t. 18, 1973, s. 95-98;</p> <p>St. Szczur, <i>Historia Polski. Średniowiecze</i>, Kraków 2002, 5.V.1 Podstawy sukcesji andegaweńskiej w Polsce, s.360-398.</p> <p>M. Koczerska, <i>Autentyczność dokumentu unii krewskiej 1385 roku</i>, "Kwartalnik Historyczny", t. 99, 1992, z. 1, s. 59 – 81.</p>
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>	

Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_02	Wykład: Egzamin. Ćwiczenia: Prezentacja (na min. 25 slajdów)	Wykład: Egzamin ustny, składający się z czterech losowanych, otwartych pytań z zakresu przedmiotu. Rozmowa, w której studenci muszą zademonstrować swoją na temat średniowiecza Polski. Minimum 50% odpowiedzi na ocenę pozytywną. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy i jakości prezentacji, wykorzystanie literatury przedmiotu, poprawność językowa wypowiedzi związanej z historią Polski w okresie średniowiecza.
W_04	Wykład: Egzamin Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Egzamin ustny, składający się z czterech losowanych, otwartych pytań z zakresu przedmiotu. Rozmowa, w której studenci muszą zademonstrować swoją ogólną wiedzę na temat średniowiecza Polski. Minimum 50% odpowiedzi na ocenę pozytywną. Ćwiczenia: Ocena stopnia, w jakim student zrozumiał terminologię nauk historycznych oraz terminologię ogólną z zakresu innych nauk humanistycznych i społecznych związanych z historią Polski w okresie średniowiecza
W_07	Wykład: egzamin Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Egzamin ustny, składający się z czterech losowanych, otwartych pytań z zakresu przedmiotu. Rozmowa, w której studenci muszą zademonstrować swoją ogólną wiedzę na temat średniowiecza Polski. Minimum 50% odpowiedzi na ocenę pozytywną. Ćwiczenia: Ocena stopnia, w jakim student poznał i zrozumiał kluczowe tematy i teorie w historiografii polskiej i obcej związanej z historią Polski w okresie średniowiecza
W_09	Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, analiza tekstów źródłowych	Ćwiczenia: Ocena stopnia, w jakim student rozumie różne metody badawcze stosowane w naukach historycznych, takie jak analiza źródeł, analiza porównawcza, badania terenowe, itp. związane z historią Polski w okresie średniowiecza
U_01	Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji - w ramach egzaminu Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych związanych z historią Polski w okresie średniowiecza (weryfikacja podczas egzaminu) Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii związanych z historią Polski w okresie średniowiecza
U_03	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie testu zaliczeniowego Ćwiczenia: Aktywność na zajęciach	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych związanych z historią Polski w okresie średniowiecza (weryfikacja podczas egzaminu) Ćwiczenia: elementy weryfikowane w pracy z tekstem źródłowym oraz prezentacji związanej z historią Polski w okresie średniowiecza

U_07	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie testu zaliczeniowego Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć		Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie egzaminu związanego z historią Polski w okresie średniowiecza Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii związanych z historią Polski w okresie średniowiecza			
K_01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii związanych z historią Polski w okresie średniowiecza			
K_04	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii związanych z historią Polski w okresie średniowiecza			
K_K06	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych związanych z historią Polski w okresie średniowiecza.			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 180		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne pracy własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		60		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		10		nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...		nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu		50		nie dotyczy	
	Inne....		...		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		mbohm@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)		https://www.historia.uni.opole.pl				

Efekty uczenia się

Symbol	Wiedza	
K_W02	Student zna w stopniu zaawansowanym, chronologicznym i tematycznym historię Polski okresie średniowiecza	X
K_W04	Student zna szczegółową terminologię nauk historycznych oraz terminologię ogólną z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych społecznych związanych z historią Polski w okresie średniowiecza	X
K_W07	Student zna wybrane zagadnienia i dorobek historiografii polskiej i obcej oraz różne kierunki badań historycznych związanych z historią Polski w okresie średniowiecza	X
K_W09	Student zna metody badawcze i znaczenie warsztatu badawczego historyka; specyfikę metodologiczną nauk historycznych związanych z historią Polski w okresie średniowiecza	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka związanych z historią Polski w okresie średniowiecza	X
K_U03	Student potrafi poprawnie zredagować tekst naukowy, opatrując go komentarzami i opatrywania przypisami zgodnie z zasadami obowiązującej w nauce historycznej i pokrewnych dyscyplinach związanych z historią Polski w okresie średniowiecza	X
K_U07	Student posiadał umiejętność pisania i komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk historycznych związanych z historią Polski w okresie średniowiecza	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do Przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej związanej z historią Polski w okresie średniowiecza	X
K_K04	Student docenia dziedzictwo historyczne i kulturowe związane z historią Polski w okresie średniowiecza, jak też uznaje i szanuje rolę tej historii w kształtowaniu życia społecznego	X
K_K06	Student jest gotowy do niezależnego i samodzielnego myślenia oraz formułowania własnych opinii związanych z historią Polski w okresie średniowiecza.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia nowożytna Polski				
	ENG: Modern history of Poland.				
Kod przedmiotu	MK-9	Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Mariusz Sawicki (K), Adam Wołoszyn				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Prezentacja multimedialna, dyskusja,	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem przedmiotu jest ukazanie złożonej historii państwa polsko-litewskiego w epoce nowożytnej obejmującej XVI-XVIII w. Istotne będą tu tematy i zagadnienia związane z podstawami funkcjonowania politycznego, społecznego i gospodarczego naszego państwa. Niemniej ważną będzie także polityka zagraniczna Rzeczypospolitej Obojga Narodów oraz postrzeganie jej pozycja i rola w Europie analizowanego okresu.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ogólna charakterystyka epoki (2h) 2. Centralizacja i unifikacja (Litwa, Prusy Królewskie) (2h) 3. Centralizacja i unifikacja (Mazowsze, księstwa Oświęcimskie i Zatorskie) (2h) 4. Człowiek doby nowożytnej i jego świat (2h). 5. Nowożytna elita rozumu na ziemiach polskich (2h) 6. Kultura życia i śmierci na ziemiach polskich (2h) 7. Szlachecka równość – mity a rzeczywistość (2h) 8. Króla a miasta i stan mieszczański (2 h) 9. Prerogatywy króla w świetle prawa i praktyki politycznej (2h). 10. „U złego pana nie będę” – stan chłopski w nowożytnej Rzeczypospolitej (2 h). 11. Sarmatyzm w micie i rzeczywistości (2h). 12. Trudny świat dziecka w nowożytnej Polsce (2h). 13. Kościół unicki a kościół prawosławny (2h) 14. Protestanci w polityce zagranicznej Rzeczypospolitej (2h). 15. Polityka zagraniczna Rzeczypospolitej w XVII-XVIII w. (2h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do historii nowożytnej Polski. Węzłowe problemy epoki i stan badań (2 h) 2. Ustrój, podział administracyjny i terytoria wchodzące w skład Rzeczypospolitej (2 h) 3. Stosunki polsko-moskiewskie (rosyjskie) XVI-XVIII w. (2 h) 4. Stosunki polsko-szwedzkie XVI-XVIII w. (2 h) 5. Stosunki polsko-turecko-tatarskie XVI-XVIII w. (2 h) 6. Stosunki Rzeczypospolitej z państwem Brandenbursko-Pruskim XVI-XVIII w. (2 h) 7. Kwestia kozacka XVI-XVIII w. (2 h) 8. Unia Rzeczypospolitej z Saksonią – panowanie Augusta II (2 h) 9. Unia Rzeczypospolitej z Saksonią – panowanie Augusta III (2 h) 10. Panowanie Stanisława Augusta Poniatowskiego do 1789 r. (2 h) 11. Wystąpienia szlachty przeciwko <i>absolutum dominium</i> – rokosze, konfederacje, wojny domowe (2 h) 12. Gospodarka Rzeczypospolitej XVI-XVIII w. (2 h) 13. Społeczeństwo Rzeczypospolitej XVI-XVIII w. – szlachta, mieszczaństwo, chłopcy (2 h) 14. Życie codzienne w Rzeczypospolitej XVI-XVIII w. (2 h) 15. Szkolnictwo w Rzeczypospolitej XVI-XVIII w. (2 h)
---------------------------------	--

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład

Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Podręczniki:** Augustyniak U., Historia Polski 1572 - 1795, Warszawa 2008.
Bardach J., Leśnodorski B., Pietrzak M., Historia ustroju i prawa polskiego, Warszawa 1998.
Markiewicz M., Historia Polski 1492-1795, Warszawa 2002.
- Prace zwarte i artykuły:**
Achremczyk S., Historia Warmii i Mazur, Olsztyn 1992.
Augustyniak U., Wazowie i królowie rodacy. Studium władzy królewskiej w Rzeczypospolitej XVII wieku, Warszawa 1999.
Bardach J., Krew i Lublin. Z problemów unii polsko-litewskiej, w: „Kwartalnik Historyczny”, R. LXXVI, 1969, nr 3.
Bogucka M., Samsonowicz H., Dzieje miast i mieszczaństwa w dobie przedrozbiorowej, Wrocław 1986.
Czaja A., Między tronem, buławą a dworem petersburskim. Z dziejów Rady Nieustającej 1786-1789, Warszawa 1988.
Czaja A., Lata wielkich nadziei. Walka o reformę państwa polskiego w drugiej połowie XVIII w., Warszawa 1992.
Ekles J., Trójpodział władzy i zgoda wszystkich. Naczelne zasady ustroju mieszanego w staropolskiej refleksji politycznej, Siedlce 2001.
Gierowski J., Między saskim absolutyzmem a złotą wolnością, Wrocław 1953.
Jučas M., Unia polsko-litewska, Warszawa 2004.
Kempa T., Wobec kontrreformacji. Protestanci i prawosławni w obronie swobód wyznaniowych w Rzeczypospolitej w końcu XVI i w pierwszej połowie XVII wieku, Toruń 2007. Kocój H., Elektor Saski Fryderyk August III wobec Konstytucji 3 Maja, 1999.
Konfederacja warszawska 1573 roku wielka karta polskiej tolerancji, oprac. M. Korolko i J. Tazbir, Warszawa 1980.
Konopczyński W., Geneza i ustanowienie Rady Nieustającej, Kraków 1917..
Korolko M., „Klejnot swobodnego sumienia”, Warszawa 1974.
Lulewicz H., Gniewów o unię ciąg dalszy. Stosunki polsko-litewskie w latach 1569-1588, Warszawa 2002.
Łojek J., Geneza i obalenie Konstytucji 3 maja, 1986.
Makiła D., Władza wykonawcza w Rzeczypospolitej od połowy XVII do 1763 r., Toruń 2003.
Małek J., Unia Parlamentarna Prus Królewskich z Koroną w roku 1569 i jej konsekwencje, [w:] Europa unii i federacji, Kraków 2004.
Małek J., Gdzie się kończy Kultura, tam znajdziesz Mazurą”. [w:] Mazury w ciągu wieków, Masovia 2003.
Malec J., Stosunek Polski do Litwy w dobie Sejmu Czteroletniego, „Czasopismo-Prawno-Historyczne, 1982, z. 1.
Mączak A., Rządzący i rządzeni. Władza i społeczeństwo w Europie wczesnonowożytnej, Warszawa 1986.
Michalski J., Opozycja magnacka i jej cele w początkach Sejmu Czteroletniego, [w:] Sejm Czteroletni i jego tradycje, pod red. J. Koweckiego, Warszawa 1991.
Mikulski K., Pułapka niemożności. Społeczeństwo nowożytnego miasta wobec procesów modernizacyjnych (na przykładzie Torunia w XVII-XVIII wieku), Toruń 2004.
Nycz M., Geneza reform skarbowych sejmu niemieckiego. Studium z dziejów skarbowo-wojskowych z lat 1697-1717, Poznań 1938.
Piwarski K., Między Francją a Austrią. Z dziejów polityki Jana III Sobieskiego w latach 1687-1690, Kraków 1933.
Płaza S., Próby reform ustrojowych w czasie pierwszego bezkrólewia, Kraków 1969.
Polska w epoce Odrodzenia. Państwo, społeczeństwo, kultura, pod red. A. Wyczańskiego, Warszawa 1986
Polska XVII w., Państwo, społeczeństwo, kultura, red. J. Tazbir, Warszawa 1969.
Polska w epoce Oświecenia. Państwo, społeczeństwo, kultura, red. B. Leśnodorski, Warszawa 1971.
Poraziński J., Epiphania Poloniae. Orientacje i postawy polityczne szlachty polskiej w dobie wielkiej wojny północnej (1700-1717), Warszawa 1999.
Prusy Królewskie i Książęce w XVI-XVIII w., red. J. Wijaczki, Kielce 1997.
Salmonowicz S., Prusy Królewskie w XVII-XVIII wieku. Studia z dziejów kultury, Toruń 2002.
Sejm Czteroletni i jego tradycje, red. J. Koweckiego, Warszawa 1991.
Sikorski M., Wyprawa Sobieskiego na czambuły tatarskie 1672, Zabrze 2007.
Sobolewski L., Uruszczak W., Artykuły mielnicke z roku 1501, „Czasopismo Prawno-Historyczne”, t. 42, 1990.
Szczygielski W., Konfederacja Barska w Wielkopolsce 1768-1770, „Zeszyty Naukowe WAP”, Seria Historyczna 1964, nr 11.
Topolski J., Gospodarka polska a europejska w XVI-XVIII w., Poznań 1977.

	<p>Uruszczak W., Kultura polityczna i prawna w sejmie polskim doby odrodzenia, „Czasopismo Prawno-Historyczne”, t. 32, 1980, 2.</p> <p>Uruszczak W., System władzy w Polsce ostatnich Jagiellonów (1506 - 1572), „Czasopismo Prawno - Historyczne”, t. 38, 1986.</p> <p>W dwusetną rocznicę wolnego sejmu. Ludzie – państwo - prawo czasów Sejmu Czteroletniego, red. A. Lityński, Katowice 1988.</p> <p>Zienkowska K., Sławetni i urodzeni. Ruch polityczny mieszczaństwa w dobie Sejmu Czteroletniego, Warszawa 1976.</p>		
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Atlas historii Polski. Mapy-kalendaria-statystyki</i>, oprac. B. Jankowiak-Konik, W. Sienkiewicz, K. Banach, Warszawa 2011. - Augustyniak U., <i>Historia Polski 1572-1795</i>, Warszawa 2008 (lub inne wydania). - Baczkowski K., <i>Dzieje Polski późnośredniowiecznej (1370-1506)</i>, Kraków 1999 (seria: Wielka Historia Polski, t. 3) – lub inne wydania. - Grzybowski S., <i>Dzieje Polski i Litwy (1506-1648)</i>, Kraków 2000 (seria: Wielka Historia Polski, t. 4) – lub inne wydania. - Gierowski J. A., <i>Rzeczpospolita w dobie złotej wolności (1648-1763)</i>, Kraków 2001 (seria: Wielka Historia Polski, t. 5) – lub inne wydania. - Grodziski S., <i>Polska w czasach przełomu (1764-1815)</i>, Kraków 2004 (seria: Wielka Historia Polski, t. 6) – lub inne wydania. - Markiewicz M., <i>Historia Polski 1492-1795</i>, Kraków 2009 (lub inne wydania). - <i>Wiek XVI-XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów</i>, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 1997. <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> - Burdowicz-Nowicki J., <i>Piotr I, August II i Rzeczpospolita 1697-1706</i>, Kraków 2013. - <i>Historia dyplomacji polskiej</i>, t. 2, red. Z. Wójcik, Warszawa 1982. - Jezierski A., Leszczyńska C., <i>Historia gospodarcza Polski</i>, Warszawa 2011. - Kallas M., <i>Historia ustroju w Polsce</i>, Warszawa 2020. - Kuchowicz Z., <i>Obyczaje staropolskie XVII-XVIII wieku</i>, Łódź 1975. - Olszewski H., <i>Sejm Rzeczypospolitej epoki oligarchii 1652-1763</i>, Poznań 1966. - Poraziński J., <i>Epiphania Poloniae. Orientacje i postawy polityczne szlachty w dobie wielkiej wojny północnej (1702-1710)</i>, Toruń 1999. - Tazbir J., <i>Kultura szlachecka w Polsce. Rozkwit – upadek – relikty</i>, Warszawa 1988. - Żołądź D., <i>Ideaty edukacyjne doby staropolskiej. Stanowe modele i potrzeby edukacyjne szesnastego i siedemnastego wieku</i>, Poznań 1990. 		
Weryfikacja efektów uczenia się			
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 5px;"> <p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p> </td> <td style="width: 50%; padding: 5px;"> <p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p> </td> </tr> </table>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>		

W_02	<p>Wykład: egzamin</p> <p>Ćwiczenia: Metoda</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kolokwium 2) Aktywność w czasie zajęć 3) Praca semestralna 	<p>Wykład: minimum 50% poprawnych odpowiedzi</p> <p>Ćwiczenia: Kryteria</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Min 50% poprawnych odpowiedzi na zaliczenie 2) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 3) Stworzenie notatki (forma wybrana przez studenta: notatka punktowa, notatka strukturalna, mapa myśli, prezentacja multimedialna, notatka audio itp.) na wybrany przez studenta temat zajęć z bibliografią (min. 3 pozycje) <p>Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%</p>
W_04	<p>Wykład: Egzamin</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kolokwium 2) Aktywność w czasie zajęć 3) Praca semestralna 	<p>Wykład: minimum 50% poprawnych odpowiedzi</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Min 50% poprawnych odpowiedzi na zaliczenie 2) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 3) Opracowanie notatki (forma wybrana przez studenta: notatka punktowa, notatka strukturalna, mapa myśli, prezentacja multimedialna, notatka audio itp.) na wybrany przez studenta temat zajęć z bibliografią (min. 3 pozycje) <p>Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%</p>
W_07	<p>Wykład: egzamin</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Recenzja lektury 2) Aktywność w czasie zajęć 3) Praca semestralna 	<p>Wykład: minimum 50% poprawnych odpowiedzi</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Recenzja wybranej przez studenta lektury dotyczącej tematyki zajęć <p>Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 3) Opracowanie notatki (forma wybrana przez studenta: notatka punktowa, notatka strukturalna, mapa myśli, prezentacja multimedialna, notatka audio itp.) na wybrany przez studenta temat zajęć z bibliografią (min. 3 pozycje) <p>Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%</p>
W_09	<p>Wykład: egzamin</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Aktywność w czasie zajęć 2) Praca semestralna 	<p>Wykład: minimum 50% poprawnych odpowiedzi</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 2) Opracowanie notatki (forma wybrana przez studenta: notatka punktowa, notatka strukturalna, mapa myśli, prezentacja multimedialna, notatka audio itp.) na wybrany przez studenta temat zajęć z bibliografią (min. 3 pozycje) <p>Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%</p>

U_03	Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji - w ramach egzaminu Ćwiczenia: 1) Aktywność w czasie zajęć 2) Praca semestralna	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu) Ćwiczenia: 1) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 2) Opracowanie notatki (forma wybrana przez studenta: notatka punktowa, notatka strukturalna, mapa myśli, prezentacja multimedialna, notatka audio itp.) na wybrany przez studenta temat zajęć z bibliografią (min. 3 pozycje) Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%					
K_W07	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie testu zaliczeniowego Ćwiczenia: 1) Aktywność w czasie zajęć 2) Praca semestralna	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie egzaminu Ćwiczenia: 1) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 2) Opracowanie notatki (forma wybrana przez studenta: notatka punktowa, notatka strukturalna, mapa myśli, prezentacja multimedialna, notatka audio itp.) na wybrany przez studenta temat zajęć z bibliografią (min. 3 pozycje) Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%					
K_01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii					
K_04	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych					
K_06	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)					
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	A. 180				
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				50		nie dotyczy
	Przygotowanie prac pisemnych/prezentacji				20		nie dotyczy

	Przygotowanie i realizacja projektu, badań	...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	50	nie dotyczy
	Inne....	...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi	msawicki@uni.opole.pl / adam.woloszyn@uni.opole.pl		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)			

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W02	Student zna w stopniu zaawansowanym, chronologicznym i tematycznym historię nowożytną Polski w latach 1492-1795	X
K_W04	Student zna szczegółową terminologię epoki nowożytnej w odniesieniu do Polski w latach 1492-1795	X
K_W07	Student zna wybrane zagadnienia i dorobek historiografii w odniesieniu do Polski w latach 1492-1795	X
K_W09	Student zna metody badawcze i znaczenie warsztatu badawczego historyka epoki nowożytnej w odniesieniu do Polski w latach 1492-1795	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcionować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka epoki nowożytnej w odniesieniu do Polski w latach 1492-1795	X
K_U03	Student potrafi poprawnie zredagować tekst naukowy na temat związany z historią nowożytną Polski (1492-1795), opatrując go komentarzami i przypisami zgodnie z zasadami obowiązującej w nauce historycznej i pokrewnych dyscyplinach	X
K_U07	Student posiada umiejętność pisania i komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla epoki nowożytnej w odniesieniu do Polski w latach 1492-1795	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej z zakresu historii Polski nowożytnej (1492-1795)	X
K_K04	Student jest gotowy do docenienia i ochrony dziedzictwa historycznego i kulturowego nowożytnej Polski w latach 1492-1795 i jak też uznania i szanowania roli historii w kształtowaniu życia społecznego	X
K_K06	Student jest gotowy do niezależnego i samodzielnego myślenia oraz formułowania własnych opinii	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia Polski XIX w.				
	ENG: History of nineteenth-century Poland				
Kod przedmiotu	MK-48	Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Antoni Maziarz				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>W oparciu o wiodące problemy związane z epoką niewoli narodowej (1795-1918) analiza wybranych zagadnień, charakterystycznych dla epoki. Wskazanie na różnorodność tematyczną i metodologiczną w zajmowaniu się historią Polski XIX w.; przełamywanie stereotypowego postrzegania wielu kwestii związanych z tym okresem. Akcent na ujęcia porównawcze, a także interdyscyplinarne. Wskazanie dziedzictwa epoki XIX-wiecznej we współczesnym świecie. Prezentacja i analiza różnych postaw Polaków wobec władzy państwowej i zabiegania o suwerenności Polski. Ukazanie przenikania się treści politycznych, społecznych, kulturowych.</p>				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Książę Adam Jerzy Czartoryski i jego relacje z Rosją (2h) • Wokół stereotypów Rosjan – wielki książę Konstanty Pawłowicz i prezydent Warszawy Sokrates Starynkiewicz (2h) • Wolność w ujęciu romantyków (2h) • Życie prywatne F. Chopina (2h) • Kariery Polaków w Rosji w XIX w. (2h) • Akademia Umiejętności na tle polityki Austrii w dobie autonomii Galicji (2h) • Opieka zdrowotna na ziemiach polskich w XIX w. (2h) • Stan wojenny w 1861 i 1981 – analogie i różnice (2h) • Romuald Traugutt – sylwetka duchowa dyktatora (2h) • Publicystyka Aleksandra Świętochowskiego (2h) • Polacy i Niemcy poprzez pryzmat stereotypów – na przykładzie XIX w. (2h) • Koncepcja społeczeństwa obywatelskiego w ujęciu K. Libelta (2h) • „Chłopi” W. Reymonta jako źródło wiedzy o społeczności wsi polskiej k. XIX w. (2h) • Polska inteligencja w XIX w.: geneza i rola społeczna (2h) • Świadomość narodowa Polaków w XIX w. (2h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specyfika badawcza epoki niewoli narodowej (2h) • Reakcje Polaków na utratę niepodległości. Ziemie polskie w polityce zaborców do 1806 r. (2h) • Konstytucje 1807 i 1815 – porównanie (2h) • Represje państw zaborczych wobec Polaków w okresie niewoli narodowej (2h) • Bilans polskich powstań zbrojnych doby niewoli narodowej (2h) • Ruch organicznikowski na przykładzie Wielkopolski poł. XIX w. (2h) • Warunki życia codziennego na ziemiach polskich w XIX w. (2h) • Wybrane przykłady prasy polskojęzycznej do 1918 r. (2h) • Elity polskie doby niewoli narodowej (2h) • Wkład Polaków w rozwój nauki i techniki (XIX w.) (2h) • Kościół katolicki na ziemiach polskich i jego rola w życiu społecznym i narodowym (2h) • Życie towarzyskie środowiska ziemiańskiego (2h) • Geneza polskich partii politycznych (2h) • Pamiętnikarstwo polskie doby niewoli narodowej – wybrane przykłady (2h) • Wiek XIX – czy stracone stulecie? Bilans epok (2 h)
---------------------------------	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chwalba A., <i>Historia Polski 1795-1918</i>, Kraków 2000; • Zgórniak M., <i>Polska w czasach walk o niepodległość 1815-1864</i>, Kraków 2003; • Buszko J., <i>Od niewoli do niepodległości 1864-1918</i>, Kraków 2003; • Wasilewski S., <i>Życie polskie w XIX wieku</i>, Warszawa 2008. <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czartoryski A.J., <i>Szkic o dyplomacji</i>, Paris 2004; • Kukiel M., <i>Czartoryski a jedność Europy</i>, Lublin 2008; • De Lazari Andrzej, <i>Polacy i Rosjanie we wzajemnej karykaturze</i>, Warszawa 2008; • De Lazari Andrzej, <i>Katalog wzajemnych uprzedzeń Polaków i Rosjan</i>, Warszawa 2006; • Giza A., <i>Polaczkowie i Moskale. Wzajemny ogląd w krzywym zwierciadle 1800-1917</i>, Szczecin 1993; • Nowak A., <i>Polacy, Rosjanie i biesy: studia i szkice</i>, Kraków 1998; • Maziarz A., <i>Wolność w koncepcjach polskich romantyków</i>, w: <i>Idea wolności w ujęciu historycznym i prawnym</i>, red. E. Kozerska, P. Sadowski, A. Szymański, Toruń 2010, s. 109-126; • Rusin J., <i>Człowiek świętego imienia. Legenda Traugutta w piśmiennictwie polskim XIX i XX wieku</i>, Rzeszów 2002; • Jankowska T., <i>Powstańczy szlak do nieba Sługi Bożego Romualda Traugutta</i>, Warszawa 2013; • Mażewski L., <i>Powstańczy szantaż. Od konfederacji barskiej do stanu wojennego</i>, Warszawa 2004; • Klichta J., <i>Duchowość Chopina</i>, Katowice 2010; • Maziarz A., <i>Kompozytor (nie)poważny. Poczucie humoru Fryderyka Chopina</i>, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 2010, t. 65, z. 4, s. 615-636; • Maziarz A., <i>Naród - państwo – społeczeństwo - obywatel w publicystyce Karola Libelta</i>, „Opolskie Studia Administracyjno-Prawne” 2009, t. VI, s. 227-244; • Maziarz A., <i>Dobry i zły sąsiad. Dychotomie w dziewiętnastowiecznym obrazie Niemców i Polaków</i>, w: <i>Polacy-Niemcy-Ukraińcy w XIX i XX wieku</i>, red. M. Białokur, Opole 2013, s. 28-42; • Wrzesiński W., <i>Sąsiad czy wróg? Ze studiów nad kształtowaniem obrazu Niemca w Polsce w latach 1795-1939</i>, Wrocław 2007; • Hulewicz J., <i>Akademia Umiejętności w Krakowie. Zarys dziejów 1873-1918</i>, Kraków 2013; • Gach P.P., <i>Kasaty zakonów na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej i Śląska 1773-1914</i>, Lublin 1984; • Kijas A., <i>Polacy w Rosji od XVII do 1917 roku. Słownik biograficzny</i>, Warszawa 2000; • Librowicz Z., <i>Polacy w Syberii</i>, Wrocław 1993; • Starynkiewicz S., <i>Dziennik 1887-1897</i>, Warszawa 2005; • „Pełniący obowiązki...” <i>Sokrates Starynkiewicz w Warszawie</i>, oprac. A. Sołtan, Warszawa 2011; • Świętochowski A., <i>Wspomnienia</i>, oprac. S. Sandler, Wrocław 2006; • Brykalska M., <i>Aleksander Świętochowski. Biografia</i>, t. 1-2, Warszawa 1987; • Janowski M., <i>Narodziny inteligencji 1750-1831</i>, Warszawa 2008; • Micińska M., <i>Inteligencja na rozdrożach 1864-1918</i>, Warszawa 2008; • <i>Inteligencja polska XIX i XX wieku. Studia</i>, t. 1-6, red. R. Czepulis-Rastenis, Warszawa 1981-1991 • Kizwalter T., <i>O nowoczesności narodu. Przypadek Polski</i>, Warszawa 1999; • Łepkowski T., <i>Polska – narodziny nowoczesnego narodu 1764-1870</i>, Poznań 2003
--	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teksty źródłowe • <i>Dał nam przykład Bonaparte. Wspomnienia i relacje żołnierzy polskich 1796-1815</i>, oprac. R. Bielecki, A. Tysza, Kraków 1984; • <i>Droga do niepodległości, czy program defensywny? Praca organiczna - programy i motywy</i>, wybór i oprac. T. Kizwalter, J. Skowronek, Warszawa 1988; • <i>Naród, państwo, władza. Wybór tekstów z historii polskiej myśli politycznej dla studiujących prawo, nauki polityczne i historię</i>, red. A. Dudek, B. Szlachta, Kraków 1996; • Teksty konstytucji Księstw Warszawskiego i Królestwa Polskiego • Wybrane tytuły prasy polskiej z lat 1865-1918 <p>B. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p><i>A.1. wykorzystywana podczas zajęć (wybór)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Korobowicz A., Witkowski W., <i>Historia ustroju i prawa polskiego (1722-1918)</i>, Zakamycze 2001; • Czubaty J., <i>Zasada dwóch sumień. Normy postępowania i granice kompromisu politycznego Polaków w sytuacji wyboru (1795-1815)</i>, Warszawa 2005; • Wojtowicz T., <i>Spółczesność polskie po trzecim zaborze. Opór – przystosowanie – kolaboracja</i>, w: <i>Oświeceni wobec rozbiorów Polski</i>, red. J. Grobis, Łódź 2001; • Zdziechowski M., <i>Wpływy rosyjskie na duszę polską</i>, Kraków 1920; • Ajnenkiel A., <i>Konstytucje Polski w rozwoju dziejowym 1791-1997</i>, Warszawa 2001; • Cieszkowski S., <i>Aleksander I a konstytucja 1815</i>, Warszawa 1909; • Matelski D., <i>Grabież dóbr kultury w wojnach Rzeczypospolitej Obojga Narodów</i>, Poznań 2005 • Janion M., Żmigrodzka M., <i>Romantyzm i historia</i>, Gdańsk 2001; • Król M., <i>Romantyzm. Piekło i niebo Polaków</i>, Warszawa 1998; • Zahorski A., Zajewski W., Kieniewicz S., <i>Trzy powstania narodowe</i>, Warszawa 2006; • Łubieński T., <i>Bić się czy się nie bić</i>, Warszawa 1996; • <i>Kronika powstań polskich 1794-1944</i>, red. M. Michalik, Warszawa 1994; • Maziarz A., <i>Polskie zrywy powstańcze doby niewoli narodowej – próba bilansu z perspektywy nowego wieku</i>, w: <i>Polskie powstania narodowe – w 85. rocznicę wybuchu III powstania śląskiego</i>, t. 19, red. A. Wroński, Tarnowskie Góry, s. 16-29; • Jakóbczyk W., <i>Studia nad dziejami Wielkopolski w XIX w.</i>, t. 2: <i>Dzieje pracy organicznej</i>, Poznań 1951; • <i>Historia kultury materialnej Polski</i>, t. VI: <i>Od 1870 do 1918 roku</i>, red. B. Baranowski, J. Baryś, T. Sobczak, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1979; • Belofsky N., <i>Jak dawniej leczono, czyli plomby z mchu i inne historie</i>, Łódź 2014; • Ogrodowska B., <i>Medycyna tradycyjna w Polsce</i>, Warszawa 2012; • <i>Historia Polski w liczbach</i>, t. I: <i>Państwo i społeczeństwo</i>, Warszawa 2003; • <i>Słownik polskich pionierów techniki</i>, red. B. Orłowski, Katowice 1984; • Liebfeld A., <i>Polacy na szlakach techniki</i>, Warszawa 1984; • Zieliński Z., <i>Kościół i naród w niewoli</i>, Lublin 1995; • Olszewski D., <i>Polska kultura religijna na przełomie XIX i XX wieku</i>, Warszawa 1996; • Deszczyńska M., <i>Kościół na straży polskiej wolności</i>, Kraków 2012; • Łojek J., <i>Prasa polska w latach 1661-1864</i>, t. 2, b/w 1976; • Jarowiecki J., <i>Prasa lwowska w latach 1864-1918: bibliografia</i>, 2002; • Kmiecik Z., <i>Prasa warszawska w latach 1886-1904</i>, Warszawa 1989; • Bąbiak T., „Tygodnik Ilustrowany”. <i>Bibliografia zawartości 1890-1899</i>, Warszawa 2015; • Nowak-Mitura E., <i>Początki fotografii w prasie polskiej: „Tygodnik Ilustrowany” 1859-1900</i>, Warszawa 2015; • Wapiński R., <i>Historia polskiej myśli politycznej XIX i XX wieku</i>, Gdańsk 1997; • Cywiński B., <i>Rodowody niepokornych</i>, Kraków-Lublin-Warszawa 1985. <p>Z listy ok. 100 zwartych pozycji źródłowych powinien wykazać się znajomością co najmniej dwóch publikacji</p>
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>	

Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_02	Wykład: Egzamin pisemny Ćwiczenia: Test wiedzy Prace pisemne	Wykład: Egzamin pisemny: test oraz rozprawka na wybrany temat. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy; test wiedzy w trakcie zajęć (wybrane zagadnienia); prace pisemne: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie literatury przedmiotu; poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy
W_06	Ćwiczenia: Aktywność na zajęciach, dyskusja, esej oraz prezentacja	Ćwiczenia: wartość merytoryczna wypowiedzi, wartość merytoryczna tekstów (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie literatury przedmiotu; poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy
W_09	Ćwiczenia: Prace pisemne	Ćwiczenia: recenzja tekstu źródłowego: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), oryginalność spostrzeżeń, samodzielność ujęcia, wykorzystanie literatury przedmiotu; poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy
W_10	Wykład: Egzamin pisemny Ćwiczenia: Aktywność na zajęciach, dyskusja	Wykład: Egzamin pisemny: test oraz rozprawka na wybrany temat. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy; umiejętność stosowania ujęcia komparatystycznego
U_01	Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania i selekcjonowania informacji - w ramach egzaminu Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, prace pisemne	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu) Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, argumentacji, stosowania techniki pisania prac naukowych, adekwatność i kompletność wykazanej literatury przedmiotu
U_03	Ćwiczenia: Prace pisemne	Ćwiczenia: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień); poprawne stosowanie techniki badań naukowych, wykorzystanie literatury przedmiotu; poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy
U_11	Referowanie pracy, dyskusja	Umiejętność prezentowania własnego stanowiska, poprawność argumentacji, jasność przekazu
K_01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii

K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych				
K_08	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena współpracy w grupie				
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)				
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 180			
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				40	nie dotyczy	
	Przygotowanie prac pisemnych/prezentacji				60	nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań				...	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu				20	nie dotyczy	
Inne....				...	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		amaziarz@uni.opole.pl					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W02	Student zna w stopniu zaawansowanym, chronologicznym i tematycznym historię ziem polskich w epoce niewoli narodowej (wybrane zagadnienia: wskazane w wykazie zagadnień egzaminacyjnych oraz w tematyce zajęć)	X
K_W06	Student zna relacje pomiędzy współczesnością a wydarzeniami mającymi miejsce w XIX w. na ziemiach polskich	X
K_W09	Student zna metody badawcze stosowane dla badań nad wiekiem XIX i znaczenie warsztatu badawczego historyka tej epoki	X
K_W10	Student zna zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi zachodzącymi w dziejach ziem polskich XIX w.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod typowych dla pracy historyka zajmującego się XIX w.	X
K_U03	Student potrafi poprawnie zredagować tekst naukowy (referat, esej, recenzję, prezentację), opatrując go komentarzami i opatrywania przypisami zgodnie z zasadami obowiązującej w nauce historycznej, dołączyć wykaz literatury przedmiotu adekwatny dla omawianego zagadnienia	X
K_U11	Student posiada umiejętność zaprezentowania zdobytej wiedzy historycznej z zakresu historii ziem polskich w XIX w.	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej	X
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego	X
K_K08	Student jest gotowy do pracy w zespole	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia Polski do 1945 roku				
	ENG: Polish history of twentieth-century until 1945.				
Kod przedmiotu	MK-121	Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Marek Białokur				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	Wykład, prezentacja multimedialna, projekcje filmowe, dyskusja		Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy	
<u>Ćwiczenia</u>	30	Dyskusja, analiza dorobku historiograficznego, analiza tekstów źródłowych, praca indywidualna oraz w grupach, indywidualne i grupowe wystąpienia publiczne		Wielowymiarowa aktywna praca studentów.	
Forma zaliczenia zajęć		Egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Utrwalenie i poszerzenie wiedzy studentów na temat historii Polski w I połowie XX wieku (do 1945 roku) ze szczególnym uwzględnieniem rozwijania umiejętności krytycznej analizy materiałów źródłowych i historiograficznych. Wprowadzenie do kanonu literatury studentów najnowszych opracowań z zakresu historiografii w odniesieniu do omawianego okresu. Rozwijanie umiejętności publicznej prezentacji treści historycznych przez studentów, zarówno w zakresie pisemnym jak i werbalnym.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia organizacyjne (2 h) 2. Budowa państwa polskiego 1918-1922. Proces kształtowania granic i podstaw ustrojowych Drugiej Rzeczypospolitej (2 h) 3. Polska w okresie rządów parlamentarnych 1923 – 1926 (2 h) 4. Rewolucja bez rewolucyjnych konsekwencji. Zamach majowy Marszałka Józefa Piłsudskiego (2 h) 5. Rządy obozu piłsudczykowskiego w latach 1926-1935 (2 h) 6. Polityka zagraniczna Polski międzywojennej (2 h) 7. Mniejszości narodowe i wyznaniowe w Drugiej Rzeczypospolitej (2 h) 8. Gospodarka Polski międzywojennej (2 h) 9. Lato 1939. Czy Druga Rzeczpospolita miała szanse przetrwać? (2 h) 10. Polacy na frontach II wojny światowej 11. Polskie Państwo Podziemne. Ludzie-Struktury-Znaczenie (2 h) 12. Anus mundi. Auschwitz-Birkenau 1940-1945 (2 h) 13. 63 dni. Powstanie warszawskie (2 h) 14. Rok 1945. Zniewolenie czy wyzwolenie? (2 h) 15. Kolokwium zaliczeniowe (2 h) <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Komitet Narodowy Polski i jego rola w odbudowie polskiej państwowości. (2 h) 2. Sprawa polska na konferencji pokojowej w Paryżu(2 h) 3. Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego. Czy żywoty równoległe? (2 h) 4. Polska a Czechosłowacja w pierwszych miesiącach niepodległości (2 h) 5. Gabriel Narutowicz – pierwszy prezydent II Rzeczypospolitej(2 h) 6. Obraz II Rzeczypospolitej i jej obywateli w niemieckiej propagandzie z lat 1919-1939(2 h) 7. Przewrót majowy czy wojna domowa? Czyli co wydarzyło się w maju 1926 r. (2 h) 8. Szkolnictwo polskie w świetle tzw. „reformy Jędrzejewiczowskiej” (2 h) 9. Polska i jej dyplomacja wobec paktu Ribbentrop-Mołotow (2 h) 10. Kresy Wschodnie II Rzeczypospolitej pod okupacją sowiecką w latach 1939-1941(2 h) 11. Polski czyn zbrojny na obczyźnie w latach II wojny światowej – wybrane formacje (2 h) 12. Polsko-czechosłowackie próby porozumienia w latach 1939-1943. Plany federacyjne (2 h) 13. Organizacje zbrojne Polski Podziemnej (2 h) 14. Sprawa polska podczas obrad <i>Wielkiej Trójki</i> – Jałta (4-11. 02.1945) (2 h) 15. Polska myśl polityczna w latach II wojny światowej (2 h)
---------------------------------	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: Brzoza C., Polska w czasach niepodległości i Drugiej Wojny Światowej (1918-1945), Kraków 2001 Brzoza C., Sowa A.L., Historia Polski 1918-1945, Kraków 2006 Dziurok A., Gałęzowski M., Kamiński Ł., Musiał F., Od niepodległości do niepodległości. Historia Polski 1918-1989, Warszawa 2010, s. 9-204. Kaczmarek R., Historia Polski 1914-1989, Warszawa 2010, s. 73-49 Pajewski J., Budowa Drugiej Rzeczypospolitej 1918-1926, Kraków 1995 Sierpowski St., Historia polityczna Polski 1914-2005, t. I: 1914-1945, Warszawa 2006 Watt R. M., Gorzka chwała. Polska i jej los 1918-1939, Warszawa 2005</p> <p>Literatura uzupełniająca: Auschwitz. Nazistowski obóz śmierci, Oświęcim 2006 Badziak K. W oczekiwaniu na przełom. Na drodze od odrodzenia do załamania państwa polskiego: listopad 1918 – czerwiec 1920, Łódź 2004 Białokur M., Myśl społeczno-polityczna Joachima Bartoszewicza, Toruń 2005 Białokur M., Gabriel Narutowicz. Biografia, Opole 2016 Böhler J., Wojna domowa. Nowe spojrzenie na odrodzenie Polski, Kraków 2018 Chwalba A., 1919. Pierwszy rok wolności, Wołowiec 2019 Cichoracki P., Dufnat J., Mierzwa J., Oblicza buntu społecznego w II Rzeczypospolitej dobry Wielkiego Kryzysu (1930-1935). Uwarunkowania, skala, konsekwencje, Kraków 2019 Davies N., Powstanie 44, Warszawa 2004 Dmowski R., Polityka polska i odbudowanie państwa, t. 1-2, wyd. drugie Warszawa 1989 Encyklopedia historii Drugiej Rzeczypospolitej, Warszawa 1999 Faryś J., Między Moskwą a Berlinem. Wizja polskiej polityki zagranicznej 1918-1939, Szczecin 2019 Garlicki A., Józef Piłsudski, Warszawa 1990 (2008) Górny Śląsk między Niemcami a Polską. Dziedzictwo i znaczenie powstań śląskich w edukacji historycznej i historiografii, pod red. M. Białokura, Toruń-Opole 2011 Iwanow M., Zapomniane ludobójstwo. Polacy w państwie Stalina „Operacja polska” 1937-1938, Kraków 2014 Karski J., Wielkie mocarstwa wobec Polski 1919 - 1945. Od Wersalu do Jałty, Warszawa 1992 Kaczmarek R., Powstania śląskie 1919-1920-1921. Nieznana wojna polsko-niemiecka, Kraków 2019 Kawalec K., Roman Dmowski, Warszawa 1996, Wrocław 2002 (II wydanie) Kloc K. Piłsudski. Studium fenomenu Komendanta, Kraków 2021 Kochanski H., Orzeł niezłomny. Polska i Polacy podczas II wojny światowej, Poznań 2013 Kołakowski P., Między Warszawą a Pragą. Polsko-czechosłowackie stosunki wojskowo-polityczne 1918-1939, Warszawa 2007 Kornat M., Polityka równowagi 1934-1939. Polska między Wschodem a Zachodem, Kraków 2007 Kornat M., Wołos M., Józef Beck. Biografia, Kraków 2020 Król E.C., Polska i Polacy w propagandzie narodowego socjalizmu w Niemczech 1919-1945, Warszawa 2006 Kwiatkowski P.T., Odzyskanie niepodległości w polskiej pamięci zbiorowej, Warszawa 2018 Landau Z., Tomaszewski J., Polska w Europie i świecie 1918-1939, Warszawa 2005 Łojek J., Agresja 17 września 1939 r. Studium aspektów politycznych, Warszawa 1990 Majewski P. M., Kiedy wybuchnie wojna? 1938. Studium kryzysu, Warszawa 2019 Materski W., Na widcie. II Rzeczpospolita wobec Sowietów 1918-1943, Warszawa 2005 Mędrzecki W., Odzyskany śmietnik. Jak radziliśmy sobie z niepodległością II Rzeczypospolitej, Kraków 2022 Misiurska A., Budowa państwa polskiego w latach 1918–1922 w optyce francuskiej i brytyjskiej prasy codziennej, Opole 2023 Nowak A., Pierwsza zdrada Zachodu. 1920 - Zapomniany appeasement , Kraków 2015. Od Moraczewskiego do Składkowskiego. Gabinety Polski odrodzonej 1918-1939, pod red. J. Farysia, A. Wątor, H. Walczaka, Szczecin 2010 Pilariski S., Między obojętnością a niechęcią. Piłsudczycy wobec Czechosłowacji w latach 1926-1939, Łódź-Warszawa 2017 Premierzy i ministrowie Rzeczypospolitej Polskiej 1918-1939, red. nauk. Z. Girzyński, J. Kłaczek, W. Polak, Warszawa 2023</p>
---	---

Prezydent Gabriel Narutowicz i polityczny gorący grudzień 1922 roku, pod red. M. Białokura, Opole 2013

Przeperski M., Nieznośny ciężar braterstwa. Konflikty polsko-czeskie w XX wieku, Kraków 2016

Samecki W., Centralny Okręg Przemysłowy 1936-1939, Wrocław 1998

Skibiński P., Polska 1918. Polityka i życie codzienne, Warszawa 2018

Spór o Górną Śląsk 191-1922, pod red. M. Białokura i A. Dawid, Opole 2011

Suchoński A., Kubis B., Gołębiowska A., Białokur M., Polski rok 1918 w podręcznikach do nauczania historii i literaturze dokumentu osobistego, Opole 2018

Suchoński A., Kubis B., Gołębiowska A., Białokur M., Polski rok 1919 w podręcznikach do nauczania historii i literaturze dokumentu osobistego, Opole 2019

Suleja W., Józef Piłsudski, Wrocław 1995

Wapiński R., Świadomość polityczna w II Rzeczypospolitej, Łódź 1989

Wapiński R., Pokolenia Drugiej Rzeczypospolitej, Wrocław 1991

Więcej niż niepodległość. Polska myśl polityczna 1918-1939, pod red. J. Jachymka i W. Parucha, Lublin 2001

Zgórniak M., Europa w przededniu wojny. Sytuacja militarna w latach 1938-1939, Kraków 1993

Zychowicz P., Oblęd '44. Czyli jak Polacy zrobili prezent Stalinowi wywołując Powstanie Warszawskie, Poznań 2013.

Zychowicz P., Pakt Ribbentrop-Beck. Czyli jak Polacy mogli u boku III Rzeszy pokonać Związek Sowiecki, Poznań 2012.

Zwycięski pokój czy rozejm na pokolenie? Traktat ryski z perspektywy 100 lat, pod red. Z. Girzyńskiego i J. Kłaczkowa, Warszawa 2022

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia

Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

Brzoza C., Polska w czasach niepodległości i Drugiej Wojny Światowej (1918-1945), Kraków 2001
Brzoza C., Sowa A.L., Historia Polski 1918-1945, Kraków 2006
Dziurok A., Gałęzowski M., Kamiński Ł., Musiał F., Od niepodległości do niepodległości. Historia Polski 1918-1989, Warszawa 2010, s. 9-204.
Kaczmarek R., Historia Polski 1914-1989, Warszawa 2010, s. 73-49
Pajewski J., Budowa Drugiej Rzeczypospolitej 1918-1926, Kraków 1995
Rozkowski W., Historia polityczna Polski 1914-2005, t. I: 1914-1945, Warszawa 2006
Sierpowski St., Historia II Rzeczypospolitej, Poznań 2023
Watt R. M., Gorzka chwała. Polska i jej los 1918-1939, Warszawa 2005

Literatura uzupełniająca:

Auschwitz. Nazistowski obóz śmierci, Oświęcim 2006
Badziak K. W oczekiwaniu na przełom. Na drodze od odrodzenia do załamania państwa polskiego: listopad 1918 – czerwiec 1920, Łódź 2004
Białokur M., Myśl społeczno-polityczna Joachima Bartoszewicza, Toruń 2005
Białokur M., Gabriel Narutowicz. Biografia, Opole 2016
Böhler J., Wojna domowa. Nowe spojrzenie na odrodzenie Polski, Kraków 2018
Chwalba A., 1919. Pierwszy rok wolności, Wołowiec 2019
Cichoracki P., Dufat J., Mierzwa J., Oblicza buntu społecznego w II Rzeczypospolitej dobry Wielkiego Kryzysu (1930-1935). Uwarunkowania, skala, konsekwencje, Kraków 2019
Davies N., Powstanie 44, Warszawa 2004
Dmowski R., Polityka polska i odbudowanie państwa, t. 1-2, wyd. drugie Warszawa 1989
Encyklopedia historii Drugiej Rzeczypospolitej, Warszawa 1999
Faryś J., Między Moskwą a Berlinem. Wizja polskiej polityki zagranicznej 1918-1939, Szczecin 2019
Garlicki A., Józef Piłsudski, Warszawa 1990 (2008)
Górny Śląsk między Niemcami a Polską. Dziedzictwo i znaczenie powstań śląskich w edukacji historycznej i historiografii, pod red. M. Białokura, Toruń-Opole 2011
Iwanow M., Zapomniane ludobójstwo. Polacy w państwie Stalina „Operacja polska” 1937-1938, Kraków 2014
Karski J., Wielkie mocarstwa wobec Polski 1919 - 1945. Od Wersalu do Jałty, Warszawa 1992
Kaczmarek R., Powstania śląskie 1919-1920-1921. Nieznana wojna polsko-niemiecka, Kraków 2019
Kawalec K., Roman Dmowski, Warszawa 1996, Wrocław 2002 (II wydanie)
Kloc K. Piłsudski. Studium fenomenu Komendanta, Kraków 2021
Kochanski H., Orzeł niezłomny. Polska i Polacy podczas II wojny światowej, Poznań 2013
Kołakowski P., Między Warszawą a Pragą. Polsko-czechosłowackie stosunki wojskowo-polityczne 1918-1939, Warszawa 2007
Kornat M., Polityka równowagi 1934-1939. Polska między Wschodem a Zachodem, Kraków 2007
Kornat M., Wołos M., Józef Beck. Biografia, Kraków 2020
Król E.C., Polska i Polacy w propagandzie narodowego socjalizmu w Niemczech 1919-1945, Warszawa 2006
Landau Z., Tomaszewski J., Polska w Europie i świecie 1918-1939, Warszawa 2005
Łojek J., Agresja 17 września 1939 r. Studium aspektów politycznych, Warszawa 1990
Majewski P. M., Kiedy wybuchnie wojna? 1938. Studium kryzysu, Warszawa 2019
Materski W., Na widcie. II Rzeczpospolita wobec Sowietów 1918-1943, Warszawa 2005
Mędrzecki W., Odzyskany śmietnik. Jak radziliśmy sobie z niepodległością II Rzeczypospolitej, Kraków 2022
Misiurska A., Budowa państwa polskiego w latach 1918–1922 w optyce francuskiej i brytyjskiej prasy codziennej, Opole 2023
Nowak A., Pierwsza zdrada Zachodu. 1920 - Zapomniany appeasement , Kraków 2015.
Od Moraczewskiego do Składkowskiego. Gabinety Polski odrodzonej 1918-1939, pod red. J. Farysia, A. Wątor, H. Walczaka, Szczecin 2010
Premierzy i ministrowie Rzeczypospolitej Polskiej 1918-1939, red. nauk. Z. Girzyński, J. Kłaczek, W. Polak, Warszawa 2023
Prezydent Gabriel Narutowicz i polityczny gorący grudek 1922 roku, pod red. M. Białokura, Opole 2013
Przeperski M., Nieznośny ciężar braterstwa. Konflikty polsko-czeskie w XX wieku, Kraków 2016
Samecki W., Centralny Okręg Przemysłowy 1936-1939, Wrocław 1998

	<p>Skibiński P., Polska 1918. Polityka i życie codzienne, Warszawa 2018 Spór o Górny Śląsk 191-1922, pod red. M. Białokura i A. Dawid, Opole 2011 Suchoński A., Kubis B., Gołębiowska A., Białokur M., Polski rok 1918 w podręcznikach do nauczania historii i literaturze dokumentu osobistego, Opole 2018 Suleja W., Józef Piłsudski, Wrocław 1995 Wapiński R., Świadomość polityczna w II Rzeczypospolitej, Łódź 1989 Wapiński R., Pokolenia Drugiej Rzeczypospolitej, Wrocław 1991 Więcej niż niepodległość. Polska myśl polityczna 1918-1939, pod red. J. Jachymka i W. Parucha, Lublin 2001 Zgórniak M., Europa w przededniu wojny. Sytuacja militarna w latach 1938-1939, Kraków 1993 Zychowicz P., Obłęd '44. Czyli jak Polacy zrobili prezent Stalinowi wywołując Powstanie Warszawskie, Poznań 2013. Zychowicz P., Pakt Ribbentrop-Beck. Czyli jak Polacy mogli u boku III Rzeszy pokonać Związek Sowiecki, Poznań 2012. Zwycięski pokój czy rozejm na pokolenie? Traktat ryski z perspektywy 100 lat, pod red. Z. Girzyńskiego i J. Kłaczkowa, Warszawa 2022</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_02	Wykład: Egzamin Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, praca semestralna, referat, kolokwium	Wykład: Egzamin ustny, minimum 50% prawidłowych odpowiedzi na ocenę pozytywną Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy podczas dyskusji; praca pisemna: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, obiektywizm, obudowa naukowa), poprawność edytorska pracy; referat: wartość merytoryczna prezentowanych treści, forma przekazu, dobór materiałów ilustracyjnych; kolokwium: uzyskanie minimum 50% możliwych do zdobycia punktów na ocenę pozytywną.
W_06	Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy podczas dyskusji i analizy tekstów źródłowych
W_09	Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, praca pisemna, referat	Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy podczas dyskusji; praca pisemna: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, obiektywizm, obudowa naukowa), poprawność edytorska pracy; referat: wartość merytoryczna prezentowanych treści, forma przekazu, dobór materiałów ilustracyjnych
W_10	Wykład: Egzamin ustny Ćwiczenia: Aktywność na zajęciach, dyskusja, praca pisemna, referat	Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy podczas dyskusji; praca pisemna: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, obiektywizm, obudowa naukowa), poprawność edytorska pracy; referat: wartość merytoryczna prezentowanych treści, forma przekazu, dobór materiałów ilustracyjnych
U_01	Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji – w ramach egzaminu Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć Prace pisemne	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu) Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, argumentacji, stosowania techniki pisania prac naukowych
U_02	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie testu zaliczeniowego Ćwiczenia: Aktywność na zajęciach, Prace pisemne	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu) ćwiczenia:

U_07	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie testu zaliczeniowego Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć Prace pisemne		Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie testu zaliczeniowego Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii				
K_01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii				
K_04	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych				
K_K08	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych, praca w grupach		Ocena wartości merytorycznej prezentowanych kwestii, umiejętności argumentacji, współpracy przy wypracowywaniu wspólnych wniosków w grupie				
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)				
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 180			
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>		
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		40		nie dotyczy		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		15		nie dotyczy		
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		15		nie dotyczy		
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu		50		nie dotyczy		
	Inne....		...		nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		mbialokur@uni.opole.pl					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Wiedza	
Student posiada wiedzę w stopniu zaawansowanym z zakresu historii Polski w latach 1918–1945	X
Student posiada wiedzę o wydarzeniach z lat 1918–1945	X
Student dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami z lat 1918–1945 a przeszłością.	X
Student wie o istnieniu w naukach historycznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym na temat historii lat 1918–1945.	X
Student wie, że badania i debata historyczna nad okresem lat 1918–1945 są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.	X
Umiejętności	
Student potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod charakterystycznym dla historii okresu 1918–1945 i nauk pokrewnych.	X
Student posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski w zakresie historii Polski lat 1918-1945.	X
Student potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową w rozwoju historycznym w odniesieniu do wydarzeń z lat 1918–1945	X
Kompetencje społeczne	
Student respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach.	X
Student docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.	X
student kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia Polski XX w. po 1945 r.				
	ENG: History of Poland of twentieth-century after 1945				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Mariusz Patelski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Pogłębienie wiedzy studentów nt. historii Polski po 1945 r.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Omówienie tematyki wykładów - literatura i źródła (2h) 2. Elity władzy w Polsce po 1945 r. (2h) 3. Polityka i propaganda czasów stalinowskich(2h) 4. Górny Śląsk w „Polsce Ludowej” (2h) 5. System partii satelickich w Polsce (2h) 6. Marzec’68 (2h) 7. Droga do normalizacji stosunków polsko-niemieckich (2h) 8. Od protestów grudniowych do narodzin „Solidarności” – gospodarka PRL lat 70. (2h) 9. Środowiska akademickie i studenci w dobie „Polski Ludowej” (2h) 10. Cenzura i „drugi obieg” w Polsce pod rządami komunistów (2h) 11. Opozycja polityczna w okresie rewolucji „Solidarności” (1980-1981) (2h) 12. Dekada zastoju. Geneza obrad okrągłego stołu. (2h) 13. Okrągły Stół i zmiany polityczne na przełomie lat 80. i 90. (2h) 14. Życie codzienne i rozrywka w PRL (2h) 15. Kultura polska na emigracji (2h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Omówienie tematyki zajęć, podstawowe pojęcia, literatura (2h) 2. Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego (2h) 3. Droga do monopolu politycznego komunistów: referendum i „wybory” (2h) 4. Powojenna konspiracja (2h) 5. System represji politycznych w Polsce w latach 1944-1956. (2h) 6. Walka o władzę w kierownictwie PPR/PZPR w latach 1948-1956. (2h) 6. Rok 1956: punkt zwrotny czy kontynuacja systemu? (2h) 7. Kultura w PRL(2h) 8. Stosunki państwo-Kościół (2h) 9. Marzec’68(2h) 10. Opozycja polityczna w PRL (2h) 11. Karnawał „Solidarności” (2h) 12. Stan wojenny (2h) 13. Okrągły Stół i zmiany polityczne na przełomie lat 80. i 90. (2h) 14. Mniejszości narodowe w Polsce (2h) 15. Pierwsze lata III RP (2h)
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kemp-Welch A., Polska pod rządami komunistów 1944-1989. Kraków 2010 • Paczkowski A., Pół wieku dziejów Polski 1939-1989, Warszawa 2005 • Roszkowski W., Najnowsza historia Polski 1945-2011, Warszawa 2011 • Sowa A., Historia polityczna Polski 1944-1991, Kraków 2011 <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dudek A., Historia polityczna Polski 1989-2012, Kraków 2013 • Friszke A., Polska. Losy państwa i narodu 1939-1989, Warszawa 2003 • Kamińska-Chełmniak K., Cenzura w Polsce 1944-1960. Organizacja - kadry - metody pracy, Warszawa 2019 • Tracz B., Hippiesi, kudłacze, chwasty. Hipisi w Polsce w latach 1967-1975, Kraków 2014 • Wrona J., System partyjny w Polsce 1944 – 1950. Miejsce – funkcja – relacje partii politycznych w warunkach budowy i utrwalania systemu totalitarnego, Lublin 1997 • Dziurok A. i in., Od niepodległości do niepodległości, Warszawa 2010 • Inteligencja polska XIX i XX wieku. Studia, t. 1-6, red. R. Czepulis-Rastenis, Warszawa 1981-1991

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Wykaz literatury Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: Teksty źródłowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naród, państwo, władza. Wybór tekstów z historii polskiej myśli politycznej dla studiujących prawo, nauki polityczne i historię, red. A. Dudek, B. Szlachta, Kraków 1996; • Protokół porozumienia zawartego przez Komisję Rządową i Międzyzakładowy Komitet Strajkowy w Gdańsku https://www.solidarnosc.org.pl/wp-content/uploads/2023/03/41049_gdansk.pdf <p>B. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atlas polskiego podziemia niepodległościowego, Warszawa 2007 • Dudek A., Gryz R., Komuniści i Kościół w Polsce 1945-1989, Kraków 2003 • Dudek A., Reglamentowana rewolucja, Kraków 2004 • Eisler, Polski rok 1968, Warszawa 2006 • Friszke A., Opozycja polityczna w PRL 1945-1980, Londyn 1994 • Friszke A., Życie polityczne emigracji, Warszawa 1999 • Gasztold P., Towarzysze z betonu. Dogmatyzm w PZPR 1980–1990, Warszawa 2019 • Historia dyplomacji polskiej, t. 6, Warszawa 2010 • J. Żaryn, Dzieje Kościoła katolickiego w Polsce (1944-1989), Warszawa 2003 • Kaliński J., Węgiel w polsko-radzieckich stosunkach gospodarczych, „UR Journal of Humanities and social sciences” 2001, nr 3, s. 93-112 • Kersten K., Narodziny systemu władz. Polska 1943-1948, Lublin 1989 • Machcewicz P., Polski rok 1956, Warszawa 1993 • Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce po II wojnie światowej, red. S. Dudra, B. Nitschke, Kraków 2010 • Paczkowski A., Droga do „mniejszego zła”, Kraków 2002 • Paczkowski A., Od sfalszowanego zwycięstwa do prawdziwej klęski, Kraków 1999 • Polska 1986-1989: koniec systemu, Warszawa 2002 • Polski wiek XX, t. I-IV, Warszawa 2010 <p>Wrona J., System partyjny Polsce, Lublin 1997</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_03</p>	<p>Wykład: egzamin</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć</p>	<p>Wykład: Egzamin pisemny: test. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy; test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne</p>
<p>W_04</p>	<p>Wykład: Egzamin</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć Kolokwium zaliczeniowe</p>	<p>Wykład: Egzamin pisemny: test oraz rozprawka na wybrany temat. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy.</p>
<p>W_07</p>	<p>Wykład: egzamin</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć Kolokwium zaliczeniowe</p>	<p>Wykład: Egzamin pisemny: test oraz rozprawka na wybrany temat. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy.</p>

U_01	Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji - w ramach egzaminu Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu) Ćwiczenia:	
U_02	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie kolokwium zaliczeniowego Ćwiczenia: Aktywność na zajęciach	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas egzaminu) ćwiczenia:	
U_07	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie kolokwium zaliczeniowego Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w trakcie kolokwium zaliczeniowego Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii	
K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii	
K_03	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych	
K_K07	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; ocena współpracy w grupie.	
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	A. 180	
	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	
	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	
	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy	
		Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	
		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury	50	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	55	nie dotyczy
	Inne: przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego	15	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi	patelski@uni.opole.pl		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)			

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W03	Student zna w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z zakresu historii Polski w drugiej połowie XX w. w ujęciu chronologicznym i tematycznym	X
K_W04	Student zna szczegółową terminologię nauk historycznych oraz terminologię ogólną z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych społecznych związanych z badaniami nad dziejami Polski po 1945 r.	X
K_W07	Student zna wybrane zagadnienia i dorobek historiografii polskiej i obcej oraz różne kierunki badań historycznych nad dziejami Polski po 1945 r.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka zajmującego się historią Polski po 1945 r.	X
K_U02	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności badawcze w zakresie dziejów Polski po 1945 r.	X
K_U07	Student posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla nauk historycznych i dziejów Polski po 1945 r..	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K02	Student jest gotowy do jest gotów do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego	X
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań historycznych i humanistycznych	X
K_K07	Student prezentuje postawę empatii, otwartości, refleksyjności w badaniach historycznych prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia kobiet				
	ENG: History of women				
Kod przedmiotu	MK-79	Punktacja ECTS	3	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Anna Pobóg-Lenartowicz (K), Magdalena Ujma				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów	Analiza tekstu źródłowego, referaty z prezentacją multimedialną i dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem przedmiotu jest przybliżenie postaci wybitnych kobiet, oraz ich zmieniającej się pozycji prawnej, społecznej i politycznej. Charakterystyka faktycznego znaczenia kobiet w sferze politycznej, społecznej, gospodarczej, naukowej i kulturalnej.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Desantki wiary” - rola kobiet w chrystianizacji średniowiecznej Europy (1h) • Kobiety uczone (1h) • Kobiety jako mecenas sztuki (1h) • Rola kulturalna kobiet w średniowiecznej Europie (1h) • Rola gospodarcza kobiet w średniowiecznej Europie (1h) • Rola społeczna kobiet w średniowiecznej Europie(1h) • Rola polityczna kobiet w średniowiecznej Europie(1h) • Instytucja małżeństwa w średniowiecznej Europie(1h) • Kobieta jako żona i matka(1h) • Dzieje Heloizy i Abelarda(1h) • Wielkie romanse średniowiecznej Europy(1h) • Życie codzienne kobiet z wyższych warstw społecznych(1h) • Życie codzienne mieszczanek i chłopek(1h) • Życie codzienne zakonnice w średniowieczu(1h) • Kobiety święte – różne wzorce świętości w średniowieczu (1h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie (2h) • Prawo i religia wobec kobiet w średniowieczu i w nowożytności. Porównanie (2h) • Zawrotna kariera sułtanki Roksolany. (2h) • „Tygrysica z Forli” - Caterina Sforza. (2h) • „Smok wawelski” - Bona Sforza. (2h) • Kochanka doskonała – Barbara Radziwiłłówna. (2h) • „Kobieta-pszczoła” - Iwowska mieszcanka Zofia Hanłowa. (2h) • „Córeczka tatusia” – Lukrecja Borgia. (2h) • Uczona królowa – Anna Wazówna. (2h) • Niezależna kobieta baroku – poetka Anna Stanisławska. (2h) • „Oświecona” królewska metresa – pani de Pompadour. (2h) • „Matka Spartanka” - Izabela z Flemingów Czartoryska. (2h) • Pierwsza w historii Europy kobieta-profesor, Laura Bassi. (2h) • Zawodowa uczona, astronom Caroline Herschel. (2h) • Heroina rewolucji – Olympe de Gouges
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p><i>A.1. wykorzystywana podczas zajęć</i></p> <p>Ciechomska M., <i>Od matriarchatu do feminizmu</i>, Poznań 1996. Pernoud R., <i>Kobieta w czasach katedr</i>, tłum. I. Badowska, Poznań 1990 Pernoud R., <i>Kobieta w czasach wypraw krzyżowych</i>, tłum. I. Badowska, Gdańsk 1995 Duby G., <i>Rycerz, kobieta i ksiądz. Małżeństwo w średniowiecznej Francji</i>, tłum. H. Geremek, Warszawa 1986 Kuchowicz Z., <i>Wizerunki niepospolitych niewiast staropolskich XVI-XVIII wieku</i>, Łódź 1974. Strzelczyk J., <i>Pióro w wątych dłoniach</i>, t. 1-3, Poznań 2004-2017</p> <p><i>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:</i></p> <p>Bechter G., <i>Cztery kobiety Boga. Ladacznica, czarownica, święta, głupia geś</i>, Warszawa 2001. Pernoud R., <i>Alienor z Akwitanii</i>, tłum. E. Bąkowska, Warszawa 1997 Pernoud R., <i>Heloiza i Abelard</i>, tłum. E. Bąkowska, Warszawa 1997 <i>Pisarki polskie epok dawnych</i>, red. Krystyna Stasiewicz, Olsztyn 1998. <i>Wysłobocki T., Obywatelki. Kobiety w przestrzeni publicznej we Francji przełomu wieków XVIII i XIX</i>, Kraków 2014.</p> <p>B. Literatura uzupełniająca <i>Literatura uzupełniająca zostanie zebrana przez studentów w ramach pracy zaliczeniowej.</i></p>

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia

- Abbott E., *Historia celibatu*, Wrocław 2003.
- Aleksandrowicz A., *Izabela Czartoryska. Polskość i europejskość*, Lublin 1998.
- Aleksandrowicz A., *Różne drogi do wolności: Puławy Czartoryskich na przełomie XVIII i XIX wieku: Literatura i obyczaj*, Puławy 2011.
- Askenazy S., *Listy Roxolany*, „Kwartalnik Historyczny” t. 10/1896, s. 113-117..
- Belmont L., *Markiza de Pompadour*, Warszawa 2014.
- Bogucka M., *Bona Sforza*, Wrocław 2009.
- Kosman M., *Królowa Bona*, Warszawa 1971.
- Burckhardt J., *Kultura Odrodzenia we Włoszech*, Warszawa 1961.
- Charewiczowa L., *Mieszczka lwowska Zofia Hanłowa*, Lwów 1935.
- Crosland M., *Madame de Pompadour*, Warszawa 2002.
- Karlheinz K., *Krzyż Pański z Kościołem. Seksualizm w historii chrześcijaństwa*, Gdynia 1994.
- Duczmal M., *Izabela Jagiellonka*, Warszawa 2000.
- Gołębiowska Z., *W kręgu Czartoryskich. Wpływy angielskie w Puławach na przełomie XVIII i XIX wieku*, Lublin 2000.
- Herman E., *W łóżku z królem: 500 lat cudzołóstwa, władzy, rywalizacji i zemsty. Historia metres królewskich*. Warszawa 2006.
- Kuchowicz Z., *Obyczaje staropolskie XVII-XVIII w., XVII-XVIII wieku*, Łódź 1975.
- Kuchowicz Z., *Barbara Radziwiłłówna*, Łódź 1976.
- Kuchowicz Z., *Miłość staropolska. Wzory - uczuciowość - obyczaje erotyczne XVI-XVIII wieku*, Łódź 1982.
- Kuchowicz Z., *Człowiek polskiego baroku*, Łódź 1991.
- Kurkowska G., *Anna Wazówna 1568-1625. Polskie losy szwedzkiej królowej*, Toruń 1995.
- Łątka J., *Sulejman II Wspaniały*, Warszawa 2004.
- Łątka J., *Sulejman II Wspaniały i jego czasy*, Warszawa 2015.
- Michalski R., Lewandowska K., *Olympe de Gouges. Zapomniana heroini Rewolucji Francuskiej*, „Sztuka i dokumentacja 2018, z. 14.
- Pauszer-Klonowska G., *Pani na Puławach*, Warszawa 1978. Pocięcha W., *Królowa Bona (1494-1557), czasy i ludzie odrodzenia*, Poznań 1949-1958.
- Rott D., *Kobieta z przemalowanego portretu. Opowieść o Annie Zbąskiej ze Stanisławskich i jej "Transakcji"*, Katowice 2004.
- Saar-Kozłowska A., *Infantka Szwecji i Polski. Anna Wazówna 1568-1625. Legenda i rzeczywistość*, Toruń 1995.
- Saar-Kozłowska A., *Śmierć i problemy pochówku Anny Wazówny w Brodnicy*, „Acta Anna Stanisławska A., *Transakcja albo opisanie całego życia jednej sieroty*, oprac. Piotr Borek. Kraków 2003.
- Saar-Kozłowska A., *Polskie lata Anny Wazówny. Przyczynek do badań nad osobowością postaci w świetle nowo poznanych źródeł*, „Almanach Historyczny” 2001, t. 3, s. 40-71.
- Wójcik-Górska D., *Władztwo księżnej Izabeli*. Warszawa 1967.
- Wójcik-Górska D., *Niedoceniona królowa*, Warszawa 1987.

Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_06	Wykład: test Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, referaty z prezentacją multimedialną, praca semestralna	Wykład: Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną. Ocena merytoryki wypowiedzi, umiejętności argumentowania. Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości przedstawionej wiedzy, a także poprawności stylistycznej, ortograficznej i technicznej w pracach pisemnych..
W_10	Wykład: test Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, referaty z prezentacją multimedialną, praca semestralna	Wykład: Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną. Ocena merytoryki wypowiedzi, umiejętności argumentowania. Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości przedstawionej wiedzy, a także poprawności stylistycznej, ortograficznej i technicznej w pracach pisemnych..
U_01	Wykład: Weryfikacja umiejętności gromadzenia i selekcionowania informacji, a także sprawności w jej wykorzystywaniu Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć dowodząca umiejętności wykorzystywania zdobywanej wiedzy w postaci ustnej i pisemnej	Wykład: Poprawna interpretacja procesu historycznego oraz umiejętność oceny wydarzeń historycznych. Ćwiczenia: Ocena umiejętności merytorycznej argumentacji oraz właściwego używania techniki pisania prac historycznych.
U_03	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy na podsumowaniu zajęć wykładowych Ćwiczenia: Weryfikacja umiejętności zdobywania i wykorzystywania wiedzy do wykonania pisemnego referatu.	Wykład: Weryfikacja umiejętności zdobywania wiedzy w czasie egzaminu Ćwiczenia: Weryfikacja umiejętności przekazywania wiedzy (ocena argumentacji, syntetyzowania wiedzy, poprawności językowej oraz zasobu zgromadzonej literatury przedmiotu i źródeł)
U_11	Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, umiejętność prezentowania referatu	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii, właściwej argumentacji i przedstawienia własnego zdania.
K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych
K_08	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena współpracy w grupie
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)

Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	3	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A.	90
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	30
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			15	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			10	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań			...	
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu			20	
	Inne....			...	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		A. Pobóg-Lenartowicz B. Magdalena Ujma			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)					

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W06	Student zna relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością pod kątem analizy pozycji społecznej i politycznej kobiety	
K_W10	Student zna zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi u ujęciu historycznym w odniesieniu do sytuacji kobiet	
K_W11	Student wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka	
K_U02	Student potrafi samodzielnie zdobywać umiejętności badawcze w odniesieniu do analizy pozycji społecznej kobiety w różnych epokach historycznych	
K_U04	Student posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować własne wnioski dotyczące wybranych zagadnień historycznych i odnoszących się do życia społecznego z udziałem kobiet	
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego – głównie w odniesieniu do społecznej pozycji kobiety w różnych epokach i kręgach kulturowych	
K_K07	Student jest gotowy do wykazywania empatii, otwartości, refleksyjności w badaniach historycznych prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności, szacunkiem dla dorobku kobiet w różnych epokach historycznych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia wojskowości polskiej i powszechnej				
	ENG: Universal and Polish Military History				
Kod przedmiotu	MK-80	Punkcja ECTS	3	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnokademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Tomasz Ciesielski (K), Adam Wołoszyn				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	15	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja,	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Przedstawienie wpływu wojen toczonych od średniowiecza do początków XX w. na rozwój cywilizacji europejskiej i Polskiej. Wskazanie na wielopłaszczyznowe skutki wojen: demograficzne, gospodarcze, społeczne i polityczne. Określenie ich wpływu na kulturę państw europejskich, duchową i materialną. Wskazanie na związki między wojnami a postępem technicznym. Przedstawienie pozostałości po wojnach i ich miejsca w tożsamości kulturowej Europy i Polski.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna a konflikt zbrojny. Definicja, terminologia. Wzór-ideał wojownika-rycerza-żołnierza na przestrzeni dziejów a rzeczywistość. Prawa humanitarne czasów wojen (3h) 3. Wojskowość polska na tle europejskim w okresie wczesnopiastowskim i rozbitcia dzielnicowego (3h) 4. Wojskowość polska na tle europejskim w czasach panowania ostatnich Piastów i pierwszych Jagiellonów – od armii rycerskiej do armii zaciężnej (3h) 5. Wojskowość polska na tle europejskim w okresie wczesnopiastowskim i rozbitcia dzielnicowego w XVI w. (3h) 6. Wojskowość polska na tle europejskim w XVII w. (3h) 7. Wojskowość polska na tle europejskim w XVIII w. (do wojny polsko-rosyjskiej 1792) (2h) 8. Wojskowość polska na tle europejskim w powstania kościuszkowskiego i legionów. (2h) 9. Armia Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego (3h) 10. Wojskowość doby powstań. Polacy w armiach państw zaborczych (3h) 11. Wojskowość czasów II Rzeczypospolitej (3h) 12. Wojsko Polskie i Ludowe Wojsko Polskie, wybrane aspekty organizacyjne i funkcjonowania (2h) 13. Wyposażenie armii polskiej w ostatnich dekadach XX w i na początku XXI w. (2h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Warsztat historyka wojskowości (1 h) 2. Przegląd rodzajów źródeł do historii wojskowości (1 h) 3. Wojskowość ludów starożytnego Bliskiego Wschodu (1h) 4. Wojskowość grecko-rzymska (1h) 5. Tzw. rewolucja militarna w okresie wczesnonowożytnym (1h) 6. Militaryzm szwedzki od Gustawa I Wazy do Karola XII (1 h) 7. Wojny Ludwika XIV (1h) 8. Powstanie nowożytnej armii rosyjskiej za panowania Piotra I (1 h) 9. Militaryzm pruski w XVIII w. (1h) 10. Twierdze nowożytnej Europy (1h) 11. Wojna krymska 1853-1856 (1h) 12. Militaryzm japoński od XIX do pocz. XX w. (1h) 13. Armia II Rzeczypospolitej 1918-1939 (1h) 14. Wojna w karykaturze (1 h) 15. Zwierzęta w wojnie i na polu walki (1 h)
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć - wykład:</p> <p>J. Black, <i>European Warfare, 1494-1660</i>, London-New York 2002 J. Black, <i>European Warfare, 1660-1815</i>, London 1994 Dzieje oręża polskiego, t.1-2, red. J. Wimmer, M. Anusiewicz, M. Wrzosek, Warszawa 1968-1973 E. Kozłowski, M. Wrzosek, <i>Historia oręża polskiego 1795-1939</i>, Warszawa 1983. M. Kukiel, <i>Zarys historii wojskowości w Polsce</i>, Londyn 1949 K. Olejnik, <i>Dzieje oręża polskiego</i>, Toruń 2004 G. Parker, <i>Historia sztuki wojennej. Od starożytności do czasów współczesnych</i>, Warszawa 2008 M. Trąbski, <i>Armia Wielkiego Księcia Konstantego</i>, Oświęcim 2013. J. Wimmer, <i>Wojsko polskie w drugiej połowie XVII wieku</i>, Warszawa 1965, 2013 J. Wimmer, <i>Wojsko Rzeczypospolitej w dobie wojny północnej</i>, Warszawa 1956</p> <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <p>T. Ciesielski, <i>Armia koronna w czasach Augusta III</i>, Warszawa 2009 R.E. Dupuy, T.N. Dupuy, <i>Historia wojskowości, Starożytność – średniowiecze</i>, Warszawa 1999 B. Bydoń, Z. Grabowski, P. Przeździecki, <i>Dzieje oręża polskiego. Od rozkwitu do upadku</i>, Warszawa 2013. Z. Grabowski, P. Przeździecki, <i>Dzieje oręża polskiego. Średniowiecze</i>, Warszawa 2012. Z. Grabowski, <i>Dzieje oręża polskiego. Odrodzenie</i>, Warszawa 2012. T. Korzon, <i>Dzieje wojen wojskowości w Polsce, t. I-III</i>, Lwów-Warszawa-Kraków 1923 M. Kukiel, <i>Dzieje oręża polskiego w epoce napoleońskiej 1795-1815</i>, Poznań 1993 E. Razin, <i>Historia sztuki wojennej, t. II-III</i>, Warszawa 1960-1964 T. Srogosz, <i>Życie codzienne żołnierzy armii koronnej i litewskiej w XVII wieku</i>, Oświęcim 2018.</p>

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gędek M., <i>Atlas historyczny wojen polskich. Kartograficzny zapis dziejów polskiej sztuki wojennej w nowym ujęciu. Kampanie, bitwy i powstania polskie od Mieszka I do 1945 roku</i>, Warszawa 2009. - <i>Historia sztuki wojennej. Od starożytności do czasów współczesnych</i>, red. G. Parker, tłum. A. Czarnocki, Warszawa 2008. - Kozłowski E., Wrzosek M., <i>Historia oręża polskiego 1795-1939</i>, Warszawa 1984. - Maroń J., <i>Wokół teorii rewolucji militarnej. Wybrane problemy</i>, Wrocław 2011. - Miśkiewicz B., <i>Badania historyczno-wojskowe. Przedmiot, podstawy badawcze, metodyka</i>, Poznań 2006. - Nowak T. M., Wimmer J., <i>Historia oręża polskiego 963-1795</i>, Warszawa 1981. - Sikorski J., <i>Zarys historii wojskowości powszechnej do końca wieku XIX</i>, Warszawa 1972. - <i>Wojsko, wojna, broń. Leksykon PWN</i>, red. M. Kamler, Warszawa 2001. - Wyszczelski L., <i>Teorie wojenne i ich twórcy na przestrzeni dziejów. Myśl wojskowa od powstania do końca lat osiemdziesiątych XX wieku</i>, Warszawa 2009. - <i>Zarys dziejów wojskowości polskiej do roku 1864, t. 1: Do roku 1648</i>, red. J. Sikorski, Warszawa 1965. - <i>Zarys dziejów wojskowości polskiej do roku 1864, t. 2: 1648-1864</i>, red. J. Sikorski, Warszawa 1966. <p>B. Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - C. von Clausewitz, <i>O wojnie. Księgi I-VIII</i>, tłum. A. Cichowicz, L. Koc, F. Schoener, Lublin 1995. - C. von Clausewitz, <i>O naturze wojny</i>, tłum. A. Hildebrandt, Warszawa 2006. - N. Machiavelli, <i>Sztuka wojny. Według Machiavellego</i>, tłum. Z. Płoski, Gliwice 2012. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_01</p>	<p>Wykład: praca zaliczeniowa w formie prezentacji lub referatu opisująca wybraną przez studenta kampanię wojenną</p> <p>Ćwiczenia: 1) Aktywność w czasie zajęć</p>	<p>Wykład: ocena wartości merytorycznej pracy 50%; wykorzystana literatura 40%; strona językowa (referat), wizualna (prezentacja) 10 10%;</p> <p>Ćwiczenia: 1) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie</p>
<p>W_03</p>	<p>Wykład: praca zaliczeniowa w formie prezentacji lub referatu opisująca wybraną przez studenta kampanię wojenną</p> <p>Ćwiczenia: 1) Aktywność w czasie zajęć</p>	<p>Wykład: ocena wartości merytorycznej pracy 50%; wykorzystana literatura 40%; strona językowa (referat), wizualna (prezentacja) 10 10%;</p> <p>Ćwiczenia: 1) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie</p>
<p>W_10</p>	<p>Ćwiczenia: 1) Aktywność w czasie zajęć</p>	<p>Ćwiczenia: 1) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie</p>
<p>U_01</p>	<p>Wykład: Ocena odpowiednich aspektów pracy zaliczeniowej</p> <p>Ćwiczenia: 1) Aktywność w czasie zajęć 2) Praca semestralna</p>	<p>Wykład: Ocena wykorzystania netografii, literatury przedmiotu, źródeł przy pisaniu pracy. Krytyczna ocena pozyskanych informacji</p> <p>Ćwiczenia: 1) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 2) Prezentacja multimedialna na zadany temat (min. 15 slajdów) z bibliografią (min. 5 pozycji) Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 15%; Poprawność wypowiedzi – 15%</p>

U_02	Wykład: Ocena odpowiednich aspektów pracy zaliczeniowej Ćwiczenia: 1) Praca semestralna	Wykład: Ocena wykorzystani netografii, literatury przedmiotu, źródeł przy pisaniu pracy. Ćwiczenia: 1) Prezentacja multimedialna na zadany temat (min. 15 slajdów) z bibliografią (min. 5 pozycji) Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 15%; Poprawność wypowiedzi – 15%					
U_08	Wykład: Ćwiczenia: 1) Aktywność w czasie zajęć 2) Praca semestralna	Wykład: Ćwiczenia: 1) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 2) Prezentacja multimedialna na zadany temat (min. 15 slajdów) z bibliografią (min. 5 pozycji) Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 15%; Poprawność wypowiedzi – 15%					
K_04	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych					
K_06	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)					
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	3	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	A. 90				
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godzin: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	15	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta		Studiowanie literatury		20	nie dotyczy		
		Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		20	nie dotyczy		
		Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy		
		Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu		15	nie dotyczy		
		Inne....		...	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		tciesielski@uni.opole.pl / adam.woloszyn@uni.opole.pl					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learningu na Platf. Teams							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student zna miejsce i znaczenie nauk historycznych wśród nauk humanistycznych, społecznych oraz innych dyscyplin nauki, jak też znaczenie badań nad historią wojskowości	X
K_W03	Student zna w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z zakresu historii wojskowości polskiej i powszechnej w wybranych epokach w ujęciu chronologicznym i tematycznym	X
K_W10	Student zna zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi jako elementu badań nad historią wojskowości.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka	X
K_U02	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności badawcze	X
K_U08	Student potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową przydatną w badaniach historycznych	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K04	Student docenia i ochrony dziedzictwa historycznego i kulturowego swojego regionu, Polski i Europy, jak też uznania i szanowania roli historii w kształtowaniu życia społecznego	X
K_K06	Student jest gotowy do wykazywania niezależnego i samodzielnego myślenia oraz formułowania własnych opinii	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Nauki pomocnicze historii				
	ENG: Auxiliary sciences of history				
Kod przedmiotu	MK-15	Punktacja ECTS	3	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Magdalena Ujma, Mariusz Sawicki (K)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	45	Analiza ilustracji źródłowych, dyskusja, prezentacja multimedialna		konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją	
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem omawianych zajęć jest poznanie podstawowych zagadnień dotyczących genealogii, chronologii, heraldyki i metrologii. Istotnym elementem jest również poznanie różnorodności systemów miar i wag na terytorium państwa polsko-litewskiego oraz prób jego zreformowania. Kolejnym elementem stanowiącym cel zajęć jest poznanie różnorodności oraz podstaw polskiej heraldyki, w tym genezy herbu państwowego. Poznanie różnorodnego systemu liczenia czasu oraz kalendarzy.				

Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia wstępne - omówienie tematyki i zakresu poruszanej na zajęciach problematyki (2h) 2. Genealogia – źródła do badań genealogicznych - tworzenie tablic. (3h) 3. Chronologia – kalendarz rzymski i francuski rewolucyjny. (2h) 4. Chronologia – kalendarz muzułmański. (2h) 5. Chronologia – kalendarz chrześcijański. (2h) 6. Metrologia – systemy miar i wag w Polsce od średniowiecza po czasy najnowsze. (3h) 7. Naczynia wzorcowe i wykształcenie mierniczych. (2h) 8. Heraldyka – podstawy heraldyki –herb państwowy. (2h) 9. Heraldyka szlachecka – symbol przynależności do stanu. (2h) 10. Heraldyka miejska i kościelna. Feudalny obraz świata. (2h) 11. Sfragistyka – podstawowe pojęcia i zakres badań (2h) 12. Pieczęcie monarsze (2h) 13. Sfragistyka miejska i kościelna (2h) 14. Zakres badań numizmatycznych i najważniejsze pojęcia. Budowa monety, jej właściciele i ochrona prawna. (2h) 15. Systemy pieniężne i rodzaje monet (Piastowie i Jagiellonowie (2h) 16. Monety królów elekcyjnych. Systemy pieniężne i rodzaje monet. Reformy. (2h) 17. Paleografia - Materiał piśmienny i rodzaje pisma. (2h) 18. Paleografia łacińska. (2h) 19. Paleografia staropolska. (2h) 20. Dyplomatyka - geneza kancelarii, jej funkcje i rodzaje. (2h) 21. Kancelaria średniowieczna i nowożytna (3h)
--------------------------	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: J. Szamański, Nauki pomocnicze historii, różne wydania; A. Gilewicz, Zestawienie miar i wag używanych na ziemiach polskich, w: Historia Polski, t. 2, cz.4, Warszawa 1960; P. Gołdyn, Symbolika religijna i kościelna w herbach miast polskich do końca XX wieku, 2008; M. Gumowski, Herby miast polskich, Warszawa 1960; M. Haising, Śląski rodowód piastowskiego godła Polski, Wrocław 1993; T. Kałkowski, Tysiąc lat monety polskiej, Warszawa 1981; W. Kula, Miary i ludzie, kilka wydań do wyboru; Z. Piech, Monety, pieczęcie i herby w systemie symboli władzy Jagiellonów, Warszawa 2003; E. Rimša, Pieczęcie miast Wielkiego Księstwa Litewskiego, Warszawa 2007; H. Seroka, Herby miast małopolskich do końca XVIII wieku, Warszawa 2002; J. A. Szwagrzyk: Pieniądz na ziemiach Polskich X–XX w., Wrocław 1973; Z. Żabiński, Systemy pieniężne na ziemiach polski, Wrocław 1981.</p> <p>B. Literatura uzupełniająca H. Andruliewicz, Geneza Orła Białego jako herbu Królestwa Polskiego w roku 1295, w: Studia Źródłoznawcze, t. 13, Warszawa 1968; Z. Binierowski, Gdańskie miary zbożowe w XVII i XVIII wieku, w: Zapiski Historyczne, t. 23, 1957; A. Banach, Kobiety na monetach. Historia kobiecego wizerunku na monetach od czasów starożytnych po wiek XX, Wrocław 1988; E. Gilewicz, Pieczęcie biskupów warmińskich jako źródło heraldyczne, w: Pieczęć w Polsce średniowiecznej i nowożytnej, pod red. P. Dymmela, Lublin 1998; I. Ichnatowicz, Herb miasta Lipska nad Biebrzą, w: Miscellanea Historico-Archivistica, t. 1, Warszawa 1985; A. Jaworowska, Orzeł Biały herb państwa polskiego, Warszawa 2003 – rozdział Symbolika akwilarna w dobie przedheraldycznej; Z. Kaczmarczyk, Miary wzorcowe objętości w miastach polskich do początku XIX wieku, w: Czasopismo Prawno-Historyczne, t. 31, 1979; K. Pacuski, A. Skrzypek, T. Żukowski, Miary na ziemiach polskich w drugiej połowie XVIII i w XIX wieku jako odbicie zjawisk gospodarczych, w: Kwartalnik Historii Kultury Materialnej, t. 15, 1967; Z. Piech, O średniowiecznej sfragistyce i heraldyce na Śląsku, Kwartalnik Historyczny, R. 49, nr 3, Warszawa 1992; I. Rychlikowa, Wieloznacznosc i ewolucja pojęcia łan w Małopolsce w okresie folwarku pańszczyźnianego, w: Kwartalnik Historii Kultury Materialnej, t.21, 1973; Banach A., <i>Kobiety na monetach</i>, Wrocław 1988. Białkowski A., Szwejczer T., <i>Monety ostatnich Jagiellonów</i>, Warszawa 1975. Adamczewski M., <i>Pieczęcie urzędowe władz lokalnych z obszaru Polski centralnej</i>, cz. 3: <i>Pieczęcie władz miejskich do 1950 roku</i>, Łódź 2010. Cywiński H., <i>Dziesięć wieków pieniądza polskiego 980-1980</i>, Warszawa 1982. <i>Dyplomatyka wieków średnich</i>, red. H. Bielińska, Gąsiorowski A., Maleczyński K., Łódź 1971. Gąsiorowski A., <i>Staropolski dokument i kancelaria jako przedmiot badań historycznych</i>, [w:] <i>Nauki Pomocnicze Historii na IX Powszechnym Zjeździe Historyków Polskich w Toruniu</i>, red. A. Tomczyk, Warszawa-Łódź 1976, s. 53-62. Gieysztor A., <i>Zarys dziejów pisma łacińskiego</i>, Warszawa 1973, 2 wyd. Warszawa 2009 Gumowski, M. Gumowski, <i>Najstarsze pieczęcie miast polskich XIII i XIV w.</i>, Toruń 1960. Jurek T., <i>Bulle polskich ksiąząt</i>, „Roczniki Historyczne”, nr 72. Kałkowski T., <i>Tysiąc lat monety polskiej</i>, Kraków 1981. Kiersnowski R., <i>Początki pieniądza polskiego</i>, Warszawa 1962. Kiersnowski R., <i>Wielka reforma monetarna XIII-XIV w.</i>, cz. I, Warszawa 1969. Kiersnowski R., <i>Moneta w kulturze wieków średnich</i>, Warszawa 1988. Kopicki E., <i>Monety Zygmunta III Wazy</i>. Szczecin 2007. Korta W., <i>Rola kulturalna średniowiecznej kancelarii</i>, [w:] <i>Studia z dziejów kultury i ideologii ofiarowane E. Maleczyńskiej</i>, Wrocław 1968. Krzyżaniakowa J., <i>Kancelaria królewska Władysława Jagiełły. Studium z dziejów kultury politycznej Polski w XV wieku</i>, cz. 1, Poznań 1972, s. 10. Kubiak S., <i>Monety pierwszych Jagiellonów (1386-1444)</i>, Wrocław 1970. Nawrocki S., <i>Rozwój form kancelaryjnych na ziemiach polskich do końca XX wieku</i>, Poznań 1998. <i>Pieczęcie w dawnej Rzeczpospolitej</i>, red. Z. Piech, J. Pakulski, J. Wroniszewski, Warszawa 2006. Piech Z., <i>Ikonografia pieczęci Piastów</i>, Kraków 1993. Słowiński J., <i>Rozwój pisma łacińskiego w Polsce XVI-XVIII wieku. Studium paleograficzne</i>, Lublin 1992. Semkowicz, <i>Paleografia łacińska</i>, Kraków 1951, 2 wyd. Kraków 2002; 2007</p>
---	---

		Tomczak A., <i>Kilka uwag o kancelarii królewskiej w drugiej połowie XVI wieku</i> , „Archeion” 1962, T. 37, s. 235-252.					
Weryfikacja efektów uczenia się							
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)			Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)			
W_04	dyskusja, aktywność na zajęciach, oparta na przeanalizowanych i wyselekcjonowanych treściach.			ocena wartości merytorycznej wypowiedzi, znajomość literatury, poprawność językowa wypowiedzi, trafność formułowanych tez.			
W_08	dyskusja, aktywność na zajęciach, oparta na przeanalizowanych i wyselekcjonowanych treściach.			ocena wartości merytorycznej wypowiedzi, znajomość literatury, poprawność językowa wypowiedzi, trafność formułowanych tez.			
W_16	dyskusja, aktywność na zajęciach, prezentacja multimedialna oparta na przeanalizowanych i wyselekcjonowanych treściach.			umiejętność wyszukiwania, selekcji, analizy i interpretacji danych ujętych przez studenta w prezentacjach multimedialnych; umiejętność argumentowania; poprawność językowa wypowiedzi; wykorzystanie literatury przedmiotu			
U_01	dyskusja, aktywność na zajęciach, prezentacja multimedialna oparta na przeanalizowanych i wyselekcjonowanych treściach.			umiejętność wyszukiwania, selekcji, analizy i interpretacji danych ujętych przez studenta w prezentacjach multimedialnych; umiejętność argumentowania; poprawność językowa wypowiedzi; wykorzystanie literatury przedmiotu			
U_06	dyskusja, aktywność na zajęciach, prezentacja multimedialna oparta na przeanalizowanych i wyselekcjonowanych treściach.			umiejętność wyszukiwania, selekcji, analizy i interpretacji danych ujętych przez studenta w prezentacjach multimedialnych; umiejętność argumentowania; poprawność językowa wypowiedzi; wykorzystanie literatury przedmiotu			
U_12	dyskusja, aktywność na zajęciach, prezentacja multimedialna oparta na przeanalizowanych i wyselekcjonowanych treściach.			umiejętność wyszukiwania, selekcji, analizy i interpretacji danych ujętych przez studenta w prezentacjach multimedialnych; umiejętność argumentowania; poprawność językowa wypowiedzi; wykorzystanie literatury przedmiotu			
K_01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych			Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
K_03	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych			Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	3	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 90		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)		Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	45	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy

		Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury	20	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji	15	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań	...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	10	nie dotyczy
	Inne....	...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi	msawicki@uni.opole.pl		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)			

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W04	Student zna szczegółową terminologię nauk historycznych oraz terminologię ogólną z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych społecznych	X
K_W08	Student zna metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii.	X
K_W16	Student wie o działalności i ofercie instytucji zachowujących spuściznę historyczną, popularyzującą wiedzę historycznych i zajmujących się ochroną dóbr kultury	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka	X
K_U06	Student potrafi korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów internetu	X
K_U12	Student potrafi tłumaczyć/interpretować proste teksty źródłowe w języku starożytnym lub właściwy dla danej epoki historycznej	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej	X
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań historycznych i humanistycznych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Wstęp do badań naukowych				
	ENG: Introduction to scientific research				
Kod przedmiotu	MK-16	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Adam Wołoszyn				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja,	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z warsztatem badawczym historyka, teoretyczne opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu teorii źródła i podziałów źródłowych, a także nabycie umiejętności takich jak: opracowanie stanu badań, sporządzanie wykazów źródeł i literatury i ich krytyczna analiza oraz posługiwanie się różnorodnymi formami pomocy naukowych. Przeprowadzone zajęcia, zarówno teoretyczne jak i praktyczne, powinny również przygotować słuchaczy do samodzielnej pracy na kolejnych etapach studiów.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do przedmiotu – Co to jest historia?, Czym zajmuje się historyk? (2 h) 2. Bezpieczeństwo w pracy historyka (2 h) 3. Rodzaje prac naukowych (2 h) 4. Źródła historyczne – definicja, podział, krytyka (2 h) 5. Metody badawcze historii - metodologia (2 h) 6. Heurystyka i bibliografie historyczne (2 h) 7. Konstruowanie przypisów i bibliografii cz. 1 (przykłady, instrukcje redakcyjne, bibliografia Chicago) (2 h) 8. Konstruowanie przypisów i bibliografii cz. 2 (zajęcia praktyczne) (2 h) 9. Konstruowanie przypisów i bibliografii cz. 3 (zajęcia praktyczne) (2 h) 10. Konstrukcja pracy historycznej (2 h) 11. Biblioteki w pracy historyka (2 h) 12. Archiwa w pracy historyka (2 h) 13. Muzea w pracy historyka (2 h) 14. Technika pracy z książką i źródłem – fiszki tradycyjne czy bazy danych? (2 h) 15. Etyka w pracy historyka (2 h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dominiczak H., <i>Wstęp do badań historycznych</i>, Częstochowa 1998. - Miśkiewicz B., <i>Wstęp do badań historycznych</i>, Warszawa-Poznań 1988. - Miśkiewicz B., <i>Wprowadzenie do badań historycznych</i>, Ławica-Poznań 1993. - Pawlak M., Serczyk J., <i>Podstawy badań historycznych. Skrypt dla studentów I roku historii</i>, Bydgoszcz 2008. - Robótka H., <i>Wprowadzenie do archiwistyki</i>, Toruń 2003. - Siuda P., Wasylczyk P., <i>Publikacje naukowe. Praktyczny poradnik dla studentów, doktorantów i nie tylko</i>, Warszawa 2018. - Świeżawski A., <i>Warsztat naukowy historyka. Wstęp do badań historycznych</i>, Częstochowa 2001. - Szymański J., <i>Nauki pomocnicze historii</i>, Warszawa 2009. - Tomczak A., <i>Zarys dziejów archiwów polskich</i>, Toruń 1982. <p>B. Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biernat A., Ichnatowicz J., <i>Vademecum historyka XIX i XX wieku</i>, Warszawa 2003. - <i>Historia w przestrzeni publicznej</i>, red. J. Wojdon, Warszawa 2018. - Kula M., <i>Krótki raport o użytkowaniu historii</i>, Warszawa 2020. - Skotarczak D., <i>Historia wizualna</i>, Poznań 2012. - Trembowiecki A., <i>Digitalizacja dla początkujących</i>, Warszawa 2014. - Wiśniewski J., <i>Archiwalia w bibliotekach i muzeach</i>, Poznań 2000. - <i>Vademecum historyka mediewisty</i>, red. J. Nikodem, D. A. Sikorski, Warszawa 2015. - <i>Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu</i>, t. 1-2: Źródłoznawstwo starożytności klasycznej, red. E. Wipszycka, Warszawa 2001. - <i>Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu</i>, t. 3: Źródłoznawstwo późnego antyku, red. E. Wipszycka, Warszawa 1999. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_01</p>	<p>1) Kolokwium 2) Aktywność w czasie zajęć 3) Praca semestralna</p>	<p>1) Min 50% poprawnych odpowiedzi na zaliczenie 2) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 3) Poprawnie skonstruowany tekst (min. 5 stron) na zadany temat z przypisami i bibliografią (min. 5 pozycji) Poprawność merytoryczna – 40%; Poprawność formalna – 60%</p>
<p>W_08</p>	<p>1) Kolokwium 2) Aktywność w czasie zajęć</p>	<p>1) Min 50% poprawnych odpowiedzi na zaliczenie 2) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie</p>
<p>W_12</p>	<p>1) Kolokwium 2) Aktywność w czasie zajęć</p>	<p>1) Min 50% poprawnych odpowiedzi na zaliczenie 2) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie</p>
<p>W_13</p>	<p>1) Kolokwium 2) Aktywność w czasie zajęć</p>	<p>1) Min 50% poprawnych odpowiedzi na zaliczenie 2) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie</p>
<p>U_05</p>	<p>1) Kolokwium 2) Aktywność w czasie zajęć 3) Praca semestralna</p>	<p>1) Min 50% poprawnych odpowiedzi na zaliczenie 2) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie 3) Poprawnie skonstruowany tekst (min. 5 stron) na zadany temat z przypisami i bibliografią (min. 5 pozycji) Poprawność merytoryczna – 40%; Poprawność formalna – 60%</p>
<p>U_06</p>	<p>1) Praca semestralna 2) Aktywność w czasie zajęć</p>	<p>1) Poprawnie skonstruowany tekst (min. 5 stron) na zadany temat z przypisami i bibliografią (min. 5 pozycji) Poprawność merytoryczna – 40%; Poprawność formalna – 60%</p> <p>2) Udzielenie poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie</p>

U_08	1) Kolokwium		1) Min 50% poprawnych odpowiedzi na zaliczenie			
K_03	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
K_07	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		20		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		10		nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...		nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu		...		nie dotyczy	
	Inne....		...		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		adam.woloszyn@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student wie o metodach i narzędziach wykorzystywanych w czasie badań naukowych	X
K_W08	Student zna metody analizy i interpretacji źródeł historycznych	X
K_W12	Student posiada wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach, w których w przyszłości może podjąć pracę, zgodnie z nabytymi kwalifikacjami zawodowymi (archiwum, biblioteka, muzeum)	X
K_W13	Student zna znaczenie i rolę ochrony praw autorskich	X
Symbol	Umiejętności	
K_U05	Student posiada umiejętności konstruowania przypisów i bibliografii oraz krótkich prac pisemnych	X
K_U06	Student potrafi korzystać z technologii informacyjnej w poszukiwaniu materiałów i tworzenia baz danych	X
K_U08	Student potrafi dokonać krytycznej analizy źródła historycznego	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań historycznych i humanistycznych	X
K_K07	Student jest gotowy do dyskusji opartej na otwartości, refleksyjności w badaniach historycznych prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Popularyzacja wiedzy historycznej				
	ENG: Popularization of historical knowledge.				
Kod przedmiotu	MK-82	Punktacja ECTS	1	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnokademi ki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Karolina Biedka				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	15	Prezentacja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z teoretyczną oraz praktyczną stroną popularyzacji wiedzy historycznej. Omówione zostaną zmiany zachodzące w sposobie popularyzacji nauki na przestrzeni wieków. Studenci zapoznają się z warsztatem badawczym historyka, niezbędnym przy opracowywaniu działań popularyzatorskich. Podczas ćwiczeń będą dyskutować na temat celów i znaczenia popularyzacji wiedzy historycznej, poddawać analizie wybrane projekty, a także zapoznają się z działalnością w tym zakresie instytucji polskich i zagranicznych. Ponadto poznają metody i techniki popularyzacji historii, dzięki którym będą w stanie samodzielnie projektować działania popularyzatorskie.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do zagadnienia popularyzacji wiedzy. Cele i wyzwania stojące przed popularyzatorami wiedzy historycznej – 2 godz. 2. Dawne i współczesne formy popularyzacji wiedzy historycznej -2 godz. 3. Warsztat badawczy historyka a popularyzacja. Transpozycja wiedzy historycznej do przekazu popularnonaukowego – 2 godz. 4. Przykłady działań popularyzatorskich – dobre praktyki – 2 godz. 5. Formy, narzędzia i techniki popularyzacji historii – 3 godz. 6. Zasady projektowania i realizacji działań popularyzatorskich – 2 godz. 7. Prezentacja projektów zaliczeniowych – 2 godz. 				

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład	Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: - Gołaszewska-Rusinowska D., Mielewska M., Sińczak T. (red.), <i>Popularyzacja nauk historycznych – teoria i praktyka. Zbiór studiów</i> , Toruń 2018. - Wojdon J. (red.), <i>Historia w przestrzeni publicznej</i> , Warszawa 2018. - Werner W., <i>Wprowadzenie do historii</i> , Warszawa 2012 - Osica N., Niedziecki W., <i>Sztuka promocji nauki. Praktyczny poradnik dla naukowców</i> , Dostępny w Internecie: https://www.iopan.gda.pl/Sztuka-promocji-nauki-maly.pdf		
	Literatura uzupełniająca: - Beik W., <i>The Dilemma of Popular History</i> , „Past & Present”, 1993, nr 141, s. 207–215. - De Groot J., <i>Consuming History: Historians and Heritage in Contemporary Popular Culture</i> , 2009 (fragment). - <i>Manifest popularyzatora nauki</i> , cz. I i II, 2022, Dostępny w Internecie: https://naukawpolsce.pl/aktualnosci/news%2C92725%2Cmanifest-popularyzatora-nauki-juz-gotowy.html		
Weryfikacja efektów uczenia się			
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)	
W_06	Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania prezentacji w sposób dostosowany do konkretnych grup odbiorców	
W_11	Aktywność w czasie zajęć, dyskusja	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej kwestii podczas dyskusji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień)	
W_16	Aktywność w czasie zajęć, dyskusja	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy podczas dyskusji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień)	
U_06	Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prace pisemne, prezentacja zaliczeniowa	Ocena wartości merytorycznej i stylu tekstu (argumentacja, poprawność językowa, zastosowane techniki) oraz prezentowanej wiedzy podczas dyskusji	
U_09	Aktywność w czasie zajęć, prace pisemne	Ocena wartości merytorycznej i stylu tekstu oraz prezentowanej wiedzy podczas dyskusji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień)	
U_11	Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania prezentacji w sposób dostosowany do konkretnych grup odbiorców	
K_01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych	
K_05	Aktywność w czasie zajęć, prezentacja zaliczeniowa	Ocena wartości merytorycznej przedstawionej prezentacji, poprawności językowej wypowiedzi oraz estetyki pracy	
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	1	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	A. 30

Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	15	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	-	Ilość godzin: <u>ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty</u> (<u>podkreślić właściwe</u>)	15	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			5	nie dotyczy		
	Przygotowanie zadań/prac pisemnych/prezentacji			15	nie dotyczy		
	Przygotowanie i realizacja projektu zaliczeniowego			10	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		karolina.biedka@uni.opole.pl ; insth@uni.opole.pl					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W06	Student zna relacje pomiędzy współczesnością a przeszłością, wykazując zrozumienie kontekstu historycznego oraz umiejętność przekazywania tych relacji w przystępny sposób	X
K_W11	Student wie, że badania i debata historyczna prowadzą do nieustannego rozwoju i zmian perspektyw oraz interpretacji, które wpływają na przekaz popularyzatorski	X
K_W16	Student identyfikuje różnorodne instytucje zajmujące się zachowaniem i popularyzacją dziedzictwa historycznego, zna cele ich funkcjonowania oraz rozumie ich rolę w propagowaniu wiedzy historycznej i ochronie dziedzictwa kulturowego	X
Symbol	Umiejętności	
K_U06	Student potrafi korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów internetu niezbędnych do tworzenia przekazów popularyzatorskich	X
K_U09	Student potrafi przedstawić w przystępny sposób wyniki badań historycznych poznane poprzez pracę różnych autorów	X
K_U11	Student posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej niezbędne do popularyzacji wiedzy historycznej	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej. Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie popularyzacji wiedzy historycznej	X
K_K05	Student potrafi przygotować się do własnych projektów popularyzatorskich z zakresu wiedzy historycznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Język łaciński				
	ENG: Latin language				
Kod przedmiotu	MK-19	Punktacja ECTS	4	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Joanna Porucznik				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	50	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zajęcia mają na celu przygotować studenta do czytania tekstów łacińskich ze zrozumieniem (prostych tekstów). Student zapozna się z fleksją łacińską i nauczy się nią posługiwać, przyswoi podstawowe słownictwo, niezbędne w rozumieniu struktury języka łacińskiego, pozna podstawowe konstrukcje składniowe i budowę zdania łacińskiego oraz nauczy się poprawnie posługiwać słownikiem łacińsko-polskim i innymi pomocami z zakresu gramatyki łacińskiej.				

Treści programowe	<p>Materiał gramatyczny będzie wprowadzany stopniowo i będzie omawiany na przykładzie tekstów łacińskich, a następnie utrwalany poprzez ćwiczenia gramatyczne w oparciu o podręcznik do nauki łaciny:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historia języka łacińskiego, wymowa i akcentowanie (1h) 2. Omówienie deklinacji i koniugacji łacińskich: deklinacje I, II, III, IV i V oraz indicativus, coniunctivus i imperativus activi i passivi czterech koniugacji (15h) 3. Omówienie tematów praesentis, perfecti activi i supinum oraz najczęściej używanych czasów (6h) 4. Odmiana przymiotników w I, II i III deklinacji (2h) 5. Odmiana najważniejszych zaimków i liczebników (2h) 6. Funkcja przypadków i ich szczegółowe omówienie na przykładach typu ablativus temporis, genetivus partitivus, dativus possessoris (4h) 7. Stopniowanie przysłówków i przymiotników (2h) 8. Odmiana ważniejszych czasowników nieregularnych typu esse i posse (2h) 9. Nauka poprawnego posługiwania się słownikiem łacińsko-polskim (4h) 10. Składnia miast oraz składnie ACI, NCI, CPP oraz ablativus absolutus (3h) 11. Poznawanie elementów życia codziennego i kultury rzymskiej w oparciu o lekturę tekstów łacińskich zamieszczonych w podręczniku: struktura rodziny rzymskiej, architektura domu rzymskiego, drogi i prowincje rzymskie, flora i fauna, ciało ludzkie, przedmioty codziennego użytku; przykłady sentencji łacińskich (3h) 12. Ćwiczenia z prostej konwersacji w języku łacińskim w celu opanowania fleksji i podstawowego słownictwa (2h) 13. Testy zaliczeniowe (dwa w semestrze) (4h) 	
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p><i>A. I. wykorzystywana podczas zajęć</i></p> <p>Hans H. Ørberg, <i>Lingua Latina per se illustrata, Pars I. Familia Romana</i>, Grenaa 2003.</p> <p>Jan Wikarjak, <i>Gramatyka opisowa łacińska</i>, Warszawa 1978 (i późniejsze wydania).</p> <p>Słownik łacińsko-polski, oprac. K. Kumaniecki.</p> <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <p>Janina Żuławska, Oktawiusz Jurewicz, <i>Język łaciński: podręcznik dla lektoratów szkół wyższych</i>, Warszawa 1978 (i późniejsze wydania).</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_08	Tłumaczenie tekstów i ich analiza podczas zajęć z wykorzystaniem elementów metody Latina viva	Ocena stopnia przygotowania na zajęciach; uzyskanie przynajmniej 51% punktów z testów zaliczeniowych
W_15	Aktywność podczas zajęć; testy na ocenę w trakcie semestru	Ocena poprawnie stosowanej terminologii gramatycznej; uzyskanie przynajmniej 51% punktów z testów zaliczeniowych
U_12	Aktywność podczas zajęć; testy na ocenę w trakcie semestru	Ocena poprawności tłumaczeń i znajomości gramatyki i podstawowego słownictwa łacińskiego podczas zajęć oraz na testach zaliczeniowych
K_03	Aktywność podczas zajęć	Ocena poprawnego posługiwania się słownikiem i korzystania ze źródeł w oryginale podczas pracy na zajęciach i na teście zaliczeniowym
K_08	Aktywność podczas zajęć	Ocena zadań z tłumaczenia tekstów łacińskich w grupie podczas zajęć – odpowiedź ustna
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)

Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	4	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A.	120	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	50	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	50	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			20	nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań			...	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu			50	nie dotyczy	
	Inne....			...	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		Instytut Historii UO https://www.historia.uni.opole.pl , Joanna Porucznik joanna.porucznik@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learningu na Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W08	Student zna metody analizy i interpretacji źródeł antycznych z wykorzystaniem słowników, gramatyki opisowej oraz komentarzy gramatycznych do tekstów źródłowych.	X
K_W15	Student zna terminologię historyczną w języku łacińskim na poziomie podstawowym.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U12	Student potrafi tłumaczyć i interpretować proste teksty źródłowe w języku łacińskim epoki starożytnej.	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie znajomości języka łacińskiego.	X
K_K08	Student jest gotowy do Pracy w zespole	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Warsztat naukowy studenta				
	ENG: Students research workshop				
Kod przedmiotu	MK-83	Punktacja ECTS	4	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Mariusz Patelski (K), Magdalena Ujma				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	45	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów do podjęcia pracy badawczej z zakresu historii w szerokim zakresie chronologicznym od czasów antycznych po współczesność. Zajęcia przygotowują studentów do pracy z różnego rodzaju publikacjami historycznymi oraz źródłami historycznymi oraz do ich krytycznej analizy. Zajęcia zapoznają studenta z rodzajami źródeł historycznych oraz z zasadami pracy nad nimi oraz z instytucjami odpowiedzialnymi za zachowanie materiałów źródłowych. Ponadto student dowie się, na czym polega finansowanie badań oraz zapozna się z etyką pracy naukowej oraz metodami pozwalającymi na weryfikację jakości badań i publikacji naukowych.</p>				

<p>Treści programowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wstępne zakres i tematyka (1h) <ul style="list-style-type: none"> • Zasady bezpieczeństwa w pracy historyka (2 h) • Problemy historyka dziejów najnowszych (1h) • Omówienie struktury publikacji naukowych, w tym takich pojęć jak: abstrakt, słowa kluczowe, wprowadzenie, metoda, dyskusja, wnioski (2h) • Przypisy i ich funkcja w pracy naukowej (2 h) • Czasopisma naukowe i popularno naukowe z zakresu historii (2h) • Datowanie źródła historycznego (1 h) • Archiwa w Polsce i ich zasób. Dokumenty polskie w archiwach zagranicznych . Zasady pracy w archiwach i instytucjach gromadzących dokumenty przeszłości (2 h) • Omówienie problemu oszustw publikacyjnych oraz naruszenia praw autorskich (plagiat, autoplagiat) w świetle przepisów prawa. (1h) • Biblioteki i archiwa cyfrowe w kraju i zagranicą (2h) • Karykatura jako źródło historyczne (2h) • Historia mówiona i archiwa historii mówionej (1h) <ul style="list-style-type: none"> • Jak szukać źródeł historycznych i dokonywać krytyki oraz interpretacji źródeł historycznych? (2h). • Fakt historyczny i relatywizm poznawczy (2h). • Myślenie historyczne i prawda historyczna (2h). • Historia jako <i>res gestae</i> i historia jako <i>rerum gestarum</i> (2h). • Źródła historyczne a mity i legendy (2h). • Źródła w badaniach regionu historycznego (2h). • Źródła w badaniach naukowych historii edukacji (2h). • Źródła w badaniach historii wojny (2h). • Źródła w badaniach biografistycznych (2h). • Źródła w badaniach historii gospodarki (2h). • Źródła w badaniach historii parlamentaryzmu (2h). • Źródła w badaniach historii kobiet (2h). • Źródła literackie w badaniach historycznych (2h).
---------------------------------	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Apanowicz J., <i>Metodologia ogólna</i>, Gdynia 2002. Buksiński T., <i>Interpretacja źródeł historycznych</i>, Warszawa 1992. Topolski J., <i>Metodologia historii</i>, Warszawa 1973. <i>Wprowadzenie do metodologii historii</i>, red. naukowa Ewa Domańska, Jan Pomorski, Warszawa 2022, Domańska E., Instytut Historii UAM, <i>Wprowadzenie do historii. Jak napisać recenzję krytyczną?</i>, http://ewa.home.amu.edu.pl/Domanska_Jak_napisac_recenzje_krytyczna_UAM.pdf Tandecki J., Kopiński K., <i>Edytorstwo źródeł historycznych</i>, Warszawa 2014. Topolski J., <i>Teoria wiedzy historycznej</i>, Poznań 1983. Apanowicz J., <i>Metodologia ogólna</i>, Gdynia 2002. Buksiński T., <i>Interpretacja źródeł historycznych</i>, Warszawa 1992. Buksiński T., <i>Zasady i metody interpretacji tekstów źródłowych</i>, Poznań 1991. <i>Dzieje Atlasu Śląska 1720-1752</i>, oprac. B. E. Horodyski, Warszawa 2002. Iwańczak W., <i>Do granic wyobraźni. Norymberga jako centrum wiedzy geograficznej i kartograficznej w XV i XVI wieku</i>, Warszawa 2005. Kożuchowski A., <i>"Zmyślenia i prawda", czyli dzieło literackie jako źródło historyczne</i>, „Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej” 2005, t. 96/1. Radomski A., <i>Sztuka jako źródło do badania historii. Czy historiografia jest sztuką (na przykładzie literatury)?</i>, „Kultura i Historia” 2001, nr 1. Szulakiewicz W., <i>Źródła w badaniach naukowych historii edukacji</i>, Toruń 2003. Świeżawski A., <i>Warsztat naukowy historyka. Wstęp do badań historycznych</i>, Warszawa 1999. Topolski J., <i>Metodologia historii</i>, Warszawa 1973.</p> <p style="text-align: center;">Literatura uzupełniająca</p> <p>Bielecka J., <i>Organizacja i działalność kancelarii ziemskich i grodzkich wielkopolskich od XIV do XVIII w.</i>, „Archeion”, t. 22, 1954. Bielecka J., <i>Kancelaria grodzka wielkopolska w XVI – XVIII w.</i>, „Studia Źródłoznawcze”, t. 1, 1957. Dąbkowski P., <i>Palestra i księgi sądowe ziemskie i grodzkie w dawnej Polsce</i>, Lwów 1912. Friedberg M., <i>Kancelaria miasta Krakowa do połowy XVIII w.</i>, „Archeion”, t. 24, 1955. Kennedy Grimsted P., <i>Układ i zawartość Metryki litewskiej</i>, „Archeion”, t. 80, 1986. Krochmal A., <i>Polskie instytucje za granicą: przewodnik po zbiorach archiwalnych</i>, Warszawa 2004. Siedlecki J., <i>Kancelaria ziemi bielskiej w Brańsku w XVI – XVIII w.</i>, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Warszawskiego. Filia w Białymstoku. Prace Historyczne”, t. 12, 1989. Sułkowska – Kurasiowa I., <i>Księgi wpisów Metryki koronnej (1447 – 1794) w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie</i>, „Archeion”, t. 44, 1966. Topolski J., <i>Teoria wiedzy historycznej</i>, Warszawa 1983. Topolski J., <i>Teoretyczne problemy wiedzy historycznej. Antologia tekstów</i>, oprac. E. Domańska, Poznań 2016.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_07</p>	<p>Kolokwium, aktywność na zajęciach, referaty, praca semestralna</p>	<p>Test oraz rozprawka na wybrany temat. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną</p>
<p>W_08</p>	<p>kolokwium Aktywność na zajęciach, referaty, analiza źródeł historycznych</p>	<p>Test oraz rozprawka na wybrany temat Ocena stopnia znajomości nauk pomocniczych historii oraz związanych z tym możliwości interpretacji źródeł historycznych i literatury przedmiotu.</p>
<p>W_09</p>	<p>praca pisemna, referat, praca semestralna</p>	<p>Merytoryczność treści, poprawna terminologia</p>

W_12	Test	Minimum 50% poprawnych odpowiedzi				
U_05	praca pisemna	rozprawka na wybrany temat				
U_06	praca pisemna	rozprawka na wybrany temat				
U_08	praca pisemna	rozprawka na wybrany temat				
U_13	praca pisemna	rozprawka na wybrany temat				
K_03	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii				
K_07	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych				
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	4	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 120	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	45	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			25	nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			20	nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań			30	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu			...	nie dotyczy	
	Inne....			...	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		patelski@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W07	Student zna wybrane zagadnienia i dorobek historiografii polskiej i obcej oraz różne kierunki badań historycznych	X
K_W08	Student zna metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych.	X
K_W09	Student zna metody badawcze i znaczenie warsztatu badawczego historyka; specyfikę metodologiczną nauk historycznych	X
K_W12	Student posiada wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach, w których w przyszłości może podjąć pracę, zgodnie z nabytymi kwalifikacjami zawodowymi.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U05	Student posiada umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych	X
K_U06	Student potrafi korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu w zakresie źródeł historycznych	X
K_U08	Student potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową przydatną w badaniach historycznych	X
K_U13	Wykorzystać nabyte umiejętności w pracy w instytucjach oświaty, kultury, archiwach i instytucjach zajmujących się popularyzacją wiedzy historycznej	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań historycznych i humanistycznych	X
K_K07	Student jest gotowy do empatii, otwartości, refleksyjności w badaniach historycznych prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Proseminarium licencjackie				
	ENG: Undergraduate seminar				
Kod przedmiotu	MK-17	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Adriana Dawid, Magdalena Ujma				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	25	Analiza materiału źródłowego, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest przygotowanie studenta do pisania prac akademickich (zaliczeniowych, seminaryjnych, licencjackiej). Proseminarium ma przygotować studenta do samodzielnej analizy (w różnych aspektach) źródeł historycznych, zapoznać go z metodologią badań historycznych. Podczas zajęć studenci poznają też różnorodny formy aktywności naukowej w obszarze historii, które mogą podejmować w ramach zajęć obowiązkowych lub dodatkowych.				
Treści programowe	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wprowadzające (1 h) • Wymagania odnoszące się do pracy licencjackiej (1 h) • Sformułowanie tematu pracy (1 h) • Układ wewnętrzny pracy licencjackiej (plan) (1 h). • Zebranie literatury przedmiotu (2 h). • Metodyka przygotowywania pracy licencjackiej (1 h) • Zasady pisania wstępów do prac akademickich z zakresu historii (2 h) • Zasady pisania zakończeń w pracach akademickich z zakresu historii (1 h) • Zasady edycji prac akademickich (4 h) • Analiza przygotowanych prac proseminaryjnych (2 h) • Interpretacja źródła historycznego (2h) • Terminologia w źródle historycznym kiedyś i dziś (2h) • Subiektywizm źródeł historycznych (2h) • Porównywanie źródeł historycznych (2h) • Źródło historyczne a literatura przedmiotu (2h) • Źródło i literatura przedmiotu w referacie (2h) • Źródło historyczne a prawda historyczna (2h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: Apanowicz J., <i>Metodologia ogólna</i>, Gdynia 2002. Buksiński T., <i>Interpretacja źródeł historycznych</i>, Warszawa 1992. Buksiński T., <i>Zasady i metody interpretacji tekstów źródłowych</i>, Poznań 1991. Świeżawski A., <i>Warsztat naukowy historyka. Wstęp do badań historycznych</i>, Częstochowa 2001. <i>Wprowadzenie do metodologii historii</i>, red. E. Domańska, J. Pomorski, Warszawa 2022.</p> <p>Literatura uzupełniająca: Braudel F., <i>Historia i trwanie</i>, Warszawa 1999. Dominiczak H., <i>Wstęp do badań historycznych</i>, Częstochowa 1998. Carr E.H., <i>Historia. Czym jest?</i>, Poznań 1999. Grzybowski M.M., Gurzyńska-Bociek D., <i>Wskazówki dla piszących pracę magisterską</i>, Płock 1995. Serczyk J., <i>25 wieków historii. Historycy i ich dzieła</i>, Toruń 1994. Szulakiewicz W., <i>Źródła w badaniach naukowych historii i edukacji</i>, Toruń 2003. Topolski J., <i>Jak się pisze i rozumie historię</i>, Warszawa 1999. Topolski J., <i>Teoretyczne problemy wiedzy historycznej. Antologia tekstów</i>, oprac. E. Domańska, Poznań 2016. Werner W., <i>Wprowadzenie do historii</i>, Warszawa 2012. Zamorski K., <i>Dziwna rzeczywistość – historia</i>, Kraków 2008.</p>	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_04</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji i poprawne wykonywanie zadań; poprawnej techniki sporządzania tekstu, właściwego wykorzystania źródeł i literatury przedmiotu.</p>
<p>W_09</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji i poprawne wykonywanie zadań; poprawnej techniki sporządzania tekstu, właściwego wykorzystania źródeł i literatury przedmiotu.</p>
<p>U_05</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji i poprawne wykonywanie zadań; poprawnej techniki sporządzania tekstu, właściwego wykorzystania źródeł i literatury przedmiotu.</p>
<p>U_08</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji i poprawne wykonywanie zadań; poprawnej techniki sporządzania tekstu, właściwego wykorzystania źródeł i literatury przedmiotu.</p>
<p>U_11</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji i poprawne wykonywanie zadań; poprawnej techniki sporządzania tekstu, właściwego wykorzystania źródeł i literatury przedmiotu.</p>
<p>K_03</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych</p>
<p>K_06</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji i poprawne wykonywanie zadań; poprawnej techniki sporządzania tekstu, właściwego wykorzystania źródeł i literatury przedmiotu.</p>

Efekty uczenia się			
Symbol	Wiedza		
K_W09	Student zna metody badawcze i znaczenie warsztatu badawczego historyka; specyfikę metodologiczną nauk historycznych i jak je wykorzystywać w przygotowywaniu prac akademickich		X
K_W14	Student metody analizy i interpretacji źródeł historycznych raz zasady gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych i wytworów kultury i jak je wykorzystywać w przygotowywaniu prac akademickich		X
Symbol	Umiejętności		
K_U05	Student posiada umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych potrzebne do przygotowywania prac akademickich.		X
K_U08	Student potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową przydatną w badaniach historycznych podczas przygotowywania pracy akademickiej		X
K_U11	Student posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej niezbędnych do przygotowania pracy akademickiej		X
symbol	Kompetencje społeczne		
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań historycznych i humanistycznych podczas przygotowywania prac akademickich		X
K_K06	Student jest gotowy do niezależnego i samodzielnego myślenia oraz formułowania własnych opinii przygotowując prace akademickie.		X

Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	25	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	25	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		10		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		25		nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...		nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu		...		nie dotyczy	
Inne....		...		nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			insth@uni.opole.pl			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Seminarium licencjackie				
	ENG: Bachelors Seminar				
Kod przedmiotu	MK-18	Punktacja ECTS	15	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademic ki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Studenci dokonują wyboru promotora z grona pracowników naukowych ze stopniem minimum doktora				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	90	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja	konwersatorium z aktywnym udziałem studentów; analiza tekstów z dyskusją;		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zapoznanie studenta z metodologią przygotowywania i pisania pracy dyplomowej. Wybór tematu pracy, przygotowanie koncepcji i planu pracy. Zapoznanie z metodologiczną stroną pisania pracy naukowej – wybór właściwych metod badawczych, ich praktyczne stosowanie przy opracowaniu konkretnego tematu badawczego. Technika pisania prac naukowych, ze szczególnym uwzględnieniem zasad cytowania teksów źródłowych i informacji zaczerpniętych z literatury przedmiotu, opracowaniu odsyłaczy i bibliografii. Zwrócenie uwagi na wagę i rolę językowej i estetycznej strony pracy Przygotowanie pracy dyplomowej, przygotowanie studenta do egzaminu dyplomowego.				

<p>Treści programowe</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wybór tematu pracy (2h) 2. Omówienie problematyki badawczej związanej z wybranymi tematami (4h) 3. Wybór właściwych metod badawczych (4h) 4. Technika pisania pracy - odsyłacze, bibliografia itp. (4h) 5. Kultura pisania prac naukowych w języku polskim (2h) 6. Znaczące strony graficznej i estetycznej przygotowania tekstu naukowego (2h) 7. Ochrona prawa autorskiego w procesie przygotowywania pracy dyplom. Sposoby dokumentacji (1h) 8. Przedstawienie znaczenia poznania tła politycznego, społecznego, gospodarczego itp. badanego faktu historycznego (2 h) 9. Przygotowanie planu pracy poświęconego tłu politycznemu, społecznemu, gospodarczemu i in. badanego faktu historycznego (4h) 10. Omówienie i szczegółowa analiza wybranego tematu. Dyskusja (5h) 11. Źródła informacji naukowej doskonalenie umiejętności wyszukiwania źródeł i literatury przedmiotu - wykorzystanie internetowych baz danych (5h) 12. Czytanie literatury, ocena i selekcja materiałów (4h) 13. Doskonalenie umiejętności analizy i interpretacji oraz krytyki przekazów źródłowych. Różne rodzaje źródeł i ocena ich wiarygodności (5h) 14. Praca nad tekstami źródłowymi powstałymi poza polskim kręgiem kulturowym i w innych niż polski językach (4h) 15. Opracowanie krótkiego tekstu źródłowego w formie pisemnej wraz z aparatem naukowym (8 h) 16. Przygotowanie koncepcji i planu pracy dyplom (6 h). 17. Dyskusja nad tezami pracy dyplom (12h) 18. Omówienie fragmentów pracy przedstawianych przez seminarzystę (12h) 19. Omówienie ostatecznej wersji pracy (3h) 20. Przygotowanie do egzaminu dyplom (1h)
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p>J. Seredyka, <i>Z zakresu techniki pisania referatów, prac seminaryjnych i magisterskich na studiach historycznych. Przewodnik metodyczny</i>, Opole 1974</p> <p>G. Gambarelli, Z. Łucki, <i>Jak przygotować pracę dyplomową lub doktorską</i>, Kraków 1998 (kilka wydań)</p> <p>S. Urban, W. Ładoński, <i>Jak napisać dobrą pracę magisterską</i>, Wrocław 2010</p> <p>M. Węglińska, <i>Jak pisać pracę magisterską? Poradnik dla studentów</i>, Warszawa 2016.</p> <p>E. Mierzwa, <i>Historyka. Wstęp do badań historycznych</i>, Piotrków Trybunalski 2001.</p> <p>W. Moszczeńska, <i>Metodologia historii</i>, Warszawa 1968.</p> <p>P. Oliver, <i>Jak pisać prace uniwersyteckie</i>, Kraków 1999</p> <p>A. Swieżawski, <i>Warsztat naukowy historyka. Wstęp do badań historycznych</i>, Częstochowa 1999 [wyd. 2].</p> <p>J. Topolski, <i>Metodologia historii</i>, Warszawa 1984 [wyd. 3].</p> <p>J. Topolski, <i>Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej</i>, Warszawa 1997.</p> <p>J. Ziomek, <i>Retoryka opisowa</i>, Wrocław 1990.</p> <p><i>Metodologiczne problemy narracji historycznej</i>, red. J. Pomorski, Lublin 1990.</p> <p>P. Siuda, P. Wasylczyk, <i>Publikacje naukowe. Praktyczny poradnik dla studentów, doktorantów i nie tylko</i>, Warszawa 2018.</p> <p>E. Wipszycka, <i>Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu</i>, t. I-III, Warszawa 1999.</p> <p><i>Vademecum historyka mediewisty</i>, red. J. Nikodem, D.A. Sikorski, Warszawa 2012. 2022 (kilka wydań)</p> <p>I. Ihnatowicz, A. Biernat, <i>Vademecum do badań nad historią XIX i XX wieku</i>, Warszawa 2003.</p>

Weryfikacja efektów uczenia się		
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_02	Praca dyplomowa	Znajomość faktografii w zakresie tematu pracy dyplomowej
W_03	Praca dyplomowa	Znajomość faktografii w zakresie tematu pracy dyplomowej
W_04	Praca dyplomowa	Student poprawnie stosuje terminologię typową dla badań historycznych
W_09	Praca dyplomowa	Student poprawnie stosuje metody i narzędzia typowe dla badań historycznych – wykazuje się znajomością warsztatu naukowego w zakresie badań historycznych
W_10	Praca dyplomowa	Student wykazuje wiedzę, w jaki sposób łączyć treści historyczne z różnych przestrzeni (polityki, gospodarki, kultury) – zgodnie z tematem pracy dyplomowej
W_14	Praca dyplomowa	Student zna i stosuje metody analizy i interpretacji źródeł historycznych – poprawnie wykorzystuje wiedzę zawartą w źródłach historycznych; wie, w jaki sposób wykorzystywać materiały źródłowe w tekście naukowym
U_01	Praca dyplomowa	Student samodzielnie wyszukuje, analizuje, selekcjonuje, ocenia informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i technik właściwych dla pracy historyka
U_02	Praca dyplomowa	Student samodzielnie (i ze wskazaniami promotora) zdobywa wiedzę i umiejętności badawcze
U_03	Praca dyplomowa	Student opatruje tekst poprawnie zredagowanymi przypisami, umie zebrać i opracować bibliografię
U_05	Praca dyplomowa	Student stosuje elementarne umiejętności badawcze
U_07	Praca dyplomowa	Student opracowuje tekst z wykorzystaniem poprawnej polszczyzny
U_08	Praca dyplomowa	Student samodzielnie i krytycznie stosuje różne rodzaje materiałów wykorzystywanych w pracach historycznych
U_11	Praca dyplomowa	Student w ramach samodzielnie przygotowanej pracy dyplomowej klarownie i poprawnie prezentuje wiedzę historyczną
K_02	Praca dyplomowa	Tekst pracy dyplomowej zawiera treści potwierdzające uznanie studenta dla różnych punktów widzenia
K_03	Praca dyplomowa	Student przygotowuje tekst, który cechuje się samodzielnością, oryginalnością, krytycyzmem
K_06	Praca dyplomowa	Student wykazuje się samodzielnością myślenia, potrafi uzasadniać swoje stanowisko w oparciu o argumenty naukowe, jest skłonny do refleksji i korekty swych zapatrywań pod wpływem naukowych argumentów promotora

Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	15	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 450		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	90	Ilość godzin: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	90	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury (warsztatowej)		15	nie dotyczy		
	Przygotowanie prac pisemnych		340	nie dotyczy		
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy		
	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu		5	nie dotyczy		
Inne...			...	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi						
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W02	Student zna w stopniu zaawansowanym, chronologicznym i tematycznym historię Polski w wybranej epoce historycznej	X
K_W03	Student zna w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z zakresu historii powszechnej w wybranej epoce w ujęciu chronologicznym i tematycznym	X
K_W04	Student zna szczegółową terminologię nauk historycznych oraz terminologię ogólną z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych społecznych	X
K_W09	Student zna metody badawcze i znaczenie warsztatu badawczego historyka; specyfikę metodologiczną nauk historycznych	X
K_W10	Student zna zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi u ujęciu historycznym	X
K_W14	Student metody analizy i interpretacji źródeł historycznych raz zasady gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych i wytworów kultury	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, technik i metod właściwych dla pracy historyka	X
K_U02	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności badawcze	X
K_U03	Student potrafi poprawnie zredagować tekst naukowy, opatrzyć go komentarzami i opatrzyć przypisami zgodnie z zasadami obowiązującej w nauce historycznej i pokrewnych dyscyplinach	X
K_U05	Student posiada umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych na poziomie pozwalającym przygotować tekst naukowy (pracę licencjacką)	X
K_U07	Student posiada umiejętność pisania i komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk historycznych.	X
K_U08	Student potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową przydatną w badaniach historycznych	X
K_U11	Student posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego	X
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań historycznych i humanistycznych	X
K_K06	Student jest gotowy do niezależnego i samodzielnego myślenia oraz formułowania własnych opinii.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Blok instytutowy 1				
	ENG: Institute block 1				
Kod przedmiotu	MK-78	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Joanna Porucznik				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	20	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z historią myśli geograficznej w starożytności ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju etnografii i geografii matematycznej w świecie greckim i rzymskim. Dzięki kursowi student poznaje, w jaki sposób podróże morskie i lądowe kształtowały wiedzę o świecie w społeczeństwach basenu M. Śródziemnego w starożytności oraz w jaki sposób powstawały pierwsze mapy.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do historii geografii - najstarsze koncepty kosmologiczne w świecie greckim (Homer i poezja epicka), Delfy jako centrum świata, bogowie i ich miejsce w przestrzeni świata, najważniejsze gatunki literackie o charakterze geograficznym, etapy rozwoju wiedzy geograficznej wielka kolonizacja grecka, ekspansja Aleksandra Wielkiego na Wschód, rozwój Imperium Rzymskiego (2h) 2. Rozwój kartografii antycznej: (mapa Hekatajosa, koncept Oceanu i jego krytyka przez Herodota ,mapa Eratostenesa i użycie osi północ-południe oraz wschód-zachód (początki geografii jako dyscypliny naukowej), siatka geograficzna Klaudiusza Ptolemeusza (2h) 3. Egipt i Scytia oczami Herodota: analiza najśłynniejszych logosów z "Dziejów" Herodota, rozwój etnografii greckiej (2h) 4. Geografia okresu hellenistycznego: jak obliczono obwód ziemi? (2h) 5. Koncept stref klimatycznych świata u autorów starożytnych (2h) 6. Krańce świata i mity z nimi związane: Etiopowie, Hyperborejczycy, Wyspy Szczęśliwych, Thule (2h) 7. Wyobrażenia o świecie poza granicami oikumene: mit o Atlantydzie, Antychtoni i świat na półkuli południowej (2h) 8. Geografia grecko-rzymska i rozwój kartografii (2h) 9. Astrologia i astronomia w świecie grecko-rzymskim i jej wpływ na koncept kosmologiczny w antyku (2h) 10. Kolokwium zaliczeniowe (2h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>A. Literatura wykorzystywana podczas zajęć</p> <p>Bianchetti, S., Cataudella, M.R., Gehrke, H.-J. (eds.) 2015: Brill's Companion to Ancient Geography: The Inhabited World in Greek and Roman Tradition, Leiden: Brill.</p> <p>Romm, J.S. 1992: The Edges of the Earth in Ancient Thought: Geography, Exploration and Fiction, Princeton: Princeton University Press.</p> <p>Dueck D. 2012: Geography in Classical Antiquity, Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Roller, D.W. 2015: Ancient Geography: The Discovery of the World in Classical Greece and Rome, London – New York: I.B. Tauris.</p> <p>Źródła starożytne analizowane na zajęciach w przekładzie (wybór): Herodot, <i>Dzieje</i> Strabon, <i>Geografia</i> Pliniusz Starszy, <i>Historia naturalna</i> Ptolemeusz, <i>Geografia</i></p> <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <p>Campbell, G.L. 2006: Strange Creatures: Anthropology in Antiquity, London: Duckworth.</p> <p>Clarke. K. 2001: Between Geography and History: Hellenistic Constructions of the Roman World, Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Raaflaub, K., Talbert, R.J.A. (eds.) 2010: Geography and Ethnography: Perceptions of the World in Pre-Modern Societies, Malden – Oxford: Blackwell.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
W_06	Aktywność na zajęciach; kolokwium zaliczeniowe	Uzyskanie przynajmniej 51% punktów z kolokwium zaliczeniowego
W_10	Aktywność na zajęciach; kolokwium zaliczeniowe	Ocena wypowiedzi podczas analizy tekstów; uzyskanie przynajmniej 51% punktów z kolokwium zaliczeniowego
W_11	Udział w dyskusji na zajęciach	Ocena zrozumienia procesów kształtowania wiedzy geograficznej na przestrzeni wieków podczas dyskusji na zajęciach
U_05	Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego; analiza tekstów źródłowych na zajęciach	Ocena stopnia zrozumienia tekstów starożytnych i podczas analizy na zajęciach
U_09	Udział w dyskusji na zajęciach	Ocena wartości merytorycznej wypowiedzi w oparciu o analizę opracowań źródeł antycznych
K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych
K_03	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena wartości merytorycznej wypowiedzi w oparciu o analizę opracowań źródeł antycznych; ocena zrozumienia prezentowanych na zajęciach zagadnień
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)

Efekty uczenia się							
Symbol	Wiedza						
K_W06	Student zna relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością w odniesieniu do historii myśli geograficznej.						X
K_W10	Student zna zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi u ujęciu historycznym na przykładzie rozwoju wiedzy geograficznej w antyku						X
K_W11	Student wie, że badania i debata nad historią starożytną są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.						X
Symbol	Umiejętności						
K_U05	Student posiada umiejętności badawcze w zakresie historii starożytnej.						X
K_U09	Student potrafi przedstawić wyniki badań historycznych poznane poprzez pracę różnych autorów starożytnych w odniesieniu do myśli geograficznej						X
symbol	Kompetencje społeczne						
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego w odniesieniu do badań nad antykiem						X
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań nad historią rozwoju myśli geograficznej.						X
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	20	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	20	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)		Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy</u> własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			10	nie dotyczy		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			20	nie dotyczy		
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań			...	nie dotyczy		
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu			10	nie dotyczy		
	Inne....			...	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		Instytut Historii UO https://www.historia.uni.opole.pl , Joanna Porucznik joanna.porucznik@uni.opole.pl					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Blok instytutowy 2				
	ENG: Institute block 2				
Kod przedmiotu	MK-78	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademic ki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Karolina Biedka				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	20	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest poszerzenie zainteresowań historycznych studentów. Zajęcia podejmują kwestie zwykle pomijane na innych przedmiotach, a związane z historią społeczną, historią życia prywatnego i historią kultury przełomu XIX i XX w. (tzw. belle époque).				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie historyczne, charakterystyka omawianego okresu historycznego – 2godz. 2. Życie towarzyskie w czasach belle époque – 2 godz. 3. Rozrywki publiczne – 1 godz. 4. Rozrywki prywatne – 1 godz. 5. Turystyka – 2 godz. 6. Życie duchowe – 2 godz. 7. Skandale epoki – 2 godz. 8. Ruch sufrażystek – 2 godz. 9. Pogranicza i marginesy – 2 godz. 10. Niezwykłe biografie - prezentacje – 4 godz. 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> Perrot M. (red.), <i>Historia życia prywatnego. T. 4 Od rewolucji francuskiej do I wojny światowej</i>, Wrocław 2006. Korybut-Marciniak M., Zbrzeźniak M. (red.), <i>Życie prywatne Polaków w XIX wieku. T. I „Portret kobiety” Polki w realiach epoki</i>, Łódź-Olsztyn 2014 (wybrane teksty). Kita J., Korybut-Marciniak M. (red.), <i>Życie prywatne Polaków w XIX w. T. IV „Marginesy”</i>, Łódź-Olsztyn 2021 (wybrane teksty). Kita J., Korybut-Marciniak M. (red.), <i>Życie prywatne Polaków w XIX w. T. VI „Moda i styl życia</i>, Łódź-Olsztyn 2017 (wybrane teksty). Saler M. (red.), <i>The Fin-De-Siècle World</i>, London-New York 2015 (wybór tekstów). Martin Pugh, <i>Women and the women’s movement in Britain</i>, London 2015. Gutowska-Adamczyk, Orzeszyna M., <i>Paryż Belle Époque. Sekrety miasta światła</i>, Poznań 2023. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> Szwarc A., Żarnowska A. (red.), <i>Kobieta i praca w XIX i XX w.</i>, Warszawa 2000. Brian Harrison, <i>Separate Spheres: The Opposition to Women’s Suffrage in Britain</i>, London 1978. Kalifa D., <i>The Belle Époque: A Cultural History, Paris and Beyond</i>, New York 2021. Lisak A., <i>Życie towarzyskie w XIX w. Wspaniałe czasy Belle Époque</i>, Warszawa 2023-2017. Eksteins M., <i>Święto wiosny. Wielka wojna i narodziny nowego wieku</i>, Poznań 2014.
--	--

Weryfikacja efektów uczenia się

Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_06	prezentacja zaliczeniowa	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania prezentacji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień, wykorzystanie literatury przedmiotu)
W_09	prezentacja zaliczeniowa	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania prezentacji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień, wykorzystanie literatury przedmiotu)
W_11	Dyskusja	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi (argumentacja, liczba odniesień)
U_05	Prezentacja zaliczeniowa	Ocena wartości merytorycznej przygotowanej prezentacji (argumentacja, wnioskowanie, obiektywizm, wykorzystanie literatury przedmiotu)
U_09	prezentacja zaliczeniowa	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi (argumentacja, liczba odniesień)
K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych
K_03	Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania prezentacji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień, wykorzystanie literatury przedmiotu)
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)
		A. 60

Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	20	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	20	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)		Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>		
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			15	nie dotyczy		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			10	nie dotyczy		
	Przygotowanie i realizacja projektu				nie dotyczy		
	Przygotowanie do zaliczenia			15	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		karolina.biedka@uni.opole.pl ; insth@uni.opole.pl					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W06	Student zna relacje pomiędzy współczesnością a wydarzeniami mającymi miejsce w II poł. XIX i I poł. XX w.	X
K_W09	Student zna zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi zachodzącymi na przełomie XIX i XX w.	X
K_W11	Student wie, że badania i debata historyczna wpływają na zmianę i rozwój poglądów związanych z historią społeczno-polityczną przełomu XIX i XX w.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U05	Student posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie historii przełomu XIX i XX w.	X
K_U09	Student potrafi przedstawić wyniki badań historycznych różnych autorów opisujących historię z lat 1871-1914	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K02	Student zna i szanuje różne punkty widzenia wynikające z podłoża narodowego, kulturowego i społecznego, a prezentowane przez omawiane postacie historyczne oraz grupy społeczne	X
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań nad historią XIX i XX w.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Blok instytutowy 3				
	ENG: Institute block 3				
Kod przedmiotu	MK-78	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia i teraźniejszość		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Antoni Maziarz				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	20	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zajęcia podejmują kwestie pomijane na innych przedmiotach. Z reguły mają charakter przekrojowy (wychodzą poza jedną epokę, jedno zagadnienie). Celem jest poszerzenie zainteresowań historycznych studentów. W tym przypadku zaprezentowane zostaną kluczowe kwestie dotyczące rozwoju myśli społecznej i inicjatyw dobroczynnych w różnych epokach, ale ze szczególnym uwzględnieniem dziejów najnowszych.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc osobom słabym w epoce antycznej. <i>Res sacra miser</i> – idea miłosierdzia chrześcijańskiego w średniowieczu i epoce nowożytnej (2h) 2. Aktywność charytatywna Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia w XVII w. (1h) 3. Sytuacja społeczna Polski w XIX i XX w. – źródła ubóstwa (1h) 4. Bieda i przeciwdziałanie jej skutkom w ujęciu Fryderyka Skarbka (1792-1866) (1h) 5. Kobiety i dobroczynność (1h) 6. Zaangażowanie Kościoła katolickiego w prace socjalne w XIX w. (1h) 7. Brat Albert – od partyzantki do schronisk dla bezdomnych (1h) 8. Socjalna aktywność śląskich zgromadzeń zakonnych (2h) 9. Henri Dunant i Czerwony Krzyż (2h) 10. Koncepcja systemu ubezpieczeń – reformy kanclerza Bismarcka (1h) 11. Caritas – geneza i zakres działalności (1 h) 12. Pomoc Zachodu dla Polski w latach 80. XX w. (1h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Literatura wskazana do zaliczenia przedmiotu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dobroczynność i pomoc społeczna na ziemiach polskich w XIX, XX i na pocz. XXI w.</i>, t. 1-2, red. M. Przeniosło, Kielce 2010; • Leś E., <i>Od filantropii do pomocniczości. Studium porównawcze działalności organizacji społecznych</i>, Warszawa 2000; • Leś E., <i>Zarys dobroczynności i filantropii w Polsce</i>, Warszawa 2001; • Maziarz A., <i>Śląskie samarytanki. Opieka zdrowotna rodzimych żeńskich zgromadzeń zakonnych na Śląsku 1942-1914</i>, Warszawa 2009; • Maziarz A., <i>Praktyki religijne w posłudze medycznej siostr miłosierdzia do 1939 roku</i>, w: <i>Medycyna i religia</i>. T. 2, red. B. Płonka-Syroka, M. Dąsał Warszawa 2019, s. 191-206 • Maziarz A., <i>Wartość opieki zdrowotnej we wskazaniach św. Wincentego a Paulo</i>, w: <i>Zdrowie wartości absolutną? Odpowiedź Tradycji Kościoła</i>, red. P. Wygrełek, Poznań 2021, s. 123-146 • Kępski Cz., <i>Idea miłosierdzia a dobroczynność i opieka</i>, Lublin 2002; • Lipiński S., <i>Zakłady dobroczynne i domy poprawy w dawnej Polsce</i>, Łódź 2010 • Piotrowska-Marchewa M., <i>Nędzarze i filantropi: problem ubóstwa w polskiej opinii publicznej w latach 1815-1863</i>, Toruń 2004; • <i>Polityka i humanitaryzm 1980-1989</i>, red. M. Świder, Toruń 2010; • Skarbek F., <i>O ubóstwie i ubogich</i>, Warszawa 1827. 		
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>			
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>	
<p>W_06</p>	<p>Praca semestralna</p>	<p>Prezentacja multimedialna na zadany temat dot. wybranych inicjatyw dobroczynnych w wybranej epoce dziejów (min. 15 slajdów) z bibliografią Uwzględnienie odniesień historii do współczesności Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%</p>	
<p>W_09</p>	<p>Praca semestralna</p>	<p>Prezentacja multimedialna na zadany temat – uwzględnienie znaczenia problemów społecznych i metod przeciwdziałania w sytuacji społecznej opisywanej epoki</p>	
<p>W_11</p>	<p>Praca semestralna</p>	<p>Wykazanie znaczenia problematyki społecznej w dziejach</p>	
<p>U_05</p>	<p>Praca semestralna</p>	<p>Ocena wartości naukowych pracy (wyszukiwanie, selekcja materiału, stosowanie aparatu naukowego)</p>	
<p>U_09</p>	<p>Praca semestralna</p>	<p>Uwzględnienie różnych ujęć opisywanej kwestii; wyczerpująca literatura przedmiotu</p>	
<p>K_02</p>	<p>Praca semestralna</p>	<p>Uwzględnienie w pracy elementów wskazujących na wrażliwość społeczną</p>	
<p>K_03</p>	<p>Praca semestralna</p>	<p>Wysoka wartość merytoryczna pracy, estetyka pracy</p>	
<p>Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)</p>			<p>GODZINY (1 godz. = 45 min)</p>
<p>Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)</p>	<p>2</p>	<p>Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)</p>	<p>A. 60</p>

Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	20	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	20	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)		Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>		
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			20	nie dotyczy		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			...	nie dotyczy		
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań			...	nie dotyczy		
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu			20	nie dotyczy		
	Inne....			...	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		amaziarz@uni.opole.pl					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W06	Student zna relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością w zakresie historii społecznej	X
K_W09	Student zna Podstawowe metody badawcze, typowe dla nauk humanistycznych	X
K_W11	Student wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów w przedmiocie historii społecznej	X
Symbol	Umiejętności	
K_U05	Student posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie historii życia codziennego i społecznego	X
K_U09	Student potrafi przedstawić wyniki badań historycznych poznane poprzez pracę różnych autorów opisujących wybrane kwestie z zakresu dziejów społecznych	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań nad historią społeczną	X
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego związanego z wyzwaniem społecznymi	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Blok instytutowy 4				
	ENG: Institute block 4				
Kod przedmiotu	MK-78	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Antoni Maziarz				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	20	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zajęcia podejmują kwestie pomijane na innych przedmiotach. Z reguły mają charakter przekrojowy (wychodzą poza jedną epokę, jedno zagadnienie). Celem jest poszerzanie zainteresowań historycznych studentów. W tym przypadku zaprezentowane zostaną kluczowe kwestie dotyczące historii dzieciństwa.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzieciństwo w czasach antycznych (2h) 2. Dzieciństwo w dobie średniowiecza i w czasach nowożytnych (2 h) 3. Trudne początki – wyzwania okresu dzieciństwa (2h) 4. Stosowanie kar wobec dzieci w ujęciu historycznym (2h) 5. Stroje dziecięce w różnych epokach (2h) 6. Dzieciństwo w sztuce (malarstwo i rzeźba) (2h) 7. Zabawy i zabawki – ujęcie historyczne (2h) 8. Dzieciństwo w ujęciu J.J. Rousseau i J.H. Pestalozziego (2h) 9. Janusz Korczak – myśl pedagogiczna i troska o dzieci w okresie II wojny światowej (2 h) 10. Dzieci w KL Auschwitz (2h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz wybranej literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aries Ph., <i>Historia dzieciństwa. Dziecko i rodzina w dawnych czasach</i>, tłum. M. Ochab, Gdańsk 1995 • Flandrin J.-L., <i>Historia rodziny</i>, tłum. A. Kuryś, Warszawa 1998 • <i>Od narodzin do wieku dojrzałego. Dzieci i młodzież w Polsce</i>, t. 1: <i>Od średniowiecza do wieku XVIII</i>, red. M. Dąbrowska, A. Kolnder, Warszawa 2002 • <i>Od narodzin do wieku dojrzałego. Dzieci i młodzież w Polsce</i>, t. 2: <i>Stulecie XIX i XX</i>, red. E. Mazur, Warszawa 2003 • <i>Auschwitz-Birkenau: los kobiet i dzieci</i>, Warszawa 2019 • Bartnicka K., <i>Dziecko w świetle pamiętników i powieści polskiego Oświecenia</i>, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 1992, t. 35, s. 37-86 • Bartnikowski B., <i>Dzieciństwo w pasiakach</i>, Warszawa 2019 • Brauner A. i F., <i>Dziecko zagubione w rzeczywistości. Historia autyzmu od czasów baśni do współczesności</i>, Warszawa 1988 • <i>Dawna moda dziecięca</i>, red. M. Możdżyńska-Nawrotka, Wrocław 2013 • Delimata-Proch M., <i>Dziecko w Polsce średniowiecznej</i>, Poznań 2004 • <i>Dziecko w malarstwie polskim</i>, red. S. Stopczyk. Warszawa 1979 • <i>Dziecko w rodzinie i społeczeństwie. Starożytność – średniowiecze</i>, Bydgoszcz 2002 • Fetzki T., <i>Edouard Onesime Seguin – twórca pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną</i>, Kraków 2020 • Golus A., <i>Dzieciństwo w cieniu różgi. Historia i oblicza przemocy wobec dzieci</i>, Gliwice 2019 • Kalinowski M., Pełka J., <i>Zarys dziejów resocjalizacji nieletnich</i>, Warszawa 2003 • Kamler M., <i>Złoczyńcy. Przystępczość w Koronie w II poł. XVI i w pierwszej połowie XVII wieku (w świetle ksiąg sądowych miejskich)</i>, Warszawa 2010 • <i>Wychowanie, opieka i edukacja</i>, red. S. Lipiński S., Łódź 2010 • Przebieracz M.B., <i>Dzieci i młodzież starożytnej Grecji i Rzymu</i>, Czekanów 2004 • Rusinek M., <i>Mały Chopin</i>, Kraków 2018 • Sedlackova J., <i>Szaty, stroje, ciuszki: modny świat na przestrzeni lat</i>, tłum. B. Nawrot, Warszawa 2016 • <i>Śląskie studia demograficzne</i>, t. 2: <i>Urodzenia</i>, red. Z. Kwaśny, Wrocław 1995 • <i>Śląskie studia demograficzne</i>, t. 3: <i>Zgony</i>, red. Z. Kwaśny, Wrocław 1996 • Tazbir J., <i>Stosunek do dziecka w okresie staropolskim w: Bici biją</i>, red. J. Bińczycka, Warszawa 2001, s. 19-33 • Toussaint-Samat M., <i>Historia stroju</i>, Warszawa 2011 • <i>Zdeptane dzieciństwo – II wojna światowa i jej wpływ na losy dzieci</i>, red. A. Bartuś, P. Trojański, Oświęcim 2017 • Żołądź-Strzelczyk D., <i>Dziecko w dawnej Polsce</i>, Poznań 2002 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_06</p>	<p>Praca semestralna</p>	<p>Prezentacja multimedialna na zadany temat dot. dzieciństwa wybranej postaci historycznej (min. 15 slajdów) z bibliografią Uwzględnienie odniesień historii do współczesności Poprawność merytoryczna – 70%; Poprawność formalna – 30%</p>
<p>W_09</p>	<p>Praca semestralna</p>	<p>Prezentacja multimedialna na zadany temat – dzieciństwo wybranej postaci historycznej</p>
<p>W_11</p>	<p>Praca semestralna</p>	<p>Wykazanie znaczenia okresu dzieciństwa w życiu człowieka w ujęciu historycznym (specyfika różnych epok)</p>
<p>U_05</p>	<p>Praca semestralna</p>	<p>Ocena wartości naukowych pracy (wyszukiwanie, selekcja materiału, stosowanie aparatu naukowego)</p>
<p>U_09</p>	<p>Praca semestralna</p>	<p>Uwzględnienie różnych ujęć opisywanej kwestii; wyczerpująca literatura przedmiotu</p>

K_02	Praca semestralna	Uwzględnienie w pracy elementów wskazujących na wrażliwość na krzywdę osób słabszych				
K_03	Praca semestralna	Wysoka wartość merytoryczna pracy, estetyka pracy				
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 60	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	20	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	20	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			15	nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			...	nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań			...	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu			25	nie dotyczy	
	Inne....			...	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		amaziarz@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W06	Student zna relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością w zakresie historii społecznej oraz elementów myśli pedagogicznej (historia oświaty)	X
K_W09	Student zna Metody badawcze stosowane w naukach humanistycznych i potrafi je wiązać z metodami wykorzystywanymi w naukach społecznych	X
K_W11	Student wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów w przedmiocie historii społecznej	X
Symbol	Umiejętności	
K_U05	Student posiada umiejętności badawcze w zakresie historii życia codziennego i społecznego	X
K_U09	Student potrafi przedstawić wyniki badań historycznych poznane poprzez pracę różnych autorów opisujących wybrane kwestie z zakresu dziejów społecznych	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego związanego z wyzwaniem społecznymi	X
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań nad historią społeczną	X

Karta przedmiotu

Lektorat języka obcego (odpowiednio) na poziomie B2.

Nazwa: <i>Język ... (odpowiednio) na poziomie B2</i>		Kod: <i>odpowiedni dla danego języka</i>	ECTS: 7
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot: <i>Studium Języków Obcych</i>			
Kierunek: <i>wszystkie kierunki danego wydziału</i>			
Poziom PRK: 6 Poziom: <i>studia pierwszego stopnia (studia jednolite magisterskie)</i> Profil: <i>ogólnoakademcki / praktyczny</i> Forma: <i>studia stacjonarne (studia niestacjonarne)</i>			
Koordynator przedmiotu: <i>Prowadzący przedmiot:</i>			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin: A. Formy zajęć <i>ćwiczenia (konwersatorium)</i> B. Tryb realizacji <i>w sali dydaktycznej (z możliwością wykorzystania platformy np. MS Teams)</i> C. Liczba godzin <i>120h</i> D. Sposób zaliczenia <i>zaliczenie z oceną + egzamin</i>		Nakład pracy studenta: A. <i>Godziny kontaktowe: 150h/5</i> <i>ECTS Udział w zajęciach: 120h</i> <i>Konsultacje: 25h</i> <i>Egzamin: 5h</i> B. <i>Praca własna studenta: 60h/2</i> <i>ECTS Przygotowanie do zajęć: 50h</i> <i>Przygotowanie do egzaminu: 10h</i>	
Język wykładowy: <i>język (odpowiednio)...</i>	Rodzaj przedmiotu: <i>obowiązkowy</i>	Wymagania wstępne: <i>Znajomość języka obcego na poziomie B1</i>	
Metody dydaktyczne: <i>- metoda komunikatywna z elementami metody gramatyczno-leksykalnej (dotyczy części specjalistycznej kursu)</i> <i>-metoda naturalna (prowadzenie zajęć w danym języku obcym)</i>		Metody i kryteria oceniania: A. Formy zaliczenia (weryfikacja efektów uczenia się) <i>Testy</i> <i>Wypowiedzi ustne</i> <i>Aktywność</i> B. Podstawowe kryteria ustalenia oceny <i>Ustalenie oceny końcowej na podstawie ocen cząstkowych</i> <i>Egzamin złożony z części ustnej i pisemnej</i>	
Skrócony opis: <i>Kurs na poziomie B2 zaznajamia studenta ze słownictwem i strukturami gramatycznymi zgodnymi z wymaganiami Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego.</i>			

Opis:

Doskonalenie umiejętności w zakresie rozumienia tekstu, rozumienia ze słuchu, wypowiedzi ustnej i pisemnej oraz prawidłowej wymowy właściwe dla poziomu B2.

Wprowadzenie elementów języka specjalistycznego, typowego dla danego kierunku.

Zakres tematów:

Uniwersalny kanon tematów z dodatkiem tematyki wynikającej ze specyfiki danego języka

Wykaz literatury:

Literatura odpowiednio dla danego języka

Efekty uczenia się (z odniesieniem do charakterystyki drugiego stopnia PRK):

Wiedza: student

- 1. zna i rozumie zasady leksykalno-gramatyczne i fonetyczne języka angielskiego na poziomie B2 (P6S_WG);*
- 2. zna i rozumie zasady doboru środków leksykalnych do wyrażania określonych rodzajów informacji (P6S_WK);*
- 3. ma podstawową wiedzę o instytucjach i procesach kulturowych w krajach obszaru danego języka obcego (P6S_WG).*

Umiejętności: student

- 4. umiejętnie posługuje się poznanym słownictwem i strukturami gramatycznymi (P6S_UW);*
- 5. posiada umiejętność wyszukiwania, analizowania, selekcji i wykorzystywania informacji z różnych źródeł właściwych dla poziomu B2 (P6S_WK);*
- 6. umie samodzielnie rozwijać swoje kompetencje językowe korzystając z pomocy wykładowcy (P6S_UW).*
- 7. potrafi samodzielnie zorganizować pracę swoją lub zespołu (P6S_UO).*

Kompetencje społeczne: student jest gotów

- 8. do przyjęcia otwartej postawy wobec różnych kultur i zachowań (P6S_KO);*
- 9. postępować zgodnie z zasadami etyki i prawa (P6S_KO);*
- 10. do kształtowania własnych poglądów na podstawie zdobytej wiedzy ogólnej i szczegółowej (P6S_KK).*

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Kurs w języku nowożytnym				
	ENG: Cours in a modern language				
Kod przedmiotu	MK-90	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademic ki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Karolina Biedka				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza materiału statystycznego, studium przypadku, dyskusja	Prezentacje/referaty studentów/analiza tekstów/filmów dokumentalnych/danych statystycznych/dyskusja		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest poszerzanie zainteresowań historycznych studentów w oparciu o literaturę angielskojęzyczną. Studenci poznają wybrane zagadnienia z historii społecznej przełomu XIX i XX w. W trakcie pracy indywidualnej oraz w grupach studenci przyswoją wymagane informacje oraz terminologię nauk historycznych w języku angielskim poprzez pracę z materiałem angielskojęzycznym.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie historyczne, charakterystyka omawianego okresu – 2godz. 2. Druga rewolucja przemysłowa – 2 godz. 3. Burżuazja – 2 godz. 4. Proletariat – 2 godz. 5. Życie w mieście – 2 godz. 6. Życie na wsi – 2 godz. 7. Przemiany kulturowe – modernizm – 2 godz. 8. Wystawy światowe – 2 godz. 9. Życie towarzyskie elit – 2 godz. 10. Popularne rozrywki – 2 godz. 11. Turystyka – 2 godz. 12. Sport, Igrzyska Olimpijskie– 2 godz. 13. Afera Dreyfusa – 2 godz. 14. The New Woman – 2 godz. 15. Nadejście Wielkiej Wojny – 2 godz. 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Literatura obowiązkowa: Harris R., <i>The Dreyfus Affair: Politics, Emotion, and the Scandal of the Century</i>, Metropolitan Books, 2010 Kalifa D., <i>The Belle Époque: A Cultural History, Paris and Beyond</i>, New York 2021 Kern S., <i>The Culture of Time and Space, 1880-1918</i>, Harvard University Press, 2003 Saler M. (red.), <i>The Fin-De-Siècle World</i>, London-New York 2015 Wolff J., Seed J. (red.), <i>The Culture of Capital: Art, Power and the Nineteenth-Century Middle Class</i>, Manchester University Press, 1988</p> <p>Literatura uzupełniająca: Burrow J. W., <i>The Crisis of Reason: European Thought, 1848-1914</i>, Yale University Press, 2000 Eksteins M., <i>Rites of Spring: The Great War and the Birth of the Modern Age</i>, Houghton Mifflin Harcourt, 2000 Harris R., <i>Lourdes: Body and Spirit in a Secular Age</i>, Penguin UK, 2008 Hughes H. S., <i>Consciousness and Society: The Reorientation of European Social Thought</i>, Transaction Publishers 2002 Mandel R., <i>Paris 1900: The Great World's Fair</i>, Toronto, 1967 Mosse G., <i>Fallen Soldiers: Reshaping the Memory of the World Wars</i>, Oxford University Press, 1990 Roberts M. L., <i>Disruptive Acts: The New Woman in Fin-de-Siècle France</i>, University of Chicago Press, 2002 Seigel J., <i>Bohemian Paris: Culture, Politics, and the Boundaries of Bourgeois Life, 1830-1930</i>, JHU Press, 1999 Silverman D., <i>Art Nouveau in Fin-de-Siècle France: Politics, Psychology, and Style</i>, Univ of California Press, 1989</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_04	Aktywność na zajęciach, wykonywanie zadań	Wartość merytoryczna wypowiedzi, jakość wykonywanych ćwiczeń, znajomość wymaganej terminologii w języku obcym nowożytnym
W_15	Aktywność na zajęciach, wykonywanie zadań	Wartość merytoryczna wypowiedzi, jakość wykonywanych ćwiczeń
U_10	Aktywność na zajęciach, wykonywanie zadań	Wartość merytoryczna wypowiedzi, jakość wykonywanych ćwiczeń

U_12	Aktywność na zajęciach, wykonywanie zadań w grupie		Wartość merytoryczna wypowiedzi, jakość wykonywanych ćwiczeń, ocena zdolności do współdziałania w grupie			
K_03	Aktywność na zajęciach, wykonywanie zadań w grupie		Wartość merytoryczna wypowiedzi, jakość wykonywanych ćwiczeń			
K_08	Aktywność na zajęciach, wykonywanie zadań w grupie		Wartość merytoryczna wypowiedzi, jakość wykonywanych ćwiczeń, ocena zdolności do współdziałania w grupie			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		5		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych		10		nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		15		nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu		...		nie dotyczy	
	Inne...		...		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		karolina.biedka@uni.opole.pl Strona Instytutu Historii UO: https://www.historia.uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W04	Student zna terminologię nauk historycznych związaną z historią XIX i XX w. w języku angielskim	X
K_W15	Student zna Wskazaną terminologię historyczną w języku nowożytnym	X
Symbol	Umiejętności	
K_U10	Student ma umiejętności językowe z zakresu terminologii historycznej zgodne z wymogami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	X
K_U12	Student potrafi Tłumaczyć proste teksty źródłowe w wybrany języku nowożytnym	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest gotowy do Rozwoju swych kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań historycznych	X
K_K08	Student potrafi pracować w grupie, potrafi określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania z zakresu historii XIX i XX w.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Przedmiot poszerzający wiedzę społeczną				
	ENG: Course expanding the social knowledge				
Kod przedmiotu	MK-2	Punktacja ECTS	3	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Marcin Pietrzak				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studenci będą w stanie wyjaśnić i zastosować kluczowe pojęcia i teorie z socjologii, politologii i psychologii w kontekście historycznym, demonstrując swój zrozumiały poziom wiedzy poprzez pisanie prac, rozwiązywanie przypadków lub udział w dyskusjach. 2. Studenci będą w stanie opisać i ocenić różne metody badawcze stosowane w socjologii, politologii i psychologii oraz ich zastosowanie w analizie historycznej, wykazując umiejętność wyboru i uzasadnienia odpowiednich metod w kontekście konkretnych problemów badawczych. 3. Studenci będą w stanie analizować zjawiska społeczne, polityczne i psychologiczne z przeszłości z użyciem teorii i metod z socjologii, politologii i psychologii, prezentując spójne i przekonujące wnioski w oparciu o dostępne źródła i dowody. 4. Studenci będą w stanie integrować wiedzę i perspektywy z socjologii, politologii, psychologii i historii w celu kompleksowego zrozumienia badanych problemów historycznych, co będzie manifestowane poprzez wykorzystanie różnorodnych źródeł i podejść w ich badaniach i interpretacjach. 5. Studenci będą w stanie jasno i skutecznie prezentować swoje wnioski z zakresu socjologii, politologii i psychologii w kontekście historycznym, zarówno pisemnie, jak i ustnie, wykazując przy tym zrozumienie kluczowych koncepcji oraz umiejętność przekonywania i argumentowania 				

Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studium przykładów badań historycznych, które wykorzystują interdyscyplinarne podejście, integrując wiedzę i perspektywy z socjologii, politologii i psychologii. 2. Studium różnorodnych zjawisk społecznych, politycznych i psychologicznych w określonych okresach historycznych, takich jak procesy urbanizacji, zmiany polityczne, konflikty społeczne, dynamika grup społecznych, motywacje i zachowania jednostek w kontekście historycznym. 3. Psychologiczna, psychoanalityczna oraz socjologiczna perspektywa badawcza w historii 	
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)	<p>Obowiązkowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jan Turowski, Socjologia. Wielkie struktury społeczne, Wydawnictwo: Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego 1997. 2. Elliot Aronson, Psychologia społeczna: serce i umysł, Zysk i S-ka (wybrane fragmenty). 3. Fernand Braudel, Historia i trwanie, Czytelnik (wybrane fragmenty). <p>Uzupełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Jan Sowa, Fantomowe ciało króla. Peryferyjne zmagania z nowoczesną formą, Universitas, Warszawa 2010. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_04	Praca semestralna	Student zna terminologię z zakresu socjologii i potrafi ją zastosować w pracach o tematyce historycznej
W_08	Praca semestralna	Student zna podstawowe metody wykorzystywane w naukach socjologicznych i potrafi je zastosować w pracach o tematyce historycznej
U_08	Praca semestralna	Student potrafi zastosować w pracy o tematyce historycznej materiały z obszaru nauk socjologicznych

K_08	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	3	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 90	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				10	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych				30	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań				...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia				20	nie dotyczy
	Inne....				...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			Strona instytutu Historii UO: https://www.historia.uni.opole.pl/			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W04	Student posiada znajomość terminologii nauk historycznych oraz terminologii nauk humanistycznych i nauk społecznych przydatnej w badaniach historycznych	X
K_W08	Student posiada wiedzę o metodach, narzędziach i problemach typowych dla warsztatu historyka i ich powiązaniu z metodami stosowanym w innych naukach humanistycznych i społecznych.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U08	Student potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową w rozwoju historycznym	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K08	Student Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Technologia informatyczne				
	ENG: Information technology.				
Kod przedmiotu	MK-4	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Ćwiczenia	30	Analiza materiału statystycznego, studium przypadku, dyskusja	Prezentacje/referaty studentów/analiza tekstów/filmów dokumentalnych/danych statystycznych/dyskusja		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Podstawowe obszary zastosowań technologii informatycznych w historycznych. Środki i narzędzia (komputer, projektor, programy komputerowe, naukowe zasoby z Internetu) wspomagające pracę historyków. Kształcone są umiejętności gromadzenia, selekcjonowania i przetwarzania informacji za pomocą technologii informacyjnej. Jak również umiejętności pracy z programami graficznymi.				
Treści programowe	<ul style="list-style-type: none"> • Podstawy obsługi komputera (2h) • Podstawowe usługi informatyczne na UO - konto uni (poczta, login, hasło, etc.) (2h) - USOS (zapisy na kursy, zajęcia językowe i sportowe) (2h) - platforma e-learningowa (2h) - eduroam (dostęp WiFi, logowanie) (1h) • Edycja dokumentów i przygotowywanie prezentacji (pakiet MS Office i Libre Office) (4h) • Korzystanie z bazy danych zawierających źródła historyczne (Biblioteki Cyfrowe, Monumenta Germaniae Historica, CEELT i inne) (2h) • Prawa autorskie w przestrzeni internetowej (2h) • Internetowe edytory grafiki (4h) • Bezpieczeństwo podczas pracy w sieci (2h) • Sztuczna inteligencja (2h) • Gromadzenie i porządkowanie zasobów cyfrowych (2h) • Zaawansowane wyszukiwanie danych w Internecie (1h) • Zaawansowane funkcje przeglądarki internetowej (2h) 				

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)	1. Abramowicz W., Maciaszek L. A., <i>Wprowadzenie do informatyki</i> , Warszawa 2016. 2. Barski T., <i>Technologie informacyjno-komunikacyjne w edukacji</i> , Opole 2006. 3. Gogołek W., <i>Technologie informacyjne mediów</i> , Warszawa 2006 4. Kosiński J., Sroka H., <i>Podstawy technologii informacyjnej</i> , Warszawa 2018. 5. Krawczyński E., Talaga Z., Wilk M., <i>Technologia informacyjna nie tylko dla uczniów</i> , Warszawa 2007 6. Łukasiak, K. (red.), <i>Technologie informacyjne w zarządzaniu</i> , Poznań 2017.. 7. Śmigielska A., <i>Technologie informacyjne i komunikacyjne w pracy nauczyciela</i> , Warszawa 2002 8. Turek T., <i>Technologia informacyjna w organizacji</i> , Warszawa 2018.	
Weryfikacja efektów uczenia się		
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_01	Aktywność na zajęciach, udział w dyskusji	Wartość merytoryczna wypowiedzi
W_13	Aktywność na zajęciach, wykonywanie zadań	Wartość merytoryczna wypowiedzi, jakość wykonywanych ćwiczeń
U_06	Aktywność na zajęciach, wykonywanie zadań	Wartość merytoryczna wypowiedzi, jakość wykonywanych ćwiczeń
U_08	Aktywność na zajęciach, wykonywanie zadań	Wartość merytoryczna wypowiedzi, jakość wykonywanych ćwiczeń
U_11	Aktywność na zajęciach, wykonywanie zadań	Wartość merytoryczna wypowiedzi, jakość wykonywanych ćwiczeń
K_01	Aktywność na zajęciach, udział w dyskusji	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii
K_08	Aktywność na zajęciach, udział w dyskusji	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)

Efekty uczenia się							
Symbol	Wiedza						
K_W01	Student wie o miejscu i znaczeniu nauk historycznych wśród nauk humanistycznych, społecznych oraz innych dyscyplin nauki z uwzględnieniem technologii informatycznych, jak też znaczenie różnych dyscyplin naukowych i technologii cyfrowych w pracy historyka						X
K_W13	Student zna znaczenie i rolę ochrony praw autorskich podczas posługiwania się technologiami informatycznymi.						X
Symbol	Umiejętności						
K_U06	Student potrafi korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów internetu						X
K_U08	Student potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji pozyskiwanych z cyfrowych źródeł oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową przydatną w badaniach historycznych						X
K_U11	Student posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej z wykorzystaniem technologii informatycznych						X
symbol	Kompetencje społeczne						
K_K01	Student jest gotowy do Przestrzegania norm etycznych w pracy historyka, popularyzacji wiedzy historycznej i korzystania zasobów Internetu i cyfrowych aplikacji						X
K_K08	Student jest gotowy do pracy w zespole pracującym nad projektami w cyfrowej przestrzeni						X
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)		Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta		Studiowanie literatury		5	nie dotyczy		
		Przygotowanie zadań/ prac pisemnych		10	nie dotyczy		
		Przygotowanie i realizacja projektu, badań		15	nie dotyczy		
		Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu		...	nie dotyczy		
		Inne....		...	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		Strona instytutu Historii UO: https://www.historia.uni.opole.pl/					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Karty przedmiotów – przedmioty z moduły edukacyjno-popularyzatorskiego

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Narracja historyczna				
	ENG: Historical narrative				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Ćwiczenia	25	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Poznanie różnych sposobów tworzenia narracji historycznej, analiza problematyki związanej z kwestią czasu i przestrzeni w opowieści o przeszłości. Zgłębienie kwestii związanych z językiem narracji historycznej i obiektywności/subiektywności historyka.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kulturowe i poznawcze ograniczenia poznania historycznego (2 h) 2. Myślowe przesłanki pracy historyków (1 h) 3. Wyjaśnianie w historii (2 h) 4. Czas w narracji historycznej (2 h) 5. Przestrzeń w narracji historycznej (2 h) 6. Periodyzacja w narracji historycznej (1 h) 7. Narracje diachroniczne i synchroniczne (1 h) 8. Metafory w narracji historycznej (2 h) 9. Mity w narracji historycznej (2 h) 10. Bohaterowie i antybohaterowie w konstrukcji procesu historycznego (2 h) 11. Źródła historyczne a narracja historyczna (2 h) 12. Obiektywność i neutralność w narracji historycznej (2 h) 13. Narracja w podręcznikach szkolnych historii (1 h) 14. Szkolna narracja nauczycieli historii (1 h) 15. Kolokwium zaliczeniowe (1 h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bloch M., <i>Pochwała historii, czyli o zawodzie historyka</i>, Kety 2009. • Domańska E., <i>Historie niekonwencjonalne. Refleksja o przeszłości w nowej humanistyce</i>, Poznań 2006. • Julkowska V., <i>Szkolna narracja historyczna</i> [w:] Maternicki J., <i>Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny</i>, Warszawa 2004. • Mojsik T., <i>Manipulacja przestrzenią i czasem w historiografii – perspektywa narratologiczna</i>, [w:] <i>Człowiek wobec miar i czasu w przeszłości</i>, [red.] Piotr Guzowski, Marzena Liedke, Kraków 2007, s. 239-252. • Stępnik A., <i>Mity w wiązaniu narracji historycznej</i>, „Klio”, t. 34 (3)/2015, s. 3–23. • Tokarz T., <i>Problem subiektywizmu w konstruowaniu narracji historycznej</i>, „Kultura i Historia” nr 8/2005. • Topolski J., <i>Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej</i>, Warszawa 1997. • Topolski J., <i>Wolność i przymus w tworzeniu historii</i>, Poznań 2004. • Trzebiński J., <i>Narracja jako sposób rozumienia świata</i>, Gdańsk 2002. • Werner W., <i>Wprowadzenie do historii</i>, Warszawa 2012. • White H., <i>Struktura narracji historycznej</i>, „Białostockie Studia Literaturoznawcze”, 2010, nr 1, s. 9-27. • Wrzosek W., <i>Historia – Kultura – Metafora. Powstanie nieklasycznej historiografii</i>, Wrocław 2010, s. 19-24. • Wrzosek W., <i>O myśleniu historycznym</i>, Bydgoszcz 2009. 	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_01</p>	<p>Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych Analiza tekstów Pisemna praca semestralna</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych</p>
<p>W_08</p>	<p>Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych, kolokwium</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych</p>
<p>W_11</p>	<p>Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych Pisemna praca semestralna</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych</p>
<p>U_04</p>	<p>Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych</p>
<p>U_09</p>	<p>Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych</p>

U_11	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
K_05	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	25	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	25	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		15		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		20		nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...		nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu		...		nie dotyczy	
	Inne....		...		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		Strona Instytutu Historii UO: https://www.historia.uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student zna miejsce i znaczenie nauk historycznych wśród nauk humanistycznych, społecznych oraz innych dyscyplin nauki, jak też znaczenie różnych dyscyplin naukowych w pracy historyka.	X
K_W08	Student zna metody, narzędzia i problemy typowe dla warsztatu historyka i wie o ich powiązaniu z metodami stosowanym w innych naukach humanistycznych i społecznych	X
K_W11	Student wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów na temat edukacji.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U04	Student posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować własne wnioski dotyczące problematyki narracji historycznej i odnoszących się do życia społecznego	X
K_U09	Student potrafi przedstawić wyniki badań historycznych poznane poprzez pracę różnych autorów opisujących problematykę narracji historycznej	X
K_U11	Student posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy z zakresu narracji historycznej.	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia na temat narracji historycznej wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego	X
K_K05	Student jest gotowy do popularyzowania wiedzy i tworzenia własnej narracji historycznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Teoria i praktyka funkcjonowania placówek kulturalnych i oświatowych				
	ENG: Theory and practice of the functioning of cultural and educational institutions				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Bartłomiej Janicki (K), Joanna Ojdana				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	15	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Głównym celem zajęć jest zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami z zakresu funkcjonowania instytucji oświatowych i kulturalnych, sposobów pozyskiwania środków finansowych na działalność instytucji kultury oraz sposobów budowania zespołu ludzkiego w tych instytucjach.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Struktura polskiego systemu oświaty. (1h) 2. Podstawy prawne funkcjonowania instytucji kultury i oświaty. (2h) 3. Wewnętrzne dokumenty instytucji kultury i oświaty określające sposób funkcjonowania instytucji (statut, regulamin organizacyjny). (2h) 4. Oświata niepubliczna w Polsce. (2h) 5. Finansowanie instytucji kultury - dotacje podmiotowe, dotacje celowe, przychody w działalności kulturalnej. (2h) 6. Pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych na działalność kulturalną. (2h) 7. Budowanie oferty kulturalnej w oparciu o diagnozę lokalnej społeczności. (2h) 8. Nadzór pedagogiczny sprawowany przez dyrektora placówki oświatowej. (2h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etyka pracy w instytucji kultury (1h). 2. Podstawy prawne działalności instytucji kultury (1h). 3. Wewnętrzne akty prawne instytucji kultury (2h) 4. Obowiązki pracownika i pracodawcy - prawo pracy w instytucji kultury (1h). 5. Finanse publiczne - procedury, obowiązki dla instytucji kultury (2 h). 6. Dyscyplina finansów publicznych w instytucji kultury (1h). 7. Standardy kontroli zarządczej w instytucji kultury (1h). 8. Zarządzanie projektami w instytucji kultury (2 h). 9. Uniwersalne projektowanie kultury, czyli o dostępności w kulturze (1h). 10. Edukacja kulturowa i edukacja kulturalna w działalności instytucji kultury (1h). 11. Komunikacja w instytucji kultury (1h). 12. Podsumowanie zajęć, ocena prac studenckich (1h).
---------------------------------	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Wykaz literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barszczewska B., Nadzór pedagogiczny. Ewaluacja, kontrola, wspomaganie, Warszawa 2012. • Czarnecki S., <i>Nowa widowia. O promocji w kulturze</i>, Warszawa 2015. • Dragicevic-Sesic, M., Stojkovic, B., <i>Kultura: zarządzanie, animacja, marketing</i>, Warszawa 2010. • Dutka-Mucha M., Zaborniak M. B., Gawroński K. (red. naukowa), 57 problemów zarządzania oświatą, Warszawa 2018. • Gotowska A., Jeż A., Liżewski S., Ostapowicz E., <i>Wzory najważniejszych dokumentów niezbędnych w instytucji kultury</i>, Warszawa 2020. • Herbst M., Herczyński J., Levitas A., Finansowanie oświaty w Polsce – diagnoza, dylematy, możliwości, Warszawa 2009. • http://www.euroreg.uw.edu.pl/dane/web_euroreg_publications_files/2167/herbst_2012_zarzadzanie_oswiata.pdf • Jeżowski A., <i>Ekonomia oświaty w zarządzaniu szkołą</i>, Warszawa 2012. • Kurzyna-Chmiel D., <i>Oświata jako zadanie publiczne</i>, Warszawa 2013. • Lackowski J., <i>Decentralizacja zarządzania polskim systemem oświatowym a społeczne nierówności edukacyjne</i>, Kraków 2008. • Madalińska-Michalak J., <i>Dyrektor szkoły liderem – inspiracje i perspektywy</i>, Warszawa 2015. • Piszko A., <i>Szkoła w zreformowanym systemie edukacji. Zadania dyrektorów i organów prowadzących</i>, Warszawa 2017. • Śliwerski B., <i>Edukacja (w) polityce. Polityka (w) edukacji</i>, Kraków 2015. • Ustawa z dn. 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. • Whitaker T., <i>Co znakomici dyrektorzy robią inaczej niż cała reszta. 15 rzeczy, które liczą się najbardziej</i>, Warszawa 2017. • <i>Zarządzanie oświatą</i>, M. Herbst, Warszawa 2012 . • <i>Zarządzanie w sektorze kultury. Między teorią a praktyką</i>, red. E. Kocój, J. Szulborska-Lukasiewicz, A. Kędziora, Kraków 2019. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caplan B., <i>Edukacja pod lupą</i>, Wrocław 2020. • Covey S. R., 3. rozwiązanie, Poznań 2012. • Czaja-Chudyba I., Muchacka B., <i>Nauczyciele wczesnej edukacji</i>, Kraków 2016. • <i>Jak planować rozwój placówki oświatowej. Teoria i praktyka</i> [red. D. Elsner] Chorzów 2003. • Pachociński R., <i>Strategie reform oświatowych na świecie</i>, Warszawa 2003. • <i>Polityka oświatowa w perspektywie porównawczej</i>, Nowakowska-Siuta R., Dmitruk-Sierocińska K., Kraków 2018. • Ripley A., <i>Najbystrzejsze dzieciaki na świecie i jak się nimi stały</i>, Warszawa 2015. • Robinson K., Aronica L., <i>Kreatywne szkoły. Oddolna rewolucja, która zmienia edukację</i>, Kraków 2015. • Walker D., <i>Fińskie dzieci uczą się najlepiej</i>, Kraków 2017.
---	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Wykaz literatury</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. P. Kamiński, Samorządowa instytucja kultury. Instrukcja obsługi, Wrocław 2017. 2. E. Ostapowicz, Kontrola zarządcza w instytucjach kultury, Warszawa 2018. 3. K. Barańska, Muzeum w sieci znaczeń. Zarządzanie z perspektywy nauk humanistycznych, Kraków 2013. 4. Zarządzanie w sektorze kultury. Między teorią a praktyką, red. E. Kocój, J. Szulborska-Łukasiewicz, A. Kędziora, Kraków 2019. 5. M. Murzyn-Kupisz, Instytucje muzealne z perspektywy ekonomii kultury, Kraków 2016. 6. A. Gotowska, A. Jeż, S. Liżewski, E. Ostapowicz, Wzory najważniejszych dokumentów niezbędnych w instytucji kultury, Warszawa 2020. 7. M. Przędzek, Problemy etyczne w zarządzaniu instytucją kultury: refleksje na tle własnych doświadczeń zawodowych, "Annales. Etyka w życiu gospodarczym" 2006, nr 9/2, s. 95-103. 8. Ustawa z dn. 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. 9. Ustawa z dn. 21 listopada 1996 r. o muzeach. 10. Ustawa z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. 11. K. Serafin, Skuteczna komunikacja w podmiotach administracji publicznej, „Studia Ekonomiczne / Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach” 2013, nr 131, s. 136–151. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A. Szastok, Przepływ informacji, komunikacja, organizacja i zarządzanie biurem, Warszawa 2019. 2. S. Czarnecki, Nowa widowia. O promocji w kulturze, Warszawa 2015. 3. W. Idzikowska, M. Nęcka, Projektuj z dziećmi! Edukacja kulturowa w praktyce, Kraków 2016. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_11</p>	<p>Wykład: Dyskusja</p> <p>Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja</p>	<p>Wykład: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii</p> <p>Ćwiczenia: wartość merytoryczna wypowiedzi</p>
<p>W_12</p>	<p>Wykład: Dyskusja</p> <p>Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja</p>	<p>Wykład: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii</p> <p>Ćwiczenia: wartość merytoryczna wypowiedzi</p>
<p>W_16</p>	<p>Wykład: Dyskusja</p> <p>Ćwiczenia: praca semestralna</p>	<p>Wykład: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii</p> <p>Ćwiczenia: ocena merytoryczna umiejętności prezentowania własnego stanowiska, poprawności i liczby odniesień</p>

U_11	Wykład: Dyskusja Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, semestralne prace pisemne na wskazane tematy	Wykład: Ocena merytoryczności wypowiedzi Ćwiczenia: umiejętność wyszukiwania, selekcji, analizy i interpretacji danych ujętych przez studenta w pracach pisemnych; umiejętność argumentowania; poprawność językowa wypowiedzi; wykorzystanie literatury przedmiotu oraz relacji świadków, estetyka pracy					
U_13	Wykład: Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii					
K_02	Wykład: Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych					
K_05	Wykład: Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)					
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	A. 60				
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	15	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		10	nie dotyczy			
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		20	nie dotyczy			
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy			
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu		...	nie dotyczy			
Inne....		...	nie dotyczy				
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		https://www.historia.uni.opole.pl					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W11	Student wie, że badania i debata na temat funkcjonowania placówek kulturalnych i oświatowych są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.	X
K_W12	Student posiada wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach kulturalnych i oświatowych, w których w przyszłości może podjąć pracę, zgodnie z nabytymi kwalifikacjami zawodowymi.	X
K_W16	Student wie o działalności i ofercie placówek kulturalnych i oświatowych, popularyzujących wiedzę historyczną i zajmujących się ochroną dóbr kultury	X
Symbol	Umiejętności	
K_U11	Student potrafi zaprezentować zdobytą wiedzę z zakresu funkcjonowania placówek kulturalnych i oświatowych	X
K_U13	Student potrafi wykorzystać nabyte umiejętności w pracy w instytucjach oświaty, kultury, archiwach i instytucjach zajmujących się popularyzacją wiedzy historycznej	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia na temat funkcjonowania placówek kulturalnych i oświatowych wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego	X
K_K05	Student jest gotowy do popularyzacji wiedzy na temat funkcjonowania placówek kulturalnych i oświatowych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Źródła w popularyzacji historii				
	ENG: Sources in the popularization of history				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	25	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytorijne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Przygotowanie studentów do organizacji różnego rodzaju przedsięwzięć o tematyce historycznej i kulturalnej, w tym seminariów, konferencji, odczytów, prelekcji, pokazów, wystaw, debat, dyskusji panelowych czy rekonstrukcji. Przedstawienie i analiza najlepszych pomysłów na ukazanie w edukacji formalnej i przestrzeni publicznej szeroko pojętej problematyki historycznej i kulturalnej. Przygotowanie studentów do wykorzystania zasobów Internetu w odkrywaniu, opowiadaniu i opisywaniu przeszłości. Pomoc w propagowaniu poprzez Internet różnego rodzaju przedsięwzięć o tematyce historycznej i kulturalnej. Przedstawienie zagrożeń wynikających z nierozważnego korzystania z wiedzy o przeszłości w Internecie.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści (2h) 2. Definicja źródeł historycznych i ich podział (3h) 3. Gdzie szukać źródeł przydatnych w edukacji historycznej? (3h) 4. Jak to było przed internetem? Biblioteki cyfrowe (2h) 5. Narodowe Archiwum Cyfrowe i jego zbiory. Internetowe archiwa historii mówionej (2h) 6. Zbiory muzealne na ekranie monitora i smartfona (2h) 7. Historyczne portale internetowe. Historia w Wikipedii. Histmag.org (2h) 8. Portal historyczny – dzieje.pl. Internetowe quizy historyczne (2h) 9. Jak przygotować seminarium popularnonaukowe? Organizacja konferencji naukowych (2h) 10. Jak zorganizować wycieczkę historyczną? Czy ludzi nie można niczego nauczyć, tylko pomóc, by sami to odkryli? (2h) 11. Jak zostać rekonstruktorem przeszłości? Jak się przygotować do publicznych wystąpień? (2h) 12. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studentka (1h) 				

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)	Bieniek M., <i>Dydaktyka historii. Wybrane zagadnienia</i> , Olsztyn 2007 Chorąży E., Konieczka-Słowińska D., Roszak S., <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i> , Warszawa 2008 Harari Y.N., <i>21 lekcji na XXI wiek</i> , Kraków 2018. <i>Humanizm: tradycje i przyszłość</i> , red. T. Szkołut, Lublin 2003. Jabłońska R.M., Billewicz K., <i>Pokolenie przełomu w WEB 2.0</i> , „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Sociologica” 2016, nr 56. Maternicki, Cz. Majorek, A. Suchoński, <i>Dydaktyka historii</i> , Warszawa 1993 Miśkiewicz B., <i>Wprowadzenie do badań historycznych</i> , Poznań 1993. Pawła M., Serczyk J., <i>Podstawy badań historycznych</i> , Bydgoszcz 1999. Petty G., <i>Nowoczesne nauczanie. Praktyczne wskazówki i techniki dla nauczycieli, wykładowców i szkoleniowców</i> , Sopot 2010 Ruchniewicz K., <i>Historyk w cyfrowej przestrzeni</i> , [w:] <i>Historia w przestrzeni publicznej</i> , pod red. J. Wojdon, Warszawa 2018. Werner W., <i>Wprowadzenie do historii</i> , Warszawa 2012. Zawistowski A., <i>Historia w Wikipedii</i> , [w:] <i>Historia w przestrzeni publicznej</i> , pod red. J. Wojdon, Warszawa 2018.		
Weryfikacja efektów uczenia się			
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)	
W_09	Aktywność w czasie zajęć. Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii	
W_14	Aktywność w czasie zajęć. Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii	
U_04	Aktywność w czasie zajęć. Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii	
U_06	Aktywność w czasie zajęć. Przygotowywanie materiałów na zajęcia	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii	
U_09	Aktywność w czasie zajęć. Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii	
K_03	Aktywność w czasie zajęć. Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii	
K_05	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych	
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	A. 60

Efekty uczenia się							
Symbol	Wiedza						
K_W09	Student zna metody badawcze i znaczenie warsztatu badawczego historyka; specyfikę metodologiczną nauk historycznych						X
K_W14	Student zna metody analizy i interpretacji źródeł historycznych raz zasady gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych i wytworów kultury						X
Symbol	Umiejętności						
K_U04	Student posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować własne wnioski dotyczące wybranych zagadnień historycznych i odnoszących się do życia społecznego						X
K_U06	Student potrafi korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu podczas poszukiwania źródeł i dokonywania ich krytyki						X
K_U09	Student potrafi przedstawić wyniki badań nad źródłami historycznymi poznane poprzez pracę różnych autorów						X
Symbol	Kompetencje społeczne						
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań historycznych i humanistycznych						X
K_K05	Student jest gotowy do popularyzowania wiedzy historycznej						X
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	25	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)		Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	25	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			20	nie dotyczy		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			10	nie dotyczy		
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań			...	nie dotyczy		
	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu			5	nie dotyczy		
	Inne....			...	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi							
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Główne kierunki badań nad popularyzacją i dydaktyką historii				
	ENG: Main directions of research in history teaching				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Marek Białokur (K), Karolina Biedka				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	15	Dyskusja, analiza tekstów, prezentacja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>Celem zajęć jest zapoznanie studenta z podstawami teorii i praktyki dydaktyki historii i popularyzacji wiedzy historycznej. Wprowadzona zostanie podstawowa terminologia z zakresu dydaktyki historii oraz jej zadań jako nauki. Student pozna zagadnienia dotyczące wymaganych od nauczyciela historii kwalifikacji naukowych i dydaktycznych, a także z warsztatem pracy nauczyciela i popularyzatora historii. Omówione zostaną środki i metody dydaktyczne oraz ich rola w procesie nauczania – uczenia się historii. Ponadto student zrozumie rolę i znaczenie procesu permanentnego doskonalenia warsztatu dydaktycznego nauczyciela historii oraz konieczności pogłębiania wiedzy historycznej.</p>				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia organizacyjne – wprowadzenie do tematyki zajęć (1h) 2. Dydaktyki historii jako dziedzina wiedzy zajmująca się edukacją historyczną (1h) 3. Nauczyciel historii i jego kwalifikacje oraz warsztat pracy(1h) 4. Nauczanie i egzekwowanie wiedzy historycznej uczniów – metody i środki (1h) 5. Rodzaje i funkcje środków dydaktycznych w szkolnej edukacji historycznej (1h) 6. Szkolny podręcznik historii i jego rola w procesie nauczania – uczenia się(1h) 7. Literatura pamiętnikarska w systemie środków dydaktycznych do nauczania historii(1h) 8. Internet jako źródło informacji historycznej i narzędzie wspomagające dydaktykę(1h) 9. Mity i stereotypy w edukacji historycznej (1h) 10. Edukacja patriotyczna i obywatelska na lekcjach historii(1h) 11. Anegdota, humor, satyra i karykatura w nauczaniu – uczeniu się historii(1h) 12. Metody nauczania w cyfrowym świecie(1h) 13. Pozaszkolne formy kształcenia historycznego uczniów(1h) 14. Kolokwium(1h) 15. Podsumowanie zajęć (1h) <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dydaktyka ogólna i szczegółowa. Pojęcie, przedmiot i zadania dydaktyki historii – 2 godz. 2. Cele edukacji historycznej – 2 godz. 3. Metody kształcenia i środki w edukacji historycznej – 3 godz. 4. Wybrane nurty dydaktyczne w edukacji historycznej – 3 godz. 5. Nowoczesne technologie i AI a edukacja i popularyzacja – 2 godz. 6. Popularyzacja w praktyce na przykładzie wybranych instytucji – 2 godz. 7. Kolokwium zaliczeniowe – 1 godz.
---------------------------------	--

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład

Wykaz literatury (Wykłady):

Literatura podstawowa:

- Arends R. I., *Uczymy się nauczać*, Warszawa 1994.
- Bereźnicki F., *Dydaktyka kształcenia ogólnego*, Kraków 2001.
- Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2000.
- Chorąży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., *Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka*, Warszawa 2008.
- Covey S. R., Merrill A. R., Merrill R. R., *Najpierw rzeczy najważniejsze*, Warszawa 1998.
- *Dydaktyka Historii. Nowe perspektywy*, red. nauk. D. Konieczka-Śliwińska, Warszawa 2023
- Glasser W., *Każdy może osiągnąć sukces*, Łódź 2005.
- Hamer H., *Klucz do efektywności nauczania*, Warszawa 1994.
- Kupisiewicz Cz., *Podstawy dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1994.
- Nęcka E., *Trening twórczości*, Warszawa 2012.
- Okoń W., *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1995.
- Rose C., Nicholl M. J., *Ucz się szybciej, na miarę XXI wieku*, Warszawa 2003.
- Seiwert L. J., *Jak organizować czas*, Warszawa 2003.
- *Sztuka nauczania*, red. K. Kruszewski, K. Konarzewski, t. 1–2, Warszawa 1992.
- Szymański M.S., *O metodzie projektów*, Warszawa 2000.

Literatura uzupełniająca:

- Bieniek M., *Dydaktyka historii, Zagadnienia wybrane*, Olsztyn 2009.
- Brudnik E., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2002.
- Hamer H., *Nowoczesne uczenie się albo ściągą z metodyki pracy umysłowej*, Warszawa 2010.
- Krzyżewska J., *Aktywizujące metody i techniki w edukacji*, Suwałki 1998
- Maternicki J., Majorek Cz., Suchoński A., *Dydaktyka historii*, Warszawa 1994.
- Paul-Cavalier F., *Wizualizacja*, Poznań 2006.
- Pietrasiński Z., *Ekspansja pięknych umysłów: nowy renesans i ożywcza autokreacja*, Warszawa 2008.
- Rau K., Ziętkiewicz E., *Jak aktywizować uczniów*, Poznań 2000.
- *Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów*, pod red. J. Maternickiego, Warszawa 2004.
- Zielecki A., *Wprowadzenie do dydaktyki historii*, Kraków 2007.
- Artykuły z „Wiadomości Historycznych”

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bieniek M., <i>Dydaktyka historii. Wybrane zagadnienia</i>, Olsztyn 2007 • Chorąży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., <i>Edukacja historyczna w szkole – teoria i praktyka</i>, Warszawa 2008. • Gołaszewska-Rusinowska D., Mielewska M., Sińczak T. (red.), <i>Popularyzacja nauk historycznych – teoria i praktyka. Zbiór studiów</i>, Toruń 2018. • Maternicki J., Majorek Cz., Suchoński A., <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1994. • Zielecki A., <i>Wprowadzenie do dydaktyki historii</i>, Kraków 2007. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brzeźnicki F., <i>Podstawy dydaktyki</i>, Kraków 2004, s. 17-20. • Chłosta-Sikorska A., Trojański P., <i>Cele kształcenia historycznego i ich adekwatność wobec wyzwań współczesności</i>, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace Historyczne” 2015, nr 142, z. 2, s. 281-291. • Chmura-Rutkowska I., Głowacka-Sobiech E., Skórzyńska I (red.), <i>Historia ludzi. Historia dla ludzi. Krytyczny wymiar edukacji historycznej</i>, Kraków 2013. • Chońska-Mika (red.), <i>Dobre praktyki w nauczaniu historii. Raport z badania jakościowego</i>, Warszawa 2013. • Wojniak J., <i>Edutainment i edukacja filmowa jako narzędzia kształtowania tożsamości oraz postaw dzieci i młodzieży</i>, „Państwo i Społeczeństwo”, 2015, (XV), nr 1, s. 167-180. • Maternicki J. (red.), <i>Współczesna dydaktyka historii</i>, Warszawa 2004. • Osiński Z., <i>Konstruktywizm i konektywizm a możliwości modernizacji edukacji historycznej w Polsce</i>, „Klio - Czasopismo Poświęcone Dziejom Polski i Powszechnym” [online], 31 marzec 2011, T. 16, nr 1, s. 3–16. • Stępnia A., Szewczuk D., <i>O pożytkach z nauczania-uczenia się historii</i>, „Scientific Bulletin of Chełm - Section of Pedagogy” 2018, nr 1, 65-98. • Roszak S., Strzelecka M., Wieczorek A., Wróbel Ł. (red.), <i>Tradycja i nowoczesność w edukacji historycznej</i>. Toruńskie spotkania historyczne T. XI, Toruń 2016. • Wybrane artykuły z „Wiadomości Historycznych” • Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej. • USTAWA z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (obecny stan prawny) 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>

<p>W_06</p>	<p>Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, kolokwium</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy dydaktycznej oraz umiejętności popularyzacji historii</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej kwestii podczas dyskusji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień); kolokwium – test (pytania otwarte, problemowe)</p>
<p>W_09</p>	<p>Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, kolokwium</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy dydaktycznej oraz umiejętności popularyzacji historii</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej kwestii podczas dyskusji; kolokwium – test (pytania otwarte, problemowe)</p>
<p>W_11</p>	<p>Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy dydaktycznej oraz umiejętności popularyzacji historii</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej kwestii podczas dyskusji (argumentacja, liczba odniesień)</p>
<p>U_05</p>	<p>Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja, kolokwium</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy dydaktycznej oraz umiejętności popularyzacji historii</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej kwestii podczas dyskusji; kolokwium – test (pytania otwarte, problemowe)</p>
<p>U_09</p>	<p>Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy dydaktycznej oraz umiejętności popularyzacji historii</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania prezentacji w sposób dostosowany do konkretnych grup odbiorców</p>

U_13	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)		Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy dydaktycznej oraz umiejętności popularyzacji historii				
	Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć		Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi (argumentacja, liczba odniesień)				
K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych				
K_05	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)		Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy dydaktycznej oraz umiejętności popularyzacji historii				
	Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja		Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi (argumentacja, liczba odniesień)				
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60			
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/semi naria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	15	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				10	nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji					nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu					nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu				20	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			mbialokur@uni.opole.pl, karolina.biedka@uni.opole.pl; insth@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W06	Student zna relacje pomiędzy współczesnością a przeszłością w dydaktyce historii	X
K_W09	Student zna metody badawcze i specyfikę metodologiczną nauk historycznych oraz znaczenie warsztatu badawczego historyka niezbędnego w edukacji historycznej i popularyzacji historii	X
K_W11	Student wie, że badania i debata historyczna wpływają na zmiany i rozwój poglądów, który przekłada się na edukację historyczną	X
Symbol	Umiejętności	
K_U05	Student posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie dydaktyki historii	X
K_U09	Student potrafi przedstawić wyniki badań historycznych w sposób dostosowany do różnych grup odbiorców	X
K_U13	Student potrafi wykorzystać nabyte umiejętności z zakresu dydaktyki w pracy instytucjach zajmujących się popularyzacją wiedzy historycznej	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K02	Student rozumie i szanuje różne punkty widzenia wynikające z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego obecne w edukacji i instytucjach kultury	X
K_K05	Student potrafi przygotować się do własnych projektów popularyzatorskich z zakresu wiedzy historycznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Alternatywne formy popularyzowania historii				
	ENG: Alternative forms of teaching				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	25	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Głównym celem zajęć jest ukazanie istniejących form alternatywnego kształcenia dzieci i młodzieży na świecie i w Polsce oraz alternatywnych sposobów rozpowszechniania wiedzy historycznej.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współczesne teorie i nurty wychowania (1h) 2. Charakterystyka systemów edukacyjnych wybranych państw (2h) 3. Szkoły eksperymentalne na świecie (2h) 4. Szkoły eksperymentalne w Polsce (2h) 5. Edukacja alternatywna (2h) 6. Błędy tradycyjnej edukacji szkolnej (1h) 7. Historyczna debata oxfordzka (2h) 8. Grywalizacja na lekcjach historii i wos (2h) 9. Szkoła w chmurze i nauczanie domowe (2h) 10. Historyczna gra terenowa i geocaching (2h) 11. Rekonstrukcja historyczna (2h) 12. Historia z Youtube (2h) 13. Historia w tekstach piosenek (2h) 14. Ocenianie kształtujące (1h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Nie) Bój się bloga. Jak wykorzystać blog w edukacji, red. Stunż G., Peszko P., Gdańsk 2013. • Bogacki M., Historical reenactment jako nowy sposób prezentacji przeszłości, „Do broni! Magazyn rekonstrukcji historycznych”, nr 4/2006, s. 34-37. • Dziedzictwo w akcji. Rekonstrukcja historyczna jako sposób uczestnictwa w kulturze, red. Szlendak T., Warszawa 2010. • Fic M., Edukacyjny walor utworów polskiej muzyki rozrywkowej w nauczaniu historii, [w:] Marcinkiewicz R., Unisono w wielogłosie II, W kręgu nazw i wartości, Sosnowiec 2011. • Hendrykowski M., Film jako źródło historyczne, Poznań 2000. • Holt J., Zamiast edukacji. Warunki do uczenia się przez działanie, Kraków 2007. • Okoń W., Dziesięć szkół alternatywnych, Warszawa 1997. • Popularyzacja nauk historycznych – teoria i praktyka. Zbiór studiów, [red.] Gołaszewska-Rusinowska D., Mielewska M., Sińczaka T., Toruń 2018. • Piotrowska M., Rola i znaczenie filmu w popularyzacji historii a kształtowanie społecznej świadomości historycznej, Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ Nauki Humanistyczne, nr 14 (3/2016). • Śliwerski B., Pedagogika alternatywna. Dylematy teorii, Kraków 2000. • Śliwerski B., Teoretyczne podstawy edukacji alternatywnej, Kraków 2009. • Techmańska B., Gry historyczne – tradycja czy innowacja? [w:] Toruńskie spotkania dydaktyczne. Tradycja i nowoczesność w edukacji historycznej, t. XI, Toruń 2016. • Wilkowski M., Wprowadzenie do historii cyfrowej, Gdańsk 2013. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_06	Aktywność na zajęciach, udział w dyskusji	Wartość merytoryczna wypowiedzi, wykorzystanie literatury przedmiotu
W_11	Aktywność na zajęciach, udział w dyskusji	Wartość merytoryczna wypowiedzi, wykorzystanie literatury przedmiotu
U_06	Przygotowywanie i przedstawianie prezentacji	Wartość merytoryczna wypowiedzi, wykorzystanie literatury przedmiotu,
U_08	Aktywność na zajęciach, udział w dyskusji	Wartość merytoryczna wypowiedzi, wykorzystanie literatury przedmiotu
U_11	Aktywność na zajęciach, udział w dyskusji	Wartość merytoryczna wypowiedzi, wykorzystanie literatury przedmiotu

K_05	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
K_06	Aktywność na zajęciach, udział w dyskusji		Wartość merytoryczna wypowiedzi, wykorzystanie literatury przedmiotu			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	25	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	25	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta		Studiowanie literatury		15	nie dotyczy	
		Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		20	nie dotyczy	
		Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy	
		Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu		...	nie dotyczy	
		Inne....		...	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		Strona Instytutu Historii UO: https://www.historia.uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W06	Student zna relacje pomiędzy aktualnymi działaniami podejmowanymi w edukacji i dorobkiem z lat minionych	X
K_W11	Student wie, że badania i debata na temat edukacji są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów na temat edukacji.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U06	Student wykorzystuje technologię informacyjną, multimedia i zasoby Internetu podczas aktywności naukowej. Opracowuje dane dotyczące alternatywnych metod edukacji i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych.	X
K_U08	Student potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji związanych z alternatywnymi formami kształcenia oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową przydatną w badaniach historycznych	X
K_U11	Student posiada umiejętność zaprezentowania zdobytej wiedzy z zakresu alternatywnych form edukacji	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K05	Student jest gotowy do popularyzowania wiedzy z zakresu alternatywnych form edukacji	X
K_K06	Student potrafi niezależnie i samodzielnie odnosić się do metod pracy praktykowanych podczas alternatywnych form edukacji oraz formułować własne opinie	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Autoprezentacja i wystąpienia publiczne				
	ENG: Self - presentation and public speeches				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Marek Białokur (K), Karolina Biedka				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	Wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	15	Prezentacja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Rozwijanie praktycznych umiejętności profesjonalnego przygotowania i prowadzenia wystąpień publicznych oraz budowanie własnego autorytetu poprzez właściwe przygotowanie i prowadzenie wystąpień /prezentacji; zwrócenie uwagi, że umiejętność autoprezentacji jest kluczem do realizacji najważniejszych celów i udanego życia - zarówno osobistego, jak i zawodowego.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści, bibliografia, kryteria oceniania (1h) 14. Twój pierwszy raz i dlaczego warto być do niego przygotowanym(1h) 15. Stale na widoku, czyli nauczyciel w szkole(1h) 16. Komunikacja werbalna. (1h) 17. Przemawianie w przekonujący sposób(1h) 18. Komunikacja niewerbalna(1h) 19. Ja cię widzą, tak cię piszą (1h) 20. Pasja klucz do profesjonalizmu 21. Plan to podstawa, czyli dlaczego warto ustalać priorytety(1h) 22. Trema. Co zrobić, aby ją pokonać? (1h) 23. Od pomysłu do wystąpienia(1h) 24. Relaks, czyli dlaczego nie warto zapominać o odpoczynku(1h) 25. Autoprezentacja, czyli 24 godziny na dobę jesteś obserwowany i słuchany (1h) 26. Kolokwium zaliczeniowe(1h) 27. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka(1h) <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja i ochrona praw autorskich – 2godz. 2. Komunikacja werbalna i niewerbalna – 2 godz. 3. Jak robią to zawodowcy – analiza wystąpień – 2 godz. 4. Konstrukcja i struktura wystąpienia – 2 godz. 5. Jak się przygotować do wystąpienia – 3 godz. 6. Ćwiczenia przed wystąpieniem, ćwiczenia z kamerą – 2 godz. 7. Podsumowanie zajęć – wystąpienia studentów – 2 godz.
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Wykaz literatury (Wykład):</p> <p>A. Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anderson Chris, <i>Ted Talks. Oficjalny poradnik TED. Jak przygotować wystąpienie publiczne</i>, Wrocław 2018. • Aronson Elliot, Wilson Thimoty, Akert Robin, <i>Psychologia społeczna</i>, Poznań 2004 (i późniejsze wydania) • Covey Stephen R., <i>7 nawyków skutecznego działania</i>, Warszawa 2006 (i późniejsze wydania) • Covey Stephen R., <i>8 nawyk. Od skuteczności do wielkości</i>, Warszawa 2020 (i wcześniejsze wydania) • <i>Historia w przestrzeni publicznej</i>, pod red. J. Wojdon, Warszawa 2018. • <i>Komunikacja niewerbalna. Postawa. Mimika. Gest</i>, zebrał i oparował L. Tkaczyk, Wrocław 1998. • Osho, <i>Odwaga. Radość z podejmowania ryzyka</i>, Warszawa 2013. • Seiwert Lothar J., <i>Jak organizować czas</i>, Warszawa 1993. • Walkiewicz Jacek, <i>Pełna moc możliwości</i>, Gliwice 2015. • Zimbardo Philip G., Ruch Floyd R., <i>Psychologia i życie</i>, Warszawa 1994 (i późniejsze wydania) <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> • Braudel Ferdynand, <i>Historia i trwanie</i>, Warszawa 1999. • Glasser William, <i>Każdy uczeń może osiągnąć sukces</i>, Łódź [b.d.w.]. • Mentzel Wolfgang, <i>Mistrzowska retoryka. Sekrety przekonujących wystąpień</i>, [b.d. i m.w.] • <i>Psyche i Klio. Historia w oczach psychohistoryków</i>, red. i tłum. Tomasz Pawelec, Lublin 2002. • Tazbir Janusz, <i>Długi romans z muzą Klio</i>, Warszawa 2007.

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Wykaz literatury (Ćwiczenia):</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anderson Chris, <i>Ted Talks. Oficjalny poradnik TED. Jak przygotować wystąpienie publiczne</i>, Wrocław 2018. • Leary M., <i>Wywieranie wrażenia na innych. O sztuce autoprezentacji</i>, Gdańsk 2005 • Leathers D. G., <i>Komunikacja niewerbalna</i>, Warszawa 2007 • Libera A., <i>Prezentacja doskonała</i>, Poznań 2021 <p>B. Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Busak L., <i>Szkoła mówców. Myśli i prezentuj inaczej niż wszyscy</i>, Gliwice 2023 	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_09</p>	<p>Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa</p>	<p>Wykład: Ocena umiejętności autoprezentacyjnych studenta oraz jego wystąpienia na forum publicznym. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania i przedstawienia prezentacji w sposób dostosowany do okoliczności i odbiorców</p>
<p>W_13</p>	<p>Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja</p>	<p>Wykład: Ocena umiejętności autoprezentacyjnych studenta oraz jego wystąpienia na forum publicznym. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej kwestii podczas dyskusji (argumentacja, liczba odniesień)</p>
<p>W_16</p>	<p>Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja</p>	<p>Wykład: Ocena umiejętności autoprezentacyjnych studenta oraz jego wystąpienia na forum publicznym. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej kwestii podczas dyskusji (argumentacja, liczba odniesień)</p>
<p>U_04</p>	<p>Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa</p>	<p>Wykład: Ocena umiejętności autoprezentacyjnych studenta oraz jego wystąpienia na forum publicznym. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania i przedstawienia prezentacji w sposób dostosowany do okoliczności i odbiorców</p>
<p>U_11</p>	<p>Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa</p>	<p>Wykład: Ocena umiejętności autoprezentacyjnych studenta oraz jego wystąpienia na forum publicznym. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania i przedstawienia prezentacji w sposób dostosowany do okoliczności i odbiorców</p>

U_13	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja		Wykład: Ocena umiejętności autoprezentacyjnych studenta oraz jego wystąpienia na forum publicznym. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej kwestii podczas dyskusji (argumentacja, liczba odniesień)				
K_01	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa		Wykład: Ocena umiejętności autoprezentacyjnych studenta oraz jego wystąpienia na forum publicznym. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania i przedstawienia prezentacji w sposób dostosowany do okoliczności i odbiorców				
K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych				
K_05	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa		Wykład: Ocena umiejętności autoprezentacyjnych studenta oraz jego wystąpienia na forum publicznym. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania i przedstawienia prezentacji w sposób dostosowany do okoliczności i odbiorców				
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	15	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				10	nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				30	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu				20	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			mbialokur@uni.opole.pl, karolina.biedka@uni.opole.pl; insth@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W09	Student zna metody badawcze i specyfikę metodologiczną nauk historycznych oraz znaczenie warsztatu badawczego historyka niezbędnych do opracowania i prezentacji wyników badań	X
K_W13	Student zna znaczenie i rolę ochrony praw autorskich związanych z prezentacją wyników badań	X
K_W16	Student wie w ofercie jakich instytucji szukać informacji na temat zagadnień historycznych oraz dóbr kultury pomocnych przy przygotowaniu wystąpień z zakresu historii	X
Symbol	Umiejętności	
K_U04	Student potrafi podczas prezentacji publicznej samodzielnie formułować wnioski i przedstawiać argumentację z wykorzystaniem poglądów innych autorów dotyczących wybranych zagadnień historycznych i odnoszących się do życia społecznego	X
K_U11	Student potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej w praktyce oraz samodzielnie prezentować wiedzę historyczną	X
K_U13	Student potrafi wykorzystać nabyte umiejętności z zakresu autoprezentacji i wystąpień publicznych w pracy w szkole oraz instytucjach zajmujących się popularyzacją wiedzy historycznej	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych związanych z prezentacją wiedzy historycznej w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej	X
K_K02	Student rozumie i szanuje różne punkty widzenia wynikające z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego obecne w dyskursie historycznym	X
K_K05	Student potrafi przygotować się do własnych projektów popularyzatorskich z zakresu wiedzy historycznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Teoretyczne podstawy popularyzacji i edukacji historycznej				
	ENG: Theoretical foundations of popularization and historical education				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	5	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Marek Białokur (K), Karolina Biedka				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Wykład	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
Ćwiczenia	30	Prezentacja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest przedstawienie, przeanalizowanie oraz przećwiczenie stosowanych sposobów pracy z uczniami, studentami i odbiorcami działań popularyzatorskich, które umożliwiają realizowanie celów kształcenia. Student zapozna się z teoretycznymi podstawami edukacji historycznej i popularyzacji wiedzy historycznej, pozna metody dydaktyczne i sposoby realizacji działań popularyzatorskich.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <p>28. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści (1h)</p> <p>29. Klasyfikacje metod nauczania (1h)</p> <p>30. Podziały metod nauczania (1h)</p> <p>31. Metody podające cz. I – wprowadzenie teoretyczne (1h)</p> <p>32. Metody podające cz. II – wykład, pogadanka, opowiadanie, prelekcja, odczyt(1h)</p> <p>33. Metody problemowe – teoria i praktyka (1h)</p> <p>34. Metody eksponujące – teoria i praktyka – pokaz, film, drama (1h)</p> <p>35. Metody aktywizujące cz. I– wprowadzenie teoretyczne (1h)</p> <p>36. Metody aktywizujące cz. II– burza mózgów, dyskusja panelowa, mapa mentalna(1h)</p> <p>37. Metody aktywizujące cz. III – drzewo decyzyjne, analiza SWOT, schemat metaplanu (1h)</p> <p>38. Metody praktyczne – warsztaty, ćwiczenia, symulacje, projekty(1h)</p> <p>39. Humor – niedoceniona metoda nauczania (1h)</p> <p>40. Metody nauczania w cyfrowym świecie (1h)</p> <p>41. Kolokwium zaliczeniowe (1h)</p> <p>42. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka (1h)</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>1. Wprowadzenie do zajęć. Cele edukacji historycznej – 2 godz.</p> <p>2. Podstawa programowa edukacji historycznej – 2 godz.</p> <p>3. Pożytki z nauczania historii. Dlaczego warto uczyć i popularyzować historię – 2 godz.</p> <p>4. Transpozycja wiedzy historycznej – 2 godz.</p> <p>5. Jak uczyć o czasie w historii? – 2 godz.</p> <p>6. Jak uczyć o postaciach historycznych? – 2 godz.</p> <p>7. Jak atrakcyjnie pisać o historii? – 2godz.</p> <p>8. Nowoczesne metody dydaktyczne - podstawy teoretyczne – 2 godz.</p> <p>9. Eduteinment – 2 godz.</p> <p>10. Edukacja a historia w przestrzeni publicznej – 2 godz.</p> <p>11. Miejsca pamięci a edukacja i popularyzacja – 2 godz.</p> <p>12. Muzea prywatne – 2 godz.</p> <p>13. Sztuka promocji nauki – 2 godz.</p> <p>14. Finansowanie działań popularyzatorskich – 2 godz.</p> <p>15. Prezentacje zaliczeniowe – 2 godz.</p>
---------------------------------	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arends R. I., <i>Uczymy się nauczać</i>, Warszawa 1994. • Bereźnicki F., <i>Dydaktyka kształcenia ogólnego</i>, Kraków 2001. • Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2000. • Chorąży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i>, Warszawa 2008. • Covey S. R., Merrill A. R., Merrill R. R., <i>Najpierw rzeczy najważniejsze</i>, Warszawa 1998. • Dydaktyka Historii. Nowe perspektywy, red. nauk. D. Konieczka-Śliwińska, Warszawa 2023 • Glasser W., <i>Każdy może osiągnąć sukces</i>, Łódź 2005. • Hamer H., <i>Klucz do efektywności nauczania</i>, Warszawa 1994. • Kupisiewicz Cz., <i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1994. • Nęcka E., <i>Trening twórczości</i>, Warszawa 2012. • Okoń W., <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1995. • Rose C., Nicholl M. J., <i>Ucz się szybciej, na miarę XXI wieku</i>, Warszawa 2003. • Seiwert L. J., <i>Jak organizować czas</i>, Warszawa 2003. • <i>Sztuka nauczania</i>, red. K. Kruszewski, K. Konarzewski, t. 1–2, Warszawa 1992. • Szymański M.S., <i>O metodzie projektów</i>, Warszawa 2000. <p>Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bieniek M., <i>Dydaktyka historii, Zagadnienia wybrane</i>, Olsztyn 2009. • Brudnik E., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2002. • Hamer H., <i>Nowoczesne uczenie się albo ściągą z metodyki pracy umysłowej</i>, Warszawa 2010. • Krzyżewska J., <i>Aktywizujące metody i techniki w edukacji</i>, Suwałki 1998 • Maternicki J., Majorek Cz., Suchoński A., <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1994. • Paul-Cavalier F., <i>Wizualizacja</i>, Poznań 2006. • Pietrasieński Z., <i>Ekspansja pięknych umysłów: nowy renesans i ożywcza autokreacja</i>, Warszawa 2008. • Rau K., Ziętkiewicz E., <i>Jak aktywizować uczniów</i>, Poznań 2000. • <i>Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów</i>, pod red. J. Maternickiego, Warszawa 2004. • Zielecki A., <i>Wprowadzenie do dydaktyki historii</i>, Kraków 2007. • Artykuły z czasopisma dla nauczycieli historii: „Wiadomości Historyczne”
---	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bieniek M., <i>Dydaktyka historii. Wybrane zagadnienia</i>, Olsztyn 2007. • Chorąży E, Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i>, Warszawa 2009. • De Groot J., <i>Consuming History. Historians and Heritage in Contemporary Popular Culture</i>, Nowy Jork 2009. • Domańska E., Pomorski J., <i>Wprowadzenie do metodologii historii</i>, Warszawa 2022 (wybrane fragmenty) • Gołaszewska-Rusinowska D., Mielewska M., Sińczak T. (red.), <i>Popularyzacja nauk historycznych – teoria i praktyka. Zbiór studiów</i>, Toruń 2018. • Konieczka-Śliwińska D., <i>Dydaktyka historii. Nowe perspektywy</i>, Warszawa 2023 • Okoń W., <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1995. • Wojdon J. (red.), <i>Historia w przestrzeni publicznej</i>, Warszawa 2018. • Wojniak J., <i>Edutainment i edukacja filmowa jako narzędzia kształtowania tożsamości oraz postaw dzieci i młodzieży</i>, „Państwo i Społeczeństwo”, 2015, (XV), nr 1, s. 167-180. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artykuły z czasopisma „Wiadomości Historyczne” • Brudnik E., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2002. • Kołodziejczyk W., Polak M. (red.), <i>Jak będzie zmieniać się edukacja? Wyzwania dla polskiej szkoły i ucznia</i>, Warszawa 2011. • Maternicki J., Majorek Cz., Suchoński A., <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1994. • Osica N., Niedziecki W., <i>Sztuka promocji nauki. Praktyczny poradnik dla naukowców</i>, Dostępny w Internecie: https://www.iopan.gda.pl/Sztuka-promocji-nauki-maly.pdf • Zielecki A., <i>Wprowadzenie do dydaktyki historii</i>, Kraków 2007. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_08</p>	<p>Wykład: Egzamin w formie rozmowy podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy dydaktycznej</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania prezentacji (argumentacja, wykorzystanie literatury przedmiotu)</p>
<p>W_11</p>	<p>Wykład: Egzamin w formie rozmowy podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy dydaktycznej</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi (argumentacja, liczba odniesień)</p>

W_16	<p>Wykład: Egzamin w formie rozmowy podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy dydaktycznej</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania prezentacji (argumentacja, wykorzystanie literatury przedmiotu)</p>
U_04	<p>Wykład: Egzamin w formie rozmowy podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy dydaktycznej</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania prezentacji (argumentacja, wykorzystanie literatury przedmiotu)</p>
U_09	<p>Wykład: Egzamin w formie rozmowy podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy dydaktycznej</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania prezentacji (argumentacja, wykorzystanie literatury przedmiotu)</p>
U_11	<p>Wykład: Egzamin w formie rozmowy podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy dydaktycznej</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi (argumentacja, liczba odniesień)</p>
K_02	<p>Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych</p>
K_03	<p>Wykład: Egzamin w formie rozmowy podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy dydaktycznej</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wypowiedzi oraz przygotowania prezentacji (argumentacja, wykorzystanie literatury przedmiotu)</p>

Efekty uczenia się							
Symbol	Wiedza						
K_W08	Student zna metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w dydaktyce historii						X
K_W11	Student wie, że badania i debata historyczna wpływają na zmianę i rozwój poglądów związanych z edukacją historyczną						X
K_W16	Student wie w ofercie jakich instytucji szukać informacji na temat zagadnień historycznych oraz dóbr kultury pomocnych przy planowaniu działań edukacyjnych i popularyzatorskich						X
Symbol	Umiejętności						
K_U04	Student posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować własne wnioski dotyczące wybranych zagadnień z zakresu edukacji						X
K_U09	Student potrafi przedstawić wyniki badań historycznych poznane poprzez pracę różnych autorów z zakresu dydaktyki historii						X
K_U11	Student potrafi dyskutować na tematy związane z dydaktyką historii oraz prezentować swoją wiedzę na forum grupy						X
symbol	Kompetencje społeczne						
K_K02	Student rozumie i szanuje różne punkty widzenia wynikające z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego obecne w edukacji i publicznym dyskursie historycznym						X
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w dydaktyce historii oraz popularyzacji wiedzy historycznej						X
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	5	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 150		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godzin: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	30	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			30		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			30		nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań			...		nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu			45		nie dotyczy	
	Inne....			...		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			mbialokur@uni.opole.pl, karolina.biedka@uni.opole.pl; insth@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Etyka w badaniach i popularyzacji historii				
	ENG: Ethics and teacher's authority in education and popularization of history				
Kod przedmiotu	MK-83	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Grzegorz Poźniak				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	25	Podanie podstawowej wiedzy z zakresu przedmiotu Zajęcia są prowadzone metodą <i>edutainment</i> z użyciem edukacyjnych gier planszowych obejmujących problematykę etyki badań naukowych	Wprowadzenie – przeprowadzenie gry edukacyjnej – omówienie wyników gry w odniesieniu do kolejnych poziomów wiedzy i umiejętności		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest zapoznanie studentów ze współczesnymi problemami etycznymi związanymi z badaniami naukowymi oraz popularyzowaniem wiedzy. Studenci zostaną zapoznani z teorią problematyki oraz praktycznymi jej aspektami.				

<p>Treści programowe</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie etyki badań naukowych (2 h) 2. Rzetelność badań naukowych (5 h) <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Rzetelność w zakresie planowania i przeprowadzania badań 2.2 Rzetelność w zakresie dokumentowania badań 2.3 Rzetelność w zakresie raportowania i publikowania wyników badań 2.4 Rzetelność przypisywania autorstwa <ol style="list-style-type: none"> a) Zasada posłuszeństwa prawu b) Zasada sprawiedliwości c) Zasada prawdomówności i jawności 2.5 Rzetelne projektowanie i rozliczanie badań naukowych w procedurach grantowych 2.6 Współpraca naukowa 2.7 Konflikt interesów w prowadzeniu badań 3. Lojalność wobec uczestników badań (3 h) 4. Pożyteczność wyników badawczych (3 h) 5. Nadużycia w badaniach naukowych (3 h) 6. Poszanowanie własności intelektualnej i uczciwość autorska (4 h) <ol style="list-style-type: none"> 6.1 Plagiat 6.2 Autoplagiat 7. Narzędzia infrastruktury etycznej (1 h) 8. Kodeks etyki pracownika naukowego (2 h) <p>Rekapitulacja i ewaluacja przeprowadzonych zajęć (2 h)</p>
---------------------------------	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz literatury</p> <p>I. Kodeksy etyczne</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Komitet Etyki w Nauce przy Polskiej Akademii Nauk, Dobre obyczaje w nauce. Zbiór zasad i wytycznych, Warszawa 2001. 2. Zespół Etyki w Nauce przy Ministrze Nauki i Informatyzacji, Dobra praktyka badań naukowych. Rekomendacje, Warszawa 2004. 3. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Dobre praktyki w procedurach recenzyjnych w nauce. Warszawa 2011. 4. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Zespół do Spraw Dobrych Praktyk Akademickich), Rzetelność w badaniach naukowych oraz poszanowanie własności intelektualnej, Warszawa 2012. 5. Komisja do Spraw Etyki w Nauce przy PAN, Kodeks Etyki Pracownika Naukowego, Warszawa 2012, 2016 (wyd. 2). <p>II. Opracowania ogólne</p> <p>Dylus A., Polityka w perspektywie etycznej i religijnej, Wyd. UKSW, Warszawa 2016, rozdz.III.5: Wokół etycznej sytuacji edukacji akademickiej w Polsce. Wybrane determinanty (s. 254-266).</p> <p>Dylus A., Problematyka etyki nauki u przedstawicieli szkoły lwowsko-warszawskiej, ATK, Warszawa 1987.</p> <p>„Ethos” 11:1998 nr 4(44) (cały numer: Etyka badań naukowych).</p> <p>Ethikkommission der Universität Zürich. Ethische Verantwortung in den Wissenschaften. Zürich: Hochschulverl. 2006.</p> <p>Ethos und Integrität der Wissenschaft. Red. G Magerl. Wien, Köln, Weimar: Böhlau 2009.</p> <p>Etyczne i prawne granice badań naukowych. Red. W. Galewicz. Kraków: Universitas 2009.</p> <p>Fuchs M. Forschungsethik: eine Einführung. Stuttgart, Weimar: Metzler 2010.</p> <p>Im Namen des anderen. Die Ethik des Zitierens. Red. J. Jacob. München, Paderborn: Fink 2010.</p> <p>Lenk H. Verantwortung und Gewissen des Forschers. Innsbruck, Wien: Studien-Verl. 2006.</p> <p>Łuków, P. (2007). Etyka, prawo i charakter moralny ludzi nauki. W: B. Chyrowicz (Red.), Etyka i technika. Odpowiedzialność na miarę możliwości. Lublin: TN KUL, ss. 55–74.</p> <p>Wissenschaftsethik – Ethik in den Wissenschaften? Red. H. G. Nutzinger. Marburg: Metropolis 2006.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_11</p>	<p>Wysłuchanie wprowadzenia w kolejne treści przedmiotowe i udział w grze edukacyjnej. Uzupełnieniem treści zajęć w zakresie wiedzy będzie lektura kodeksów etycznych i literatury uzupełniającej.</p>	<p>Zespołowa jakościowa praca w przebiegu gry edukacyjnej pozytywnie weryfikuje zdobytą wiedzę.</p>
<p>W_13</p>	<p>Wysłuchanie wprowadzenia w kolejne treści przedmiotowe i udział w grze edukacyjnej. Uzupełnieniem treści zajęć w zakresie wiedzy będzie lektura kodeksów etycznych i literatury uzupełniającej.</p>	<p>Zespołowa jakościowa praca w przebiegu gry edukacyjnej pozytywnie weryfikuje zdobytą wiedzę.</p>

U_04	Udział w grze edukacyjnej.		Zespołowa jakościowa praca w przebiegu gry edukacyjnej pozytywnie weryfikuje zdobyte umiejętności.			
U_09	Udział w grze edukacyjnej.		Zespołowa jakościowa praca w przebiegu gry edukacyjnej pozytywnie weryfikuje zdobyte umiejętności.			
U_11	Udział w grze edukacyjnej.		Zespołowa jakościowa praca w przebiegu gry edukacyjnej pozytywnie weryfikuje zdobyte umiejętności.			
K_02	Udział w dyskusji po przeprowadzeniu gry edukacyjnej.		Zespołowa jakościowa praca w przebiegu gry edukacyjnej pozytywnie weryfikuje zdobyte kompetencje.			
K_05	Udział w dyskusji po przeprowadzeniu gry edukacyjnej.		Zespołowa jakościowa praca w przebiegu gry edukacyjnej pozytywnie weryfikuje zdobyte kompetencje.			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	25	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	5	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	20	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		30		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań				nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu		5		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi						
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W11	Student wie wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów w kontekście stałości <i>propriów</i> etycznych.	X
K_W13	Student zna znaczenie i rolę ochrony praw autorskich, bazując na fundamentalnych zasadach etycznych w nauce i codziennym postępowaniu.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U04	Student posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować własne wnioski dotyczące wybranych zagadnień historycznych i odnoszących się do życia społecznego przy jednoczesnym zachowaniu rzetelności naukowej.	X
K_U09	Student potrafi przedstawić wyniki badań historycznych poznane poprzez pracę różnych autorów z poszanowaniem własności intelektualnej i opierając się na uczciwości autorskiej.	X
K_U11	Student posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej w oparciu o kodeks postępowania w zakresie rzetelności badawczej.	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego jako wymiary etycznego postępowania.	X
K_K05	Student jest gotowy do popularyzowania wiedzy historycznej, nie popełniając nadużyć w badaniach naukowych i szanując własność intelektualną.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Miejsca pamięci w przestrzeni publicznej				
	ENG: Places of memory in public space				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Tomasz Ciesielski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>Cykl wykładów jest przedstawieniem szeroko rozumianych Miejsc Pamięci i ich znaczenia w przestrzeni historycznej oraz społeczno-prawnej. Wskazanie na schematy ich powstawania oraz wpływu na umacnianie więzi Polonii z historią i kulturą kraju przodków, a także pobudzania świadomości narodowej i historycznej społeczeństw polskiego. Zaprezentowanie również Śląska, jako „depozytariusza” Miejsca Pamięci wielu narodowości oraz płaszczyzny do dyskusji nad upamiętnianiem ofiar sprzecznych interesów, oraz ideologii w jednej przestrzeni.</p>				

<p>Treści programowe</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miejsca Pamięci – definicja i prawno-historyczne aspekty problematyki Miejsc Pamięci w polskim systemie prawnym (1h) 2. Polskie Miejsca Pamięci na świecie (cz. 1) – groby i cmentarze wojenne (2h) 3. Polskie Miejsca Pamięci na świecie (cz. 2) – pola bitew i formy ich upamiętnienia – pomniki, tablice itp. (2h) 4. Polskie Miejsca Pamięci na świecie (cz. 3) – instytucje – archiwa, biblioteki, muzea. (2h) 5. Polskie Miejsca Pamięci na świecie (cz. 4) – budynki upamiętniające postaci lub znaczące wydarzenia, które w nich zaszły ważne dla Narodu Polskiego (1h) 6. Polskie Miejsca Pamięci w kraju (cz. 1) – groby i cmentarze wojenne (2h) 7. Polskie Miejsca Pamięci w kraju (cz. 2) – pola bitew i formy ich upamiętnienia – pomniki, tablice itp. (2h) 8. Polskie Miejsca Pamięci w kraju (cz. 3) – instytucje – archiwa, biblioteki, muzea. (2h) 9. Polskie Miejsca Pamięci w kraju (cz. 4) – budynki upamiętniające postaci lub znaczące wydarzenia, które w nich zaszły ważne dla Narodu Polskiego (2h) 10. Wyjazd terenowy: Miejsca pamięci w Niemczech – Łużyce i Saksonia; lub Miejsca pamięci w Wielkopolsce i Kujawach (1h) 11. Miejsca Pamięci innych narodów w Polsce. (2h) 12. Miejsca pamięci na Śląsku wspólne dla wszystkich nacji zamieszkujących prowincję na przestrzeni wieków (2h) 13. Miejsca Pamięci na Śląsku (cz. 1) – groby i cmentarze wojenne. (2h) 14. Miejsca Pamięci na Śląsku (cz. 2) – pola bitew i formy ich upamiętnienia – pomniki, tablice itp. (2h) 15. Obiekty fortyfikacyjne na Śląsku (2h) 16. Miejsca Pamięci na Śląsku związane z ludnością niemiecką między zapomnieniem, a podtrzymaniem tradycji (2h) 17. Miejsca pamięci na Śląsku czeskim (1 h)
---------------------------------	--

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)

- Anders Paweł, Miejsca pamięci powstania wielkopolskiego, Poznań 2010.
  - Biblioteki polskie za granicą. Przeszłość i współczesność, red. Maria Kalczyńska, Danuta Sieradzka, Katowice 2002.
  - Czełuscińska Beata, Miejsca pamięci narodowej w Polsce. Bezpieczeństwo i ochrona, Siedlce 2014.
  - Fiktus Paweł, Prawno-historyczne aspekty problematyki miejsc pamięci w polskim systemie prawnym, [w:] Non omnis moriar : osobiste i majątkowe aspekty prawne śmierci człowieka. Zagadnienia wybrane, Wrocław 2015, s. 226-245.
  - Goworko-Składane Beata, Miejsca pamięci walk i męczeństwa oraz zagłady w regulacjach prawnych, [w:] Wspólne czy osobne. Miejsca pamięci narodów Europy Wschodniej, red. Wojciech Śleszyński, Białystok–Kraków 2011, s. 298–304.
  - Hejke Krzysztof, Uzbekistan. Polskie cmentarze wojenne, Warszawa 2011.
  - Komorowski Jarosław, Naród powstaje, zrywa się burza... Pomniki i pamiątki wojny 1813 roku na Dolnym Śląsku, Świdnica 2003.
  - Kosmala Gerard, Konflikt o pomniki żołnierzy niemieckich poległych podczas I i II wojny światowej rozgrywający się w województwie opolskim w latach 1992–2004, Wrocław 2007.
  - Krochmal Anna, Polskie instytucje za granicą. Przewodnik po zbiorach archiwalnych, Warszawa 2004.
  - Miejsca pamięci. Pradzieje, średniowiecze i współczesność, red. Bogusław Gediga, Anna Grossman, Wojciech Piotrowski, Biskupin 2015.
  - Miejsca pamięci w świadomości współczesnego człowieka, red. Krzysztof Zieliński, Joanna Jankowska, Toruń 2015.
  - Miejsca pamięci w edukacji historycznej. Zbiór studiów, red. Stanisław Roszak, Małgorzata Strzelecka, Agnieszka Wieczorek, Toruń 2009.
  - Muzea w poobozowych miejscach pamięci. Tożsamość, znaczenia, funkcje, red. Tomasz Kranz, Lublin 2017.
  - Ochrona grobów i cmentarzy wojennych w Polsce. Wybór dokumentów, oprac. Jolanta Mikołajczyk, Kraków 2017.
  - Piątek Regina, Platajs Jerzy, Polskie cmentarze wojenne w Uzbekistanie, Warszawa 2011.
  - Polsko-niemieckie miejsca pamięci, t. 3: Paralele, red. Robert Traba, Hans Henning Hahn, Warszawa 2012.
  - Polsko-niemieckie miejsca pamięci, t. 4: Refleksje metodologiczne, red. Robert Traba, Hans Henning Hahn, Warszawa 2013.
  - Polskie miejsca pamięci. Dzieje toposu wolności, red. Stefan Bednarek, Bartosz Korzeniewski, Warszawa 2014.
  - Przewoźnik Andrzej, Polskie cmentarze wojenne w Iranie, Warszawa 2012.
  - Przewoźnik Andrzej, Katyń. Cmentarze katyńskie, Warszawa 2010.
  - Studziński Adam, Przewodnik po polskich cmentarzach wojennych we Włoszech. Monte Cassino, Loreto, Bolonia, Casamassima, Warszawa 1994.
  - Szpociński Andrzej, Miejsca pamięci (lieux de mémoire), „Teksty Drugie: teoria literatury, krytyka, interpretacja” 2008, nr 4, s. 11-20.
  - Wrzosek Jakub, Pola bitew – ważny element dziedzictwa, „Ochrona Zabytków”, t. 63, 2010, nr 1, s. 173-182.
  - Wspólne czy osobne? Miejsca pamięci narodów Europy Wschodniej, red. Wojciech Śleszyński, Białystok 2011.
  - Wolski Krzysztof, Polskie pola bitew w świetle archeologii, 2008.
  - Współczesne biblioteki polonijne i polskie poza krajem. Raport przygotowany w oparciu o materiały zgromadzone w ramach programu Rejestracja Zbiorów polskich za granicą ze specjalnym uwzględnieniem dziedzictwa zagrożonego, oprac. Elżbieta Maruszak, Jacek Puchalski, Warszawa 2010.
  - Zaborski Marcin, Współczesne pomniki i miejsca pamięci w polskiej i niemieckiej kulturze politycznej, Toruń 2011.
- Do studiowania samodzielnie przez studenta
- Kranz Tomasz, Edukacja historyczna w miejscach pamięci. Zarys problematyki, Lublin 2002.
  - Nijakowski Lech M., Informator o spornych pomnikach niemieckich na Śląsku Opolskim, Opole-Warszawa 2005.
  - Pomniki i pamiątki wojenne na szlaku walk I Dywizji Pancerniej 1944-1945, red. Zbigniew Mieczkowski, London 1989.

	<p>- Szymczak Małgorzata, „Warto pamiętać”. Miejsca pamięci narodowej i ich rola w edukacji, Studia Zachodnie 17, 2015, s. 263-276.</p> <p>- Zblewski Zdzisław, Jerzy Ronikier, Bitwy polskie. Leksykon, Kraków 1999.</p> <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <p>- Dembowska Anna, Polacy na północy Rosji. Album o polskich miejscach pamięci, Sankt Petersburg 2011.</p> <p>- Fields of Conflict Battlefield Archaeology from the Roman Empire to the Korean War, v. 1-2, ed. Douglas Scott, Lawrence Babits, Charles Haecker, Westport 2007.</p> <p>- Erinnerungsorte, Mythen und Stereotypen in Europa = Miejsca pamięci, mity i stereotypy w Europie, hrsg. Heidi Hein-Kircher, Jarosław Suchoples, Hans Henning Hahn, Wrocław 2008.</p> <p>- Informator o zasobie archiwalnym Muzeum Polskiego w Ameryce, oprac. Edyta Targońska, Warszawa 2016.</p> <p>- Jakubik Marian, Żołnierska danina życia od 1657 roku, Siedlce 2002.</p> <p>- Kaczyński Adam Rafał, Cmentarze legionowe na Wołyniu, Warszawa 2011.</p> <p>- Kiełsiński Marek, Katalog białostockich pomników, tablic pamiątkowych i miejsc pamięci narodowej, Białystok 2017.</p> <p>- Koszowy Anna, Powstanie styczniowe. Mogiły i miejsca pamięci, t. 1-3, Warszawa 2013.</p> <p>- Oleńczak Piotr, Cmentarze i groby wojenne na Mazowszu, Ząbki 2017.</p> <p>- Olszewski Wiesław, British and Commonwealth war cemeteries in Poland, Poznań 2014.</p> <p>- Polskie miejsca pamięci. Dzieje toposu wolności, red. Stefan Bednarek, Bartosz Korzeniowski, Warszawa 2014.</p> <p>- Śladami zbrodni. Przewodnik po miejscach represji komunistycznych lat 1944-1956, red. Tomasz Łabuszewski, Warszawa 2012.</p> <p>- Trzaskowska Grażyna, Cmentarze wojenne we Wrocławiu w latach 1939-2002, Wrocław 2008.</p> <p>- Zajączkowski Krzysztof, Westerplatte jako miejsce pamięci 1945-1989, Warszawa 2015.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_06	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych
W_08	Zebranie materiału do przygotowania prezentacji na zadany temat	Weryfikacja wartości merytorycznej przygotowanego materiału i poziomu wykorzystania dostępnych źródeł
W_16	Zebranie materiału do przygotowania prezentacji na zadany temat	Weryfikacja wartości merytorycznej przygotowanego materiału i poziomu wykorzystania dostępnych źródeł
U_01	Przygotowanie pracy zaliczeniowej w formie prezentacji, udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena wartości merytorycznej przygotowanego materiału, poziomu wykorzystania dostępnych źródeł, estetyka pracy, uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych
U_08	Przygotowanie pracy zaliczeniowej w formie prezentacji, udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena wartości merytorycznej przygotowanego materiału, poziomu wykorzystania dostępnych źródeł, estetyka pracy, uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych

U_13	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
K_K01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
K_04	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
K_05	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta		Studiowanie literatury		15	nie dotyczy	
		Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		15	nie dotyczy	
		Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy	
		Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu		...	nie dotyczy	
		Inne....		...	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		https://www.historia.uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W06	Student zna rolę tworzenia i funkcjonowania miejsc pamięci w zrozumieniu relacji między aktualnymi wydarzeniami a przeszłością.	X
K_W08	Student zna metody analizy i interpretacji sposobów oraz form upamiętniania wydarzeń, procesów i postaci historycznych, właściwych dla wybranych tradycji i kręgów kulturowych.	X
K_W16	Student wie o działalności i ofercie instytucji funkcjonujących w ramach miejsc pamięci, zajmujących się ich ochroną, zachowaniem spuścizny historycznej, edukacją i popularyzacją wiedzy historycznej zachowujących spuściznę historyczną, popularyzującą wiedzę historycznych i zajmujących się ochroną dóbr kultury	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie, w sposób uporządkowany, z wykorzystaniem różnorodnych źródeł, technik i metod wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje związane z funkcjonowaniem w przestrzeni publicznej miejsc pamięci, ich znaczeniem oraz interpretacją	X
K_U08	Student potrafi przeprowadzić krytyczną analizę informacji dotyczących miejsc pamięci, oceniając ich znaczenie społeczne i kulturowe w kontekście badań historycznych	X
K_U13	Student potrafi wykorzystać nabyte umiejętności w pracy w instytucjach zajmujących się upamiętnianiem i ochroną materialnej spuścizny dotyczącej wydarzeń, procesów i postaci historycznych, edukacją i popularyzacją związanej z nimi wiedzy historycznej	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej dotyczącej problematyki oraz zakresu funkcjonowania miejsc pamięci	X
K_K04	Student jest gotowy do docenienia i ochrony dziedzictwa historycznego i kulturowego związanego z miejscami pamięci istniejącymi w jego regionie, Polsce i na świecie, jak też uznania i szanowania roli historii oraz zbiorowej pamięci w kształtowaniu życia społecznego i przestrzeni publicznej	X
K_K05	Student jest gotowy do popularyzowania wiedzy dotyczącej wydarzeń, procesów i postaci historycznych upamiętnionych w przestrzeni publicznej w Polsce i na świecie	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Gry historyczne				
	ENG: Historical Games.				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Marcin Böhm				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	25	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wybranymi dziedzinami historii, jako nauki żywej, z którą można się spotkać w niemal każdej dziedzinie życia codziennego, w tym wypadku w grach towarzyskich typu planszowego. Naszym zadaniem będzie ukazanie zarówno tworzenia się teorii gier, jak i ich późniejszej ewolucji na wybranych przykładach historycznych, oraz wpływu tego typu rozrywki na poszczególne kultury i cywilizacje				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawa autorskie w kontekście gier historycznych (1 h) 2. Teoria gier planszowych i ich znaczenie dla historii. (2 h) 3. Królewska gra z Ur (2h) 4. Senet (1 h) 5. Petteia (Kamyki) (1 h) 6. Szachy (2 h) 7. Go (1 h) 8. Młynek (2 h) 9. Tryktrak (Backgammon) (2h) 10. Hnefatafl-tablut (2 h) 11. Puluc gra starożytnych Majów (2h) 12. Halma (1 h) 13. Surakarta-Permainan (2 h) 14. Współczesne historyczne gry planszowe (wiek XX) (2 h) 15. Współczesne historyczne gry planszowe (wiek XXI) (2 h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Austin, Roland G. "Greek Board Games." <i>Antiquity</i> 14. September 1940: 257–271. H.G. Wells, <i>Floor Games</i>, Skirmisher Publishing LLC 2006 H.G. Wells, <i>Little Wars</i>, Skirmisher Publishing LLC in 2006 Schaeffer, Jonathan, van den Herik, H.Jaap. <i>Games, computers, and artificial intelligence</i>. „<i>Artificial Intelligence</i>”134 (1-2), s. 1-7, 2002. W.Litmanowicz, J. Giżycki, <i>Szachy od A do Z</i>, tom I-II, Warszawa 1988. L.Pijawski, <i>Przewodnik gier</i>, Warszawa 1972. L.Pijawski, <i>Rozkosze łamania głowy</i>, Warszawa 1972. L.Pijawski, <i>Dawne pasjansy polskie: księga pasjansów</i>, Warszawa 1974. L.Pijawski, <i>Skarbnica gier</i>, Warszawa 1981. Bilimek-Waissolm, Oberst Hugo von., <i>Die Leitung des Kriegsspiels und die Grenzen seiner mittel dargestellt an zusammenhangenen Beispielen mit Karten</i>. Wiena 1888. Iain Zaczek, <i>Sztuka starożytna i klasyczna</i>. Warszawa 2009. W. Fiske, <i>Chess in Iceland and in Icelandic Literature—with historical notes on other table-games</i>. Florentine Typographical Society, 1905. S. Gordon, "The Game of Kings". <i>Saudi Aramco World</i>. Vol. 60 no. 4. (July–August 2009), Houston: Aramco Services Company. s. 18–23. D. Parlett, <i>The Oxford History of Board Games</i>. Oxford 1999.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_06</p>	<p>Prezentacja multimedialna</p>	<p>Ocena stopnia, w jakim student rozumie i potrafi wykazać związki między obecnymi wydarzeniami a wydarzeniami historycznymi oraz jak przeszłość kształtuje obecność, co zawarte zostanie w przygotowanej przez niego prezentacji poświęconej grom historycznym.</p>
<p>W_12</p>	<p>Test</p>	<p>Ocena stopnia, w jakim student rozumie znaczenie i znaczenie ochrony praw autorskich w kontekście gier historycznych, w formie testu zaliczeniowego. Test zdany pozytywnie gdy student osiągnie wynik 50%.</p>
<p>W_13</p>	<p>Prezentacja multimedialna</p>	<p>Ocena stopnia, w jakim student rozumie i potrafi zastosować metody analizy i interpretacji różnych typów źródeł historycznych, takich jak teksty, dokumenty, obrazy, itp., które zostaną przez niego wykorzystane w przygotowanej przez prezentacji poświęconej grom historycznym.</p>
<p>U_06</p>	<p>Prezentacja multimedialna</p>	<p>Ocena stopnia, w jakim student potrafi korzystać z różnych technologii informacyjnych, takich jak komputery, oprogramowanie do prezentacji, edytory tekstu, itp., w celu opracowania materiałów związanych z tematem wybranej przez siebie gry historycznej. Ocena umiejętności studenta w wykorzystaniu multimediów, takich jak zdjęcia, filmy, animacje, itp., w celu urozmaicenia prezentacji i wzbogacenia przekazu na temat wybranej gry historycznej.</p>
<p>U_08</p>	<p>Analiza przypadku w prezentacji multimedialnej</p>	<p>Ocena zdolności studenta do zastosowania zdobytej wiedzy i umiejętności w praktyce, poprzez analizę konkretnych przykładów związanych z grami historycznymi i ich interpretację w kontekście badań historycznych wykorzystanych w prezentacji.</p>

U_11	Prezentacja multimedialna		Ocena stopnia, w jakim student potrafi klarownie i zrozumiale przedstawić swoją wiedzę historyczną, którą przedstawi w prezentacji na temat wybranej przez siebie gry historycznej.			
K_01	Analiza przypadku w prezentacji		Ocena stopnia, w jakim student rozumie i jest świadomy istniejących norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej, co związane jest z analizowanymi grami historycznymi.			
K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych gier historycznych.			
K_05	Prezentacja		Ocena stopnia, w jakim student rozumie odbiorców swojego projektu popularyzacyjnego i dostosowuje przekaz do ich potrzeb i poziomu zainteresowania, w kontekście gier historycznych.			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	25	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	25	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		10		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		25		nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...		nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu		...		nie dotyczy	
	Inne....		...		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		mbohm@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)		https://www.historia.uni.opole.pl				

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W06	Student zna znaczenie i rolę w procesach historycznych i współczesnych gier planszowych	X
K_W12	Student zna znaczenie i rolę ochrony praw autorskich w kontekście gier historycznych.	X
K_W13	Student zna metody analizy i interpretacji źródeł historycznych oraz zasady gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych i wytworów kultury w kontekście gier historycznych.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U06	Student potrafi korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów internetu w kontekście gier historycznych.	X
K_U08	Student potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów z różnych źródeł wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową przydatną w badaniach naukowych, które mogą być wykorzystane w grach historycznych.	X
K_U11	Student posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej.	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej	X
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego, które pojawiają się w kontekście gier historycznych.	X
K_K05	Student jest gotowy do popularyzowania wiedzy historycznej z wykorzystaniem gier historycznych.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Rekonstrukcja historyczna				
	ENG: Historical reconstruction				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Magdalena Przysiężna-Pizarska				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zapoznanie studenta z podstawowymi problemami zachowania śladów przeszłości z różnych okresów, próbą ich interpretacji dokumentacji i zachowania dla przyszłych pokoleń. Zadania dotyczą zarówno śladów przeszłości historycznej jak i archeologicznej.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwościami popularyzacji historii na podstawie śladów przeszłości w oparciu o badania archeologiczne i odpowiadające im ślady historyczne. (2h) 2. Rekonstrukcja historyczna – dyskusja wokół terminu, (2h) 3. Prawne aspekty rekonstrukcji historycznych, (2h) 4. Grupy rekonstrukcyjne w Polsce, (2h) 5. Rekonstrukcja historyczna – film historyczny lub fabularny, dokument historyczny, (2h) 6. Rekonstrukcja historyczna – kulinaria, (2h) 7. Rekonstrukcja historyczna jako element turystyki historycznej (2h) 8. Stanowiska archeologiczne z epoki kamienia prowadzeniem do rzemiosła podstawowego (obróbka surowców, nauka rozniecania i przechowywania ognia, pierwsze naczynia). (2h) 9. Stanowiska z epoki brązu i towarzyszące im pierwsze pracownie wytopu metali kolorowych. (2h) 10. Budownictwo drewniane – poszukiwanie sposobu na rekonstrukcję i ekspozycję. (2h) 11. Podstawy bytu: pozyskiwanie i przetwórstwo surowców mineralnych. (2h) 12. Archeologia osadnictwa. Grody, osady i wykorzystanie krajobrazu osadniczego – ewolucja sieci grodowej, budownictwo. (2h) 13. Pogańskie wierzenia Słowian i ich obrządek pogrzebowy (2h) 14. Chryścianizacja Słowiańszczyzny zachodniej i jej archeologiczne ślady. Początki architektury monumentalnej na ziemiach polskich. (2h) 15. Ozdoby i elementy życia codziennego. (2h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Buko A., Archeologia Polski wczesnośredniowiecznej, Warszawa 2005. Dulinicz M., Kształtowanie się Słowiańszczyzny Północno-Zachodniej, Warszawa 2001. Gieysztor A., Mitologia Słowian, wyd. 2, Warszawa 2007. Hensel W., Słowiańszczyzna wczesnośredniowieczna. Zarys kultury materialnej, Warszawa 1987. Historia kultury materialnej Polski w zarysie, red. W. Hensel, J. Pazdur, t. I, od VII do XII wieku, Wrocław-Warszawa 1978. Labuda G., Słowiańszczyzna starożytna i wczesnośredniowieczna, Poznań 2003. Parczewski M., Najstarsza faza kultury wczesnosłowiańskiej w Polsce, Kraków 1988. Piskorski J. M., Pomorze plemienne. Historia – archeologia – językoznawstwo, Poznań – Szczecin 2002. B. Literatura uzupełniająca Buko A., Ceramika wczesnopolska. Wprowadzenie do badań, Wrocław-Warszawa-Kraków 1990 W. Chudziak (red.), Civitas Schinesghe cum pertinentiis, Toruń 2003. W. Chudziak, S. Możdziej (red.), Stan i potrzeby badań nad wczesnym średniowieczem w Polsce – 15 lat później, Warszawa-Wrocław-Toruń 2006 M. Dulinicz (red.), Słowianie i ich sąsiedzi we wczesnym średniowieczu, Lublin-Warszawa 2003. H. Kocka-Krenz, W. Łosiński (red.), Kraje Słowiańskie w wiekach średnich. Profanum i Sacrum, Poznań 1998. Kiersnowski R., Wstęp do numizmatyki polskiej wieków średnich, Warszawa 1964. Kurnatowska Z., Słowiańszczyzna południowa, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1977. Leciejewicz L., Normanowie, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1979. Leciejewicz L., Słowianie Zachodni. Z dziejów tworzenia się średniowiecznej Europy, Wrocław-Warszawa-Kraków 1989. Leciejewicz L., Słowiańszczyzna zachodnia, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1976. Leciejewicz L., Nowa postać świata. Narodziny średniowiecznej cywilizacji europejskiej, wyd. 2, Wrocław 2007. Łosiński W., Pomorze Zachodnie we wczesnym średniowieczu. Studium archeologiczne, Poznań 2008. Łosiński W. (red.) Problemy chronologii ceramiki wczesnośredniowiecznej na Pomorzu Zachodnim, Warszawa 1986. Miśkiewicz M., Europa wczesnego średniowiecza V – XIII wiek, Warszawa 2008. Okulicz-Kozaryn Ł., Dzieje Prusów, Wrocław 2000. Paner H. (red.), Gdańsk wczesnośredniowieczny w świetle najnowszych badań archeologicznych i historycznych. Gdańsk 1998. Rębkowski M., Chrystianizacja Pomorza Zachodniego. Studium archeologiczne, Szczecin 2007 Szymański W., Słowiańszczyzna wschodnia, Wrocław 1973. Świechowski Z., Architektura romańska w Polsce, Warszawa 2000. J. Dziedzictwo w akcji. Rekonstrukcja historyczna jako sposób uczestnictwa w kulturze, red. T. Szlendak, Warszawa 2010. T. Jędrzyński, M. A. von Rohrscheidt, Militarna turystyka kulturowa, Warszawa 2011. R. Krajewski, Rekonstrukcje historyczne a regulacje polskiego prawa karnego, [w:] Turystyka w edukacji historycznej i obywatelskiej, red. M. Ausz, J. Bugajska-Więcławska, A. Stępnik, D. Szewczuk, Lublin 2017, s. 345-358. K. Olechnicki, T. Szlendak, A. Karwacki, Grupy rekonstrukcji historycznej. Edukacja i konsumowanie przeszłości, Toruń 2016. Rekonstrukcje historyczne jako produkt turystyczny, red. R. Andrzejczyk, A. Bonusiak, Rzeszów 2019A. Daszyńska, Rekonstrukcja historyczna. Wybrane refleksje własne, Łódź 2021.</p>	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>

W_05	Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie – praca pisemna – prezentacja związana z wybranym zagadnieniem	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat Dziedzictwa archeologicznego i historycznego.
W_12	Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie – praca pisemna – prezentacja związana z wybranym zagadnieniem	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat Dziedzictwa archeologicznego i historycznego.
W_16	Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie – praca pisemna – prezentacja związana z wybranym zagadnieniem	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat Dziedzictwa archeologicznego i historycznego.
U_08	Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie – praca pisemna – prezentacja związana z wybranym zagadnieniem	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat Dziedzictwa archeologicznego i historycznego.
U_11	Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie – praca pisemna – prezentacja związana z wybranym zagadnieniem	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat Dziedzictwa archeologicznego i historycznego.

U_13	Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie – praca pisemna – prezentacja związana z wybranym zagadnieniem		Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat Dziedzictwa archeologicznego i historycznego.			
K_01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych, przygotowani prezentacji		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
K_05	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				5	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				15	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań				...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu				10	nie dotyczy
Inne....				...	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi						
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W05	Student zna w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z zakresu archeologii Polski, historii sztuki dotyczącej przemian na terenie Polski i geografii historycznej Polski w stopniu pozwalającym na prowadzenie samodzielnych badań, interpretacji literatury naukowej oraz źródeł historycznych i archeologicznych	X
K_W12	Student posiada elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach, w których w przyszłości może podjąć pracę, zgodnie z nabytymi kwalifikacjami zawodowymi i potrafi organizować grupę badawczą interdyscyplinarną szanując delikatność specyfiki poszczególnych dyscyplin	X
K_W16	Student wie o działalności i ofercie instytucji zachowujących spuściznę historyczną, popularyzującą wiedzę historycznych i zajmujących się ochroną dóbr kultury w zakresie badań archeologicznych.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U08	Student potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową przydatną w badaniach historycznych i naukach pokrewnych	X
K_U11	Student posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej na podstawie epok archeologicznych i prezentacji związanych z dziedzictwem kulturowym.	X
K_U13	Student posiada Wykorzystać nabyte umiejętności w pracy w instytucjach oświaty, kultury, archiwach i instytucjach zajmujących się popularyzacją wiedzy historycznej i archeologicznej w oparciu o badania różnych dyscyplin.	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej w oparciu o badania zaprezentowane na zajęciach dotyczące terenu Polski.	X
K_K05	Student jest gotowy do popularyzowania wiedzy historycznej z zakresu materiału omówionego podczas zajęć.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Turystyka historyczna				
	ENG: Historical tourism				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	3	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Tomasz Ciesielski (K), Adam Wołoszyn				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Przedstawienie przedmiotu, celu, zakresu, a także rozwoju turystyki historycznej na świecie i w Polsce. Turystyka kulturowa a turystyka historyczna. Omówienie procesu poznawania świata przez człowieka (przez pryzmat Europejczyka). Przedstawienie rozwoju ruchu turystycznego na przestrzeni wieków. Różnego typu ślady przeszłości: zabytki kultury materialnej, pola bitew, miejsca martyrologii, innego rodzaju pamięć, jako czynnik rozwoju ruchu turystycznego. Turystyka religijna a turystyka historyczna.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia turystyki 2 h 2. Turystyka kulturowa a turystyka historyczna; historia jako element promujący atrakcyjność turystyczną miejsca, regionu 2 h 3. Turystyka i podróże w świecie starożytnym i średniowieczu. Aspekty religijne i historyczne 2 h 4. Grand Tour w Europie nowożytnej - turystyka edukacyjna a historyczna Podróże doby Oświecenia i Romantyzmu. Narodziny turystyki muzealnej 3 h 5. Podróże i turystyka w XIX i na początku XX wieku 2 h 6. Miejsca pamięci oraz obiekty dziedzictwa kulturowego jako cel wyjazdów turystycznych – wykład połączony z objazdem terenowym 4 h <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Co to jest turystyka historyczna? (2 h) 2. Osoba przewodnika turystycznego – aspekty prawne (2 h) 3. Scenariusz wycieczki edukacyjnej (2 h) 4. Ruch rekonstrukcyjny a turystyka historyczna (2 h) 5. Miejsca pamięci a turystyka historyczna (2 h) 6. Przestrzeń historyczno-turystyczna cmentarzy (2 h) 7. Przestrzeń historyczno-turystyczna miast (2 h) 8. Szlaki historyczno-turystyczne w Polsce (2 h) 9. Militarna turystyka historyczna (2 h) 10. Muzealna turystyka historyczna (2 h) 11. Turystyka historyczna jako element edukacji w szkole (2 h) 12. Potencjał skansenów dla turystyki historycznej (2 h) 13. Religijna turystyka historyczna (2 h) 14. Industrialna turystyka historyczna (2 h) 15. Turystyka historyczna na pograniczach i turystyka etniczna (2 h)
---------------------------------	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):</p> <p>J. Babicz, W. Walczak, Zarys historii odkryć geograficznych, Warszawa 1970. K. Buczkowska, Turystyka kulturowa. Przewodnik metodyczny, Poznań 2008. L. Casson, Podróże w starożytnym świecie, Wrocław 1981. J. Gaj, Zarys historii turystyki w Polsce, Warszawa 2003. J. Gaj, Zarys historii turystyki w Polsce w XIX i XX wieku, Poznań 2001. G. Marotti, Historia turystyki, Warszawa 1963. A. Mączak, Odkrywanie Europy : podróże w czasach renesansu i baroku, Gdańsk 1998. A. Mączak, Peregrynacje. Wojaże. Turystyka, Warszawa 1984. A. Mikos v. Rohrscheidt, Turystyka kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy, Gniezno 2008. Podróżujący Polacy w XIX i XX wieku, red. N. Kasperek i A. Staniszewski, Olsztyn 1996. Polski Grand Tour w XVIII i początkach XIX wieku, red. A. Roćko, Warszawa 2014. A. Wieczorkiewicz, Apetyt turysty. O doświadczaniu świata w podróży, Kraków 2008.</p> <p>B. Wybrana literatura uzupełniająca</p> <p>R. Aftanazy, Dzieje rezydencji na dawnych kresach Rzeczypospolitej, t. 1-11, Wrocław-Warszawa-Kraków 1991-1997. A. Bógdał-Brzezińska, Jan A. Wendt, <i>Zarys historii turystyki i geografii turystycznej</i>, https://www.researchgate.net/publication/333562121_ZARYS_HISTORII_TURYSTYKI_I_GEOGRAFII_TURYSTY J. Bogdanowski, Architektura obronna w krajobrazie Polski. Od Biskupina do Westerplatte, Warszawa-Kraków 2002. D. Chylińska, Pole bitwy jako przedmiot zainteresowania i przystosowania turystycznego - zarys problematyki, „Turystyka Kulturowa”, www.turystykakulturowa.org Nr 11/2013 (listopad 2013) D. Chylińska, Formy ekspozycji i udostępnienia turystycznego obiektów militarno-wojskowych z czasów II wojny światowej. Rozwiązania polskie a praktyka europejska, „Folia Turistica”, 2006, nr 17, s. 77-98 K. Korzeń, Dolina Pałaców i Ogrodów – nowy produkt turystyczny oparty na dziedzictwie kulturowym Kotliny Jeleniogórskiej, [w:] <i>Kultura i Turystyka. Wspólnie zyskać!</i>, red. A. Stasiak, Łódź 2009, s. 159-170. J. Kraś, <i>Początki turystyki w Polsce</i>, „Saeculum Christianum: pismo historyczno-społeczne”, nr 15/2, s. 165-179 A. Kucharski, <i>Theatrum peregrinandi. Poznawcze aspekty staropolskich podróży w epoce baroku</i>, Toruń 2013. Z. Kulczycki, <i>Zarys turystyki w Polsce</i>, Warszawa 1977. A. Kowalczyk, <i>Geografia turystyki</i>, Warszawa 2001 M. Lenart, <i>Polscy podróżnicy w padewskiej bazylice św. Justyny</i>, Opole 2005. M. Lewan, <i>Zarys dziejów turystyki w Polsce</i>, Kraków 2004. J. i W. Magidowicz, <i>Historia poznania Europy</i>, Warszawa 1974. A. Mączak, <i>Peregrynacje. Wojaże. Turystyka</i>, Warszawa 1984. A. Mączak, <i>Życie codzienne w podróżach po Europie w XVI i XVII wieku</i>, Warszawa 1978. Polski Grand Tour w XVIII i początkach XIX wieku, red. A. Roćko, Warszawa 2014. P. Różycki, <i>Zarys wiedzy o turystyce</i>, Warszawa 2006 M. Sirko, <i>Zarys historii kartografii</i>, Lublin 1999. <i>Słownik geografii turystycznej Sudetów</i>, t. 1-21, red. M. Staffa, Wrocław 1989-2008 <i>Staropolskie podróżowanie</i>, red. B. Rok i F. Wolański, s. 7-16, 333-378. <i>Turystyka historyczna</i>, t. 1-2, red. Z. Hojka, K. Nowak, Katowice 2017 i 2020.</p>
---	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gałuszka N., <i>Turystyka dziedzictwa. Poradnik dla organizacji pozarządowych</i>, Kraków 2008. - Jędrzyak T., M. A. Rohrscheidt M. A. von, <i>Militarna turystyka kulturowa</i>, Warszawa 2011. - Rohrscheidt M. A. von, <i>Historia w turystyce kulturowej</i>, Warszawa 2018. - Rohrscheidt M. A. von, <i>Współczesne przewodnictwo miejskie. Metodyka i organizacja interpretacji dziedzictwa</i>, Kraków-Poznań 2014. - Tanaś S., <i>Przestrzeń turystyczna cmentarzy. Wstęp do tanatoturystyki</i>, Łódź 2009. - <i>Turystyka muzealna</i>, red. A. Niemczyk, R. Seweryn, Kraków 2015. - <i>Turystyka historyczna</i>, t. 1, red. Z. Hojka, K. Nowak, Katowice 2017. - <i>Turystyka historyczna</i>, t. 2, red. Z. Hojka, K. Nowak, Katowice 2020. - <i>Turystyka w edukacji historycznej i obywatelskiej</i>, red. M. Anusz, J. Bugajska-Więcławska, J. Stępnik, D. Szewczuk, Lublin 2016. <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alejski W., <i>Turystyka w obliczu wyzwań XXI wieku</i>, Kraków 2000. - <i>Bliska historia. O badaniach historii lokalnej i regionalnej</i>, red. P. Wiszewski, Warszawa 2018. - <i>Historia w przestrzeni publicznej</i>, red. J. Wojdon, Warszawa 2018. - Kowalczyk I., Kiec I., <i>Historia w wersji popularnej</i>, Gdańsk 2015. - <i>Kultura i turystyka, wspólnie zyskać</i>, red. A. Stasiak, Łódź 2009. - <i>Podróże i turystyka w perspektywie społecznej, filozoficznej i pedagogicznej. Człowiek w globalizującym się społeczeństwie</i>, red. J. Wyleżałek, t. 1, Warszawa 2014. - Szafranowicz-Małozięć R., <i>Podręcznik pilota wycieczek. Warsztat praktyczny</i>, Warszawa 2015. - <i>Współczesne formy turystyki kulturowej</i>, red. K. Buczkowska, M. A. von Rohrscheidt, Poznań 2009. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_05</p>	<p>Wykład: praca zaliczeniowa w formie prezentacji multimedialnej lub referatu,</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Test zaliczeniowy 2) Praca semestralna 	<p>Wykład: Praca, w której student ma przedstawić miejsca i obiekty w rejonie swojego miejsca zamieszkania, mogące być celem wyjazdów w ramach turystyki historycznej. Opcjonalnie – omówić miejsca pamięci i obiekty o dużym znaczeniu historycznym w trakcie wyjazdu terenowego</p> <p>ocena wartości merytorycznej pracy 50%; wykorzystana literatura 40%; strona językowa (referat), wizualna (prezentacja) 10 10%;</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Min 50% poprawnych odpowiedzi na zaliczenie testu 2) przygotowanie i prezentacja scenariusza wycieczki edukacyjnej związanej ze wskazanym miejscem lub miejscami historycznymi z bibliografią – min. 3 pozycje (poprawność merytoryczna 60%; poprawność formalna – 10%; jasność przekazu 30 %)

W_16	<p>Wykład: praca zaliczeniowa</p> <p>Ćwiczenia: 1) Test zaliczeniowy</p>	<p>Wykład: ocena stopnia wykorzystania w pracy pozyskanych informacji o instytucjach zachowujących spuściznę historyczną, popularyzującą wiedzę historycznego i zajmujących się ochroną dóbr kultury</p> <p>Ćwiczenia: 1) Min 50% poprawnych odpowiedzi na zaliczenie testu</p>
U_04	<p>Wykład: praca zaliczeniowa</p> <p>Ćwiczenia: 1) Praca semestralna</p>	<p>Wykład: Ocena wykorzystania literatury przedmiotu i innych dostępnych źródeł przedstawiających miejsca i obiekty o dużym znaczeniu historycznym</p> <p>Ćwiczenia: 1) przygotowanie i prezentacja scenariusza wycieczki edukacyjnej związanej ze wskazanym miejscem lub miejscami historycznymi z bibliografią – min. 3 pozycje (poprawność merytoryczna 60%; poprawność formalna – 10%; jasność przekazu 30 %)</p>
U_11	<p>Wykład: praca zaliczeniowa</p> <p>Ćwiczenia: 1) Praca semestralna</p>	<p>Wykład: ocena merytoryczna sposobu przedstawienia wybranych miejsc i obiektów o dużym znaczeniu historycznym</p> <p>Ćwiczenia: 1) przygotowanie i prezentacja scenariusza wycieczki edukacyjnej związanej z miejscem lub miejscami historycznymi z bibliografią – min. 3 pozycje (poprawność merytoryczna 60%; poprawność formalna – 10%; jasność przekazu 30 %)</p>
U_13	<p>Wykład:</p> <p>Ćwiczenia: 1) Praca semestralna</p>	<p>Wykład:</p> <p>Ćwiczenia: 1) przygotowanie i prezentacja scenariusza wycieczki edukacyjnej związanej ze wskazanym miejscem lub miejscami historycznymi z bibliografią – min. 3 pozycje (poprawność merytoryczna 60%; poprawność formalna – 10%; jasność przekazu 30 %)</p>
K_02	<p>Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych</p> <p>Ćwiczenia: Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych</p> <p>Ćwiczenia: Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych</p>

K_04	Dobór miejsc i obiektów zasługujących na ich odwiedzenie w ramach wyjazdów o charakterze turystyki historycznej			Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; Ćwiczenia: 1) przygotowanie i prezentacja scenariusza wycieczki edukacyjnej związanej ze wskazanym miejscem lub miejscami historycznymi z bibliografią – min. 3 pozycje (poprawność merytoryczna 60%; poprawność formalna – 10%; jasność przekazu 30 %)		
K_05	Ocena sposobu zaprezentowania wybranych miejsc i obiektów o dużym znaczeniu historycznym			Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; Ćwiczenia: 1) przygotowanie i prezentacja scenariusza wycieczki edukacyjnej związanej ze wskazanym miejscem lub miejscami historycznymi z bibliografią – min. 3 pozycje (poprawność merytoryczna 60%; poprawność formalna – 10%; jasność przekazu 30 %)		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	3	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 90		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
liczba godzin pracy własnej studenta		Studiowanie literatury		10		nie dotyczy
		Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		20		nie dotyczy
		Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...		nie dotyczy
		Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu		15		nie dotyczy
		Inne....		...		nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			tciesielski@uni.opole.pl / adam.woloszyn@uni.opole.pl			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)			Nie dotyczy			

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W05	Student zna wybrane zagadnienia z zakresu archeologii, historii sztuki i geografii historycznej w stopniu pozwalającym na opracowanie programów wyjazdów turystycznych do miejsc i obiektów o istotnym znaczeniu historycznym.	X
K_W16	Student wie o działalności i ofercie instytucji zachowujących spuściznę historyczną, popularyzującą wiedzę historycznego i zajmujących się ochroną dóbr kultury w wymiarze dotyczącym turystyki historycznej	X
Symbol	Umiejętności	
K_U04	Student posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować własne wnioski dotyczące wybranych zagadnień historycznych i odnoszących się do życia społecznego, przydatne w przy organizowaniu i prowadzeniu wyjazdów do miejsc i obiektów o dużym znaczeniu historycznym	X
K_U11	Student potrafi umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej z uwzględnieniem specyfiki ruchu turystycznego	X
K_U13	Student potrafi Wykorzystać nabyte umiejętności w miejscach zajmujących się popularyzacją wiedzy historycznej	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego	X
K_K04	Student jest gotowy do docenienia i ochrony dziedzictwa historycznego i kulturowego swojego regionu, Polski i Europy, jak też uznania i szanowania roli historii w kształtowaniu życia społecznego	X
K_K05	Student jest gotowy do popularyzowania wiedzy historycznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Praktyka zawodowa				
	ENG: Professional practice				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	4	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia – moduł edukacyjno-popularyzatorski		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Tomasz Ciesielski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Praktyka</u>	90	Praktyka	Instruktaż przeprowadzany przez opiekuna praktyki; praca indywidualna i zespołowa		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					

<p>Cele kształcenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Student odbywający praktykę powinien zapoznać z funkcjonowaniem i organizacją pracy w w/w instytucjach badawczych, edukacyjnych i kulturalnych. Powinien wykorzystać wiedzę uzyskaną w trakcie studiów. • Zapoznać się z regulaminem pracy i zadaniami wykonywanymi przez pracowników zajmujących się prowadzeniem badań naukowych, jak też sprawami edukacyjnymi i popularyzującymi historię. W instytucjach badawczych powinien zapoznać się z kierunkiem prowadzonych badań, ich efektem, sposobem udokumentowania i udostępniania wyników badań; w archiwum i bibliotece powinien zapoznać się z zasadami opracowywania zbiorów, zwłaszcza z najprostszymi ich elementami jak katalogowanie, doraźna konserwacja, a w przypadku zbiorów archiwalny paginowanie stron, łączenie akt, tworzenie jednostek archiwalnych i ich oznaczanie itp.; sposobami opracowywania całych zespołów oraz pomocy archiwalnych i bibliotecznych; konserwacją akt w archiwum i zbiorów bibliotecznych; udostępnianiem archiwaliów i zbiorów bibliotecznych, prowadzeniem czytelnicy i pracowni naukowej; prowadzeniem kwerendy własnej i zleconej, sporządzaniem kopii z materiałów archiwalnych i bibliotecznych – uwierzytelnionych i dla celów badawczych, opracowywaniem wystaw archiwalnych i bibliotecznych; w muzeum z zasadami opracowania i katalogowania zbiorów, przygotowywania wystaw, zasad prowadzenia kwerend w zbiorach muzealnych ze szczególnym uwzględnieniem powierzonych zbiorów archiwalnych i bibliotecznych; w placówkach kultury i oświatowych, jak też administracji publicznej i samorządowej z obowiązkami zadaniami pracowników odpowiedzialnych za działania związane propagowaniem historii, zwłaszcza dziejów regionalnych, zabezpieczenie miejsc pamięci, tworzenie i utrzymanie ścieżek edukacyjnych, animację życia kulturalnego. • Praktyka powinna nauczyć studentów umiejętności rozwiązywania problemów zawodowych związanych z prowadzeniem działalności badawczej, edukacyjnej i popularyzującej historię. • Pogłębianie praktycznych umiejętności i sprawności w zakresie organizacji pracy osób zajmujących się w/w zadaniami. • Weryfikacja wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie zajęć. • Kształtowanie właściwej postawy zawodowej przyszłego pracownika pionów badawczych różnych instytucji, jak też archiwisty, muzealnika itp.
<p>Treści programowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie z organizacją pracy w placówce/instytucji organizującej praktykę oraz regulaminem pracy – 4 godz. – Zapoznanie z zasadami katalogowania zbiorów, opracowywania dokumentacji, zwłaszcza w zakresie najprostszymi czynności - 20 godz. – Zapoznanie z zasadami przygotowania i wstępnego prowadzenia czynności badawczych, udostępniania archiwaliów, zbiorów bibliotecznych, czy wyników badań naukowych; prowadzeniem czytelnicy lub pracowni naukowej; wykonywania innych zadań związanych z pracą w instytucji przyjmującej praktykanta - 20 godz.; – Przeprowadzeniem kwerendy zleconej - 8 godz. – Przeprowadzenie kwerendy własnej w zbiorach instytucji przyjmującej praktykanta 18 godz. – Wykonywanie zadań zleconych przez opiekuna praktyki - typowych prac związanych z pracą w danej instytucji, np. przygotowanie dokumentacji badawczej i/lub opracowanie akt i/lub opracowywanie wystaw i/lub udostępnianie zbiorów i/lub opracowanie ścieżki dydaktycznej i/lub opracowanie materiału popularyzatorskie z zakresu historii 20 godz.

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej</p> <p>(pozytcje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego</p>	<p>- Gołaszewska-Rusinowska D., Mielewska M., Sińczak T. (red.), <i>Popularyzacja nauk historycznych – teoria i praktyka. Zbiór studiów</i>, Toruń 2018.</p> <p>- Wojdon J. (red.), <i>Historia w przestrzeni publicznej</i>, Warszawa 2018.</p> <p>- Werner W., <i>Wprowadzenie do historii</i>, Warszawa 2012</p> <p>- Osica N., Niedziecki W., <i>Sztuka promocji nauki. Praktyczny poradnik dla naukowców</i>, dostęp: https://www.iopan.gda.pl/Sztuka-promocji-nauki-maly.pdf</p> <p>Robótka H., <i>Metodyka archiwalna : opracowanie dokumentacji geodezyjno-kartograficznej, technicznej, audiowizualnej (fotografii, filmów i mikrofilmów, nagrań)</i>, Toruń 1988</p> <p>Stopa A., <i>O treści książek: Opracowanie rzeczowe piśmiennictwa</i>, Warszawa 2002.</p>	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p> <p>Dokonuje tego opiekun praktyki, który zobowiązany jest wypełnić Kartę oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społeczne.</p>		
<p>Kod efektu</p> <p>(symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu:</p> <p>(np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny:</p> <p>(proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W04</p>	<p>Przeprowadzenie kwerendy zleconej i własnej</p>	<p>Sposób wykorzystania terminologii fachowej używanej w instytucji – miejscu odbywania praktyki</p>
<p>W12</p>	<p>Zapoznanie się z organizacją pracy w instytucji-miejscu odbywania praktyki</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta</p>
<p>W14</p>	<p>Przeprowadzenie kwerendy zleconej i własne. Wykonywania innych prac zleconych przez opiekuna praktyki</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta, a także oceniając efekty przeprowadzonych przez niego kwerend</p>
<p>W16</p>	<p>Zapoznanie się z zasobami instytucji-miejscu odbywania praktyki</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta</p>
<p>U06</p>	<p>Praktyka studencka</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta</p>
<p>U11</p>	<p>Praktyka studencka</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta</p>
<p>U13</p>	<p>Praktyka studencka</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta</p>
<p>K01</p>	<p>Praktyka studencka</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta</p>
<p>K04</p>	<p>Praktyka studencka</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta</p>
<p>K05</p>	<p>Praktyka studencka</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta</p>
<p>K08</p>		<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta</p>

Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	4	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 120	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	90	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	90
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		5		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				
	Przygotowanie zajęć				
	Przygotowanie do zaliczenia				
	Przygotowanie pracy zadanej przez opiekuna praktyki				25
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		tciesielski@uni.opole.pl https://www.historia.uni.opole.pl/			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)					

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W04	Student zna Terminologię szczegółową nauk historycznych oraz terminologię ogólną z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych społecznych stosowaną w pracy w instytucji, w której odbywa praktykę	X
K_W12	Student posiada elementarną wiedzę O bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach, w których w przyszłości może podjąć pracę zgodnie z nabytymi kwalifikacjami zawodowymi	X
K_W14	Student zna i rozumie metody analizy i interpretacji źródeł historycznych oraz zasady gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych i wytworów kultury	X
K_W16	Student zna Działalność i ofertę instytucji zachowujących spuściznę historyczną, popularyzującą wiedzę historyczną i zajmując się ochroną dóbr kultury	X
Symbol	Umiejętności	
K_U06	Student Potrafi korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu	X
K_U11	Student ma umiejętności z zakresie Komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej w instytucjach zajmujących się popularyzacją i ochroną dóbr kultury	X
K_U13	Student potrafi Wykorzystać nabyte umiejętności w pracy w instytucjach oświaty, kultury, archiwach i instytucjach zajmujących się popularyzacją wiedzy historycznej	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotów do Przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej	X
K_K04	Student jest gotów do docenienia i ochrony dziedzictwa historycznego i kulturowego swojego regionu, Polski i Europy, jak też uznania i szanowania roli historii w kształtowaniu życia społecznego	X
K_K05	Student jest gotów do popularyzowania wiedzy historycznej	X
K_K08	Student jest gotów do Pracy w zespole	X

Karty przedmiotów – przedmioty z modułu badawczego

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Wstęp do nauk wspomagających historię				
	ENG: Introduction to the sciences supporting history				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	5	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Mariusz Sawicki (K), Magdalena Ujma				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Wykład	30	Wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
Ćwiczenia	15	Prezentacja, dyskusja, praca z tekstem źródłowym	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest poszerzenie wiedzy studenta, mającego już wcześniej kontakt z informacjami z zakresu nauk pomocniczych historii o wiadomości z zakresu antroponomastyki, bibliologii i kodykologii, z naciskiem na praktyczne ich wykorzystywanie dzięki pogłębionej analizie tekstów źródłowych.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nauki wspomagające historię – klasyfikacja, znaczenie (2h) 2. Rodzaje nauk wspomagających historię (2h) 3. Dyplomatyka – zakres, badania, podstawowe pojęcia. (2h) 4. Dyplomatyka wieków średnich (papieska, cesarska) (2h) 5. Dyplomatyka nowożytna i XIX w. (2h) 6. Kancelaria, dokument i księgi wpisów - zasady dawnego przewodu sądowego (2h) 7. Historia i zakres nauki o archiwach - pojęcia (2h) 8. Rozwój forma kancelaryjnych i archiwalnych (2h) 9. Dzieje archiwów w Polsce i Europie (2h) 10. Metody poszukiwań archiwalnych (2h) 11. Pojęcie i zakres nauki o znakach władzy i prawa (2h) 12. Miejsca stanowienia i realizowania norm prawnych (2h) 13. Atrybuty, symbole i znaki władzy i rytuału prawniczego (2h) 14. Metody edytorstwa historycznego (2h) 15. Podstawa wydawnicza – instrukcje wydawnicze – nowoczesne normy wydawnicze. (2h) <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klasyfikacja nazw osobowych (antroponimów) pod względem motywacyjnym i formalno-językowym historycznych (2h) 2. Onomastyka, antroponimia, antroponomastyka w badaniach historycznych. (2h) 3. Imiona, nazwiska, przezwiska i przydomki na przestrzeni wieków – geneza, terytorialność, funkcje społeczne i ewolucja. (2h) 4. Geneza i ewolucja książki. (2h) 5. Rozwój książki rękopiśmiennej i jej schyłek. (2h) 6. Książka rękopiśmienna i starodruki w zbiorach archiwalnych i muzealnych. (2h) 7. Starodruki a książki współczesne. (1h)
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>J. Szymański, Nauki pomocnicze Historii, różne wydania; K. Maleczyński, Zarys dyplomatyki polskiej wieków średnich, Wrocław 1951; Historia Dyplomacji Polskiej, t. 1-4, red. M. Biskup, Warszawa 1982; H. Kissinger, Dyplomacja, różne wydania, Historia dyplomacji publicznej, red. B. Ociepka, Warszawa 2015; J. Lileyko, Regalia polskie, Warszawa 1987; M. Friedberg, Wydawanie drukiem źródeł archiwalnych. Metoda i technika pracy edytorskiej, Warszawa 1963; K. Lepszy, Instrukcja wydawnicza do źródeł historycznych od XVI w. do poł. XIX w, Warszawa 1953; Metodyka pracy archiwalnej, wyd. 3, Poznań 1998; W. Chorążyczewski, Teoria archiwalna. Skrypt dla studentów archiwistyki i zarządzania dokumentacją w roku akademickim 2020/2021, Toruń 2020; Nowe funkcje archiwów, red. I. Mameczak-Gadkowska, K. Strykowski, Poznań 2015; I. Radke, O badaniach nad kancelariami XIX i XX wieku, [w:] Nauki pomocnicze Historii na XI Powszechnym Zjeździe Historyków Polskich w Toruniu, Warszawa 1976; L. Łysiak, Studia nad dokumentem polskim, Wrocław 1971, K. Maleczyński, Stanowisko dokumentu w polskim prawie prywatnym i przewodzie sądowym do połowy XIII w., [w:] Studia nad dokumentem polskim, Wrocław 1971, J. Kazimierski, Akty notarialne i ich znaczenie dla badań historycznych XIX w., „Studia Źródłoznawcze,” t.4: 1959, R. Taubenschlag, Geneza pozwu pisemnego w średniowiecznym procesie polskim, Kraków 1931, M. Trojanowska, Dokument miejski lubelski od XIV do XVIII wieku. Studia Dyplomatyczne, warszawa 1977, J. Rumiński, Fałszerstwa dokumentów Krzysztofa Stanisława Janikowskiego w Prusach Królewskich w połowie XVIII w., „Zapiski Historyczne,” t.30: 1965, z. 3, M. Bielińska, W kwestii początków kancelarii polskiej, „Studia Źródłoznawcze,” t. 13: 1968, M. Bielińska, Kancelaria Władysława Łokietka w latach 1296-1299, „Studia Źródłoznawcze,” t. 6: 1961, K. Bobowski Ze studiów nad dyplomatyką książęcą w Polsce w XIII w., „Sobótka”, t. 19: 1964, A. Rachuba, Księgi Sigillat Metryki Litewskiej, „Przegląd Historyczny”, t. 72: 1980, M. Czapliński, kancelaria i registratura Rejencji Opolskiej, „Sobótka, t. 16: 1961.</p>

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Bibliologia, biblioteki, bibliotekarze</i>, pod red. D. Grygrowskiego i E. B. Zybert, Warszawa 2005. ○ Dacewicz L., <i>Imiona w strukturze nazwisk dawnych mieszkańców polsko-litewsko-wschodniosłowiańskiego pogranicza jako fakt kulturowy</i>, [w:] <i>Prace dedykowane profesorowi Świetlanie Musijenko</i>, red. A. Janicka, Grzegorz Kowalski, Łukasz Zabielski, Białystok 2013. ○ Dacewicz L., <i>Nazwiska polskie i ich wschodniosłowiańskie ekwiwalenty jako odzwierciedlenie historycznego osadnictwa na Podlasiu</i>, <i>Roczniki Humanistyczne</i> 2005, t. 53, z. 7. ○ Dymmel P., <i>Z dziejów kodykologii w Polsce. Dziewiętnastowieczne badania nad rękopisami „Roczników” Jana Długosza</i>, „Z Badań nad Polskimi Księgozbiorami Historycznymi” 1992, z. 14. ○ Grodziński E., <i>Zarys ogólnej teorii imion własnych</i>, Warszawa 1973. ○ Jakus-Borkowa E., <i>Nazewnictwo polskie</i>, Opole 1987. ○ <i>Początki teorii bibliologii</i>. Wrocław 2005. ○ Kosyl Cz., <i>Forma i funkcja nazw własnych</i>, Lublin 1983. ○ <i>Oblicza kultury książki. Prace i studia z bibliologii i informacji naukowej</i>, Wrocław 2005. ○ <i>Polskie nazwy własne. Encyklopedia</i>, red. E. Rzetelska-Feleszko, Warszawa–Kraków 1998. ○ Semkowicz W., <i>Paleografia łacińska</i>, Warszawa 1951.
--	---

Weryfikacja efektów uczenia się

Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_06	Wykład: egzamin ćwiczenia: aktywność w trakcie zajęć, praca semestralna	Wykład: minimum 50% poprawnych odpowiedzi ćwiczenia: merytoryczność, poprawność stosowanej terminologii, zastosowania aparatu naukowego
W_08	Wykład: egzamin ćwiczenia: aktywność w trakcie zajęć, praca semestralna	Wykład: minimum 50% poprawnych odpowiedzi ćwiczenia: merytoryczność, poprawność stosowanej terminologii, zastosowania aparatu naukowego
W_14	Wykład: egzamin ćwiczenia: aktywność w trakcie zajęć, praca semestralna	Wykład: minimum 50% poprawnych odpowiedzi ćwiczenia: merytoryczność, poprawność stosowanej terminologii, zastosowania aparatu naukowego
U_02	Wykład: egzamin ćwiczenia: aktywność w trakcie zajęć, praca semestralna	Wykład: minimum 50% poprawnych odpowiedzi ćwiczenia: merytoryczność, poprawność stosowanej terminologii, zastosowania aparatu naukowego
U_05	Wykład: egzamin ćwiczenia: aktywność w trakcie zajęć, praca semestralna	Wykład: minimum 50% poprawnych odpowiedzi ćwiczenia: merytoryczność, poprawność stosowanej terminologii, zastosowania aparatu naukowego
U_06	Praca semestralna	Poprawność wykonanej pracy
K_03	Wykład: egzamin ćwiczenia: aktywność w trakcie zajęć, praca semestralna	Wykład: minimum 50% poprawnych odpowiedzi ćwiczenia: merytoryczność, poprawność stosowanej terminologii, zastosowania aparatu naukowego
K_04	Aktywność w trakcie zajęć	Znajomość zasad obowiązujących osoby korzystających z zasobu archiwalnego i bibliotecznego

Efekty uczenia się							
Symbol	Wiedza						
K_W06	Student zna relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością w zakresie dotyczącym nauk wspierających historię						X
K_W08	Student zna metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla nauk wspierających historię (dyplomatyka, onomastyka, antroponimia, bibliologia).						X
K_W14	Student zna metody analizy i interpretacji źródeł historycznych, opracowywania materiałów takich jak archiwalia i książki oraz ich wykorzystania w badaniach historycznych						X
Symbol	Umiejętności						
K_U02	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności badawcze w zakresie nauk wspierających historię						X
K_U05	Student ma elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych.						X
K_U06	Student potrafi korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów internetu w zakresie koniecznym do prowadzenia podstawowych badań naukowych z wykorzystaniem nauk wspierających historię						X
symbol	Kompetencje społeczne						
K_K03	Student jest gotowy do rozwoju swoich kompetencji i umiejętności fachowych w zakresie badań historycznych						X
K_K04	Student jest gotowy do docenienia i ochrony dziedzictwa historycznego i kulturowego swojego regionu, Polski i Europy						X
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	5	Całkowity Nakład Pracy Studenta (punkty ECTS x 30 godzin)			A. 150		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	15	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne pracy własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			45		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			25		nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu			35		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			insth@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Podstawy prawne działalności archiwalnej				
	ENG: Law basics of archival activities				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	1	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Tomasz Ciesielski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Ćwiczenia	15	Prezentacja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytorijne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zapoznanie studentów z obowiązującym w Polsce prawem archiwalnym – ustawy o narodowym zasobie archiwalnym, rozporządzenia ministerialne, rozporządzenia NDAP. Przykładowe rzeczowe wykazy akt typowych; jednolite rzeczowe wykazy akt. Statutu archiwów.				
Treści programowe	<p>1-2. Dzieje polskiego prawa archiwalnego – przepisy prawne stanowiące przed 1982 Dekret z dnia 29 marca 1951 r. o archiwach państwowych (Dz. U. Nr 19, poz. 149 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91): http://isip.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19510190149; http://isip.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19750160091</p> <p>3-6. Współczesne przepisy prawne: Ustawa o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach z dn 14 lipca 1983 r.</p> <p>7. Przegląd aktów prawnych w sprawach archiwów z lat 1952-2022</p> <p>8-10. Uprawnienia Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, zarządzenia Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych</p> <p>11. Klasyfikacja i kwalifikacja materiałów archiwalnych i dokumentacji niearchiwalnej</p> <p>12. Archiwum państwowe, archiwum zakładowe i składnica akt w świetle obowiązujących w Polsce przepisów prawnych</p> <p>13. Archiwa wyodrębnione w świetle obowiązujących przepisów prawnych</p> <p>14-15. Jednolity wykaz akt</p>				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Dekret o organizacji archiwów państwowych i opiece nad archiwaljami z 7 lutego 1919 r., Dz. Pr.P.P., 1919, nr 14, poz. 1</p> <p>82 https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19190140182</p> <p>Dekret z dnia 29 marca 1951 r. o archiwach państwowych (Dz. U. Nr 19, poz. 149 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91): http://isip.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19510190149; http://isip.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19750160091</p> <p><u>Ustawa o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach</u> z 14 lipca 1983 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673, z późn. zm.)</p> <p><u>Ustawa z dnia 2 marca 2007 r. o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz ustawy - Kodeks pracy</u> (Dz.U. 2007 nr 64 poz. 426)</p> <p><u>Ustawa z dnia 18 października 2006 r. o zmianie i uchyleniu niektórych upoważnień do wydawania aktów wykonawczych</u>, art. 9 (Dz.U. 2006 nr 220 poz. 1600)</p> <p><u>Ustawa z dnia 24 sierpnia 2006 r. o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych</u>, art. 31 (Dz.U. 2006 nr 170 poz. 1217)</p> <p><u>Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym</u>, art. 148 (Dz.U. 2006 nr 104, poz. 708)</p> <p>Akty prawne wg haseł: archiwa państwowe, https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/ByKeyword.xsp?key=archiwa%20pa%C5%84stwowe</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 16 września 2002 r. w sprawie postępowania z dokumentacją, zasad jej klasyfikowania i kwalifikowania oraz zasad i trybu przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych</u> (Dz.U. 2002 nr 167 poz. 1375)</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 15 lutego 2005 r. w sprawie warunków przechowywania dokumentacji osobowej i placowej pracodawców</u> (Dz.U. 2005 nr 32 poz. 284)</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 1 kwietnia 2005 r. w sprawie określenia rodzaju wykształcenia uznanego za specjalistyczne oraz dokumentów potwierdzających posiadanie praktyki zawodowej, wymaganych od osób wykonujących niektóre czynności związane z dokumentacją osobową i placową pracodawców</u> (Dz.U. 2005 nr 68 poz. 596)</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 10 lutego 2005 r. w sprawie określenia maksymalnej wysokości opłat za sporządzenie odpisu lub kopii dokumentacji o czasowym okresie przechowywania</u> (Dz.U. 2005 nr 28 poz. 240)</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 grudnia 2000 r. w sprawie określenia szczególnych wypadków i trybu wcześniejszego udostępniania materiałów archiwalnych</u> (Dz.U. 2001 nr 13 poz. 116)</p> <p>Zbiór przepisów archiwalnych wydanych przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych w latach 1952-2000, opracowanie i wybór M. Tarakanowska, E. Rosowska, Warszawa 2001</p> <p>Decyzja Nr 1 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 27 maja 2002 r. w sprawie zasad i sposobu ustalania przez archiwa państwowe państwowych jednostek organizacyjnych, jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostek organizacyjnych, w których tworzy się archiwa zakładowe</p> <p>Zarządzenie Nr 8 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 15 czerwca 2000 r. w sprawie przeprowadzania przez archiwa państwowe kontroli postępowania z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego http://www.archiwa.gov.pl/pl/prawo/3276-ujednoczone-teksty-aktow-normatywnych-ndap.html</p> <p><u>Pismo okólne nr 5 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 9 września 1981 r.</u> w sprawie opracowania akt terenowych organów władzy i administracji państwowej stopni: wojewódzkiego, powiatowego i gromadzkiego z lat 1950-1973; 1950-1975; 1954-1972.</p> <p><u>Pismo okólne nr 4 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 29 czerwca 1981 r.</u> w sprawie wskazówek metodycznych do oceny wartości archiwalnej materiałów powstających w jednostkach organizacyjnych publikujących wydawnictwa zwarte.</p> <p><u>Zarządzenie nr 18 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 1 sierpnia 1974 r.</u> dotyczące zasad opracowania przewodnika po zespole (zbiorze) archiwalnym.</p> <p><u>Zarządzenie nr 3 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 26 stycznia 1974 r.</u> w sprawie sporządzania indeksów do inwentarzy archiwalnych.</p> <p><u>Pismo okólne nr 3 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 28 lutego 1961 r.</u> w sprawie sporządzania sumariuszy i indeksów dla zespołów i zbiorów archiwalnych.</p> <p><u>Pismo okólne nr 2 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 28 maja 1984 r.</u> w sprawie wprowadzenia wskazówek metodycznych do sporządzania inwentarzy archiwalnych zespołów (zbiorów) akt wytworzonych w okresie kancelarii akt spraw (XIX-XX w.) (153KB)</p>
--	--

<p>Pismo okólne nr 16 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 14 sierpnia 1974 r. w sprawie zasad kwalifikowania zespołów archiwalnych i ich inwentarzy do ponownego opracowania w archiwach państwowych http://www.archiwa.gov.pl/pl/prawo.html Statuty archiwów na przykładzie Archiwum Państwowego w Opolu http://www.archidoktorant.net/web_archives/apo-28_03_2012/www.archiwum.opole.pl/szablon10e1.html?id=103&id_kat= Przykładowy rzeczowy wykaz akt typowych, Dz.U. 2002 nr 167 poz. 1375. Jednolity rzeczowy wykaz dla organów gmin http://www.iar.pl/PlikiPdf/Opracowania/Jednolity_Rzeczowy_Wykaz_Akt_z_oznaczonymi_zmianami.pdf</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się	
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p> <p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
W_04	<p>Aktywność w trakcie zajęć Test</p> <p>Merytoryczność wypowiedzi Minimum 50% poprawnych odpowiedzi</p>
W_13	<p>Test</p> <p>Minimum 50% poprawnych odpowiedzi</p>
U_13	<p>Aktywność w trakcie zajęć Test</p> <p>Merytoryczność wypowiedzi Minimum 50% poprawnych odpowiedzi</p>
K_01	<p>Test, aktywność w trakcie zajęć</p> <p>Minimum 50% poprawnych odpowiedzi</p>
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)	
GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	<p>1 Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)</p> <p>A. 30</p>
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	<p>15 Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)</p> <p>15 Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)</p> <p>Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u></p> <p>Nie dotyczy</p>
Liczba godzin pracy własnej studenta	<p>Studiowanie literatury</p> <p>Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji</p> <p>Przygotowanie do zaliczenia</p> <p>5</p> <p>10</p> <p>nie dotyczy</p> <p>nie dotyczy</p> <p>nie dotyczy</p>
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi	insth@uni.opole.pl
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)	

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W04	Student zna terminologię stosowaną w aktach normatywnych opisujących normy prawne obowiązujące w działalności archiwalnej	X
K_W13	Student zna znaczenie i rolę ochrony praw autorskich w zakresie dotyczącym zbiorów zdeponowanych w bibliotekach i archiwach	X
Symbol	Umiejętności	
K_U13	Student potrafi wykorzystywać nabytą wiedzę prawniczą w pracy w archiwum	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka	X

KARTA PRZEDMIOTU

	PL: Podstawy prawne działalności archiwalnej
--	---

Nazwa przedmiotu	ENG: Law basics of archival activities				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	1	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Tomasz Ciesielski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	15	Prezentacja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytorjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zapoznanie studentów z obowiązującym w Polsce prawem archiwalnym – ustawy o narodowym zasobie archiwalnym, rozporządzenia ministerialne, rozporządzenia NDAP. Przykładowe rzeczowe wykazy akt typowych; jednolite rzeczowe wykazy akt. Statutu archiwów.				
Treści programowe	1-2. Dzieje polskiego prawa archiwalnego – przepisy prawne stanowione przed 1982 Dekret z dnia 29 marca 1951 r. o archiwach państwowych (Dz. U. Nr 19, poz. 149 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91): http://isip.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19510190149 ; http://isip.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19750160091 3-6. Współczesne przepisy prawne: Ustawa o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach z dn 14 lipca 1983 r. 7. Przegląd aktów prawnych w sprawach archiwów z lat 1952-2022 8-10. Uprawnienia Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, zarządzenia Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych 11. Klasyfikacja i kwalifikacja materiałów archiwalnych i dokumentacji niearchiwalnej 12. Archiwum państwowe, archiwum zakładowe i składnica akt w świetle obowiązujących w Polsce przepisów prawnych 13. Archiwa wyodrębnione w świetle obowiązujących przepisów prawnych 14-15. Jednolity wykaz akt				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Dekret o organizacji archiwów państwowych i opiece nad archiwaljami z 7 lutego 1919 r., Dz. Pr.P.P., 1919, nr 14, poz. 1</p> <p>82 https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19190140182</p> <p>Dekret z dnia 29 marca 1951 r. o archiwach państwowych (Dz. U. Nr 19, poz. 149 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91): http://isip.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19510190149; http://isip.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19750160091</p> <p><u>Ustawa o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach</u> z 14 lipca 1983 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673, z późn. zm.)</p> <p><u>Ustawa z dnia 2 marca 2007 r. o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz ustawy - Kodeks pracy</u> (Dz.U. 2007 nr 64 poz. 426)</p> <p><u>Ustawa z dnia 18 października 2006 r. o zmianie i uchyleniu niektórych upoważnień do wydawania aktów wykonawczych</u>, art. 9 (Dz.U. 2006 nr 220 poz. 1600)</p> <p><u>Ustawa z dnia 24 sierpnia 2006 r. o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych</u>, art. 31 (Dz.U. 2006 nr 170 poz. 1217)</p> <p><u>Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym</u>, art. 148 (Dz.U. 2006 nr 104, poz. 708)</p> <p>Akty prawne wg haseł: archiwa państwowe, https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/ByKeyword.xsp?key=archiwa%20pa%C5%84stwowe</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 16 września 2002 r. w sprawie postępowania z dokumentacją, zasad jej klasyfikowania i kwalifikowania oraz zasad i trybu przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych</u> (Dz.U. 2002 nr 167 poz. 1375)</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 15 lutego 2005 r. w sprawie warunków przechowywania dokumentacji osobowej i placowej pracodawców</u> (Dz.U. 2005 nr 32 poz. 284)</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 1 kwietnia 2005 r. w sprawie określenia rodzaju wykształcenia uznanego za specjalistyczne oraz dokumentów potwierdzających posiadanie praktyki zawodowej, wymaganych od osób wykonujących niektóre czynności związane z dokumentacją osobową i placową pracodawców</u> (Dz.U. 2005 nr 68 poz. 596)</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 10 lutego 2005 r. w sprawie określenia maksymalnej wysokości opłat za sporządzenie odpisu lub kopii dokumentacji o czasowym okresie przechowywania</u> (Dz.U. 2005 nr 28 poz. 240)</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 grudnia 2000 r. w sprawie określenia szczególnych wypadków i trybu wcześniejszego udostępniania materiałów archiwalnych</u> (Dz.U. 2001 nr 13 poz. 116)</p> <p>Zbiór przepisów archiwalnych wydanych przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych w latach 1952-2000, opracowanie i wybór M. Tarakanowska, E. Rosowska, Warszawa 2001</p> <p>Decyzja Nr 1 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 27 maja 2002 r. w sprawie zasad i sposobu ustalania przez archiwa państwowe państwowych jednostek organizacyjnych, jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostek organizacyjnych, w których tworzy się archiwa zakładowe</p> <p>Zarządzenie Nr 8 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 15 czerwca 2000 r. w sprawie przeprowadzania przez archiwa państwowe kontroli postępowania z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego</p> <p>http://www.archiwa.gov.pl/pl/prawo/3276-ujednolicone-teksty-aktow-normatywnych-ndap.html</p> <p><u>Pismo okólne nr 5 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 9 września 1981 r.</u> w sprawie opracowania akt terenowych organów władzy i administracji państwowej stopni: wojewódzkiego, powiatowego i gromadzkiego z lat 1950-1973; 1950-1975; 1954-1972.</p> <p><u>Pismo okólne nr 4 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 29 czerwca 1981 r.</u> w sprawie wskazówek metodycznych do oceny wartości archiwalnej materiałów powstających w jednostkach organizacyjnych publikujących wydawnictwa zwarte.</p> <p><u>Zarządzenie nr 18 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 1 sierpnia 1974 r.</u> dotyczące zasad opracowania przewodnika po zespole (zbiorze) archiwalnym.</p> <p><u>Zarządzenie nr 3 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 26 stycznia 1974 r.</u> w sprawie sporządzania indeksów do inwentarzy archiwalnych.</p> <p><u>Pismo okólne nr 3 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 28 lutego 1961 r.</u> w sprawie sporządzania sumariuszy i indeksów dla zespołów i zbiorów archiwalnych.</p> <p><u>Pismo okólne nr 2 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 28 maja 1984 r.</u> w sprawie wprowadzenia wskazówek metodycznych do sporządzania inwentarzy archiwalnych zespołów (zbiorów) akt wytworzonych w okresie kancelarii akt spraw (XIX-XX w.) (153KB)</p>
--	---

<p>Pismo ókólne nr 16 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 14 sierpnia 1974 r. w sprawie zasad kwalifikowania zespołów archiwalnych i ich inwentarzy do ponownego opracowania w archiwach państwowych http://www.archiwa.gov.pl/pl/prawo.html Statuty archiwów na przykładzie Archiwum Państwowego w Opolu http://www.archidoktorant.net/web_archives/apo-28_03_2012/www.archiwum.opole.pl/szablon10e1.html?id=103&id_kat= Przykładowy rzeczowy wykaz akt typowych, Dz.U. 2002 nr 167 poz. 1375. Jednolity rzeczowy wykaz dla organów gmin http://www.iar.pl/PlikiPdf/Opracowania/Jednolity_Rzeczowy_Wykaz_Akt_z oznaczonymi_zmianami.pdf</p>							
Weryfikacja efektów uczenia się							
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)		Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)			Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)		
W_04		Aktywność w trakcie zajęć Test			Merytoryczność wypowiedzi Minimum 50% poprawnych odpowiedzi		
W_13		Test			Minimum 50% poprawnych odpowiedzi		
U_13		Aktywność w trakcie zajęć Test			Merytoryczność wypowiedzi Minimum 50% poprawnych odpowiedzi		
K_01		Test, aktywność w trakcie zajęć			Minimum 50% poprawnych odpowiedzi		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)		1	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 30	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym		15	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
					5		nie dotyczy

Efekty uczenia się			
Symbol	Wiedza		
K_W04	Student zna Terminologię stosowaną w aktach normatywnych opisujących normy prawne obowiązujące w działalności archiwalnej		X
K_W13	Student zna znaczenie i rolę ochrony praw autorskich w zakresie dotyczącym zbiorów zdeponowanych w bibliotekach i archiwach		X
Symbol	Umiejętności		
K_U13	Student potrafi wykorzystywać nabytą wiedzę prawniczą w pracy w archiwum		X
Symbol	Kompetencje społeczne		
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka		X
Liczba godzin pracy własnej studenta	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia	10	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi	insth@uni.opole.pl		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)			

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Archiwalne i biblioteczne bazy danych				
	ENG: Archival and library databases				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		

Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Danuta Szewczyk-Kłós (zleceniobiorca), Sławomir Marchel (K)		
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU			
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć	
<u>Ćwiczenia</u>	30	Prezentacja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną	
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA			
Cele kształcenia	W trakcie pierwszego semestru zajęć (15 h) celem zajęć jest zapoznanie studentów ze znajomością katalogów bibliotecznych oraz typów dokumentów i materiałów bibliotecznych podlegających ewidencji w bibliotekach naukowych. Przygotowanie studentów do właściwej interpretacji norm i przepisów związanych z formalnym i rzeczowym opracowaniem zbiorów bibliotecznych. W drugim semestrze studenci będą zapoznani z bazami danych zbiorów archiwalnych przydatnych w badaniach w dziedzinie nauk humanistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny historia, archeologia, nauki o sztuce. Zakłada się, że studenci w trakcie zajęć nabędą umiejętności selektywnego wyszukiwania informacji w naukowych, bibliograficznych i katalogowych bazach danych.		
Treści programowe	<ul style="list-style-type: none"> o Podstawy prawne organizacji i funkcjonowania bibliotek (2h) o Rodzaje zbiorów gromadzonych w bibliotekach. Typologia i struktura dokumentów (2h) o Katalogi biblioteczne – centralne i lokalne bazy informacyjne o zasobach bibliotecznych (2h) o Formalne i rzeczowe opracowanie dokumentów bibliotecznych (3h) o Języki informacyjno-wyszukiwawcze wykorzystywane do budowy katalogów rzeczowych (1 h) o Język Haseł Przedmiotowych – Język Deskryptorów BN (2h) o Klasyfikowanie dokumentów – lokalne klasyfikacje zbiorów bibliotecznych (1 h). o Zajęcia praktyczne w pracowniach opracowania zbiorów bibliotecznych (3 h). o Podstawy prawne organizacji i funkcjonowania archiwów w Polsce (2 h). o Wdrożenie do korzystania z cyfrowych platform zasobów archiwalnych (2 h). o Bibliografia Historii Śląska, Bibliografia Historii Polski (2 h) o FIDKAR, KaRo, NUKAT (2h) o Federacja Bibliotek Cyfrowych, KOHA (2h) o szukajwarchiwach.gov.pl, www.europeana.eu/pl(2h) o Serwisy tematyczne archiwów (2h) 		

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Czarnecka, J. Katalog przedmiotowy. Warszawa, 2000. • Głowacka, T. Język haseł przedmiotowych KABA: Zasady tworzenia. Słownictwo. Warszawa, 2000. • Paluszkiwicz, A. Format MARC 21 rekordu kartoteki haseł wzorcowych. Warszawa, 2012. • Sadowska, J., Turowska, T. Języki informacyjno- wyszukiwawcze. Katalogi rzeczowe. Warszawa, 1990. • Stopa, A. O treści książek: Opracowanie rzeczowe piśmiennictwa. Warszawa, 2002. • Ścibor, E. Klasyfikacja piśmiennictwa. Olsztyn, 1996. • Ścibor, E. Wybrane zagadnienia teorii języków informacyjnych. Olsztyn, 1999. • Woźniak- Kasperek, J., Birczyńska, P. (red.). Opracowanie rzeczowe. Warszawa, 2000. • DBN in Biblioteka Narodowa [online]. Dostępny w World Wide Web: https://www.bn.org.pl/dla-bibliotekarzy/deskryptory-bn <p>ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO zmieniające rozporządzenie w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego z dnia 16 września 2016 r. (Dz.U. 2016 poz.1548)</p> <p>ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliecznych z dnia 29 października 2008 r. (Dz.U.08.205.1283)</p> <p>ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I SZTUKI w sprawie wykazu bibliotek uprawnionych do otrzymywania egzemplarzy obowiązkowych poszczególnych rodzajów publikacji oraz zasad i trybu ich przekazywania z dnia 6 marca 1997 r. (Dz.U.97.29.161)</p> <p>O FBC - Federacja Bibliotek Cyfrowych (pionier.net.pl) (dostęp 29.09.2022) Bazy danych - Biblioteka Narodowa (bn.org.pl) (dostęp 29.09.2022) KATALOG GŁÓWNY - ARCHIWA PAŃSTWOWE www.koha.archiwa.gov.pl (dostęp 29.09.2022) www.katalog.nukat.edu.pl (dostęp 29.09.2022) www.szukajwarchiwach.gov.pl (dostęp 29.09.2022) www.europeana.eu/pl (dostęp 29.09.2022) www.powstancyslascy.pl (dostęp 29.09.2022) www.pieczecieginne.pl (dostęp 29.09.2022)</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_13</p>	<p>Test</p>	<p>Minimum 50% poprawnych odpowiedzi</p>
<p>W_14</p>	<p>Prace semestralne</p>	<p>Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat</p>
<p>W_16</p>	<p>Test, aktywność w trakcie zajęć</p>	<p>Minimum 50% poprawnych odpowiedzi; merytoryczna wartość prezentowanych treści</p>
<p>U_01</p>	<p>Prace semestralne</p>	<p>Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat</p>
<p>U_06</p>	<p>Prace semestralne</p>	<p>Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy</p>
<p>K_01</p>	<p>Test, Prace semestralne</p>	<p>Minimum 50% poprawnych odpowiedzi Poprawność zapisu bibliograficznego</p>

Efekty uczenia się						
Symbol	Wiedza					
K_W13	Student zna znaczenie i rolę ochrony praw autorskich w zakresie dotyczącym zbiorów zdeponowanych w bibliotekach i archiwach					X
K_W14	Student zna metody analizy i interpretacji źródeł historycznych raz zasady gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania takich wytworów kultury jak zasób biblioteczny i archiwalny					X
K_W16	Student zna Działalności i ofertę instytucji zachowujących spuściznę historyczną, popularyzującą wiedzę historyczną i zajmujących się ochroną dóbr kultury					X
Symbol	Umiejętności					
K_U01	Student potrafi Samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać wartość naukową zasobu bibliotecznego i archiwalnego					X
K_U06	Student potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu technologii informacyjnej do poszukiwania i korzystania z zasobu bibliotecznego i archiwalnego					X
Symbol	Kompetencje społeczne					
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka					X
K_K03	Student jest gotowy Do rozwijania swych kompetencji zawodowych					X
K_03	Prace semestralne			Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 60	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)		Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym
						Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta		Studiowanie literatury			10	nie dotyczy
		Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				nie dotyczy
		Przygotowanie do zaliczenia			20	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		insth@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Metodyka archiwalna z praktyką				
	ENG: Archival methodology with practice				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	3	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Sławomir Marchel				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			

Ćwiczenia	45	Praca z tekstem źródłowym	konwersatorium z aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną	
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA			
Cele kształcenia	Cykl zajęć, których celem jest zapoznanie studentów z metodyką archiwalną zgodnie z bieżącymi przepisami Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych. Zajęcia odbywają się w różnych archiwach na terenie Opola i poza tym miastem.		
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy prawne gromadzenia dokumentacji archiwalnej. Podstawowe pojęcia archiwistyki. (2h) 2. Zarządzenia Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych wprowadzające wskazówki postępowania z dokumentacją archiwalną (2h) 3. Rodzaje dokumentacji i zasady jej kwalifikowania. Materiały archiwalne kategorii A i B. (2 h) 4. Organizacja pracy kancelaryjnej. (4h) 5. Organizacja oraz zadania składnicy akt i archiwum zakładowego. (4h) 6. Podstawy opracowania różnych rodzajów dokumentacji. (4h) 7. Zajęcia praktyczne w archiwach na terenie Opola (15 h) 8. Zajęcia praktyczne w archiwach poza Opolem (12 h) 		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)	<p><i>Kancelaria i archiwum zakładowe. Podręcznik</i>, Warszawa 2009.</p> <p>Kwiatkowska W., <i>Metodyka opracowania zasobu archiwalnego ze szczególnym uwzględnieniem akt spraw</i>, Toruń 2016</p> <p>Nowak Ł., <i>Kształtowanie się i zasady proveniencji w Prusach w XIX i na początku XX wieku</i>, „Archiwista Polski”, nr 1-2 (97-98)/2020, s. 37-44.</p> <p>Robótko H., Ryszewski B., Tomczak A., <i>Archiwistyka</i>, Warszawa 1989.</p> <p>Robótko H., <i>Opracowanie i opis archiwaliów. Podręcznik akademicki</i>, Toruń 2010.</p> <p>Rudnik P, <i>Archiwum Główne Rady Unii Europejskiej</i>, „Archiwista Polski”, nr 1-2 (85-86) 2017, s. 55-68.</p> <p>Tomczak A., <i>Archiwalna zasada pertynencji terytorialnej a rozmieszczenie zasobu w archiwach polskich</i>, „Archeion”, t.67:1979 http://www.archiwa.net/ (dostęp: 30.09.2022) www.archiwa.gov.pl (dostęp z dnia 30.09.2022) www.gov.pl/web/archiwa/akty-normatywne-naczelnego-dyrektora-archiwow-panstwowych (dostęp z dnia 30.09.2022)</p>		
Weryfikacja efektów uczenia się			
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)	
W_04	Test, praca semestralna	Minimum 50% poprawnych odpowiedzi Merytoryczność i poprawność stosowanej terminologii, adekwatność wykazanego zasobu archiwalnego do tematu pracy; estetyka pracy	
W_13	Test	Minimum 50% poprawnych odpowiedzi	
W_14	Prace semestralne	Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat	
W_16	Test, aktywność w trakcie zajęć	Minimum 50% poprawnych odpowiedzi; merytoryczna wartość prezentowanych treści	

U_01	Praca semestralna		Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat			
U_06	Prace semestralne		Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy			
U_13	Prace semestralne		Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy			
K_03	Prace semestralne		Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy			
K_04	Prace semestralne		Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	3	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 90		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godzin: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	45	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		10		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		35		nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia				nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		insth@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się			
Symbol	Wiedza		
K_W04	Student zna Terminologię stosowaną w archiwistyce		X
K_W13	Student zna znaczenie i rolę ochrony praw autorskich w zakresie dotyczącym zbiorów zdeponowanych w archiwach		X
K_W14	Student zna metody analizy i interpretacji źródeł historycznych raz zasady gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania takich wytworów kultury jak zasób archiwalny		X
K_W16	Student zna Działalności i ofertę instytucji zachowujących spuściznę historyczną, popularyzującą wiedzę historyczną i zajmujących się ochroną dóbr kultury		X
Symbol	Umiejętności		
K_U01	Student potrafi Samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukać, analizować, selekcjonować i oceniać wartość naukową zasobu archiwalnego		X
K_U06	Student potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu technologii informacyjnej do poszukiwania i korzystania z zasobu archiwalnego		X
K_U13	Student potrafi Wykorzystać nabyte umiejętności w typowych zadaniach archiwisty		X
Symbol	Kompetencje społeczne		
K_K03	Student jest gotowy Do rozwijania swych kompetencji zawodowych		X
K_K04	Student jest gotowy Do zachowania historycznej spuścizny zdeponowanej w archiwach		X

Karta Przedmiotu

Nazwa przedmiotu	PL: Paleografia pisma łacińskiego				
	ENG: Paleography of Latin writing				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Anna Pobóg-Lenartowicz				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Ćwiczenia	25	Praca z tekstem źródłowym	konwersatorium z aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów		

Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną	
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA			
Cele kształcenia	Zapoznanie studentów z etapami rozwoju pisma łacińskiego od starożytności po czasy nowożytne oraz opanowanie praktycznej umiejętności czytania pisma średniowiecznego na poziomie przynajmniej podstawowym.		
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój pisma, materiałów pisarskich i środków pisarskich w starożytności (Sumerowie, Egipt, Grecja) (2h) 2. Rozwój pisma, materiałów pisarskich i środków pisarskich w starożytności (Rzym) (2h) 3. Kultura piśmiennicza w wczesnym średniowieczu (2h) 4. Reformy pisma Karola Wielkiego wraz z renesansem karolińskim (1h) 5. Rozwój minuskuły karolińskiej w średniowiecznej Europie (1 h) 6. Ligatury i abrewiacje średniowieczne. Części dokumentu średniowiecznego (3h) 7. Czytanie tekstów wczesnośredniowiecznych (kapitała) (2h) 8. Czytanie tekstów wczesnośredniowiecznych (uncjała) (2h) 9. Czytanie tekstów wczesnośredniowiecznych (pismo wyspiarskie) (1h) 10. Czytanie tekstów (minuskuła karolińska) (3h) 11. Czytanie tekstów (minuskuła karolińska – różne rodzaje) (2h) 12. Czytanie tekstów (gotyk) (4h) 		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)	<p><i>Wykorzystywana podczas zajęć</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W. Semkowicz, Paleografia łacińska, Kraków 2011 2. A. Gieysztor, Zarys dziejów pisma łacińskiego, Warszawa 2009 3. S. A. Porębski, Paleografia łacińska – podręcznik dla studentów, Warszawa 2005 4. Skany dokumentów średniowiecznych z różnych źródeł <p>Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. J. Szymański, Pismo łacińskie i jego rola w kulturze, Wrocław 1975 2. J. Szymański, Nauki pomocnicze historii, Warszawa 2004 		
Weryfikacja efektów uczenia się			
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)	
W_04	Aktywność w trakcie zajęć Test końcowy	Ocena poprawności stosowanego słownictwa, składni, kontekstu	
W_08	Aktywność w trakcie zajęć Test końcowy	Ocena poprawności stosowanego słownictwa, składni, kontekstu	
W_15	Aktywność w trakcie zajęć Test końcowy	Ocena poprawności stosowanego słownictwa, składni, kontekstu	
U_11	Aktywność w trakcie zajęć Test końcowy	Ocena poprawności stosowanego słownictwa, składni, kontekstu	
U-12	Aktywność w trakcie zajęć Test końcowy	Ocena poprawności stosowanego słownictwa, składni, kontekstu	
K_03	aktywność w trakcie zajęć	Ocena poprawności stosowanego słownictwa, składni, kontekstu	

K_04	aktywność w trakcie zajęć	Ocena poprawności stosowanego słownictwa, składni, kontekstu			
K_09	aktywność w trakcie zajęć	Umiejętność pracy w zespole (współdziałania)			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	25	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	25	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		5		nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		20		nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia		10		nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		insth@uni.opole.pl			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)					

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W04	Student zna podstawową terminologię stosowaną w tekstach pisanych w języku łacińskim (typową dla epoki antycznej i średniowiecza)	X
K_W08	Student zna podstawowe metody analizy i interpretacji wytworów kultury takich jak antyczne i średniowieczne teksty pisane po łacinie	X
K_W15	Student zna wybraną terminologię historyczną stosowaną w tekstach pisanych w języku łacińskim	X
Symbol	Umiejętności	
K_U11	Student ma umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej z zakresu znajomości podstaw języka łacińskiego	X
K_U12	Student potrafi tłumaczyć/interpretować proste teksty źródłowe w języku łacińskim	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest gotowy do poszerzania swych kompetencji zawodowych	X
K_K04	Student jest gotowy do ochrony dziedzictwa kultury poprzez kultywowanie znajomości języka łacińskiego	X
K_K08	Student jest gotowy do pracy w zespole	X

KARTA PRZEDMIOTU

	PL: Techniki badań historycznych
--	---

Nazwa przedmiotu	ENG: Historical research techniques				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	1	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademic ki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Adam Wołoszyn				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	15	Prezentacja; Praca z tekstem źródłowym	konwersatorium z aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem przedmiotu jest pogłębienie umiejętności studentów z zakresu warsztatu badawczego historyka. Zapoznanie ich z technikami badań historycznych oraz specyfiką pracy z materiałem znajdującym się w archiwach, bibliotekach i muzeach.				
Treści programowe	1-2. Aparat naukowy w pracy historyka, 3. Arkana heurystyki historycznej i bazy danych, 4-5. Metodologia badań historycznych cz. 1, 6-7. Metodologia badań historycznych cz. 2, 8-9 Praca historyka w archiwum, bibliotece (księgozbiory i zbiory specjalne) oraz w muzeum, 10. Historyk a archeologia, 11. Źródła charakterystyczne dla danej epoki, 12-13. Praca historyka z literaturą naukową i materiałem źródłowym, 14-15. Narracja historyczna – sztuka argumentacji i formułowania wniosków.				

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)

- H. Carr, Historia – czym jest?, tłum. Piotr Kuś, Poznań 1999.
- Z. Drozdowski, J. Topolski, W. Wrzosek, Swoistość poznania historycznego, Poznań 1990.
- M. Kula, Krótki raport o użytkowaniu historii, Warszawa 2020.
- B. Miśkiewicz, Badania historyczno wojskowe. Przedmiot, podstawy badawcze, metodyka, Poznań 2006.
- J. Pomorski, Historyk i metodologia, Lublin 1991.
- H. Robótka, Wprowadzenie do archiwistyki, Toruń 2003.
- P. Siuda, P. Wasylczyk, Publikacje naukowe. Praktyczny poradnik dla studentów, doktorantów i nie tylko, Warszawa 2018.
- J. Tandecki, Archiwa w Polsce w latach 1944-1989. Zarys dziejów, Toruń 2017.
- J. Tandecki, K. Kopiński, Edytorstwo źródeł historycznych, Warszawa 2014.
- A. Tomczak, Zarys dziejów archiwów polskich, Toruń 1982.
- J. Topolski, Świat bez historii, Poznań 1997.
- W. Werner, Wprowadzenie do historii, Warszawa 2012.
- W. Wrzosek, O myśleniu historycznym, Bydgoszcz 2008
- <https://nauka-polska.pl/> - NAUKA POLSKA
- <https://fbc.pionier.net.pl/> - FEDERACJA BIBLIOTEK CYFROWYCH
- <https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/> - SZUKAJ W ARCHIWACH
- <https://www.archiwa.gov.pl/pl/> - NACZELNA DYREKCJA ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH
- <https://www.bn.org.pl/> - BIBLIOTEKA NARODOWA W WARSZAWIE
- <https://cbw.wp.mil.pl/> - CENTRALNA BIBLIOTEKA WOJSKOWA im. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W WARSZAWIE
- <https://agad.gov.pl/> - ARCHIWUM GŁÓWNE AKT DAWNYCH W WARSZAWIE
- <https://www.aan.gov.pl/> - ARCHIWUM AKT NOWYCH W WARSZAWIE
- <https://www.nac.gov.pl/> - NARODOWE ARCHIWUM CYFROWE
- <https://wbh.wp.mil.pl/> - WOJSKOWE BIURO HISTORYCZNE (CENTRALNE ARCHIWUM WOJSKOWE)
- <https://ipn.gov.pl/pl> - INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
- <https://inwentarz.ipn.gov.pl/> - INWENTARZ ARCHIWALNY IPN
- <https://www.europeana.eu/en> - EUROPEANA - EUROPEJSKA BIBLIOTEKA CYFROWA
- <https://www.wdl.org/en/> - WORLD DIGITAL LIBRARY – ŚWIATOWA BIBLIOTEKA CYFROWA
- <http://katalog.nukat.edu.pl/> – NUKAT – KATALOG ZBIORÓW POLSKICH BIBLIOTEK NAUKOWYCH
- <https://www.worldcat.org/> - THE WORLD'S LARGEST LIBRARY CATALOG
- <http://www.ebib.pl/biblioteki/> - BIBLIOTEKI - BAZA ADRESOWA POLSKICH BIBLIOTEK (W KRAJU I ZA GRANICĄ)
- <https://www.museo.pl/> - INFORMATOR O MUZEACH W POLSCE
- <https://nimosz.pl/> - NARODOWY INSTYTUT MUZEALNICTWA I OCHRONY ZBIORÓW
- <https://szukaj-bibliografia.ipn.gov.pl/> - BIBLIOGRAFIA HISTORII POLSKIEJ (WERSJA INTERNETOWA)
- <https://www.estreicher.uj.edu.pl/home/> - ELEKTRONICZNA BAZA BIBLIOGRAFII ESTREICHERA (EBBE)

Weryfikacja efektów uczenia się						
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)			Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)		
W_01	praca semestralna			Merytoryczność i poprawność stosowanej terminologii, adekwatność wykazanego zasobu archiwalnego do tematu pracy; estetyka pracy		
W_09	Prace semestralne			Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat		
U_01	Praca semestralna			Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat		
U_02	Prace semestralne			Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy		
K_01	Prace semestralne			Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy		
K_03	Prace semestralne			Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	1	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 30		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	15	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	15	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			5		nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			10		nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia					nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			insth@uni.opole.pl			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student wie o miejscu i znaczeniu nauk historycznych wśród nauk humanistycznych, społecznych oraz innych dyscyplin nauki, jak też znaczenie różnych dyscyplin naukowych w pracy historyka	X
K_W09	Student zna metody badawcze i znaczenie warsztatu badawczego historyka; specyfikę metodologiczną nauk historycznych	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać wartość naukową zasobu historycznego	X
K_U02	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności badawcze	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej	X
K_K03	Student jest gotowy Do rozwijania swych kompetencji zawodowych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Publicystyka historyczna i creative writing				
	ENG: Historical journalism and creative writing				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Wykład	25	Wykład z prezentacją		Wykład konwersatoryjny	
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zaznajomienie studentów z podstawami historii historiografii, zapoznanie z dziejami historiografii polskiej, w tym z głównymi szkołami historycznymi, dorobkiem najważniejszych historyków, z uwzględnieniem kontekstu historiografii światowej, kształcenie historiograficznej analizy tekstu i kultury metodologicznej. Kształcenie umiejętności tworzenia tekstów historiograficznych.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Historia historiografii – podstawowa terminologia. (2 h) 2. Szkoła naruszewiczowska i Joachima Lelewela wizja dziejów (monarchizm i republikanizm w historiografii polskiej) (1 h) 3. Krakowska szkoła historyczna i pozytywistyczny model historiografii w świetle prac historyków warszawskich II poł. XIX w. (1h) 4. Zwrot modernistyczny i perspektywy historiografii polskiej przełomu XIX i XX w. (1h) 5. Kierunki historiografii polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym na tle prądów intelektualnych epoki. (1h) 6. Marksistowska wizja dziejów i stalinizacja polskiej nauki historycznej. (1h) 7. Polska historiografia emigracyjna po II wojnie światowej. (1h) 8. Pisarstwo historyczne drugiego obiegu. (1h) 9. Historiografia polska po 1989 r. (2 h) 10. Współczesna publicystyka historyczna na świecie. (2 h) 11. Literackie techniki narracyjne dla historyka. (3 h) 12. Sztuka kompozycji i operowania informacją w tekście historycznym. (3h) 13. Kompetencje językowe autora publikacji historycznych. (3 h) 14. Twórcze pisanie tekstów historycznych. (3 h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Grabski A.F., Dzieje historiografii, Poznań 2005. Grzegorzczkowska R., Wprowadzenie do semantyki językoznawczej, Warszawa 1995. Jaroszyński C., Jaroszyński P., Podstawy retoryki klasycznej, Warszawa 1998. Korolko M., Sztuka retoryki. Przewodnik encyklopedyczny, Warszawa 1998. Lalewicz J., Komunikacja językowa i literatura, Wrocław 1975. Leary M., Wywieranie wrażenia na innych. O sztuce autoprezentacji, Gdańsk 1999. Lubaś W., Polskie gadanie. Podstawowe cechy i funkcje potocznej odmiany polszczyzny, Opole 2003. McKay M., Davis M., Fanning P., Sztuka skutecznego porozumiewania się, Gdańsk 2002. Perelman, C., Imperium retoryki. Retoryka i argumentacja, Warszawa 2002. Serczyk J., 25 wieków historii. Historycy i ich dzieła, Toruń 1994. Słownik historyków polskich, M. Prosińska-Jackl (red.), Warszawa 1994 Szymanek K., Wieczorek K. A., Wójcik K. A., Sztuka argumentacji: ćwiczenia w badaniu argumentów, Warszawa 2005. Wroczyński T., Esej – zarys teorii gatunku, „Przegląd Humanistyczny”, z. 5/6 1986. Wyka K., Porozmawiajmy o esseyu, [w:] Szkice literackie i artystyczne, Kraków 1956.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_01	Test, praca semestralna	Minimum 50% poprawnych odpowiedzi Merytoryczność i poprawność stosowanej terminologii, adekwatność wykazanego zasobu archiwalnego do tematu pracy; estetyka pracy
W_07	Test	Minimum 50% poprawnych odpowiedzi
W_11	Prace semestralne	Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat
U_04	Praca semestralna	Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat
U_09	Prace semestralne	Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy
K_02	Prace semestralne	Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy

Efekty uczenia się							
Symbol	Wiedza						
K_W01	Student wie o miejscu i znaczeniu nauk historycznych wśród nauk humanistycznych, społecznych oraz innych dyscyplin nauki						X
K_W07	Student zna wybrane zagadnienia i dorobek historiografii polskiej i obcej oraz różne kierunki badań historycznych.						X
K_W11	wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.						X
Symbol	Umiejętności						
K_U04	Student posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować własne wnioski dotyczące wybranych zagadnień historycznych						X
K_U09	Student potrafi przedstawić wyniki badań historycznych poznane poprzez pracę różnych autorów						X
Symbol	Kompetencje społeczne						
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego						X
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	25	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	25	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)		Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				10	nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji					nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia				25	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		insth@uni.opole.pl					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Etyka w badaniach i popularyzacji historii				
	ENG: Ethics in research and popularization of history				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Grzegorz Poźniak				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
ćwiczenia	25	Dyskusja, prezentacja, gra	Gra, konwersatorium z aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest zapoznanie studentów ze współczesnymi problemami etycznymi związanymi z badaniami naukowymi oraz popularyzowaniem wiedzy. Studenci zostaną zapoznani z teorią problematyki oraz praktycznymi jej aspektami.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Historyczne podstawy etyki nauki. 2. Wartości fundamentalne dla etyki badacza. 3. Etos badacza – stosunek do uprawianej nauki. 4. Nadużycia w badaniach naukowych. 5. Dobre praktyki w nauce. 6. Etyka publikowania i recenzji naukowych/wydawniczych. 7. Konflikt interesów w badaniach naukowych 8. Komisje etyczne w nauce i badaniach naukowych – ich rola i zadania. 9. Ochrona danych i inne instrumenty regulujące działania badawcze. 10. Badacz wobec innych uczonych. 11. Zasady etyczne w relacji mistrz-uczeń (badacz–studenci). 12. Odpowiedzialność społeczna za wykorzystanie wyników badań. 13. Różne formy komercjalizacji nauki/wyników badań. 14. Popularyzacja wiedzy a rzetelność. 15. Podsumowanie zajęć 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>I. Kodeksy etyczne</p> <p>1. Komitet Etyki w Nauce przy Polskiej Akademii Nauk, Dobre obyczaje w nauce. Zbiór zasad i wytycznych, Warszawa 2001.</p> <p>2. Zespół Etyki w Nauce przy Ministrze Nauki i Informatyzacji, Dobra praktyka badań naukowych. Rekomendacje, Warszawa 2004.</p> <p>3. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Dobre praktyki w procedurach recenzyjnych w nauce. Warszawa 2011.</p> <p>4. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Zespół do Spraw Dobrych Praktyk Akademickich), Rzetelność w badaniach naukowych oraz poszanowanie własności intelektualnej, Warszawa 2012.</p> <p>5. Komisja do Spraw Etyki w Nauce przy PAN, Kodeks Etyki Pracownika Naukowego, Warszawa 2012, 2016 (wyd. 2).</p> <p>II. Opracowania ogólne</p> <p>Dylus A., Polityka w perspektywie etycznej i religijnej, Wyd. UKSW, Warszawa 2016, rozdz.III.5: Wokół etycznej sytuacji edukacji akademickiej w Polsce. Wybrane determinanty (s. 254-266).</p> <p>Dylus A., Problematyka etyki nauki u przedstawicieli szkoły lwowsko-warszawskiej, ATK, Warszawa 1987.</p> <p>„Ethos” 11:1998 nr 4(44) (cały numer: Etyka badań naukowych).</p> <p>Etyczne i prawne granice badań naukowych. Red. W. Galewicz. Kraków: Universitas 2009.</p> <p>Łuków, P. (2007). Etyka, prawo i charakter moralny ludzi nauki. W: B. Chyrowicz (Red.), Etyka i technika. Odpowiedzialność na miarę możliwości. Lublin: TN KUL, ss. 55–74.</p>
--	--

Weryfikacja efektów uczenia się

Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_11	Test, gra, udział w dyskusji	Minimum 50% poprawnych odpowiedzi Punkty uzyskiwane w trakcie gry dydaktycznej
W_13	Test	Minimum 50% poprawnych odpowiedzi
U_02	Gra, udział w dyskusji	Punkty zdobywane w trakcie gry
U_11	Gra, udział w dyskusji	Punkty zdobywane w trakcie gry
K_01	Gra, udział w dyskusji	Punkty zdobywane w trakcie gry
K_02	Gra, udział w dyskusji	Punkty zdobywane w trakcie gry
K_07	Gra, udział w dyskusji	Punkty zdobywane w trakcie gry

Efekty uczenia się							
Symbol	Wiedza						
K_W11	Student wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów						X
K_W13	Student zna znaczenie i rolę ochrony praw autorskich						X
Symbol	Umiejętności						
K_U02	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności badawcze						X
K_U11	Student posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej						X
Symbol	Kompetencje społeczne						
K_K01	Student jest gotowy do Przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej						X
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego						X
K_K07	Student jest gotowy do kierowania się empatią, otwartości, refleksyjności w badaniach historycznych prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.						X
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	25	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)		Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	25	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy <u>własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			5	nie dotyczy		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				nie dotyczy		
	Przygotowanie do zaliczenia			30	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		insth@uni.opole.pl					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Powszechna historia archiwów i służb archiwalnych				
	ENG: A general history of archives and archive services				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Tomasz Ciesielski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	25	Wykład z prezentacją		Wykład z prezentacją	
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>Zapoznanie z historią archiwów i służb archiwalnych na przestrzeni wieków. Przedstawione zostaną przesłanki powstawania instytucji gromadzących materiały rękopiśmienne w starożytności i wiekach średnich. Omówione zostaną początki registratur i archiwów monarszych oraz instytucji wyznaniowych, jak też ich długie trwanie. Na tym tle przedstawione zostaną zagadnienia związane z wykształceniem się archiwów wyspecjalizowanych – ekonomicznych (dóbr królewskich), wojskowych itp. Zaprezentowane zostanie wykształcenie się archiwów historycznych w dobie Rewolucji Francuskiej oraz proces powstawania archiwów państwowych w XIX i na pocz. XX w. Powstanie archiwów państwowych. Początki i rozwój służb archiwalnych. Część wykładów zostanie poświęconych historii służb archiwalnych w krajach Europy środkowej i wschodniej, jak też ważniejszych archiwów europejskich. Szczególny nacisk położony zostanie na omówienie rozwoju sieci archiwalnej na ziemiach polskich w trzech rozbiorach, wykształcenie się nowoczesnego systemu archiwalnego w Polsce międzywojennej, jak też problem odbudowy sieci archiwalnej po II wojnie światowej.</p>				

Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do przedmiotu – społeczne funkcje archiwów; zakresy działań służb archiwalnych i archiwów, terminologia archiwalna (2h) 2. Geneza i narodziny pierwszych archiwów w starożytności i wiekach średnich. Archiwa monarsze i instytucji kościelnych w XVI-XVIII w. (2h) 3. Początki archiwów na ziemiach polskich. Archiwum Koronne Krakowskie, Archiwum Koronne Warszawskie, Metryka Koronna i Litewska. (3h) 4. Powstanie Archives Nationales we Francji. Początki archiwów państwowych w Prusach i innych krajach Rzeszy Niemieckiej, Wielkiej Brytanii, Anglii. (2h) 5. Rozwój sieci archiwalnych, archiwów i archiwistyki jako nauki w 2 poł. XIX w, i na pocz. XX w. (3h) 6. Powstanie oraz rozwój sieci archiwalnej na ziemiach polskich pod koniec XVIII w. i w dobie rozbiorów. (2h) 7. Wykształcenie się nowoczesnego systemu archiwalnego w Polsce międzywojennej na tle tendencji rozwojowych w innych państwach. (2h) 8. Zniszczenia archiwaliów i archiwów w trakcie obu wojen światowych. (3h) 9. Historia archiwów historycznych i służb archiwalnych w Rosji, ZSRR i Federacji Rosyjskiej. (2h) 10. Historia archiwów historycznych i służb archiwalnych na Ukrainie (2h) 11. Dzieje wybranych archiwów niemieckich i austriackich. (2h) 	
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)	<p>Z. Chmielewski, Polska myśl archiwalna w XIX i XX wieku, Warszawa 1994</p> <p>W. Chorążyczewski, Archiwistyka dla początkujących, [on-line], https://repozytorium.umk.pl/handle/item/2191</p> <p>H. Robótka, B. Ryszewski, A. Tomczak, Archiwistyka, Warszawa 1989</p> <p>H. Robótka, Opracowanie i opis archiwaliów. Podręcznik akademicki, Toruń 2010</p> <p>A. Krochmal, Polskie instytucje za granicą: przewodnik po zbiorach archiwalnych, Warszawa 2004.</p> <p>I. Mamczak-Gadkowska, Archiwa państwowe w II Rzeczpospolitej, Poznań 2006</p> <p>K. Syta, Archiwa magnackie w XVIII wieku. Studium kultury kancelaryjno - archiwalnej, Toruń 2010.</p> <p>Archiwa w Polsce. Informator adresowy, wyd. NDAP</p> <p>Strony internetowe,</p> <p>www.rusarchives.ru;</p> <p>www.archives.gov.ua;</p> <p>https://archives.gov.by</p> <p>http://www.oesta.gv.at;</p> <p>http://www.archives.cz</p> <p>www.nationalarchives.gov.uk;</p> <p>http://www.bundesarchiv.de</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_01	Praca semestralna	Merytoryczność, poprawna terminologia, poprawność zapisu bibliograficznego

W_04	Praca semestralna	Merytoryczność, poprawna terminologia, poprawność zapisu bibliograficznego				
W_14	Praca semestralna	Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat				
W_16	Praca semestralna	Merytoryczność, poprawna terminologia, poprawność zapisu bibliograficznego				
U_01	Praca semestralna	Merytoryczność, poprawna terminologia, poprawność zapisu bibliograficznego				
U_02	Praca semestralna	Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy				
U_08	Praca semestralna	Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy				
K_02	Praca semestralna	Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy				
K_03	Praca semestralna	Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy				
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 60	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	25	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	25	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta		Studiowanie literatury			5	nie dotyczy
		Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				nie dotyczy
		Przygotowanie do zaliczenia			30	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		insth@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student wie o miejscu i znaczenie nauk historycznych ze szczególnym uwzględnieniem archiwistyki wśród nauk humanistycznych, społecznych oraz innych dyscyplin nauki, jak też znaczenie różnych dyscyplin naukowych w pracy historyka	X
K_W04	Student zna szczegółową terminologię z zakresu archiwistyki	X
K_W14	Student zna metody analizy i interpretacji źródeł historycznych raz zasady gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania takich wytworów kultury jak zasób archiwalny	X
K_W16	Student zna Działalności i ofertę instytucji zachowujących spuściznę historyczną, popularyzującą wiedzę historyczną i zajmujących się ochroną dóbr kultury	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi Samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcionować i oceniać wartość naukową zasobu bibliotecznego i archiwalnego	X
K_U02	Student samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności badawcze związane z archiwistyką	X
K_U08	Student potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową przydatną w badaniach historycznych	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K02	Student jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego	X
K_K03	Student jest gotowy Do rozwijania swych kompetencji zawodowych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Rozwój form kancelaryjnych z elementami historii, administracji i ustroju sądowego na ziemiach polskich i na Śląsku				
	ENG: Development of office forms with elements of history, administration and the judicial system in Poland and Silesia.				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Arleta Ciupińska (zleceniobiorca)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	30	Prezentacja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zajęcia będą omawiać poszczególne stadia rozwoju form kancelaryjnych od okresu wyłączności dokumentu, a na okresie kancelarii akt spraw (system dziennikowy) skończywszy. Dodatkowo na powyższych zajęciach studenci zapoznają się z terminologią związaną z procesami aktotwórczymi oraz z funkcjonowaniem kancelarii na ziemiach polskich od średniowiecza aż do początku XX wieku.				

<p>Treści programowe</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etapy rozwoju form kancelaryjnych (2h) 2. Strony postępowania w procesie sądowym (2h) 3. Księgi wpisów - Metryka Koronna (2h) 4. Księgi wpisów - kancelarie sądów szlacheckich (2h) 5. Kancelarie kościelne (2h) 6. Kancelarie miejskie (2h) 7. Kancelaria akt spraw na przykładzie kancelarii pruskiej (2h) 8. Kancelaria akt spraw na przykładzie kancelarii rosyjskiej (2h) 9. Kancelaria akt spraw na przykładzie kancelarii austriackiej (2h) 10. Kancelaria akt spraw na przykładzie kancelarii Księstwa Warszawskiego (2h) 11. Kancelaria okresu Królestwa Polskiego (2h) 12. Kancelaria w okresie II RP (2h) 13. Ustrój sądów na terenie Śląska – zarys historii (2h) 14. Analiza i rozpoznawanie cech aktów administracyjnych (2h) 15. Rola i rodzaje urzędników administracji (2h)
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • J. Bielecka, <i>Organizacja i działalność kancelarii ziemskich i grodzkich wielkopolskich od XIV do XVIII w.</i>, „Archeion”, t. 22, 1954. • M. Bielińska, <i>W kwestii początków kancelarii polskiej</i>, „Studia Źródłoznawcze”, t. XIII, 1968. • <i>Dyplomatyka staropolska</i>, red. T. Jurek, Warszawa 2018. • M. Friedberg, <i>Kancelaria miasta Krakowa do połowy XVIII w.</i>, „Archeion”, t. 24, 1955. • J. Gaul, <i>Z badań nad dziejami kancelarii i opracowania akt austriackich z XVIII-XX wieku na ziemiach polskich</i>, Warszawa 2010. • A. Górak, <i>Geneza rosyjskiego systemu kancelaryjnego akt spraw</i>, „Wschodni Rocznik Humanistyczny” t. 1, 2004. • S. Kętrzyński, <i>Zarys nauki o dokumencie polskim wieków średnich</i>, Warszawa 1934. • K. Maleczyński, M. Bielińska, A. Gąsiorowski, <i>Dyplomatyka wieków średnich</i>, Warszawa 1971. (Podstawowe pojęcia dyplomatyki, podstawowe wiadomości o dokumencie, poszczególne stadia powstawania dokumentu, kancelaria miejska). • S. Nawrocki, <i>Rozwój form kancelaryjnych na ziemiach polskich od średniowiecza do końca XX wieku</i>, Poznań 1998. • I. Radtke, <i>Akta spraw w systemie kancelarii pruskiej</i>, „Archeion“ t. 78, 1984. • F. Ramotowska, <i>Uwagi o księgach kancelaryjnych i archiwalnych urzędów polskich i rosyjskich XIX wieku</i>, „Studia Źródłoznawcze”, t. XXI (1976). • H. Robótka, <i>Kancelaria urzędów administracji państwowej w II Rzeczypospolitej</i>, Toruń 1993. • I. Sułkowska – Kurasiowa, <i>Księgi kanclerskie (księgi spraw publicznych) Metryki koronnej</i>, „Archeion”, t. 60, 1974. • I. Sułkowska, <i>Księgi polskiej kancelarii koronnej w drugiej połowie XV w.</i>, „Studia Źródłoznawcze”, t. VI, 1961. • I. Sułkowska-Kurasiowa, <i>Polska kancelaria królewska w latach 1447-1506</i>, Wrocław 1967. • K. Syta, <i>Archiwa magnackie w XVIII w. Studium kultury kancelaryjno-archiwalnej</i>, Toruń 2010. • J. Szymański, <i>Nauki pomocnicze historii (rozdział - Dyplomatyka)</i>, Warszawa 2009. • A. Tomczak, <i>Kilka uwag o kancelarii królewskiej w drugiej połowie XVI w.</i>, „Archeion”, t. 37, 1962.

Weryfikacja efektów uczenia się								
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)			Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)				
W_09	Test, aktywność w trakcie zajęć			Minimum 50% poprawnych odpowiedzi Merytoryczność wypowiedzi w trakcie zajęć				
W_14	Test, aktywność w trakcie zajęć			Minimum 50% poprawnych odpowiedzi Merytoryczność wypowiedzi w trakcie zajęć				
W_16	Test, praca semestralna, aktywność w trakcie zajęć			Minimum 50% poprawnych odpowiedzi; merytoryczna wartość prezentowanych treści				
U_01	Praca semestralna, aktywność w trakcie zajęć			Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat merytoryczna wartość prezentowanych treści				
U_06	Prace semestralne			Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy				
K_01	Test, prace semestralne			Minimum 50% poprawnych odpowiedzi Poprawność zapisu bibliograficznego				
K_03	Prace semestralne			Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat; estetyka pracy				
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)				
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A.			60
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)		Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy	
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktycznej pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			10		nie dotyczy		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji					nie dotyczy		
	Przygotowanie do zaliczenia			20		nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			insth@uni.opole.pl					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)								

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W09	Student zna metody badawcze i znaczenie warsztatu badawczego historyka; specyfikę metodologiczną nauk historycznych	X
K_W14	Student zna metody analizy i interpretacji źródeł historycznych raz zasady gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania takich wytworów kultury jak zasób archiwalny	X
K_W16	Student zna Zasady działalności i ofertę instytucji zachowujących spuściznę historyczną, popularyzującą wiedzę historyczną i zajmujących się ochroną dóbr kultury	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi Samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukać, analizować, selekcionować i oceniać wartość naukową zasobu archiwalnego	X
K_U06	Student potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu technologii informacyjnej do poszukiwania i korzystania z zasobu archiwalnego	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka	X
K_K03	Student jest gotowy Do rozwijania swych kompetencji zawodowych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Kancelaria współczesna i zarządzanie dokumentacją				
	ENG: Contemporary law office and document management.				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Arleta Ciupińska (zleceniobiorca)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	30	Prezentacja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytorijne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest zapoznanie studenta z zasadami zarządzania dokumentacją we współczesnych instytucjach oraz mechanizmami pracy współczesnych kancelarii i archiwów bieżących. Dodatkowo przedmiot pokaże możliwość wykorzystania nabytych umiejętności w pracy w oparciu o instrukcję kancelaryjną i archiwalną oraz samodzielnego prowadzenia kancelarii i archiwum zakładowego.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omówienie znaczenia i rozumienia terminu „zarządzania dokumentacją współczesną” (2 h) 2. Wyjaśnienie związków między archiwistyką a records management (2h) 3. Cel zarządzania dokumentacją (2h) 4. Metody zwiększania efektywności w procesie wytwarzania dokumentacji (3h) 5. Analiza sposobów wykonywania czynności kancelaryjnych w urzędach administracji publicznej (4h) 6. Instrukcja kancelaryjna oraz wykazy akt i ich rola w procesie zarządzania dokumentacją (4h) 7. System elektronicznego zarządzania dokumentacją na przykładzie systemu EZD PUW (4 h) 8. Kierunki zmian w funkcjonowaniu współczesnej kancelarii (2h) 9. Kancelaria zakładowa (2h) 10. Podsumowanie zajęć (1 h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach</i> (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 164 z późn. zm.). • <i>Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych</i> (Dz. U. Nr 14, poz. 67 i Nr 27, poz. 140). • Przepisy archiwalne dostępne w Internetowym Systemie Aktów Prawnych oraz przepisy prawne dostępne na stronie internetowej Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych - WWW.archiwa.gov.pl. • A. Regliński, <i>Archiwizacja dokumentacji w jednostkach państwowych i samorządowych</i>, Wrocław 2016; • M. Konstankiewicz, A. Niewęglowski, <i>Narodowy zasób archiwalny i archiwa. Komentarz</i>, Warszawa 2016; • Prasał, E. Perłakowska, G. Abgardowicz, <i>Procedury elektronicznego zarządzania dokumentacją w administracji</i>, Warszawa 2018. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • H. Robótka, <i>Opracowanie i opis archiwaliów. Podręcznik akademicki</i>, Warszawa 2010. • W. Chorążyczewski, <i>Archiwistyka dla początkujących</i>, [dostęp on-line], https://repozytorium.umk.pl/handle/item/2191 • <i>Polski słownik archiwalny</i>, red. W. Maciejewska, Warszawa 1974. • M. Wilkowski, <i>Oddolne archiwizacje internetu jako działania społeczne</i>, "Archiwa-kancelarie-zbiory", 2015, nr 6, s. 207-220. • S. Czerniak, J. Orszulak, <i>Dokument elektroniczny. Przewodnik i katalog dobrych praktyk</i>, Warszawa 2017 • <i>Kancelaria i archiwum zakładowe. Podręcznik</i>, pod red. E. Bordoija, Warszawa 2009. • <i>Kancelaria i archiwum zakładowe. Podręcznik</i>, pod red. Z. Pustuły, Warszawa 2006. • <i>Współczesna dokumentacja. Współczesne archiwa</i>, pod red. I. Mamczak-Gadkowska, K. Strykowski, Poznań 2018. • <i>Archiwista cyfrowy i infobroker. Kształcenie, sylwetka, wyzwania</i>, pod red. D. Drzewieckiej, B. Drzewieckiego, Kraków 2016. • <i>Archiwistyka cyfrowa i nauki pomocnicze historii w edukacji archiwalnej. Problemy dydaktyki archiwistyki</i>, pod red. A. Kuleckiej, Warszawa 2016. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
W_12	Test, aktywność w trakcie zajęć	Minimum 50% poprawnych odpowiedzi Merytoryczność wypowiedzi w trakcie zajęć
W_14	Test, aktywność w trakcie zajęć	Minimum 50% poprawnych odpowiedzi Merytoryczność wypowiedzi w trakcie zajęć
W_16	Test, aktywność w trakcie zajęć	Minimum 50% poprawnych odpowiedzi; merytoryczna wartość prezentowanych treści
U_01	aktywność w trakcie zajęć, wykonywanie w trakcie zajęć zleconych zadań	Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat merytoryczna wartość prezentowanych treści
U_06	aktywność w trakcie zajęć, wykonywanie w trakcie zajęć zleconych zadań	Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat merytoryczna wartość prezentowanych treści
U_13	aktywność w trakcie zajęć, wykonywanie w trakcie zajęć zleconych zadań	Poprawność zapisu bibliograficznego, kompletność kwerendy na wskazany temat merytoryczna wartość prezentowanych treści
K_01	Test	Minimum 50% poprawnych odpowiedzi
K_03	Aktywność w trakcie zajęć	Merytoryczność przekazywanych informacji

Efekty uczenia się							
Symbol	Wiedza						
K_W12	Student posiada elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach, w których w przyszłości może podjąć pracę, zgodnie z nabytymi kwalifikacjami zawodowymi.						X
K_W14	Student zna metody analizy i interpretacji źródeł historycznych raz zasady gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania takich wytworów kultury jak zasób archiwalny						X
K_W16	Student zna Działalności i ofertę instytucji zachowujących spuściznę historyczną i zajmujących się ochroną dóbr kultury						X
Symbol	Umiejętności						
K_U01	Student potrafi Samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukać, analizować, selekcjonować i oceniać wartość naukową zasobu archiwalnego						X
K_U06	Student potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu technologii informacyjnej do poszukiwania i korzystania z zasobu archiwalnego						X
K_U13	Student potrafi wykorzystać nabyte umiejętności w pracy w archiwach i instytucjach wytwarzających dokumenty						X
Symbol	Kompetencje społeczne						
K_K01	Student jest gotowy do przestrzegania norm etycznych w pracy historyka						X
K_K03	Student jest gotowy Do rozwijania swych kompetencji zawodowych						X
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A.	60	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)		Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			5		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji					nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia			20		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			insth@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Organizacja i zasoby archiwów oraz bibliotek polskich				
	ENG: Organization and resources of Polish archives and libraries.				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Sławomir Marchel				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Wykład	30	Prezentacja	Wykład z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>Celem zajęć jest zapoznanie studentów z zasadami tworzenia, przechowywania i udostępniania zbiorów archiwalnych i bibliotecznych przydatnych w badaniach w dziedzinie nauk humanistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny historia.</p> <p>Zakłada się, że studenci w trakcie zajęć nabędą umiejętności selektywnego wyszukiwania informacji w naukowych, bibliograficznych i katalogowych bazach danych.</p>				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polskie przepisy regulujące funkcjonowanie archiwów i bibliotek (2h) 2. Dzieje archiwów polskich (4 h) 3. Straty polskich bibliotek i archiwów w okresie II wojny światowej (2h) 4. Specyfika polskiego zasobu akt archiwalnych i zbiorów bibliotecznych na tle europejskim (2h) 5. Struktura organizacyjna współczesnej sieci archiwalnej w Polsce (2h) 6. Struktura organizacyjna współczesnej sieci bibliotecznej w Polsce (2h) 7. Sieć archiwów i bibliotek na terenie Górnego Śląska (2h) 8. Normy, standardy i metody opracowania materiałów archiwalnych (4h) 9. Normy, standardy i metody opracowania materiałów bibliotecznych (zbiory rękopiśmienne) (2h) 10. Specyfika funkcjonowania archiwów i bibliotek kościelnych (2h) 11. Archiwa prywatne w Polsce (2h) 12. Zapoznanie studentów z zasadami digitalizacji (2h) 13. Cyfrowe platformy zasobów bibliotecznych i archiwalnych (2h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Ustawa o Bibliotekach z dnia 27 czerwca 1997 r. (Dz.U.2012.642)</p> <p>ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO zmieniające rozporządzenie w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego z dnia 16 września 2016 r. (Dz.U. 2016 poz.1548)</p> <p>ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych z dnia 29 października 2008 r. (Dz.U.08.205.1283)</p> <p>ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I SZTUKI w sprawie wykazu bibliotek uprawnionych do otrzymywania egzemplarzy obowiązkowych poszczególnych rodzajów publikacji oraz zasad i trybu ich przekazywania z dnia 6 marca 1997 r. (Dz.U.97.29.161)</p> <p>Bartoszewicz A., Bartoszewicz H., <i>Kartografia miast Korony Królestwa Polskiego do 1795 r. Stan zachowania miejskich map wielkoskalowych, rozmieszczenie ich w zbiorach polskich i zagranicznych oraz potrzeby i perspektywy badawcze</i>, „Archeion”, T. CXVIII, 2017, s. 275-340.</p> <p>Bartoszewicz A., Bartoszewicz H., <i>Kartografia miast Mazowsza i ziemi dobrzyńskiej do końca XIX wieku</i>, Warszawa-Pułtusk 2006.</p> <p><i>Deutsche Personenstandbücher und Personenstandseinträge von Deutschen in Polen. Niemiecki księgi stanu cywilnego w Polsce 1898-1945</i>, opr. Tomasz Brzózka, Frankfurt am Main, Berlin 2000.</p> <p><i>Dzieje medycyny i farmacji górnośląskiej. Stan badań. Metodologia badań. Katalog źródeł archiwalnych do roku 1945</i>, opr. W. Kaczorowski, J. Dyrda, P. Greiner, j. Kornek, Opole 2009.</p> <p>Galik E., <i>Losy zasobu Staatsarchiv zu Breslau w czasie II wojny światowej na podstawie sprawozdań Joachima Lachmanna i Ericha Randta</i>, „Archiwista Polski”, nr 3-4 (91-92)/2018, s. 27-41.</p> <p>Gołębiewska L., <i>Zbiory specjalne – nieksiążkowe w bibliotekach. Poradnik metodyczny</i>, Warszawa 2008.</p> <p>Grygorcewicz B, <i>Materiały archiwalne do dziejów hrabstwa kłodzkiego w zasobie Narodowego Archiwum w Pradze oraz Archiwum Państwowego we Wrocławiu</i>, Wrocław 2020.</p> <p>Hanich A (red.), <i>Źródła do dziejów Prószkowa</i>, Opole 2012.</p> <p>Kosman J., <i>Ze zbiorów biblioteki Archiwum Państwowego w Szczecinie</i>, „Archeion”, T. CXVIII, 2017, s. 250-274.</p> <p><i>Księgi metrykalne i stanu cywilnego w archiwach państwowych w Polsce. Informator</i>, Warszawa 1998.</p> <p>Lenart M. (red), <i>Otwarty skarbiec pamięci. Studia Zespołu Archiwum Państwowego w Opolu zebrane z okazji 60 lecia powstania instytucji. Część 1</i>, Opole 2013.</p> <p>Lenart M. (red), <i>Otwarty skarbiec pamięci. Studia Zespołu Archiwum Państwowego w Opolu zebrane z okazji 60 lecia powstania instytucji. Część 2</i>, Opole 2013.</p> <p>Marchel. M, Starczewska-Wojnar, A, Sypko. B (red.), <i>Informator o zasobie do 1945 roku</i>, Opole 2018.</p> <p>Rudnik P, <i>Archiwum Główne Rady Unii Europejskiej</i>, „Archiwista Polski”, nr 1-2 (85-86) 2017, s. 55-68.</p> <p>Starczewska-Wojnar A., <i>Odcisnięta pamięć wspólnoty. Prawne i komunikatywne funkcje pieczęci gmin wiejskich na przykładzie zachodnich powiatów rejencji opolskiej w latach 1816-1933</i>, Opole 2020.</p> <p>Superczyński M., <i>Biblioteki w archiwach państwowych- problemy gromadzenia i udostępniania zbiorów</i>, „Archiwista Polski”, nr 4 (88) 2017, s. 17-32.</p> <p>Woszczyński B, Urbaniak V. (red.), <i>Źródła archiwalne do dziejów Żydów w Polsce</i>, Warszawa 2001.</p> <p>Żmigrodzki Z. (red.) <i>Bibliotekarstwo, wydanie drugie, uzupełnione i rozszerzone</i>, Warszawa 1998.</p>
--	--

Weryfikacja efektów uczenia się						
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)			Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)		
W_13	Test			Minimum 50% poprawnych odpowiedzi		
W_14	Test, aktywność w trakcie zajęć			Minimum 50% poprawnych odpowiedzi Merytoryczność wypowiedzi w trakcie zajęć		
W_16	Test, aktywność w trakcie zajęć			Minimum 50% poprawnych odpowiedzi; merytoryczna wartość prezentowanych treści		
U_01	aktywność w trakcie zajęć			Merytoryczna wartość prezentowanych treści		
U_06	aktywność w trakcie zajęć			Merytoryczna wartość prezentowanych treści		
U_13	Test, aktywność w trakcie zajęć			Minimum 50% poprawnych odpowiedzi; merytoryczna wartość prezentowanych treści		
K_03	Aktywność w trakcie zajęć			Merytoryczność przekazywanych informacji		
K_04	Aktywność w trakcie zajęć			Merytoryczność przekazywanych informacji		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 60	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			10		nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji					nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia			20		nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		insth@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W13	Student posiada elementarną wiedzę na temat ochrony praw autorskich	X
K_W14	Student zna metody analizy i interpretacji źródeł historycznych raz zasady gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania takich wytworów kultury jak zasób archiwalny	X
K_W16	Student zna Działalności i ofertę instytucji zachowujących spuściznę historyczną i zajmujących się ochroną dóbr kultury	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi Samodzielnie i w sposób uporządkowany wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać wartość naukową zasobu archiwalnego	X
K_U06	Student potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu technologii informacyjnej do poszukiwania i korzystania z zasobu archiwalnego	X
K_U13	Student potrafi wykorzystać nabyte umiejętności w pracy w archiwach i instytucjach wytwarzających dokumenty	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest gotowy Do rozwijania swych kompetencji zawodowych	X
K_K04	Student jest gotowy do docenienia i ochrony dziedzictwa historycznego i kulturowego swojego regionu, Polski i Europy, jak też uznania i szanowania roli historii w kształtowaniu życia społecznego	X

Karta Przedmiotu

Nazwa przedmiotu	PL: Neografia pisma gotyckiego i ruskiego				
	ENG: Neography of gothic and russian writing				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademic ki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Tomasz Ciesielski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	30	Praca z tekstem źródłowym, dyskusja	konwersatorium z aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>Zapoznanie studentów z problematyką genezy, cech charakterystycznych, odmian, historycznego rozwoju pisma łacińskiego w Europie środkowej w XVI-XVII w.; gotyckiego pisma drukowanego oraz pisma neogotyckiego XVI-XX wieku; pisma rosyjskiego - cyrylicznego. Kształcenie umiejętności odczytu tekstów pisanych pismem łacińskim, neogotyckim (frakturą, pismem kancelaryjnym i kurrentą), rozwiązywania typowych skrótów, rozpoznawania cyfr i innych znaków w tekście. Omówienie początków pisma neogotyckiego i jego związku z pismem łacińskim. Przedstawienie podstawowych różnic między pismem neogotyckim a łacińskim. Zapoznanie z ewolucją pisma neogotyckiego. Zapoznanie z ewolucją pisma cyrylicznego. Praktyczne odczytywanie pisma neogotyckiego: dokumenty i listy sporządzone w XVII-XVIII w., akta i korespondencja z XIX i XX w. Zapoznanie alfabetem pisma cyrylicznego – języki rosyjski, białoruski i ukraiński. Praktyczne odczytywanie pisma cyrylicznego: dokumenty i listy sporządzone w XVII-XVIII w., akta i korespondencja z XIX i XX w.</p>				

Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie: rozwój pisma łacińskiego w Europie środkowej XVI-XVIII wiek. (2h) 2. Podstawowe tendencje, technika i fizjologia pisania – przemiany w okresie nowożytnym; brachygrafia i cyfry (2h) 3. Pismo postgotyckie i pismo humanistyczne i gotycko humanistyczne pismo mieszane (2h) 4. Geneza pisma neogotyckiego na terenach niemieckich (Niemcy, Śląsk) i periodyzacja jego dziejów XVI-XX w. (2 h) 5. Skróty w niemieckim piśmie neogotyckim. Praktyczne odczytywanie tekstów (4 h) 6. Zajęcia praktyczne polegające na odczytywaniu tekstów spisanych piśmem humanistycznym i neogotyckim (4 h) 7. Zajęcia praktyczne polegające na odczytywaniu tekstów spisanych piśmem humanistycznym, i neogotyckim (4 h) 8. Pismo rosyjskie. Geneza alfabetu rosyjskiego, jego rozwój w okresie XVIII-XX wieku (2h). 9. Odczytywanie tekstów neograficznych (4 h) 10. Zajęcia studyjne w archiwum. Silesiaca sporządzone w języku neogotyckim (4h)
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)	<p>A. Gieysztor, Zarys dziejów pisma łacińskiego, Warszawa 1973.</p> <p>B. Horodyski, Podręcznik paleografii ruskiej, Kraków 1954.</p> <p>B. Trelińska, Gotyckie pismo epigraficzne w Polsce, Lublin 1991.</p> <p>J. Słowiński, Rozwój pisma łacińskiego w Polsce XVI-XVIII wieku. Studium paleograficzne, Lublin 1992.</p> <p>K. Bobowski, Ewolucja pisma neogotyckiego na Śląsku od początku XVI do połowy XX wieku, Warszawa - Wrocław 1992.</p> <p>K. Bobowski, Skróty w piśmie neogotyckim. Na podstawie materiału śląskiego od początku XVI do połowy XX wieku, Wrocław 1994.</p> <p>K. Górski, Neografia gotycka. Podręcznik pisma gotyckiego XVI-XX wieku, Warszawa 1978</p> <p>K. Górski, Zarys dziejów pisma neogotyckiego w Polsce (od w. XVI), „Archeion”, t. 51, 1969, s. 117-126</p> <p>K. Pietkiewicz, Cyrylica. Skrypt do nauki odczytywania pisma staroruskiego i rosyjskiego dla studentów archiwistyki, Poznań 1996</p> <p>M. Juda, Pismo drukowane w Polsce XV-XVIII wieku, Lublin 2001</p> <p>T. Fałęcki, Tablice do nauki czytania pisma neogotyckiego dla początkujących, Kraków 2000.</p>

Weryfikacja efektów uczenia się							
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)			Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)			
W_04	Aktywność w trakcie zajęć Test końcowy			Ocena poprawności stosowanego słownictwa, składni, kontekstu			
W_09	Aktywność w trakcie zajęć Test końcowy			Ocena poprawności stosowanego słownictwa, składni, kontekstu			
W_15	Aktywność w trakcie zajęć Test końcowy			Ocena poprawności stosowanego słownictwa, składni, kontekstu			
U_11	Aktywność w trakcie zajęć Test końcowy			Ocena poprawności stosowanego słownictwa, składni, kontekstu			
U-12	Aktywność w trakcie zajęć Test końcowy			Ocena poprawności stosowanego słownictwa, składni, kontekstu			
K_03	aktywność w trakcie zajęć			Ocena poprawności stosowanego słownictwa, składni, kontekstu			
K_04	aktywność w trakcie zajęć			Ocena poprawności stosowanego słownictwa, składni, kontekstu			
K_08	aktywność w trakcie zajęć			Umiejętność pracy w zespole			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)		Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne pracy własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			5		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			15		nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia			10		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			insth@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W04	Student zna Podstawową terminologię stosowaną w tekstach pisanych w stylu gotyckim i pismem ruskim	X
K_W09	Student zna metody badawcze i znaczenie znajomości pisma gotyckiego i ruskiego w poprawnym ukształtowaniu warsztatu badawczego historyka	X
K_W15	Student zna Terminologię historyczną stosowaną w tekstach pisanych gotykiem i po rusku	X
Symbol	Umiejętności	
K_U11	Student ma umiejętności W zakresie komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej z zakresu umiejętności odczytywania dokumentów pisanych gotykiem i pismem ruskim	X
K_U12	Student potrafi tłumaczyć interpretować proste teksty źródłowe pisane gotykiem i po rusku	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest gotowy do poszerzania swych kompetencji zawodowych	X
K_K04	Student jest gotowy Do ochrony dziedzictwa kultury poprzez kultywowanie umiejętności odczytywania pisma gotyckiego i ruskiego	X
K_K09	Student jest gotowy Do pracy w zespole	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Praktyka zawodowa				
	ENG: Professional practice				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	4	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia – moduł badawczy		
Poziom kształcenia	I	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Tomasz Ciesielski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Praktyka</u>	90	Praktyka	Instruktaż przeprowadzany przez opiekuna praktyki; praca indywidualna i zespołowa		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					

<p>Cele kształcenia</p>	<p>Student odbywający praktykę powinien zapoznać z funkcjonowaniem i organizacją pracy w w/w instytucjach badawczych, edukacyjnych i kulturalnych. Powinien wykorzystać wiedzę uzyskaną w trakcie studiów.</p> <p>Zapoznać się z regulaminem pracy i zadaniami wykonywanymi przez pracowników zajmujących się prowadzeniem badań naukowych, jak też sprawami edukacyjnymi i popularyzującymi historię. W instytucjach badawczych powinien zapoznać się z kierunkiem prowadzonych badań, ich efektem, sposobem udokumentowania i udostępniania wyników badań; w archiwum i bibliotece powinien zapoznać się z zasadami opracowywania zbiorów, zwłaszcza z najprostszymi ich elementami jak katalogowanie, doraźna konserwacja, a w przypadku zbiorów archiwalny paginowanie stron, łączenie akt, tworzenie jednostek archiwalnych i ich oznaczanie itp.; sposobami opracowywania całych zespołów oraz pomocy archiwalnych i bibliotecznych; konserwacją akt w archiwum i zbiorów bibliotecznych; udostępnianiem archiwaliów i zbiorów bibliotecznych, prowadzeniem czytelnicy i pracowni naukowej; prowadzeniem kwerendy własnej i zleconej, sporządzaniem kopii z materiałów archiwalnych i bibliotecznych – uwierzytelnionych i dla celów badawczych, opracowywaniem wystaw archiwalnych i bibliotecznych; w muzeum z zasadami opracowania i katalogowania zbiorów, przygotowywania wystaw, zasad prowadzenia kwerend w zbiorach muzealnych ze szczególnym uwzględnieniem powierzonych zbiorów archiwalnych i bibliotecznych; w placówkach kultury i oświatowych, jak też administracji publicznej i samorządowej z obowiązkami zadaniami pracowników odpowiedzialnych za działania związane propagowaniem historii, zwłaszcza dziejów regionalnych, zabezpieczenie miejsc pamięci, tworzenie i utrzymanie ścieżek edukacyjnych, animację życia kulturalnego.</p> <p>Praktyka powinna nauczyć studentów umiejętności rozwiązywania problemów zawodowych związanych z prowadzeniem działalności badawczej, edukacyjnej i popularyzującej historię.</p> <p>Pogłębianie praktycznych umiejętności i sprawności w zakresie organizacji pracy osób zajmujących się w/w zadaniami.</p> <p>Weryfikacja wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie zajęć.</p> <p>Kształtowanie właściwej postawy zawodowej przyszłego pracownika pionów badawczych różnych instytucji, jak też archiwisty, muzealnika itp.</p>
<p>Treści programowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie z organizacją pracy w placówce/instytucji organizującej praktykę oraz regulaminem pracy – 4 godz. – Zapoznanie z zasadami katalogowania zbiorów, opracowywania dokumentacji, zwłaszcza w zakresie najprostszymi czynności - 20 godz. – Zapoznanie z zasadami przygotowania i wstępnego prowadzenia czynności badawczych, udostępniania archiwaliów, zbiorów bibliotecznych, czy wyników badań naukowych; prowadzeniem czytelnicy lub pracowni naukowej; wykonywania innych zadań związanych z pracą w instytucji przyjmującej praktykanta - 20 godz.; – Przeprowadzeniem kwerendy zleconej - 8 godz. – Przeprowadzenie kwerendy własnej w zbiorach instytucji przyjmującej praktykanta 18 godz. – Wykonywanie zadań zleconych przez opiekuna praktyki - typowych prac związanych z pracą w danej instytucji, np. przygotowanie dokumentacji badawczej i/lub opracowanie akt i/lub opracowywanie wystaw i/lub udostępnianie zbiorów i/lub opracowanie ścieżki dydaktycznej i/lub opracowanie materiału popularyzatorskie z zakresu historii 20 godz.

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej</p> <p>(pozytcje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego</p>	<p>Gołaszewska-Rusinowska D., Mielewska M., Sińczak T. (red.), <i>Popularyzacja nauk historycznych – teoria i praktyka. Zbiór studiów</i>, Toruń 2018.</p> <p>- Wojdon J. (red.), <i>Historia w przestrzeni publicznej</i>, Warszawa 2018.</p> <p>- Werner W., <i>Wprowadzenie do historii</i>, Warszawa 2012</p> <p>- Osica N., Niedziecki W., <i>Sztuka promocji nauki. Praktyczny poradnik dla naukowców</i>, dostęp: https://www.iopan.gda.pl/Sztuka-promocji-nauki-maly.pdf</p> <p>Robótka H., <i>Metodyka archiwalna : opracowanie dokumentacji geodezyjno-kartograficznej, technicznej, audiowizualnej (fotografii, filmów i mikrofilmów, nagrań)</i>, Toruń 1988</p> <p>Stopa A., <i>O treści książek: Opracowanie rzeczowe piśmiennictwa</i>, Warszawa 2002.</p>	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p> <p>Dokonuje tego opiekun praktyki, który zobowiązany jest wypełnić Kartę oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społeczne.</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W04</p>	<p>Przeprowadzenie kwerendy zleconej i własnej</p>	<p>Sposób wykorzystania terminologii fachowej używanej w instytucji – miejscu odbywania praktyki</p>
<p>W12</p>	<p>Zapoznanie się z organizacją pracy w instytucji-miejscu odbywania praktyki</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta</p>
<p>W14</p>	<p>Przeprowadzenie kwerendy zleconej i własnej. Wykonywania innych prac zleconych przez opiekuna praktyki</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta, a także oceniając efekty przeprowadzonych przez niego kwerend</p>
<p>W16</p>	<p>Zapoznanie się z zasobami instytucji-miejscu odbywania praktyki</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta</p>
<p>U06</p>	<p>Praktyka studencka</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta</p>
<p>U11</p>	<p>Praktyka studencka</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta</p>
<p>U13</p>	<p>Praktyka studencka</p>	<p>Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta</p>

K01	Praktyka studencka		Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta	
K04	Praktyka studencka		Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta	
K05	Praktyka studencka		Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta	
K08	Praktyka studencka		Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta	
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	4	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		B. 120
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	90	Ilość godziny: wykłady <i>(wpisać jeśli dotyczy)</i>	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty <i>(podkreślić właściwe)</i>	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym 90
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		5	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			
	Przygotowanie zajęć			
	Przygotowanie do zaliczenia			
	Przygotowanie pracy zadanej przez opiekuna praktyki			25
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		tciesielski@uni.opole.pl https://www.historia.uni.opole.pl/		

Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learningu na Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)	
---	--

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W04	Student zna Terminologię szczegółową nauk historycznych oraz terminologię ogólną z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych społecznych stosowaną w pracy w instytucji, w której odbywa praktykę	X
K_W12	Student posiada elementarną wiedzę O bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach, w których w przyszłości może podjąć pracę zgodnie z nabytymi kwalifikacjami zawodowymi	X
K_W14	Student zna i rozumie metody analizy i interpretacji źródeł historycznych oraz zasady gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych i wytworów kultury	X
K_W16	Student zna Działalność i ofertę instytucji zachowujących spuściznę historyczną, popularyzującą wiedzę historyczną i zajmując się ochroną dóbr kultury	X
Symbol	Umiejętności	
K_U06	Student Potrafi korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu	X
K_U11	Student ma umiejętności z zakresie Komunikacji interpersonalnej i prezentacji wiedzy historycznej w instytucjach zajmujących się popularyzacją i ochroną dóbr kultury	X
K_U13	Student potrafi Wykorzystać nabyte umiejętności w pracy w instytucjach oświaty, kultury, archiwach i instytucjach zajmujących się popularyzacją wiedzy historycznej	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student jest gotów do Przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej	X
K_K04	Student jest gotów do docenienia i ochrony dziedzictwa historycznego i kulturowego swojego regionu, Polski i Europy, jak też uznania i szanowania roli historii w kształtowaniu życia społecznego	X
K_K05	Student jest gotów do popularyzowania wiedzy historycznej	X
K_K08	Student jest gotów do Pracy w zespole	X